י"ט ניסן תשל"ח, 26.4.78 שנה 42 המחיר: 12.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2121

העולם הזה

כתב „העולם הזה" ראה כיצד הצבעון חברי הכנסת בהצבעה החשאית בבחירת נשיא המדינה

יצחק נבון

תשקיף

שכר השרים והח"כים

יועלה בכ־70%

בעוד מישרד־האוצר מנהל מערכה נואשת נגד גל תביעות־השכר בסקטורים שונים במשק, עלולה כל מערכת הטיעונים של הממשלה נגד תביעות השכר לספוג מהלומה מוחצת, כאשר ייחשף שיעור התוספת למשכורותיהם של השרים וח"כים.
כניגוד לתוספת־שכר בשיעור של עד 15%, שעדיה מוכנה הממשלה להסכים בענפי הייצור והשירותים, יסתבר כי לעצמם הבטיחו שרי הממשלה וח"כים תוספת שכר בשיעור המתקרב עד ל־70%, רטרואקטיווית מחודש ינואר 1978.
העלייה בשכרם של שרי הממשלה וח"כים תסתבר כאשר יועלו משכורותיהם של השופטים, בשיעור דומה, בהתאם להבטחת ועדת־הכספים של הכנסת. מאחר ששכרם של שרי הממשלה צמוד לזה של שופטי בית־המישפט העליון, ושכר הח"כים צמוד לשכר שרי־הממשלה, תגרור ההסכמה להעלאת משכורות השופטים, בשיעורים שבין 50% ל־70%, עלייה דומה גם בשכר נבחרי העם.
הממשלה והכנסת יעשו ככל יכולתם להצניע עובדה זו ולהעלימה מעיני הציבור, כדי שעובדי הסקטורים השונים לא ייתלו במופת האישי של נבחרי־העם על־מנת לדרוש תוספות־שכר בשיעורים דומים.

השאה חובע

נסיגת צה"ל

כאשר הסכים להצבת יחידה מצבא איראן בדרום לבנון, כחלק מכוח האו"ם שם, הציג השאה תנאי אולטימטיווי: נסיגה ישראלית מן השטח עד סוף החודש הזה.
שליט איראן, שהוא מוסלמי שיעי, מציג את עצמו כמגן האוכלוסיה השיעית בדרום־לבנון, שחסרה עד כה בעל־חסות זר.

האו"ם השלים

את החקירה

מיפקדת האו"ם בגולן השלימה את חקירת ההתפוצצות שאירעה בסוריה, ליד כביש דמשק־עמאן, בראשית החודש, שבה ניספו 12 איש, ביניהם שני אלופי־מישנה של הצבא הסורי.
האו"ם אישר שמקור ההתפוצצות היה מכשיר־האזנה אלקטרוני בעל סוללה גרעינית, שפוצץ את עצמו עם התגלותו. האו"ם לא חיווה כל דיעה לגבי זהותם של מטמיני המכשיר.

היועץ־המישפטי

יחייחס ל„מיסמך ה־11"

היועץ־המישפטי־לממשלה, הפרופסור אהרון ברק, עשוי לנסח עד לסוף החודש הזה את חוות־דעתו בקשר לטיבו ומהימנותו של המיסמך המישטרתי הסודי, שבו נכללו שמותיהם של 11 האנשים שהוגדרו על־ידי המודיעין של מישטרת מחוז תל־אביב כראשי הפשע המאורגן בישראל.
המיסמך הסודי הוצג לראשונה במישפט הדיבה שהגיש סוחר־המכוניות מוניה שפירא נגד כתב הארץ זאב יפת, כתוכחה לקשריו, כביכול, של שפירא עם הפשע המאורגן. בעיקבות הגשת המיסמך הטיל היועץ־המישפטי צו חיסוי על המיסמך, שימנע את בדיקת מהימנותו בבית־המישפט. אולם בעיקבות פניות פרקליטיהם של כמה מהאנשים שאוזכרו במיסמך ונפגעו מהפירסום סביבו, החליט היועץ־המישפטי לבדוק את טיב המידע הכלול בו.
בכירוד שנערך עם קצינים בכירים בממ־שלת ארצות־הברית שהשתתה המסתבר, כי מדובר במיסמך בלתי־אמין וביתי־בדוק, שנגנז כשכך מייד אחרי שהוגש למי שהיה מפקד היחידה המרכזית של מישטרת מחוז תל־אביב, ינאי מרכוס. קיומו של מיסמך זה לא היה ידוע כלל, לא למפקד מישטרת מחוז תל־אביב וגם לא למפכ"ל. הוא לא נשלח כלל לנציב מס־ההכנסה, והמישטרה לא פתחה גם בשום חקירה גלויה בעיקבותיו.
לחוות־דעתו של היועץ־המישפטי עשויות להיות השלכות לגבי מהימנותו של דו"ח ועדת שימרון, שהחלק שבו המתייחס לקיומו של הפשע המאורגן מתבסס בחלקו על מיסמך מפוקפק זה שהוגש לוועדה. **אם יפסול היועץ־המישפטי את מהימנות המיסמך, תהיה זו מהלומת־מוות לדו"ח שימרון.**

סיפרו של „כושי"

יחולל סערה

הביוגרפיה המלאה של שמעון („כושי") רימון, המרצה עונש מאסר של תשע וחצי שנים על חלקו בפרשת קשר־הסמים הישראלי בפרנקפורט, העומדת להתפרסם בעוד שבועות אחדים בהוצאת־הספרים של ידיעות אחרונות, עשויה לחולל סערה מחודשת ולהעמיד במצב לא נעים אישי־ציבור שונים שכושי מתייחס אליהם בסיפרו.

„מיבצע אנטבה"

בטלוויזיה

ביום־העצמאות

„מיבצע אנטבה", סיפרו של הבמאי־מפיק מנחם גולן, נרכש השבוע על־ידי הטלוויזיה כדי להקרינו במוצאי יום־העצמאות. זוהי הפעם הראשונה שבה תקרין הטלוויזיה סרט ישראלי חדש, שהפקתו הסתיימה רק לפני שנה. תמורת זכויות הקרנת הסרט שילמה הטלוויזיה למפיקיו סכום חסר תקדים, שכמותו לא שולם מעו־לם עבור שום סרט עלילה שהוקרן בטלוויזיה — 300 אלף ל"י.
„מיבצע אנטבה" יוקרן במוצאי יום העצמאות, בשעה 12 בלילה.

כושי, לשעבר אחד הלוחמים המהוללים של חטיבת הצנחנים, כתב את הביוגרפיה המלאה שלו בעת ישיבתו בצינוק בכלא הגרמני, והצליח להבריחה החוצה באמצעות ידיד ישראלי שביקר אצלו.
מלבד סיפור קורות חייו המרתקים מגולל כושי בספר את חלקו בפרשיות פיליות רבות שהסעירו בשעתו את המדינה, ומאיר את חלקן באור חדש. בין השאר הוא חוזר כו, בספר, מהודאתו, לפני כשנה, בדבר חלקו בפרשיית־רצח מפורסמות, מזה כי יום את ההודאה מתוך תיקווה שיופגר לישראל וירצה עונש מאסר בכלא ישראלי במקום בכלא גרמני.
לסיפרו של כושי צפוי פירסום בינלאומי, אחרי שהשבועון הגרמני דר שפיגל כבר הביע מישאלה לפרסם את פירקי הספר בהמשכים. לא מן הנמנע כי הוא יהפוך גם סרט־עלילה, אחרי שהמפיקים יורם בן־עמי ודויד שפירא רכשו את זכויות ההסרטה שלו. חלק מהכנסות הספר יופקד בקרן מיוחדת שתישמר עבור כושי עד לשיחרורו.
ביניתים מתארגן והולך בישראל ועד ציבורי, המתכונן לפעול אצל שילטונות גרמניה למען העניקת חנינה לכושי.

תיירים פינים

נתקעו בארץ

יותר מ־300 תיירים פינים שהגיעו לארץ בטיסות־שכר של חברת התיירות הפינית אידיאל טורס, נתקעו בארץ בעיקבות פשיטת־רגל פיתאומית של החברה.
כתוצאה מכך נאלצו התיירים הפינים לשלם בעצמם את תמורת שהותם בבתי־המלון בארץ, שעבורה שילמו מראש לחברה, ולהתארגן בעצמם לחזרה למולדתם.
אידיאל טורס היא חברה שהוקמה בידי כומר פיני צעיר, שאירגן תחילה סיורי צליינים בארץ. בעיקבות הצלחת סיורים אלה הקים חברת־תיירות עצמאית שהתרחבה במהירות, הפכה אחת מחברות־התיירות הגדולות במדינות סקנדינאוויה, הטיסה מדי שנה רבבות תיירים פינים בתיירות עממית לישראל, יותן ומדינות אירופה. החברה אף הקימה מישרד בירושלים.
אולם באחרונה, אחרי שהחברה הסתבכה בהוצאות עצומות ברכישת מיבנה ענק ומחשבים, היא נקלעה לקשיים כספיים עד ששפשה את הרגל, בשבוע שעבר.
החברה הפינית נשארה חייבת לבעלי־מלונות בישראל סכומים המסתכמים בכחצי־מיליון דולר. כתוצאה מהתמוטטותה בומלו אלפי הזמנות לחדרים בישראל לקיץ הקרוב.

גורי – חתן

פרס ישראל

הסופר והמשורר חיים גורי יהיה השנה חתן „פרס ישראל" לסיפרות.
ההחלטה על כך נפלה באחרונה בוועדת השופטים הבוחרת בחתני הפרס. חלוקת פרסי ישראל תיערך השנה ביום העצמאות בטכס חגיגי המקובל, לרגל חגיגות השלושים של המדינה.

פלאטו רוצה להיות

שר־האוצר

ח"כ שמואל פלאטו־שרון עושה לאחרונה מאמצים ניכרים כדי לשכנע את חברי הקואליציה כי עליהם לבחור בו כשר־האוצר, במקומו של שימחה ארליך. פלאטו־שרון מפעיל לובי שלם בפעולת־שיכנוע זו, ומנסה גם לגייס עיתונאים שיתמכו ברעיון מינויו כשר־האוצר, למרות שהדבר הפך בדיחת־היום בכנסת.
ביניתיים הסתבר, כי לידי מחלקת החקירות של המישטרה בפתח הארצי הגיע חומר חדש הנוגע למערכת הבחירות שניהל פלאטו־שרון. חומר זה לא היה בידי המישטרה בעת שהגישה את מימצאי חקירתה ליועץ־המישפטי לממשלה. החומר החדש יועבר גם הוא לידי היועץ־המישפטי, שעדיין לא גיבש את מסקנותיו בנושא.

כנסים איזוריים

של „שלום עכשיו"

תנועת המחאה העממית שלום עכשיו, שנולדה בעיקבות מיכתב קציני־המילואים לראש הממשלה, עומדת להרחיב את פעולותיה בעיקבות הצטרפות המונית לשורותיה. ביום הראשון בשבוע הבא מתכוונת התנועה לקיים כנסים איזוריים בכל רחבי הארץ. הכנסים יתקיימו בגליל המערבי, בחיפה, ירושלים, נתניה, תל־אביב, חולון, פתח־תיקווה, באר־שבע ועוד. פרטים מדוייקים על מועדי הכנסים יפורסמו בסוף השבוע בעיתונות.
ביניתיים נודע כי אל פעיליה התנועה עומדים להצטרף כמה קציני־מילואים בכירים, שפרשו בשירותם בצה"ל בתקופה שאחרי מילחמת יום־הכיפורים.

צפויה פלישה

ישראלית לרודוס

בעיקבות פתיחת קרחתעופה חמשי־תף של חברות התעופה הלאומיות של ישראל ויוון בין ישראל לרודוס, שבו יערכו בחודשי השיא של חופשת הקיץ חמש טיסות בשבוע, צפויה השנה פלישת תיירים ישראלים לרו־דוס. אלפי ישראלים שבישרו את תוכניותיהם לנופש בקפריסין, בגלל נוכחות של אנשי ארגוני החבלה הפלסטיניים באי, יסעו ככל הנראה לאי היווני, שחפך לאחרונה אחד ממרכזי התיירות המבוקשים ביותר במזרח־התיכון, ושאין בו כמעט פיקו־חים כלל. מחיריהן של הטיסות הק־בוצתיות לרודוס, המוזלות שבוע שהייה באי, שחוזרו מצורה ניכרת, והזולות כיום ממיסה ושהייה של שבוע באילת, תורמים אף הם לטחירה הי־שראלית לאי.

חגשחת

מבית ישכאר

שאל כל אחד...

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„חרפוש החדש" בע"מ, תל־אביב, רח' בן־אליעזר • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מח' המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קריאה יקרה.

האם זה יפה?

האם יפה לפשפש בעברו של אדם, כדי לברר את פרטי שירותו בצה"ל?

האם אין ברצון רבבות רבות של אנשים שבהגיעם לגיל הגיוס שוחררו מחובה זו, לגמרי או חלקית, ביגלל סיבות לגיטימיות כלשהן — מחלה, מצב מישפחתי, לימודים ועוד ועוד?

למה להפלות בין משתמטים סתם לבין משתמטים התומכים במדיניותו של מנחם בשטח זה בהכרה מלאה, ותוך הרגשה עמוקה שהוא ממלא שליחות ציבורית ועיתונאית ראשונה־במעלה.

ניקח את מיקרהו של צביקה פיק.

לא כל אדם אוהב את הצבא, ומותר לכל אדם לנצל כל בקיע בחומת החוק כדי להשתמט מן השירות באופן חוקי. זה לא כל־כך יפה, אך בהחלט חוקי. אם צביקה פיק הצליח בכך, ומתגאה בהצלחה זו, יבורשם לו.

לא היה עולה בדעתנו להקדיש לכך תשומת־לב מרובה, לולא עלה צביקה פיק על במה ציבורית, כדי להפגין בפומבי את תמיכתו במדיניות המתעטפת בסיסמת־הכזב „שלום בטוח", ושכוונתה האמיתית היא „מילחמה בטוחה". תנועה זו אומרת שאסור להחזיר את השטחים הכבושים, גם אם אי־ההחזרתם יוביל למילחמה.

בנקודה זו נגמרת הסבלנות, והסלחנות הופכת לחטא.

חטא כלפי רבבות צעירים, שיישלחו לאותה מילחמה בטוחה, שיאבדו בה את חייהם או את אבריהם. חטא כלפי הוריהם, נשותיהם, ילדיהם.

■ ■ ■

כאשר אדם בעל עבר קרבי בלא־דופי מטיף לאותן הדיעות, אפשר להצטער על כך. אבל אין לשלול את זכותו לדגול בהשקפה המובילה למילחמה.

איש כזה יכול לטעון, לפחות: איני דורש מאחרים דבר שלא קיימתי בעצמי. אם דרכי מובילה למילחמה, אני אהיה בין המשתתפים בה. אני קורא לאחרים לעשות כמוני.

ייתכן שהאחרים, שהתפתו לדבריו, יקללו אותו בבוא היום, אלא־אם־כן ינוחו בקבר־אחים, לצידו.

שוחרי־השלום מצווים להילחם בדיעותיהם של מחרחרי־המילחמה בכל הדרקות והמרץ, גם כאשר אלה הם גיבורי־מילחמה מהוללים. אך לפחות מותר להם לכבד אותם אישית.

אבל איך אפשר לכבד אדם ש ל א שירת מעולם בצה"ל, שלא השתתף אף בקרב אחד, שלא שמע מעולם כדור שורק, שלא חשש מעולם לדרוך על מוקש — ובכל־זאת יש לו החוצפה התהומית לשלוח א ח ר י ם למילחמה?

איך ניתן להגדיר את מלוא החוצפה הפשוטה המתגלה במעשיו של צעיר התורם את תרומתו למדיניות מילחמתית — אולי מתוך חשבון לצבור קצת פופולאריות כדאית — כדי לאלץ אחרים, שלא מרצונם, ללכת אל התופת של המילחמה הבאה?

הקורא יוחנן בראלי, המגדיר את עצמו כ„אחד החבר'ה", הציע לנו לפרסם בשמו שני תצלומים צמודים: חייל במדי־קרב — וצביקה פיק במדי־הופעה. ייתכן ששתי תמונות אלה מסבירות את כוונתנו יותר מכל מאמר.

■ ■ ■

אך גם צביקה פיק ודומיו הם מלאכים של תום וניקיון־כפיים לעומת אחדים מחברי הממשלה.

אני משער שקוראים לא־מעטים עקבו בתדהמה גוברת אחר גילויי העולם הזה על עברם הצבאי (או הבלתי־צבאי) של שרי ממשלת־בגין.

אנחנו, כאן במערכת, היינו שותפים לתדהמה זו. כאשר פתחנו בחקירה זו, משתמטים משירות, שלא שירתו מעולם בצה"ל כלל או ששירתו בו שירות מקוצר.

ושוב: מותר לאדם לנצל את האפשרויות הנתונות בחוק ובנוהל, כדי לקצר את שירותו בצה"ל, אם אין לו חשק לשרת. אין לדרוש מאדם להתנדב ליחידת־עילית מסוכנת, או לשרת תקופת־שירות מלאה, אם יש לו אפשרות לקצרה, או לוותר בכלל על השירות הצבאי אם זה אפשרי.

זה מותר. אי־אפשר לכבד אדם על כך, אך אפשר איכשהו להשלים עם זה.

במה דברים אמורים? אם אותו אדם מתנהג לאחר־מכן בצניעות הראוייה לו, אם הוא סותם את פיו כאשר אחרים דנים על בעיות של מילחמה ושלום, אם הוא עונה לשואל: „סלח לי, אבל אני לא שירתי בצה"ל. לכן איני סבור שיש לי הזכות המוסרית לחוות את דעתי בנושא."

אך כאשר אדם כזה רוצה לעלות על במה ציבורית, כאשר הוא שואף לקאריירה פוליטית, וכאשר תוך שאיפה זו הוא מדקלם נאומים פטריוטיים נוטפי־דם וחוצי־להבות, הרי יש לקרוא לו בשם האחד הראוי לו: נבל.

■ ■ ■

אדם האומר לאומה, השכם והערב, כי עליה לוותר על השלום למען הרעיון הקדוש של ארץ־ישראל השלמה — שום תירוץ מקובל לא יעמוד לו.

הוא היה באצ"ל בימי המחתרת, ולכן לא ראה עצמו חייב לשרת גם בצה"ל? חוצפה! אלפי אנשי אצ"ל עלו מן המחתרת, אחרי שנים של מאסר, גלות, ייסורים, תלאות, סזון ופעולות נועזות, ויצרו בשורות צה"ל מילחמה חדשה, מסוכנת יותר.

הוא שירת קודם־לכן בצבא הבריטי, ולכן לא היה פנוי לשרת גם בצה"ל? יבלום־נא את פיו. אלפים רבים, וביניהם כמה מן המהוללים שבמפקדי צה"ל, הסיקו אך בקושי להסיר את המדים הבריטיים, אחרי שנים ארוכות במידבר ובאי־טליה, וכבר לבשו את מדי צה"ל.

הוא היה צריך ללמוד באוניברסיטה? טובי הסטודנטים של דור תש"ח נטשו את ספסלי המיכללה, באמצע שנת־לימודים, התנדבו למשימות המסוכנות ביותר של ההגנה וצה"ל, לא עלה בדעתם להשתמש בזכות שנשמרה להם לדחות את השירות. אין אפשר היה לדחות את השירות עד לאחרי המילחמה, כאשר מיטב חבריהם ניספו יום־יום, כאשר כל אדם היה חשוב, וכאשר כל משתמט הטיל על רעהו מיכסה כפולה של סכנה וסבל?

וכן הלאה, רשימת התירוצים המקובלים. שמענו אותם עד בוש, בימים ההם. לא כעסנו על בעליהם. הבינונו שיש אנשים, שהפחדנות הגופנית או האנוכיות שלהם כה נוראות, עד כי הן מעבירות אותם על דעתם. חייכנו לשמע התירוצים, והנחנו לעניין.

אבל כאשר תירוצים אלה נשמעים מפי שרי־ממשלה, שהיו בגיל הגיוס שעה שמדינת־ישראל עמדה על נפשה, אין מקום ליחס סלחני.

■ ■ ■

אני שואל את עצמי: מה חשו בלבם אותם חברי־הממשלה שלא שירתו בצה"ל כלל, או ששירתו שירות מקוצר או פיקטיווי, כאשר היה עליהם להרים את ידם ולהצביע בעד שיגור חייליי צה"ל למילחמה חדשה?

רוני חכים נפל במילחמה שמישהם החליטו עליה. מישהם שהם חברי הממשלה. גם אותם שסידרה זו עוסקת בהם.

אולי מגיע הפוליטיקאי, בשלב מסויים, לקהות מוחלטת של חושים. אולי. אך מי שחושיו פועלים כהלכה — מה הוא הרגיש?

איך הוא הביט בראי, ביום שבו קרא את שמות הצעירים שנהרגו בעיקבות ההחלטה שהוא הצביע בעדה?

או שמא קיימת אצל כמה מן האנשים האלה פיצול האישיות, כך ששוב אין כל קשר בין האדם בעל העבר האישי הלא־מפואר לבין אותו האדם שטיפס על הכסא הממשלתי? ואולי התפתח אצל מישהו מהם שיגעון־גדלות, עד כי נדמה לו שבני־אדם רגילים צריכים לשרת, להתנדב ולמות — ואילו הוא, השר ירום־הודו, הינו נכס לאומי כה חשוב שחובה היתה עליו לשמור על שלמות עצמו למען עתיד האומה?

שמוי אבנרי

חייל במדי־קרב — **צביקה פיק במדי־הופעה**

הסבר טוב מכל מאמר

בגין — אפילו כשהם חברי ממשלתו?

האם אין זו סתם נקמנות, שימוש בפרטים אישיים כדי לפסול את דיעותיו הפוליטיות של אדם?

בקיצור: למה לתקוף את הזמר צבי („צביקה") פיק, כפי שעשה העולם הזה בהבלטה בשבוע שעבר, על־גבי השער האחורי ושני עמודים מרכזיים?

למה לעבור באופן שיטתי על עברם הצבאי של חברי הממשלה?

שאלות אלה, ואחרות, הושמעו לא פעם ובעיקר בשבוע החולף.

שאלות טובות, והן ראויות לתשובות מלאות. הן נוגעות לקו של השבועון.

העולם הזה עושה מה שהוא עושה בעיקבות שמועות, לא שיערנו לעצמנו מה נגלה במהלכה.

ממשלת בגין היא ממשלת הניצים. היא הגיעה לשילטון על סמך מצע לאומני קיצוני. את הפילוסופיה שלה ניתן למצות, בלא כחל ושרק, בפסוק אחד: ארץ־ישראל השלמה חשובה מן השלום; כדאי להסתכן במילחמות נוספות אם זהו המחיר לאי־החזרת הגדה המערבית ורצועת־עזה.

מובן שהיינו נאבקים נגד פילוסופיה הרת־אסון זו, גם אילו היתה הממשלה מורכבת כולה מאנשי־קרב מהוללים, שכל אחד מהם נושא על חזהו את אות־הגבורה.

אך הנה מתגלה שזוהי הממשלה העולה על כל קודמותיה במיספר חבריה שהם

באווירה
רומנטית...

Gottex
1978

שי
תכשיר שיזוף מעולה
של
REVLON
מיוצר במיוחד עבור
גוטקס
על כל קניה
של בגד-חוף

GOTTEX

ארדמון

מכתבים

לשים בצד

כאשר ביישרו לנו אמצעי התיקשורת על מינויו של האלוף רפאל (״רפול״) איתן כרמטכ״ל צה״ל, הם טרחו לציין כאחת ממעלותיו את שתיקתו המופלגת ואת חסכנותו במילים. התנה, רק נענדד דרגות רב־האלוף על כתפיו וכבר הזכיר רפול כי גם הוא נדבק ב״מחלת הרמטכ״לים״, ה־דברת.

בהופעתו הפומבית הראשונה כרמטכ״ל יעץ רפול לעתונות הישראלית ״לעזוב את טובת המדיה הצד״ ולקבל על עצמה קריטריונים חדשים לפיהם תחליט מה עליה לפרסם. ״המודד בפירסום צריך להיות

רמטכ״ל איתן
ידיעה משמחת

כיצד יתקבל הדבר ע״י הערבים, היכולים להביע שמחה על כל תקלה אצלנו,״ אמר רפול.

על פי קריטריונים אלה יכולה העתונות הישראלית להתחיל ממחר למכור גיליונות נייר לבנים לציבור. שכן, כמעט כל ידיעה, מדינית, בטחונית או כלכלית המתפרסמת אצלנו מעידה על תקלה היכולה לגרום שמחה לערבים.

ייתכן שרפול הוא מבין גדול בענייני צבא, אבל בעיתונות אין לו מושג. שכן העיתונות קיימת כדי להתריע על תקלות והיא כותבת בשביל היהודים ולא בשביל הערבים. מוטב לרמטכ״ל לחזור לתדמית הקודמת שלו, של שתקן כרוני ולא לחשמיע את דעתו בנושאים שאינו מבין בהם.

נחום פתן, אשדוד

שום ידיעה לא יכלה לשמח את הערבים יותר מאשר הידיעה שפורסמה השבוע ב־עיתונות הישראלית על כך שהרמטכ״ל תבע מעורכי העתונות הישראלית שלא לפרסם ידיעות העשויות לשמח את ה־ערבים.

אבי כהן, רמת־גן

● ● ●

פלישה ישראלית לדרום איטליה

מאז צפיתי בהקרנה המחודשת של ה־סרט ההוליוודי בן־חור, אני מתפלל מדי לילה שראש־ממשלתנו היקר, מנחם בגין, לא ילך לחזות בסרט זה כמוני. אם הוא יעשה זאת, אני חושש שהוא עוד עשוי למהר לביתו ולבקש מאשתו עליזה למרק את אחד מסירי המיטבח שלה, כדי לחבוש אותו לראשו כקסדה תנ״כית.

ואז, כשהוא לבוש באחת מכותנות־הלילה האלגנטיות ביותר שלו, הוא יצווה על נהגו לקחת אותו אל בניין הכנסת.

״כבוד היו״ר, חברי־הכנסת הנכבדים,״ יפתח אז בגין את אחת מנאומיו, כשהוא מושיט אצבע מאשימה לעבר רומא. ״הם הורגים יהודים... בקולנוע חן בכיכר דיזנ־גוף!״ ואז תוך התאמת הסיר של עליזה לראשו הוא יגביה את קולו: ״הבה נקצץ את היד הזדונית של הטריבון הרומאי מסלה. הבה נפציץ אותו מהאוויר, מהים ומההיאחזויות החדשות שלנו בסיני, ב־יהודה, בשומרון וברצועת עזה. הבה נפלוש לרומא, לסיציליה, לדרום־איטליה עד לנהר הפו, עם כל הטנקים, הטילים והגנרלים שלנו.״

ובעוד הכנסת מריעה לו, אני רואה את שימעון פרס מתרומם כדי להצהיר ש־למרות שלו ולאבא אבן יש כמה הסתייגויות באשר להפגזות מההתנחלויות בסיני, ב־גולן, ביהודה ובשומרון. הוא אישית מעריץ

שיחת הסאחבק

הצלחות אזרחיות

היום בבוקר סאחבק קם מהמיטה, והחליט כי הגיע סוף־סוף תזמן להתחיל לעבוד. הרעיון החדש הזה גרם לי סבל נפשי רב במשך כל הבוקר, אך כרגיל, גם כאן, הופיע צה״ל ברגע האחרון וחילץ אותי.

המחשבה הראשונה שעלתה בראשי כשקמתי מהמיטה, היתה להיות מהנדס. אבל מייד ביטלתי אותה, כי כידוע לכל, סאחבק למד בתיכון במגמה הומאנית.

כשציחצחתי שיניים, החלטתי להיות רופא. כשנזכרתי כי צריך לנתח לשם כך צפרדעים — ויתרתי על הרעיון.

עם כוס־הקפה הראשונה של הבוקר ראיתי את סאחבק ניצב על דוכן ההגנה בבית־המישפט, וזוכה בתהילה כסניגור הישראלי הגדול ביותר ששום לקוח שלו מעולם לא הגיע לגרדום. אבל כשנזכרתי כמה סיפרי־חוק צריך לבלוע לפני־כן, הבנתי כי זה לא בשבילי.

חיפשתי מיקצוע סולידי שאין דורשים בו יותר מתעודת־בגרות, ומצאתי אחד כזה — פקיד בבנק. אך החלטתי לא להעמיד את סאחבק בפיתויים יותר מדי קשים.

בארוחת־הבוקר עברתי על מודעות הדרושים, ומצאתי כי יש ״תפקיד מעניין לצעיר מוכשר בחברה לייבוא וייצוא״. אבל איך הם מצפים שאבוא לעבוד אצלם אם הם דורשים לדעת אנגלית?

ירדתי למודעות־הלוח הקטנות. חיפשו שם מכונאי, בנאי, טרקטוריסט ונגר. מקצועות שאינם הולכים עם סאחבק, שמערכת החינוך בארץ לא טרחה ללמד אותו איך בונים כוננית אפילו.

הבנתי כי בשתים־עשרה השנים שביליתי במוסדות־לימוד שונים, כולל תעודת־בגרות כשרה, ואין זה מעניין כרגע מי עזר לי בבחינות, לא לימדו אותי שום מיקצוע שאפשר לעבוד בו. אחרי שהייתי מספיק טוב כדי להוביל במילחמה כיתת חיילים תחת אש־תופת — המדינה לא מסוגלת למצוא לי עבודה. וכאן, פתאום, נזכרתי כי יש משהו שאני בכל זאת יודע לעשות.

בצהריים הייתי במישרד אחד שהציע לי שתי חליפות, ברטה ואמריקאיות, בתור איש־ביטחון באוויר. אך חתמתי לבסוף דווקא במישרד השני, שהציע לי קלצ־ניקוב וחמון שמש, בתור איש־ביטחון בים — כי בים מקבלים גם נעלי קומאנדו פאלאדיום צרפתיות אורגינליות.

בהזדמנות זאת אני מבקש להודות לאבא ואמא שלי, שדאגו לעתידי כאשר הייתי ילד קטן, חשבו בשבילי על מיקצוע משתלם — ושלחו אותי לשרת ביחידה קרבית.

■ ■ ■

קללות ביטחוניות

אחרי תקופה מסויימת בים עברתי לשרת כאיש־ביטחון במטוסים. השירות היה אומנם קשה (אמריקאיות, שוודיות, הולנדיות, ניו־זילנדיות...) אבל קיבלנו תמורה. בין אנשי־הביטחון נוצר חוזי בלתי־נשכח וכמה פירורים ממנו, בצורת קלות של אנשי ביטחון, אני שמח להדליף החוצה.

- שתירדם מעל אתונה — ותתעורר באנטבה.
- שתגלה כי ליפהפיה השחרחורת, שכל הטיסה תיכננת להתחיל איתה, קוראים ליילה חאלד.
- שיהיה ניסיון־חטיפה במטוס בדיוק כשאתה יושב בשירותים עם הרעלת־קיבה.
- שיעשו אותך איש־ביטחון של אריק שרון, ותצטרך לעמוד אצלו כל רבע שעה למיסדר על הנשק.
- וקללה מיוחדת נגד דיילים: שיחטפו אותך ערבים, וסוף־סוף מישהו יצ־ליח ללמד אותך להכין קפה תורכי אמיתי.

מיכתב ל„כלבוטק״

זה ארבע שנים אני שולח למישרד־הביטחון מיכתבים, ובהם תיאור מיקרה שאירע בשנת 1973, ושעליו מגיע לי ציון־לשבח מסוג „עיטור העוז״. עד היום לא קיבלתי מהם שום תשובה.

עונש מאלוהים

העונש הכי גדול שמעניש אלוהים את הכיפות הסרוגות, אחרי שהוא תופס אותם מבלים עם נערה ללא חופה, הוא שאינם יכולים לספר לאיש על הישגיהם.

שיחת רקע

השבוע גיליתי סוף־סוף מה אומרים חיים יבין ודניאל פאר זה לזה כשהחדשות נגמרות, ואנחנו רואים אותם משוחחים.

חיים יבין אומר: „היום התור שלי עם כרמית״.

„אל תלכלך!״ עונה לו דניאל פאר, „היום תורי עם כרמית. אתה עם דליה.״

הצלחות למלחמה בפשע

מאז שהעבירו תיגבורת של חיילי מישמר־הגבול לערים שבהן יש מוקדי פשיעה, הפסיקו ראשי הפשע המאורגן לעשן בבתי־הקולנוע.

במדינת החרדים

נטורי־קרתא נוסעים לרבת־עמון, כדי לבקש מהמלך חוסיין להכריז על מאה־שערים כמושבה ירדנית — אוטונומיה מלאה הם קיבלו כבר לפני שלושים שנה.

אלי אביבי, ששמע על הרעיון, הציע לאדמו״ר של נטורי־קרתא להקים קונ־פדרציה עם מדינת אכזיב.

תחליף בנות

לתשומת־ליבם של החיילים בשירות סדיר: הכנסת קיבלה את ההצעה להקל במתן פטור משירות צבאי לבנות המצהירות שהן דתיות. מי שרוצה להעלות את המורל ולהתפרק מהמתח, יצטרך להסתפק בחסידי חב״ד.

מה נשתנה?

השבוע ראיתי ילד אחד, שלבש מסיכה של סאדאת, פוגש ילד שני. הילד השני לא נבהל.

בדיחות גאוניות

אתמול בערב תפסתי סוף־סוף את תפרינצים, והצלחתי גם אני להמציא שתי בדיחות דויד לוי.

איך מכניסים שמונה דויד לוי לפולקסווגן? — ארבעה מקדימה וארבעה מאחור.

יאיר כספי.

מכתבים

את המבט התנ״כי הנמרץ והנאה של ראש הממשלה, וכל עוד שוהה חייל ישראלי אחד בדרום אילת, עד לנהר הפו, תהיה האופוזיציה לויאלית ותכבד את הממשלה.

יוסף שריק, תל־אביב

● ● ●

טירונים למען בגין

הכל החל, כידוע, במיכתב־הקצינים ה־מפורסם. כמה מאות קציני צה״ל במילואים שלחו מיכתב לראש־הממשלה ובו העלו תביעה לשינוי המדיניות הישראלית.

אחרי שמיכתב הקצינים וההפגנה ה־גדולה שבעיקבותיו עוררו את הסערה ה־צפויה, ולאחר שבכל המדינה החלו מדב־רים על קשיחותו של בגין ועל הצדק שב־תביעת הקצינים, התעוררה לפתע תנועה חדשה שנקראה „טוראים״ למען בגין״. אשר הפגנותיה הראשונות נערכו בכיכר מלכי ישראל, בצל הפירמידה ההפוכה של יגאל תומרקין.

עשרות רבות של טוראים ותיקים התי־מקמו למרגלות אנדרטת השואה ונשאו שלטים גדולים ומאירי עיניים. אחד דיבר על העובדה שבגין אינו קונטה קינטה, ומדיניות ישראל אינה כושי שאפשר לד־פוק אותו מכל צד. לידו נראה שלט ש־הכריז באותיות קידוש לבנה, שבגין אינו דיוויד האמונד ושום פול מרוני לא יקח ממנו את קלייר — כלומר, השטחים ה־מוחזקים. שלט שלישי הישווה, לעומת זאת, את בגין לסטארסקי, שלעולם אי־אפשר להפריד אותו מהאץ׳, כלומר, מה־התנחלויות.

עם תום ההפגנה של הטוראים־למען־בגין נערכה הפגנה אחרת, גדולה ואדירה ממנה, של „טירונים למען בגין״. על שלט אחד שנשאו היה כתוב: „בגין איננו פופאי ונשק אמריקאי אינו תרד!״ שלט שני אמר: „בגין אינו סלוטר והשטחים אינם כדור שאפשר לגלגל על האף.״

ברגע האחרון הצטרף להפגנה בתוך ה־פירמידה מפגין נוסף שנשא שלט ענק, אדיר מכל האחרים: „בגין אינו בגין והשטחים אינם שטחים!״ נודע שבשבוע הבא תתארגן הפגנה ספונטאנית נוספת שתקרא: „גן צילה למען בגין״. השלטים כבר מוכנים.

אריה זכברויט, תל־אביב

● ● ●

מיים מה הוא יוצר

לשביתת העיתונאים היו, בוודאי, תשל־כות רבות. על אחת מהן אני רוצה לעמוד כאן.

בשעת נסיעה באוטובוס, מאחר שה־

ציירת גיפשטיין
סיפוק שאחרי לידה

„גלים״ כולם היו משותקים, פתח הנהג את גלי־צה״ל בעת שרואיין שם טייס קרבי, והוא הישווה את החוויה שלאחר „קרב מצלח״ לחווייתו של שחקן שח, של נבחן במתימטיקה ושל צייר.

אינני משחקת שח, ואת הבחינות במתי־מטיקה שכחתי כבר מזמן, אבל אני ציירת — ועל כך אני רוצה לכתוב.

הצייר־הגבר (כפי ששמעתי מפי ציירים־גברים) מרגיש, בשעת מלאכת היצירה, צייר־לידה, ובגמר היצירה סיפוק שלאחר הלידה. מאחר שילדתי פעמיים, אני יכולה לאשר: זהי, בערך, ההרגשה. הצייר יוצר אומנם לא חיים (מקובל לומר „זה כמו חי״), אבל הוא יוצר לנצח (אם לא יבוא טייס קרבי כלשהו ויהרוס את הציור). הסיפוק שביצירה הוא רב, ואין דומה לו.

קשה לי להבין מזו הסיפור של הטייס

(המשך בעמוד 8)

חלילית עושה מוסיקה עולמית!

כל העובר באיזור ככר השעון ביפו אינו יכול שלא להתפלא למשמע המוסיקה המודרנית ה־מנוגנת במקום. למי שאינו יודע עדיין המוסיקה בוקעת מפתחה של „חלילית", החנות לכלי נגי־נה מן הגדולות בישראל.

„קולה" של „חלילית" החל להישמע ביפו כבר מלפני כ־40 שנה אם כי בעוצמה נמוכה יותר.

מר פ. גרינשפון שהיה מורה למוסיקה ומלחין במקצועו, נת־קל בקשיים בהשגת חליליות והחל ביצורם העצמי. מר גרינ־שפון לא תיאר לעצמו שמייצור חליליות קטנות ותופי מרים יהפוך המפעל הקטן שהקים ל־מפעל הגדול בארץ לייצור כלי נגינה ואף יזכה בתואר יצואן מוסמך. ואכן עם התפתחות ה־מוסיקה העולמית החל ביה"ח „חלילית" בייצור מערכות הג־ברה חשמליות, מגברי קול, ארגזי קול ומערכות תופי ג'ז שקנו להם שם בארץ ואף ב־עולם. את השם „חלילית" ניתן לראות כיום על גבי מערכות הנגינה של רבים מאומני הארץ. בגלל השם המקצועי שקנה לעצמו מפעל „חלילית" בתרו רבים מיצרני מערכות הנגינה בעולם ב„חלילית" כנציגם בישׂ־ראל. ולכן המיבחר שמציעה חנות המכר של „חלילית" (ה־מופרדת מבית־החרושת) עשיר ומעולה כל כך: בנוסף למערכות הנגינה מתוצרת עצמית מציע המקום אורגנים דיימונד, גיטרות פנדר, מגברי קול מרשל ודיינ־קורד ומערכות תופים פרמייר ורוג'רס.

המעוניין בכלי נגינה מאיכות מעולה יגש ל„חלילית", ככר השעון ביפו, רח' העליה השניה 8, טל: 822917, 830408, ומובטח לו כי ימצא את הכלי התואם בדיוק את דרישותיו.

נהידה המונית ל„בית התקליט"

המנסה לעבור בימים אלה ב־רחובות פינסקר ובתרשוב נתקל בקשיים בלתי צפויים. המוני אדם ממלאים את הרחובות ו־פניהם לעבר חנות התקליטים הגדולה במזה"ת — „בית ה־תקליט". המבחר הגדול והנדיר של תקליטים תוצרת הארץ וחו"ל שאין כמותו באף חנות אחרת, מושך אליו את כל חובבי ה־מוסיקה בארץ.

כשאתה נכנס ל„בית התקליט" אתה מבין שכאן למדו מנסיונם של זרים והשיגו תוצאות מעו־לות. החנות בנויה משתי קומות מרווחות וממוזגות כשבקומה ה־תחתונה נמצא בזר פופ ענקי. הדקורציה „מדליקה" ותורמת ל־אווירה צעירה במקום. ובאשר לתוכן: ב„בית התקליט" מיב־חר עשיר של תקליטים מכל הסוגים: פופ, ג'ז, דיסקו, רוק, קאונטרי, קלסי, מבצעים ישרא־ליים, תקליטי ילדים ותקליטים נדירים תוצרת חוץ.

והמחיר: גם בנושא זה לא קופא. „בית התקליט" על שמריו. „התקליט" חייב לחזור ולהיות מיצרך זול ועממי" — אומרים בעלי המקום ומבצעים בהתאם. מידי שבוע מתקיים מבצע תק־ליט השבוע. בשבוע האחרון נמכר תקליט דיסקו חדש ופו־פולארי במחיר 31.50 ל"י כולל מ.ע.מ.

לאנשי חיפה והצפון: חנות מקבילה ל„בית התקליט" נמ־צאת גם בחיפה. „התקליט" חיפה רח' הרצל 11 (קומה א'), ששופצה וחודשה מציעה את אותו מיבחר עשיר באותם מחי־רים שמציעה אחותה התאומה חובב מוסיקה, מהיום קונים תק־ליטים ב„בית התקליט" בת"א (פינסקר 41 פינות בוגרשות)) ו־ב„התקליט" חיפה.

גם אתה יכול להיות ברגמן!

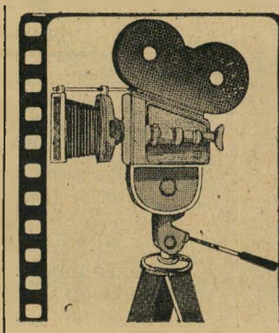

כמעט כל אחד מאתנו חש את הדחף לעסוק באמנות. רבים חלמו ועדיין חולמים לעסוק באמנות הקולנוע. להיות: שח־קנים, במאים, תסריטאים, צל־מים וכו'. אך מסיבות שונות נאלצו להזניח את החלום ולעסוק במשהו „מרובע" יותר. כיום כשהם יוצאים מסרט או הצגה טובה הם מתוסכלים על כשרונם המבוזבז.

רבים מתחבטים בבעיה כיצד לעסוק באמנות כתחביב וייחד עם זאת ליצור דברים בעלי איכות מקצועית.

אומר **אפרים שריג**: „כבר מלפני כמה שנים הרגשתי צורך להביע את עצמי באמצעות מדיום ה־קולנוע. כתבתי כמה תסריטים ובעזרת חברים־שחקנים הפכתי אותם לסרטים. קשה לומר שה־תוצאות השביעו את רצוני. ביוזמתי כמות רבה של חומר צי־לום, איכות הצילומים היתה גרו־עה והעריכה מבולבלת וחובב־נית. פניתי לאולפני MEDIUM ברח' בן־יהודה 21 לקבלת יעוץ והציעו לי להשתתף בקורס ל־יצירה קולנועית שהם ערכים. קיבלתי את ההצעה ולא הת־חרטתי.

על הקורס מספר מנהל אולפני MEDIUM הררי אברהם: „משך הקורס כחצי שנה. שתי פגישות בשבוע. כ־4 שעות כל אחת. המדריכים בקורס הם מר־צים מאוניברסיטת ת"א ובבית הספר בית צבי. התלמיד מקבל ידע בנושאי: תסריט, בימוי, מש־חק, תאורה, צילום ועריכה. מטרתו הסופית של הקורס הוא פרוייקט הגמר, שבו מקבל כל בוגר תסריט ובעזרת הידע שצבר בקורס הופכו לסרט מושלם. חלק מהבוגרים משתלבים בעו־רתנו כעוזרי במאי בהפקות מק־צועיות וכולם ללא יוצא מן הכלל מקבלים ייעוץ וסיוע גם לאחר סיום הקורס."

אולפני MUIDEM מקיימים עוד כמה קורסים בסיסיים ב־נושאי קולנוע:

- קורס SUPER 8 + קול.
- קורס למשחק קולנועי.
- קורס לאנימציה.

חובב קולנוע התקשר עוד ה־יום לאולפני MEDIUM, טל: 56350, רח' בן־יהודה 21, ת"א. והתוצאות יפתיעו גם אותך!

קרספקטיבה

מסעדת מרחשה

מאכלים ים־תיכוניים פיקנטים

פתוח 24 שעות ביממה, פתוח לרעיונות

„מטבח היצירה": חזרות פתוחות לקהל. פייפן אוקלוק כל יום ב־4.30 אחה"צ

מירי אלוני וג'סי

כל יום רביעי
הבא את פזמונך למכירה פומבית **„הבורסה לפזמון"**

מזמינים אתכם ערב ערב וכל יום, לאכול, להתבדר, לשוחח ולהיות יצירתיים (בעיקר) וכל זאת לבריאות.

כל יום שבת
מושב ליצים מפוצץ בענייני קולנוע בליווי חמין יהודי, מולוכייה מצרית, או קוסקוס מרוקאי

אפשרות להקרנת סרטים כמעט NON-STOP

בוא להשפיע על הנהלת **פרספקטיבה** ברעיונות לא ישנים, להתראות, ג'סי.

אומנים מוזמנים להפתיע ולהופיע ינתנו פרסים לבעלי יוזמה.

רח' הצדף 6, יפו. סוף רח' יהודה הימית ליד הנמל, טלפון 831782.

מירי אלוני „אנחנו הסנובים היחידים שנותרנו עדיין בארץ" „ויזה" לבקר אותנו 50 ל"י".

מבוקש מאד VERY WANTED

סל וסלה

מדור למתרחש בשווקים

טל. 03־241530. ת.ד. 29726 ת"א

מוצארט: „אני מרוצה מאד מהפסנתר שקניתי ב„מלניק"

אין ספק שאילו מוצארט היה חי כיום בארצנו את הפסנתר שלו היה קונה ב„מלניק־פסנת־רים". אך כתבה זו אינה מופנית אל מוצארט ולא אל מלחינים ומוסיקאים החיים כיום בארץ. הם ממילא קונים וקנו את ה־פסנתרים שלהם ב„מלניק־פסנת־רים".

כתבה זו מופנית אל אותם המש־פחות הרבות המתלבטות איפה ואיזה פסנתר לקנות. רכישת פסנתר אינה דומה כלל לקניית חליל או גיטרה לבן או לבת.

כאן אסור „לחפף" ולהסתכן בקניית משהו לא טוב. לאחר שמחליטים להוציא את ההוצאה הכספית חייבים לוודא שהפסנתר אותו קונים הוא מאיכות מעולה, אחרת מבוזבזים כסף רב וחבל!

כשאתה ניגש ל„מלניק־פסנת־רים" ברח' דיזנגוף 125 ת"א, אתה מונע מעצמך את הסכנה שבקניית פסנתר לא טוב.

משפחת מלניק מייבאת פסנת־רים קרוב ל־40 שנה ועל כך גאוותה. במרכז הפסנתרים של „מלניק" נמצאים פסנתרי איכות כמו ה־Sauter, הפסנתר המערב גרמני המעולה. ה־Challen וה־Barrat and Robinson האנ־גליים, ה־Baldwin האמריקאי וה־Kawai היפני.

ה־Baldwin האמריקאי

משפחת מלניק המתמחה בבניית ובכיוון פסנתרים מציעה גם פסנ־תרים משומשים למוגבלים מב־חינה כספית וזאת באחריות מלאה של החנות.

על כל הפסנתרים מוענקת אח־ריות מלאה ל־10 שנים. תנאי התשלום נוחים וניתן לשלם בכל צורת תשלום מקובלת. כיוון שהחנות מנוהלת ע"י משפחת מלניק **בלבד** מספר העובדים מצומצם והדבר תורם להורדה במחירו של הפסנתר.

„מלניק־פסנתרים" מציע גם שני סוגיאורגנים חשמליים בעלי אפ־קטים אלקטוריים משוכללים ה־Eko וה־Crumer.

ובכן, אם בפסנתר טוב או ב־אורגן חשקה נפשך גש ל„מלניק־פסנתרים", רח' דיזנגוף 125, טלפון: 220303, ומר מלניק ידאג כבר לכל השאר.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

הקרבי. מה הוא יוצר? ! מה הוא משאיר מאחוריו אחרי „קרב מוצלח"? אפשר לטעון שהמילחמה לעיתים הכרחית, ש־מלאכתו של הטייס הקרבי היא בבחינת „ההכרח לא יגונה", אבל כבר נאמר ש־„ברעום התותחים — שותקות המוזות" — האם זוהי אמנות? !

שולמית גיפשטיין, רמת־השרון

● ● ●

רעל לאומני

אני מאוכזבת מהמחדל של העולם הזה מבחינת ההסברה. הרעל הלאומני־סיפי־ריסטי של מאמרי הפרשן הצבאי של ה־עתון, המרעיל את מוחות הקוראים. אומנם יש חיוב בהצגת עמדות אלו, שעליהן מבוססת מדיניות הסיפוח והתוקפנות, ב־תנאי אחד: שמומחה צבאי בדרגת מידע דומה לפרשן הנ"ל יסתור מיד את עמדו־תיו של זה המזיקות לעצם קיומנו. מומחה זה יכול להיות רק מאיר פעיל. לדעתי המילחמה בשטחי שיריון־בשיריון המפו־רזים של סיני בהם היתרון הוא לישראל.

לצורך הבטחת מצב זה אין ישראל חיי־בת להסתמך על יצר הקיום של ירדן, אלא יכולה לעמוד על סעיף בהסכם השלום, שיאסור כניסת צבאות זרים לירדן.

בהקשר זה עולה אחד התרונות העשויים להיווצר לישראל מהקמתה של מדינה פלס־טינית עצמאית, על פני מדינה פלסטיניית־ירדנית. הקמת מדינה שלישית תיצור מ־מזרח לישראל שתי מדינות שכוחן הצבאי לא יוכל להתגבר לבדו על ישראל וכניסת צבאות זרים לתחומן תסכן את קיומן. ע"י כך יווצר מצב שלגבי שתי מדינות ערביות אלה המשך השלום עם ישראל יתקשר עם המשך קיומן.

אינג'ינר גבריאל שריג, תל־אביב

● ● ●

תחזית מדוייקת

לפני כחודש, קראתי ב„פורום העולם הזה" את תחזיתו של יוסף דוריאל על השבועון גם מוחה פחות מדי נגד הזוועה שבהריסת דרום לבנון.

רבקה תה, קיבוץ עמיר

ברצוני להעלות מספר השגות לגבי מא־מרו של בנימין עמידרור „מילחמת חיטין השניה" השומטות, לדעתי, את יסודות הנחותיו של עמידרור.

● הנחת היסוד של עמידרור, כי ה־ערבים יוכלו לבטל את ערכו של הפירוז ע"י כך שיפרו אותו באופן הדרגתי במהלך „מילחמות בינערביות" מבויימות, כבר הועמדה במיבחן מציאותי והוכחה כבלתי נכונה. במשך השנתיים האחרונות היה קיים בגבולה הצפוני של ישראל איזור מפורז מצבא סדיר ערבי, בו נמצאה רק מיליציה פלסטינית בת כ־10,000 איש. למ־רות שפירוז השטח שמדרום ל„קו־האדום" (ההיינו, השטח הנמצא כרגע בידי ישראל ועוד כעשרים קילומטר מצפון לליטאני) לא היה מעוגן בשום חוזה או הסכם אלא נקבע באופן חד־צדדי ע"י ישראל, היה באפש־רותה של ישראל לקיים אותו באופן יעיל בהחלט.

גם כיום אין הצבא הסורי יכול להכנס לרצועה של 20 ק"מ מצפון לנהר הליטאני, אלא ברשותה של ישראל, גם כאשר יש לו סיבה, „בינערבית" טובה להימצא שם. מה שיכלה ישראל לעשות במקרה זה תוכל לעשות ביתר קלות כאשר בידה חוזה חתום, המעניק לה את הזכות לפתוח ב־מילחמה אם יופר פירוזו של איזור מסו־יים.

ממילא נופלים טיעוני עמידרור לגבי אי־יעילות הפירוז, ומקבלים תוקף טיעוני ה־מומחים הצבאיים של המחנה היוני לגבי יעילותו.

● התסריט של עמידרור מניח, לצורך הפיכת החזית עם ירדן לחזית המכרעת, כניסת כוחות צבא ערביים הכפולים ב־כמותם מהצבא הירדני כולו, לתחום ירדן. קשה להעלות על הדעת ממשלה ירדנית המעוניינת בהמשך קיום ירדן כמדינה עצ־מאית, שתעלה על דעתה להסכים להצעה כזאת, במיוחד אחרי תקופת מתיחות פני־מית בעולם הערבי, שתראה בהכרח לרוב הגדול של הירדנים (שאינם בסוד המזימה נגד ישראל) כאמיתית. ללא הכוחות ה־צבאיים הכבירים, שעמידרור ריכז לצורך תסריטו בירדן, ממילא עובר מרכז הכובד חזרה לחזית הדרומית וממילא מתרכזת מה שעומד להתרחש במילחמה על קרן אפריקה וחשיבות האירועים שם לגבינו. היום שמענו על התאמתות מדוייקת של התחזית הנ"ל, כשהעתונים הודיעו על הפיכה צבאית (שאמנם דוכאה) בסומליה.

בהערה למאמרו של דוריאל ציינתם שהוא היה זה שחיבר את התזכיר שהזהיר את ישראל מאסון ביטחוני מתקרב — חודשיים לפני מלחמת יום־הכיפורים. גם תחזית זו הוכחה כנכונה.

מדוע לא תבקשו אותו להכין עבורנו תחזית על מה שצפוי לישראל עצמה ב־שנה הקרובה או שמא עלינו להסתפק רק בהורוסקופים?

רחל נוישטדט, חיפה

● ● ●

מה הם חושבים

איננו יודע מה חושבים בישראל — אבל מצויות בידי דוגמות מן העיתונות כאן, המראות מה חושבים על ישראל.

עודד בורובסקי, אטלנטה, ארצות־הברית

● הקורא בורובסקי צירף למיכתבו צרור של קיטעי־עיתונות מעיתוני אטלנטה, המותחים ביקורת חריפה על עמדתה של ממשלת בגין.

יש לי עצה, או רעיון, עבור ראש־ה־ממשלה מנחם בגין. מר בגין, עצור את הביקורת נגדך — התפטר!

ג. גיא, טן־פרנציסקו, ארצות־הברית

● ● ●

פלאטו יממן

ח"כ פלאטו־שרון, „האיש הבודד לכנ־סת", מתנהג בימים אלה כאילו הבחירות עדיין בפתח, והוא מנהל מסע־תעמולה בכל התחומים האפשריים. הצעתו — להוציא את רק"ח אל מחוץ לחוק — מסוכנת ו־מעוררת מחשבות לא־מעודדות על עתיד הדמוקרטיה בארץ.

מדאיגה עוד יותר העובדה שהפרלמנט הישראלי מסוגל להכיל בקירבו ח"כ, ה־דוגל בשיטות שאינן גרועות מאלה ה־נהוגות בארצות שאותן מייצגת המיפלגה הקומוניסטית. לא רק שלא קמו תגובות־נגד רציניות, אלא אף היו כאלה שהביעו את תמיכתם האילמת ברעיון, אף כי הם־

ג'יחוכים

שיר ימני

הידיעה המרעישה
ששיחות־השלום יוסיפו וימשכו
וימשכו
וימשכו
וימשכו
וימשכו
.....
.....
היכתה גלים
במוחי
עד שנהרגתי.

שיר שמאלי

נחש יביא מרפא
יונת־שלום תכיש
המלך הערום כולו
חשפניות מלבישו.

השמש מאירה בליל
הירח הולך ומשחיר
המלך ששזף עורו עד תם
חיזור יותר מקיר.

פזמון: נחש יביא מרפא
יונת־שלום תכיש

הערה (לשני הצדדים).

אחי נאמני המולדת! אל תבינוני שלא כהלכה! הנני ימני בכל רמ"ח אברי (למעט הלב, כמובן, שכן מדרך הטבע הוא נוטה להימצא בשמאל). ואחי האחר, המעלה כעת גיחוכים אינטלקטואליים, טבול אותם וקרום! באש המוקד הפושרת שלך.

שמעון גלבץ, חיפה

טיולים מודרכים ל:
אירופה
ארצות הברית
למזרח הרחוק
צעירים
ו"קמפינג"
פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות!
הטיול הטוב ביותר שלך
אירופה טורס
EUROPA TOURS
באחיר הסביר ביותר!

קול השלום -
הקול שלך!

מכתבים

עצמם לא היו מעזים להעלות הצעה שכזו.

ח"כ פלאטו־שרון צריך היה לחשב ב־כישלונה הצפוי־מראש של הצעתו זו, ולו רק מעצם העובדה שעד היום טרם קם מישהו והקים תנועה להוצאת ח"כ פלאטו־שרון אל מחוץ לחוק — מקום שהוא־עצמו, כידוע, לא היה רחוק ממנו אך לפני חודשים ספורים.

אם בכל־זאת מתכוון ח"כ שרון לממש את כוונותיו, יהיה עליו לממן מכספו בתי־כלא חדשים, שיאכלסו בתוכם את כל אותם בוחרים שלא תמכו בו, ונתנו את קולם לרק"ח. כל שוחר־חופש במדינה, גם אם הוא נמנה עם שגעניה של מיפלגה זו, חייב להרים את קולו — ולו רק בשל העובדה שהצעה כזו עלתה על־פני השטח.

יהודה קונפורטס, תל־אביב

● ● ●

חופש הדיבור — גם לרב כהנא!

ביום הראשון, ה־9 באפריל השנה, הייתי עד־ראייה לפיצוץ בהרצאתו של הרב כהנא באוניברסיטת תל־אביב, על־ידי חברי מיפ־לגות שלום יהודים וערבים. אף־על־פי ש־אני מתעב את הרב כהנא, דיעותיו ומעשיו, אף שאנשיו עוסקים בעצמם בפיצוץ אס־פות, אף־על־פי שפיצוץ האסיפה נעשה על־ידי אנשים שדיעותיהם הפוליטיות קרובות — או זהות — לאלה שלי, ואף שאני מבין את תחושתו של ערבי כלפי אדם הקורא לגרש את הערבים מן הארץ — למרות כל אלה, חובתי כדמוקרט היא להסתייג ול־התנגד למעשה זה בכל תוקף.

המעשה פסול, לדעתי, הן מבחינה טאק־טית והן מבחינה עקרונית. מבחינה טאק־טית, מיפלגות השלום בארץ הינן, לצערי, מיעוט קטן ושנוא, וחלק גדול מפעילותן מתאפשר רק תודות לקיומה של הדמו־קרטיה. לכן, על אנשי השלום להיות ה־אחרונים שיתרמו, בדרך כלשהי, לתהליך

הרב מאיר כהנא
שיטות־פעולה פאשיסטיות

עירעור הזכויות הדמוקרטיות ההחלפתן ב־סתימת־פה־בכוח.

מבחינה עקרונית יש, לדעתי, לשמור על זכות־הדיבור גם של הקבוצות הקיצוניות והמתועבות ביותר באוכלוסיה. כשם שאני תומך בזכות הדיבור של הערבים בישראל, אפילו כאלה התומכים בחזית הסירוב וב־סעיף האמנה הפלסטינית, המדבר על גירוש היהודים שבאו אחרי 1917, כך אני תומך גם בזכות הדיבור של הרב כהנא.

בזאת אני קורא לכל אנשי השלום ו־השמאל בארץ, להימנע מכל מעשה הפוגע בדמוקרטיה, ולהשאיר שיטות פעולה פא־שיסטיות כנחלתם הבילעדית של פאשיס־טים.

אדם קדר, תל־אביב

● ● ●

אודטה, ונדטה, אומרטה!

אחרי שקראתי את תשובתה הפולמוסית־הנקמנית של אודטה דנין („לא לגברים", העולם הזה 2119), אני נוטה להאשים את חברי המערכת כולם ב„אומרטה!" — דהיינו, מדוע שמרתם בסוד על כישרון פולמוסי־הומוריסטי כזה, ולא הוצאתם או־תה מן ה„מיטבח" של מדורה הקבוע?

היא ספרא וגם סיפא, ובצורה עדינה, אלגנטית והומוריסטית היא משיבה מיל־חמה־שערה. תחתכת בבשר החי של יריבה, וזורה סוכר על פצעיו...

ומכאן הצעתי לאודטה, להחליף או להו־סיף לשמה גם „ונדטה", וזה גם מתחרז עם... אומרטה!

ולפי הצילום שמופיע בראש מדורה, אזי נוסף על כישרונותיה הרבים בכלל, וכישו־רונה הקולינאריי־סיפרותי־הומוריסטי בפרט, היא גם יפהפייה. ולשון העיברית שלה — שופרא דשופרא!!

לית מאן דפליג, שהמדור שלה — על אף שמו „לא לגברים" — הכניס אור ו־הומור בריא (וגם עצות מועילות ביותר) לעיתון, הרציני עד לידי מוות, על אף ה־חלק הקליל, כביכול, של השער האחורי.

ועל אף שהמדור הוא לא „לגברים, הרי זה הדבר הראשון שאני קורא בהופעת עיתון חדש, מדי שבוע.

ומדי שבוע אני עומד בפני חידון חדש. היינו: האם מופיע המדור „לא לגברים" בגיליון הנוכחי? וכך אני חייב לעלעל ולדפדף בו מההתחלה ועד (לפעמים) הסוף!

אי לכך, אני חוזר להצעתי הישנה ל־העולם הזה: אנא, הדפיסו אינדכס, כדי להקל על הקוראים!

מה שנאה לשבועונים מפורסמים בארי־צות־הברית, יאה גם להעולם הזה במדינת ישראל.

יוסף פליגלמן (כנפי), תל־אביב

● ● ●

טעות לעולם צודקת

נו, ידיעות אחרונות הוכיח זאת סוף־סוף, שחור על־גבי לבן.

ורציני, ת.ד. 36250 ת"א.
● נאה 25/172 מעונינת בנאד רציני ומסודר עד 33 ת.ד. 547 ת"א יהודית.

אם אין איזה בחור נפוח, אפשר להסתפק גם בסתם נאד. לידיעת המעוניינות.

יצחק שביב, נתניה

את מוזמנת
לבית היופי והאופנה החדש
"בית היופי לון" בככר המדינה.

במשך שנים את מטפחת פניך בעזרת תכשירי הקוסמטיקה שלנו ומייפה אותן עם תכשירי האיפור שלנו. עכשיו מגיע לך ללבוש שמלה שלנו ולהכנס לנעליים שלנו.

ב"בית היופי לון" מצפה לך חוויה יוצאת מן הכלל. ייעוץ יופי, תכשירי איפור ויופי, בגדים, חגורות, ארנקים, תכשיטים ונעליים — כולם בדגמים אקסקלוסיביים, בלעדיים ל"לון".

ב"בית היופי לון" מחכות לך דיילות ויועצות מנוסות שתייעצנה לך בכל הקשור בטיפוח היופי. למן התאמת האיפור המתאים לך, התאמת השמלה ההולמת אותך ועד להשלמת המראה ע"י חגורה אופנתית. הכל לפי צו האופנה האחרון, בהתאמה מוחלטת לאישיותך ואופייך.

בואי ל"בית לון" בית היופי והאופנה, הראשון מסוגו בארץ.
ככר המדינה, ה' באייר 26 תל־אביב,
טלפון: 255024

שנה טובה

דירן חיפה

בית האופנה לריהוט מודרני

ואכן, לתושבי חיפה היתה זו שנה טובה!

לפני שנה קבעה חברת "דירן" את ביתה בחיפה (בנוסף לאולמי התצוגה בתל-אביב) ולחיפה נוספה פינת חמד יפהפיה, פינה שהביקור והקניה בה - חוויה. ב"דירן" חיפה על כל מחלקותיה, מציעים רק דברים יפים ומיוחדים, דברים בלעדיים במחירים סבירים. כמו שנאמר - היפה שבעיר במחיר הכי סביר.

ובמלאת שנה ל"דירן" חיפה תוענק מתנה - שמיכה מרהיבה מתוצרת הולנד, על כל קניה מעל -.10,000 ל"י. (תקופת המבצע מ-20/4 - 20/5).

ועל כן אומרים היום בחיפה:
שנה טובה - מתנה טובה

tetem
Holland

חג שמח וכשר!

מתנה טובה

מחלקת
שטיחים ווילונות
על קניה מעל -.10 000 ל"י
סט שטיחים מתנה
חדרי שינה
סלונים
פינות אוכל
מחלקת מתנות
היפה שבעיר
רהיטי ילדים וגוטר
ריהוט מרפסת וגן
emu

בואו אל הדברים היפים שבחיים - בואו ל"דירן"

נוה שאנן, בנין קולנוע "זיו" טלפון: 229238, 1,400 מ"ר של תצוגה, פתוח מ-9 עד 1 ומ-4 עד 7

"דירן" תל אביב, אבן - גבירול 30, טל. 252470

אביב, 1978

לא טוב להפוך צבא־עם ליאניצ'רים. ראיתי בין ההריסות עיני לוחמים מושפלות. מסע יאניצ'רים הופך צבא עם ליאניצ'רים בעלי מוסר ונאמנות של יאניצ'רים. על זה כבר אמר טאליראן לנפוליון: „יכול אתה לעשות הכל עם כידונים (יאניצ'רים) אדוני, פרט לדבר אחד, לשבת עליהם."

פליטים שיצאו מן החורבות יהפכו מחבלים, מן המחבלים המתים ייצאו שיבעתיים חיים כמראשה של הידרה. „פגוש דב שכול באיש ואל איש באיוולתו," נאמר במשלי.

אולי סוף לכידונים. מוכרחים להדיין עם הפלשתי־נאים ויפה שעה אחת קודם (אם לא ניגרר באוזניים לשולחן־הדיונים וזאת עמדת נחיתות). מדיניות עוסקת ביצירת הרצוי מתוך המצוי ולא להיפך. לכן חייבת המדיניות לעסוק גם (ובעיקר) בגועל־נפש (ג'יימס בונד לא היה מדינאי, כפי הידוע...). דבר שני יאסר ערא־פאת, איננו כל־כך בחירה פלסטינית, אלא התפתח וגדל מן הקונפליקט הישראלי־פלסטיני אחרי 1976 והינו תוצר ותוצאה ישירה של המדיניות הישראלית (התכ־שות ליישות הישראלית, פיצוץ בתים וגירוש אישים שלא היו שרים את המנגינה הרצויה לממשלת ישראל).

כך הפך עראפאת הדובר הפלסטיני הכמעט־בילעדי. אין לצפות שהמדיניות הנוכחית תיצור אישיות בעלת גוון שונה. שינוי רדיקאלי כקו נותן תיקווה, היינו, מעבר מכידונים לדיונים.

■ ■ ■

מסע אביב 1978. נצרת. אני פוגש את תופיק זיאד (לא, איני קומוניסט. אני מעריך אנשים אמיצים ואי־טליגנטים). ראש־עיר שרוצים להפכו לראש־כפר. אני שומע על אדון קניג (דו"ח), איך חונקים עיר כאן והשמיים כחולים — בנצרת אין קרקע לא לבנייה אף לא לקבורה. ערביי ישראל לומדים באוניברסיטות, עי־

ניהם נפקחות על־מנת לחזור מתוסכלים לכפריהם ולש־נוא, ומה יעשו בידע שרכשו? (אתם אומרים „לימדו חש־בון, שיקנו כרטיס ויסעו). אזרחי ישראל, לא פלס־טינים, לא סקוטסבורו ובירמינגהם יו"אס־איי.

אני שומע איך שטחים ימנעו שוא ושאנו מסכמים עם יידינו שאין אנו מסכמים. עזות מצח או איוולת. רוח מצדה שהגיונה אומר את שלא נאמר: „אם לא תשמעו לנו — אז נראה לכם, עוד מילחמה. ואם תסגרו את הברז יש לנו מספיק פצצות להדליק את הנפט שלכם. לנו יהיה חם לכם יהיה קר. הפעם שואה שלנו תעלה לכם ביוקר."

אני מרגיש טוב לאחר שנות אלפיים, כיהודון בגטו על ראש מצדה, ואני מלא ביטחון. שכחנו שהציונות היתה תנועה מרדנית אנטי־דתית במהותה, שלא חיכתה למשיח. הציונות לא קראה ללינצ'ים ולנקמות־דם. היא היתה מגש־הכסף שעליו הוגשה מדינת היהודים.

אני שומע את קולו של בן־מתתיהו (לרוציס, פלאוי־יוס) לאמור: „חוסו על נפשותיכם ועל נפשות אחיכם, חוסו על אבותיהם ועל מיקדשיכם ואל תהיו קשים ורעים להם מן הנוכרים".

קול עבר או קול עתיד?

■ ■ ■

באביב אני מרבה לנסוע ומגיע לאשקלון, עיר פליש־תים. רבות כמוה יש בישראל השנייה, חיים בשוליים. פער, אספסוף מתפרע. בערות, דמות האב של הדור שעבר נותצה. מה בא במקום? מי אמר „שלח את עמי"? מי דיבר על קיבוץ גלויות? כאן אין שכנים, אלה יהו־דים משלנו ולא תעזור כיפה סרוגה, גם לא שמעתי עצה מן האראקל מברוקלין ואף לא פרק תהילים. זאת בעייה מיספר א'זד, חינוך, לא ביטחון. אל מלא רחמים.

מסע אביב. לילה בכיכר תל־אביב. קצינים חותמים, טוב שחותמים, לא מספיק שחותמים ואולי ייפקחו העיניים להבין (ופה ניצנים של ארץ־ישראל ישנה ויפה) — כי חשוב לא פחות אומץ־לב אזרחי מאומץ־לב צבאי. 30,000 איש באו להפגין נגד איוולת.

כבר אמר אורטגה אי גסט: „אנו ניצבים, ל
אותו הבדל הקיים לנצח בין האוויל והחכם. ה
תופס עצמו כל רגע כאשר אך כפסע בינו לבין האיו
ולכן הוא עושה מאמץ להימלט ממנה, ובמאמץ
מובלעת חכמתו. האוויר, לעומתו, אינו חושד בע
הוא סבור שהוא החכם בבני־האדם, ומכאן השא
המעוררת קינאה שבה מתנהלים חייו..."

במשך 29 שנים גילגל המערך את האבן אל המים
המהפך ובמכה הצליח להשליכה לתוכם.

היכן החכמים שיוציאוה?

יגאל תומרקין, חל־או

השיטה החדשה בשכר־הלימוד

בעיצומו של הדיון הציבורי בשאלת שכר־הלימוד בבתי־הספר העל־יסודיים, ובעיקבות מיכתבים בנושא שפורסמו במדור זה, הנני מוצא לנכון להביא לידיעת קוראיכם את הנימוקים העיקריים שמאחרי הצעת השר זבולון המר לבטל את שיטת שכר־הלימוד המדורג, ולהפעיל במקומה שיטת מימון חדשה לפי שיטת הבי־טוח הסוציאלי.

ראשית, יש להדגיש כי הקיצוצים בתקציבי מערכת החינוך, וההתייקרויות המתמשכות במרכיבי שכר־הלימוד ובהוצאות הנילוות המוטלות על ההורים, הופכים אט־אט את החינוך העל־יסודי בישראל למותרות. אין לנו ספק שזהו תהליך מסוכן בחברה כשלנו, החייבת להת־מודד ולהשיג חישגים במאבק לצימצום פערים.

נטל התשלומים הנוכחי המוטל על הורים, שילדיהם לומדים בבתי־ספר על־יסודיים, מכביד מאד ולרוב ההו־רים, בעלי ההכנסות הבינוניות, זוהי מעמסה כספית קשה מנשוא. כאן מצוי היתרון הראשון בשיטה החדשה: במקום תשלומים חודשיים של מאות לירות, יפוזר התש־לום וייעשה בתשלומים חודשיים קטנים מאד, על־ידי הגדלת דמי הביטוח הלאומי ב־3 פרומיל בלבד, לכלל אזרחי המדינה ובמשך כל תקופת חיי העבודה. מיש־פחות שהכנסתן לנפש נמוכה לא תיפגענה מהשיטה החד־שה, ומישרדנו בוחן עתה דרכים לפצותן על־חשבון העלאת דמי הביטוח הלאומי.

ביטול הנטל הכבד הגלום בשיטה הנוכחית יצמצם — או אף יבטל לחלוטין — את סכנת הנשירה מבתי־הספר העל־יסודיים. מתוך נתוני המחלקה לתיכנון במישרדנו אנו למדים, כי בשנים האחרונות חלה יריידת־מה באחוז בני־הנוער שאינם עובדים ואינם לומדים. ומסתמנת עלייה ניכרת באחוז הלומדים ויריידה ניכרת באחוז בני־הנוער העובדים ואינם לומדים. השיטה החדשה תבטיח כי לא תחול נסיגה בהתפתחות חברתית מבורכת זו, וכי אף תביא להעלאת שיעורי הלמידה בגילאי 18—14. למעשה, כבר כיום נמצאים רוב ילדי ישראל בני גילים אלה במיסגרות לימודיות. לכן, אנו סבורים כי קיימת הצדקה לגבות מכל הציבור סכום מיזערי למימון שי־רות שמרבית החברה נהנית ממנו, והמעשיר את איכות החיים של כלל החברה.

■ ■ ■

ציבור ההורים נושא כיום בהוצאות נילוות רבות נוספות לשכר הלימוד (תילבושת אחידה, סיפרי לימוד, ביגדי ספורט, מכשירי כתיבה וכדו'). צימצום הנטל ביחס לשכר הלימוד יביא הקלה רבה להורים, ויאפשר להם להשקיע יותר בקידום ובטיפוח הילד במיסגרות החינוך הבלתי־פורמאלי (חוגים, פיתוח מיומנויות וכו').

שיטת שכר־הלימוד החדשה תשחרר את מישרד החינוך מתפקיד של „אגף מס־הכנסה ב'", ואת מנהלי בתי־הספר מתפקיד של „פקידי שומה". אין ספק שעדיף כי מישרד־החינוך יעסוק בחינוך לשמו, ולא בקביעת הכנסה של הורים ובמעקב אחריהם. אותו הדבר לגבי מנהלי בתי־הספר: הם נדרשים, כיום, להפעיל מנגנוני גבייה בבית־סיפרם, ופעילות זו באה על־חשבון עבודתם החינוכית. השיטה החדשה תביא לביטול המנגנונים הקיימים העוסקים בכך במישרד החינוך ובבתי־הספר, ותבטיח את יציבותם הכספית של בתי־הספר העל־יסו־דיים במדינה, העומדים כיום בפני קשיים כספיים חמו־רים המאיימים לא־אחת על המשך קיומם.

השיטה החדשה תהפוך את החינוך העל־יסודי אוני־ברסאלי, כך שכל נער ונערה במדינה יוכלו ליהנות ממנו — ותבטיח את התקדמותה, התפתחותה והי־שגיה של מערכת החינוך בישראל. התגובות הזורמות למישרדנו מצביעות על רצון ונכונות בציבור להחלת השיטה. שר־החינוך וחברי הנהלת המישרד יעשו כל מאמץ, כדי ששיטת שכר הלימוד המדורג בתיכון תע־בור מן העולם, ובמקומה תונהג שיטה שתבטיח חינוך תיכון לכל ילדי ישראל — כנהוג ברוב הארצות המת־קדמות וכיאה למדינה ולעם — הרואים חשיבות עליונה בחינוך ובהשכלה.

ישראל כהן, * **ירושלים**

* דובר מישרד החינוך והתרבות.

„יפה היא הדמוקרטיה"

דבריו הראשונים של ראש הממשלה מנחם בגין בליל נצחונו ב־17.5.1977.

הדמוקרטיה הישראלית היא רכה בשנים, אך במשך שנות קיומה המעטות נתברכה בייחוד, שקשה יהיה לטעות בו. אין כוונתי למבנה החוקתי של המשטר שלנו, לשיטת הבחירות של עם הבחירה ולזוטות מעין אלה, אלא לדבר הרבה יותר יסודי ומהותי: לאופי השיג־ושיח הציבורי המתנהל בקהלנו הקדוש על כל עניין שבעולם.

קודם כל, ניכרת הדמוקרטיה שלנו בקולה החולך מסוף הסלון ועד סופו. היא, דומני, האחת והיחידה בעולם, שאפשר למדוד אותה בדציבלים. הוויכוח ה־דמוקרטי מתנהל אצלנו תמיד בקרב התשה, שבו הצדק המוחלט מגייס לימינו את זכות הצעקה, עד אשר בסופו של דבר, הגרון חניחר פחות הוא הגרון הצודק יותר.

מי שרוצה להתבשם מבשמה של דמוקרטיה ישר־אלית בעצם הימים הללו, אין לו אלא ליטול עיתון, להשתחל בכורסת הטלוויזיה, אפשר גם לפתוח רדיו (בימים של טרם שביתה, כמובן,) ולבחון את התגובות למה שקרוי „מכתב הקצינים".

שלוש מאות וארבעים אנשי מילואים כתבו לרה"מ מכתב החולק על דרכה של ממשלתו (אגב, מה כתוב בו, מישהו זוכר?). ש ל ב א' בתגובות — ההחשדה הקולקטיבית: החותמים שייכים לחוגים פוליטיים אלה ואלה, שעוייניותם לעניין הלאומי היא מן המפורסמות שאינן צריכות ראייה. האינפורמציה מהימנה לחלוטין, שחרי נמסרה מפי כתבנו בקמפוס, מפי מקורות מקו־רבים, אלה הידועים גם בשם החיבה „יודעי דבר".

ש ל ב ב': מסתבר שהעניין מסובך, ההחשדה הקולקטיבית בלתי אפשרית במקרה זה, כי מדובר ב א מ ת בקציני מילואים, בגיבור ישראל וכו'. מה עושים? ד י פ ר נ צ י א צ י ה, כלומר — הפרדת כו־חות: רוב החותמים הם תמימים, בורים פוליטיים, אבל יש איזו יד פוליטית שבוחשת בקדרה.

ש ל ב ג': זהו השלב של שחרור התחמושת, כאן מותר כבר לשדים לצאת מן הבקבוק. הניסוח יהיה כוללני, לא יהיה מען מדוייק, אבל כל אחד יבין במה מדובר ובמי מדובר. זהו השלב של הצגת המוטיבא־ציות: שמאלנות, יפיפיות־נפש, חבלת במאבק המדיני, גייס חמישי, מהרסייך ומחריבייך. מותר להתחיל לשלוח פצצות בדואר.

ש ל ב ד': מה עושים כאשר למרות פעולות ה־ריכוך משמיעים יוזמי המכתב קול ענות גבורה, מתאר־גנים, מקימים אסיפה, ואוספים תאוצה מסוכנת בשלב זה יש לגייס את הסמכות המוסרית של מנהיגי הדור. רב־אלוף — פרופסור אשר נבחר לתפקידו, כנראה, רק משום סוג הטבק שבו הוא משתמש לפיטום המקטרת שלו, יטען שהוא נחרד, כדמוקרט, מן השימוש בדרגה הצבאית לצורך המכתב. ויש גם מי שענני טבק אינם חוסמים את נחיריו. אפו שלו ישמש לצורך האבחנה הניצחת: „ריח של פוטש עולה מן ההתארגנות הזו".

ואם בכל זאת אין העם מרוצה מן התשובות ה־מכריעות הללו, יופיע ראש־הממשלה הסמכותי, האבהי, ויאמר שוב את המשפט הניצחי, השמור לכל החולקים על דרכו: „רבותי, תנו לנחל משא־ומתן". נוק אאוט.

הנה כי כן, אם נגיע כתום ארבע שנות כהונת ממשלת ישראל הזאת חיים ושלמים אל הבחירות ה־באות, יוכל ראש הממשלה הבא, זה שלאחר הבחירות, לציין אגב גיגוב משקפיו ברגע ההיסטורי ההוא, כי „יפה היא הדמוקרטיה"!

מה זה יפה? מלכת־היופי!

מרדכי מילר, פחח־תקווה

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק הוקדש כמיטב לחגיגות יום־העצמאות ה־5 של מדינת־ישראל (השנה ייערך יום־העצמאות באיחור, בשל היותה שנה מעוברת). הכתבה המרכזית נשאה את הכותרת: „האם נקבר הפלמ"ח?" היא מנתחת את הישגי ומשגי הפלמ"ח, לתגל הופעת „ספר הפלמ"ח". הכתבה פרשה את גלריית הדמויות שניצבו בראש פיקוד הפלמ"ח: יצחק שדה, יגאל אלון, אורי בר־לב, יצחק רבין*, יוסף טבנקין ואחרים. מתוך גוף הכתבה מתבהרת הערכה של תפקיד הפלמ"ח בניבוש תורת־ההלחימה הישראלית.

בשער האחורי של הגיליון מפרסם יגאל אלון מאמר תחת הכותרת „כך ניצחנו!" הוא מפרט בו את הסיבות שהביאו לנצחונה של ישראל בקרבות מלחמת השיחרור. בגיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה מובלט סיקור חגיגות יום־העצמאות, ובתוכן מיצעד צה"ל בחיפה ומיפגן־לילה צבאי באיצטדיון רמת־גן, בלוויות תמונות.

בשער הגיליון: מפקד הפלמ"ח לשעבר יגאל אלון.

„העולם הזה" 809
תאריך: 23.4.53

אלימות נגד יאשה חפץ ✱ השידור הראשון של המלך חוסיין ✱ משה סנה על „המטריאליזם הוולגארי" ✱ „רוח הפלמ"ח עוד לא מתה"

העם

מלאך הבטלה

הנעליים המסומרות רקעו על הארץ. היריות הדהדו במרחב. הכידונים הבהיקו. התופים רעמו. משני עברי הכביש, מסביב לזירת האיצטדיון, עמד או ישב קהל צופים.

שום במאי גאוני לא היה יכול להצ־ליח לסמל בצורה מושלמת יותר את ה־מצב היסודי של מדינת ישראל בשנת 1953, שנת חמש לעצמאותה: מישהו נותן פקודות, מישהו צועד בסך — והאזרח עומד מן הצד, כצופה פאסיבי, מתפעל, מקטרג או משתעמם.

לא עץ כידונים. היתה דרושה מהפכה כדי לשנות את המצב הנפשי הזה במדינה כולה, להפוך את עצמאות ישראל שוב לעניינו הפרטי של כל גבר, אשה וילד, מדן עד דנגור. אולם לא היתה דרושה מהפכה כדי לשנות את תוכנית יום העצ־מאות. לשם כך היה צורך, פשוט, לבדוק מחדש את התפיסה היסודית של מהות היום.

עצמאות ישראל לא הושגה בכידונים בל־בד, ואוי לה אם תשב על כידונים בעתיד. הכידון רק אישר את העובדות שנוצרו בכוח הפטיש והאת. וגם המדינה לא תנוע קדימה אלא על גלגלי־השיניים של מכו־נותיה.

יום העצמאות היה צריך לשקף מצי־אות זו. במקום להסתפק במיצעדי חיילים. הוא היה צריך להיות מחוזה־ענק על גבי הבמה הגדולה של המדינה, בהשתתפות רבבות הגיבורים האמיתיים של העצמאות, פועלים וחקלאים, פקידים וחיילים.

שבתון פירוס. אולם המלאך שפרס את כנפיו על יום זה לא היה מלאך העבו־דה. להיפך, כימעט בכל המישרדים החשו־בים שבתה העבודה למעשה משך כמה ימים. פקידי ממשלה וראשי מוסדות ענו לכל השאלות והמישאלות: „אחרי יום ה־עצמאות." המכונות שהונעו זה עתה, אחרי חופשות פסח, נעצרו שוב לחופשת העצ־מאות.

בדומה למלך פירוס המנוח, לפני 2293 שנה, יכלה המדינה להיאנח: „עוד כמה ימי חג כאלה בשנה, ואבדנו!"

ביטחון

מיל־חמה רטובה

בעוד מתכוננת ישראל לחוג את יום עצ־מאותה החמישי, התכנסו בקאהיר תריסר קצינים ערביים, נציגי ועדות שביתת־הנשק המעורבות של מצריים, ירדן, סוריה ולבנון. במיקרה או שלא במיקרה, היה להם על מה לדבר:

● המילחמה־הזעירה לאורך הגבול ה־ירדני, ששככה במיקצת מאז מאורעות ה־כפר פלמה, שוב היתה בסימן עליה, קצרה יבול־דמים מחודש.

● אונית מילחמה מצרית עצרה בלב ים סירות דייג ישראליות, ולאחר שפתחה עליהן באש ערכה בהן חיפושים. היתה זו הפרה של החוק הבינלאומי. בתגובה על הפעולה המצרית השמיע הרמטכ"ל הישר־ראלי אזהרה חריפה.

תנאי לשיחרור. מאז נעצרה ספינת המיפרשים המצרית סמיר במים הטריטו־ריאליים של ישראל בדרום הארץ, הת־פתחה מילחמה קרה בין ישראל למצריים סביב שאלת חסינות כלי שייט הנתפסים במים טריטוריאליים. בגלל סחר החופים המפותח בין סוריה והלבנון לבין מצריים, נכנסות ספינות ערביות למים ישראליים לעתים קרובות, בעיקר מחמת מזג האוויר וקילקולים.

למדינת ישראל ישנו הסכם עם סוריה ולבנון לפיו מוחזרות ספינות תועות לאר־צן, באופן אוטומאטי, באמצעות ועדות שביתות־הנשק המעורבות. הסכם כזה אינו קיים עם המצרים. כתנאי לשיחרור סמיר, תבעה ישראל הסדר בדבר השייט בחו־פים. אך המצרים סירבו, וטענו כי בעוד שיכולה להיות סיבה כלשהי לספינה ער־בית לעבור לאורך חופי ישראל, אין כל הצדקה טבעית להימצאה של ספינה יש־ראלית דרומה מעזה, שהרי אין לישראל כל מיסחר עם לוב או צפון־אפריקה.

טרור

חפץ לא החפעל

אחרי שהודיע הכנר יאשה חפץ כי ינגן את יצירות המלחין ריכרד שטראוס על־אף בקשת שני שרי ממשלה, הוזעקה מישטרת ירושלים. היה ברור כי חוגים קנאיים ינסו לנקום בכנר המהולל.

הקונצרט הגורלי עבר בשקט ונסתיים במחיאות כפיים סוערות, כרגיל (תירץ זאת אחד העיתונים: הקהל חשב כי החלק השני של יצירת שטראוס הוא חלק מיצירה אח־רת). בלב השוטרים פרצה אנחה של הקלה. כשניכנס חפץ בן ה־52 בלווית כמה מלווים מוסיקאיים, למכונית שהובילה אותו למלון המלך דויד.

אולם כאן קרה אשר מוכרח היה לקרות, אחרי ששרי הממשלה עצמם הוסיפו שמן למדורה: אלמוני התנפל על הכנר, ופצע במוט ברזל את ידו היקרה מפז — המבו־טחת בסכום של 300 אלף דולאר — ונמלט.

אותו לילה נדדה השינה מעיני כמה קציני מישטרה גבוהים במישטרת ישראל. מאז פיצוץ השגרירות הרוסית לא נחלה כישלון כה חרוץ. איש לא יכול היה להס־ביר מדוע נשאר הכנר בעל השם העולמי, שניצב במרכזה של סערה ציבורית, מחו־סר הגנה שעה קלה אחרי הקונצרט.

התוצאות לא איחרו לבוא:

● בכל רחבי העולם פשטה הידיעה המרעישה כי במדינת ישראל נעשה נסיון לשבור את ידו של האיש שריתק את מעריצי המוסיקה בחמש יבשות. מאז הו־פיע לראשונה בפני קהל אחוז התלהבות, בהיותו בן ארבע וחצי.

● דויד בן־גוריון התנצל אישית באז־ני הכנר, והבטיח להיות נוכח אם יואיל לנגן שוב את היצירה הגרמנית. בדרך זו נזף בן־גוריון בשני שרי ממשלתו שהת־ערבו בחופש האמנות.

היחיד שלא התפעל, כנראה, מכל ה־עניין: יאשה חפץ עצמו.

ירדן

המלך צריך מלכה

התמונות שקישטו את חדרו של החניך חוסיין אבן־טלאל איבן־עבדאללה, מלך ירדן, היוו תמיד נושא לשיחה במיכללה הצבאית הבריטית סאנדהרסט. החניכים ה־מעטים שהמלך הביישן והמסתגר היה מז־מין לחדרו התפלאו מן העובדה שלא היתה אף תמונה של אחד מבני־משפחתו. אך תמונה של המלכה הצעירה, שנראתה בשמלת־ערב ארוכה, תלויה בכל חדר.

בכל פעם ששיחת חבריו נסבה על הנו־שא של אהבה וטיולים עם נערות, היה המלך מראה סימני מבוכה ומבקש להחי־ליף את הנושא. כאשר נשאל פעם מה, בכל זאת, תוכניותיו, שהרי צריכה להיות מלכה בירדן, השיב: „יש כבר מלכה ל־ירדן — אמי."

אולם כאשר גם אמו הציגה לו אותה השאלה, לא ידע המלך הצעיר מה לע־נות. היה זה בלוואן, שווייץ, לפני כשנה, שעה שאביו טלאל אושפז במוסד לחולי־רוח. „ירדן זקוקה למלך, בני," אמרה לו, „ואתה זקוק למלכה." חוסיין הסמיק.

בחירת אמו. מאז פרחו שמועות לא מעטות. אמרו כי עמד לשאת את הנסיכה פריאל, בתו של המלך המודח פארוק. זה היה לפני ההפיכה במצריים. אמרו כי הת־ארס לנסיכה סעודית. זה היה בשעת בי־קור טלאל אצל המלך עבד־אל־עזיז אל־סעוד. קשרו את שמו גם עם בת מישפחת הרוזן הסורי שישאקלי.

ככל שה־2 במאי 1953, יום הכתרתו, קרב והלך רבו הניחושים. כי אין לשער שמלך ערבי שהגיע לגיל ההכתרה ישב רווק על כיסאו. חוסיין עצמו הגיע כנראה לאותה המסקנה: בחצר המלכותית ברבת־עמון מדברים בגלוי על בחירת־ליבו — או ליתר דיוק — על בחירת אמו.

כי המלך חוסיין ראה רק פעם אחת בחייו את מי שעתידה להיות, בשבועות הקרובים, אשתו. אילו היתה לו בחירה חופשית, ייתכן שלא היה בוחר בה, אך „לטובת המדינה" נמצא כי דוניה עבד אל־חמיד היא בת־זוג מתאימה למלך ירדן.

העובדה שהיא מבוגרת ממנו עלולה להי־ראות כבלתי רצוייה בעיני חוסיין, נמוך הקומה והרזה. אך לא בעיני אמו ויו־עציה. „דוניה היא נערה יציבה ובוגרת, כיאה למלכה, ולא נערה קלת דעת והפכ־פכה," הם אומרים וממוסיפים: „גם המלך אינו נער; הוא לפחות בעשר שנים מבוגר מכפי גילו. והוא יודע מה ערכן של הנאות חולפות לעומת חשיבות תפקידו."

אנשים

● בשנה שעברה הפגין **ראובן אלוני**, איש האדמות המוברות במישרד־החקלאות, את כוחו בקפיצות דרך המדורה בשייך מו־ניס. השנה שוב ישב ליד המדורה, אך נמ־נע מקפיצות: הוא חיכה בכל רגע ללידת בנו/בתו הבכור/ה שהיתה צריכה להיערך, לפי חישוב מדוייק, באותו לילה*.

● חברו ליד המדורה, **יהושע** („ג'וש") **פלמון** ניחם את אלוני בבדיחה על היהודי שאשתו התלוננה כי אינה מר־גישה בטוב. תשובת היהודי: וכי מי מר־גיש את עצמו בטוב בימים אלה?

● כשעבר גבר נושא מגשים ליד המדו־רה, שאל פלמ"חאי ותיק: „מי זה?" ענה רעהו: „מה איכפת לך? שים לב למגשים!" העיר הראשון לשכנו, מי שהיה ראש המיפ־קדה הארצית של ההגנה: „זוהי הגישה המטריאליסטית!" השיב **משה סנה**: „כן, אבל זהו המטריאליזם הוולגארי!"

● אמר פקיד גבוה כשחזה במיצעד יום־העצמאות בחיפה, וראה כיצד מצדיע ה־רמטכ"ל **מרדכי** („מוטקה") **מקלף** בישי־בה ומקבל את המיסדר כשהוא מרכיב מישקפי־שמש: „רוח הפלמ"ח עוד לא מתה!"

* אשתו של ראובן אלוני היא חברת־הכנסת שולמית אלוני.

מיפגן לילי

נערך ערב יום־העצמאות החמישי של מדינת ישראל, לפני 25 שנים. במיצעד שולבו תרגילים צבאיים בתחמושת זוהרת, ומיצעד־לפידים של הגדנ"ע (בתמונה) שעליו הושם הדגש בתקופת כהונת דויד בן־גוריון.

* עליו כתב **העולם הזה** לפני 25 שנה: „איש המיבצעים, אנליטיקן בעל כושר־נ־תוח מצויין, מתכנן גדול. בלט בכוח ההגיון, המוח המתכנן של מטה הפלמ"ח."

החוויה מתחילה בטיסה

סטודנט!
טוס
בחברה שלך.
טיסות איסתא
לאירופה
ובתוך אירופה
לאמריקה
אסיה ואוסטרליה
במחיר
הנמוך ביותר.

אשת סטודנט!
הראי מודעה זו
לבעלך:
כל מה שאנו
מציעים,
ניתן גם לך
ולילדיכם,
במחירי סטודנטים.

סטודנט, חולם על יעדים רחוקים? לוס־אנג'לס, מכסיקו... אולי טוקיו
או מלבורן... ב**איסתא** מחירים מיוחדים לך ולמשפחתך.

יופי של אירופה בטיולים המגוונים של **איסתא־אופירטורס**

אנחנו הופכים את החלום למציאה: **ליון,** הלוך ושוב, **רק 1518 ל"י.**

איסתא ISSTA

תל אביב - רח' בן־יהודה 109 (פ, שד' בן־גוריון) טל:247164/5 ● ירושלים - רח' אלישר 5 (ע"י קפה אלסקה) טל: 225241
חיפה-בית הקרנות רח' הרצל (חדר 245) טל:669139

החלה ההרשמה לטיולי הקמפינג של קמפינגטורס

42 יום אירופה

ארצות: צרפת, ספרד, איטליה, אוסטריה
גרמניה, שוויץ, הולנד, אנגליה
מחירים:
עד גיל 26: 7,530 ל"י וטוד 560$
מעל גיל 26: 9,610 ל"י וטוד 560$

30 יום אירופה

ארצות: הולנד, גרמניה, שוויץ, אוסטריה,
איטליה, צרפת ואנגליה.
מחירים:
עד גיל 26: 7,100 ל"י וטוד 410$
מעל גיל 26: 9,220 ל"י וטוד 410$

קבוצות מיוחדות לתיכוניסטים, לבני 20 עד 30 ולבני 30 עד 40

30 יום אירופה - קבוצה מיוחדת למשפחות עם ילדים מעל גיל 9.
תאריך יציאה לקבוצה זו 11.7.78

מבחר מגוון של טיולי קמפינג לאירופה ולארה"ב
בקבוצות של מטיילים מכל רחבי העולם.
דרוש חוברת קמפינג 78. פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות.

שי חינם!
מצלמת אגפא פוקט לנרשמים עד 15.5.78
עם אגפא זה מצליח.

* המחירים לפי 1$ = 16.50 ל"י

קמפינגטורס
Campingtours
חברה מס. 1 בטיולי הקמפינג

כל הטיולים מאורגנים על־ידי בעל רישיון ממשלתי מספר נ/152 של משרד־התיירות

השרים שלא שרתו בצה"ל

מעולם לא היתה בישראל ממשלה שכה רבים מחבריה חייבי־הגיוס הצליחו להתחמק משרות מלא בצבא ישראל כמו ממשלת בגין. „העולם הזה" ממשיך לחשוף את עברם הצבאי

שוחרר מפני שהאשה היתה יתומה

עד כה נתגלה בסידרה זו:

דויד לוי: לא נתקבל לצה"ל ביגדל רמת־השכלה נמוכה מדי. לא שרת כלל.

משה נסים: טען כי הוא תלמיד־ישיבה, שרותו בצה"ל נידחה ואח"כ קוצר.

שמואל תמיר: לא שירת אף יום אחד בצה"ל, אחרי שחזר ממחנה־העצירים בקניה.

אליעזר שוסטק: לא שרת בצה"ל, שוחרר מסיבות פוליטיות ואח"כ רפואיות.

גידעון פת: שירת בצה"ל תקופה קצרה בלבד ביגדל שהות ממושכת בחוץ־לארץ.

שמחה ארליך: שירת תקופה קצרה במיוחמת־העצמאות בחיל־הספר, כשומר.

ישראל כץ: שירת תקופה מקוצרת לדי לחמשיך בלימודים. עברו הצבאי מעורפל.

אחד השרים הסימפטיים והלבביים ביותר בממשלת הליכוד הוא מנהיג חטיבת לע"ם שבליכוד, שר המיסחר, התעשייה והתיירות יגאל הורביץ. הורביץ מקובל על חוגים שונים בתוך הליכוד ומחוצה לו. כאיש ארץ־ישראל השלמה, הוא מקובל על הניצים. כאיש־שיחה לבבי, שהעובדה שהפך שר לא עלתה לו לראש, הוא מקובל גם על יריביו הפוליטיים.

ליגאל הורביץ יש גם אילנות רבים שבהם הוא נהנה להיתלות. הרם ביותר מביניהם הוא דויד בן־גוריון. הורביץ הצטרף אל בן־גוריון בשנת 1965, כאשר מפא"י פולגה על־ידי הזקן והוקמה רפ"י. במישור הפוליטי צץ אז שמו לראשונה, וגם אז רק בקול ענות חלושה. עיקר פעילותו הפוליטית של יגאל הורביץ כחניכו של בן־גוריון וכתלמידו היה דווקא בסופה של דרכו הפוליטית של הזקן, כאשר רפ"י, בראשות שימעון פרס, חזרה למפא"י, ובן־גוריון נותר עם כמה פעילים קיצוניים שעימם נימנו, נוסף על הורביץ, גם איסר („הקטן") הראל וזלמן שובל.

אילן נוסף שבו נתלה יגאל הורביץ הוא משה דיין. הורביץ הוא בן־דודו של דיין, שניהם מנהלל. וההתקרבות בין השניים — אם־כי לא היתה זו ידידות — חלה אחרי שהורביץ נכנס לחיים הפוליטיים.

דויד בן־גוריון הוא מקימו של צבא־ההגנה־לישראל, ולא היה איש שחרד יותר ממנו לשלמותו ולעוצמתו של צבא זה. משה דיין, גם בעיני מתנגדיו, הוא אחד המפקדים הבולטים ביותר שהיו לצה"ל, הן כמפקד בדרגות הנמוכות, כרמטכ"ל וכשר־ביטחון. למרות שמשה דיין מכהן עתה כשר־החוץ, הוא מהווה סמל, בארץ ובעולם, לחיוב או לשלילה לצה"ל.

ודווקא מי שנתלה בשני אילנות אלה, שר המיסחר, התעשייה והתיירות יגאל הורביץ, לא שירת בצה"ל שירות מלא.

חיל־התותחנים — אבל הבריטי

הורביץ נולד בשנת 1918 בנחלת־יהודה שליד ראשון־לציון, אולם כשהיה בן שנתיים, בשנת 1920, עקרה משפחתו לנהלל. במילחמת העצמאות, בשנת 1948, היה הורביץ בן 30, גיל בו לחמו, ושרתה בצה"ל מרבית האוכלוסיה במשך שנתיים. במיבצע קדש, בשנת 1956, היה הורביץ בן 38, גיל שרבים המגיעים אליו עדיין נחשבים לוחמים כשירים — ופעילים. במילחמת ששת־הימים היה הורביץ בן 49, אף זה גיל שבו שירתו, ומשרתים אנשי מילואים בצורות שונות בצה"ל.

אולם לגבי הורביץ, שלא כמו לגבי אחדים מן השרים האחרים בממשלה שבה הוא יושב, אי־אפשר לטעון כי הוא לא שרת בצבא, או בצבא כלשהו. בשנת 1941, בהיותו בן 23, הוא התגייס לצבא הבריטי, לבריגאדה היהודית, לחיל־התותחנים של הוד־מלכותו. בנהלל היתה זו אז אופנה מקובלת על הצעירים: להתגייס לצבא הבריטי בשליחות המוסדות הלאומיים. גם אחיו של משה דיין, זוהר („זורביץ בן תמיר

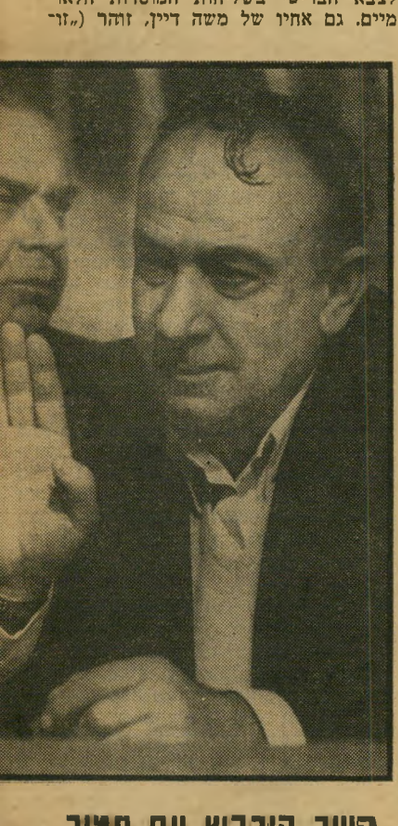

השר הורביץ עם תמיר

השר הורוביץ ואשתו

(המשך מעמוד 15)

ריק") דיין, התגייס לצבא הבריטי, ונפל במערכה.

כשפנה כתב העולם הזה אל עוזרו של הורביץ, בבקשה לקבל תגובה על האפשרות שהשר לא שרת בצה"ל, נדהם גולדשטיין ואמר: „הרי אנשים רבים פונים אלי, ומספרים לי כי היו יחד עם יגאל בחיל־התותחנים!" אמת ויציב, אך הכוונה היא לחיל־התותחנים של הצבא הבריטי, לא לחיל־התותחנים של צה"ל.

בשנת 1946 השתחרר הורוביץ מהצבא הבריטי ועבר למושב באר־טוביה. גם בנהלל, כמו במושבים רבים אחרים, היתה בעייה של יחידות משק עבור בני המתיישבים הוותיקים, ובנהלל קשה בעיה זו עוד יותר, בשל מיבנהו העגול של המושב. הורביץ נאלץ לעזוב את נהלל ולהקים לו משק בבאר־טוביה. באותה תקופה הכיר את מי שעתידה היתה להיות לאשתו, שהיתה בת כפר־ורבורג השכן.

שיחרור חקלאי מצה"ל

כ אשר מרבית האוכלוסיה הבוגרת במדינה שרתה בצה"ל והשתתפה במילחמת העצמאות, לא שרת יגאל הורביץ בצבא. הוא ביקש שיחרור, וטען כי בשל העובדה שאבי אשתו נפטר, הוא נותר עם שני משקים חקלאיים, זה שבבאר־טוביה וזה שבכפר ורבורג, וכי עליו לדאוג לעיבודם. הורביץ ביקש שיחרור מסיבות מישקיות — וקיבל אותו.

באמצעות עוזרו האישי התבקש שר המיסחר, התעשייה והתיירות בימים אלה, להשיב על שורה של שאלות שהגיש לו העולם הזה: האם שרת בצה"ל, ואם כן, במשך כמה זמן; ואם שרת בצה"ל, היכן, ומה היתה סיבת שיחרורו; אם לא שרת בצה"ל, מה היתה סיבת הפטור. אם שרת בצה"ל, היכן שרת והיכן נלחם במילחמת העצמאות?

על־פי דיברי העוזר, ענה לו השר שלו: „מה הם (העולם הזה) רוצים ממני שוב?" ואילו התוספת של הדובר עצמו היתה: „אני שמעתי שהשר היה מכובשי אשדוד, ונדמה לי שהוא היה אפילו מפקד־כיתה."

בתקופה שבה נוטרלו מהחיים האזרחיים, למשך שנתיים, מרבית הלוחמים והמשרתים בצה"ל, פיתח הורביץ שני משקים חקלאיים לתיפארת, זה שבבאר־טוביה וזה שבכפר־ורבורג. בשנת 1951, בתקופה שבה שוחררו רבים משרות צבאי ממושך ומייגע, עבר הורביץ להתגורר במשק של הורי אשתו, בכפר־ורבורג. אז החלה גם הקאריירה שלו כעסקן חקלאי, קאריירה שקידמה את עסקיו הפרטיים בשיעור ניכר ביותר.

במשך שנים רבות שימש מזכיר תנועת־המושבים והמרכז החקלאי, וכסגן מנהל הבנק לחקלאות. ואילו בשנת 1961 החלה הקאריירה האמיתית של יגאל הורביץ, אשר הביאה בסופו של דבר לידי התעשרותו: הוא הפך מנהל חברת־המושבים בדרום.

הורביץ ידוע כבולדוזר של ממש, בכל הנוגע למינהל חקלאי ולתעשייה חקלאית. במשך חמש שנים, תחת הנהלתו, הקימה חברת־המושבים בדרום כמה מיפעלי־תעשייה, ביניהם מיפעל הבשר הגדול והמשוכלל מרבק, מיפעל מעוף, מיפעל הגלידה אדניר שהתחרה בענקים שטראוס ויטמן, ומאפייה איזורית גדולה.

ב־1966, שנה לפני מילחמת ששת־הימים ושנה אחרי שהצטרף לרפ"י, פרש יגאל הורביץ מעיסוקיו הכלכליים־ציבוריים, והקים וניהל חברה אשר נטלה על עצמה לשקם מיפעלי תעשייה.

שיטתו של יגאל הורביץ היתה פשוטה. הוא רכש מיפעלים כושלים ללא כסף מזומן, ותוך כדי עבודה מאומצת, כשהוא מפעיל את קיסמו האישי הרב על ציבור העובדים ומשכנע אותם לתת יותר תפוקה ולוותר על דרישות ושביתות, הפך את המיפעלים מצליחים וריווחיים. הוא החל כך עם מחלבות מאוחדות, רכש את טנאנונגה ומאוחר יותר אף את החברה שניהל קודם־לכן במיסגרת תפקידיו הציבוריים, אדניר. כיום נאמד רכושו של הורביץ, שאותו העביר לילדיו עם כניסתו לממשלה זו, אולם הוא לא היה בין מניהיגי מיפלגתו של בן־גוריון. באותה התקופה גם חשש לגורל המיפעלים שלו במידה שיגלה תמיכה מוגזמת ברפ"י. הורביץ ידע כי בעיני פינחס ספיר, מי שהיה או הכל־יכול בכל הנוגע לתעשייה, מוקצים אנשי רפ"י מחמת מיאוס, וכי הם נרדפים עוד יותר מאנשי המיפלגה הקומוניסטית.

אולם ב־1969 נקרתה להורביץ ההזדמנות להצטרף למיפלגה קטנה שבראשה עמד מנהיג גדול. כמו בכל עסק שאליו נכנס, גם כאן הוכיח את עצמו כבולדוזר־על־שתיים. מבלי להזניח את עבודתו בעסקיו הפרטיים השקיע שעות ארוכות בפעילות הפוליטית, ועם פריצתו של דויד בן־גוריון הפך הוא מנהיגה של מיפלגתו של המנהיג, הרשימה הממלכתית.

המטיך לקו נוקשה

השר יגאל הורביץ ליד עליזה בגין, המתפטרים למהלכים מדיניים העלולים להביא למילחמה, ביקש שיחרור מצה"ל כדי לדאוג לפיתוחם של שני משקים חקלאיים, כאשר מרבית האוכלוסיה שירתה בצבא והשתתפה באופן פעיל במילחמת העצמאות.

מבן־גוריון עד בגין

ב תוך שנים ספורות הפך יגאל הורביץ מראשי הניצים במדינה ואחד המנהיגים של התנועה למען ארץ־ישראל השלמה. העובדה שהוא לא שרת בצה"ל — או, אם נכונים דיברי עוזרו, היה בצה"ל רק שבועות ספורים — אינה מפריעה בעדו להיות אחד המתפטפים למהלכים מדיניים העלולים להביא את המילחמה הבאה. העובדה שיגאל הורביץ היה בשעתו מחסידיו של דויד בן־גוריון לא מנעה ממנו גם להצטרף להקמת הליכוד, בשנת 1973.

הורביץ מצליח למצוא ולספק צידוקים כמעט לכל צעד משלו. ההצדקה לעמדתו הפוליטית התומכת במילחמה היא העובדה ששרת חמש שנים בצבא הבריטי. את ההצדקה להצטרפותו למחנהו של בגין, למרות שהוא־עצמו היה מאנשי בן־גוריון, הוא מוצא ב„שילוב הנפלא של תל־מידי בן־גוריון וזאב ז'בוטינסקי."

יגאל הורביץ הוא אחד השרים המבטיחים ביותר בממשלת הליכוד. לא אחת הועלתה האפשרות שהוא ימונה, אם וכאשר יאולץ שר־האוצר שימחה ארליך להתפטר, כשר־האוצר בעצמו. אין ספק כי מישקלה של דעתו של הורביץ, הן כשר צעיר ונמרץ, הן בשל העובדה שהוא עומד בראש מיפלגה שלה שמונה חברי־כנסת, הן בגלל דעותיו הניציות הקרובות לאלה של ראש־הממשלה מנחם בגין, והן בגלל קירבתו למשה דיין — מכריע, בממשלה זו. אם יצטרכו שרי הממשלה להרים את ידם בהצבעה שתכריע אם לפתוח במילחמה הבאה, תהיה ידו של האיש שלא שרת בצה"ל, או שרת בו רק שבועות ספורים, בעלת חשיבות מכרעת.

שמע בקול אבבא.
קנה נשיונל.

שמע בקול להקת אבבא.
שמע בקולם של ביורן, אנה, בני ואינפריד משוודיה,
חברי להקת הפופ המצליחה ביותר בעולם,
אשר מכירות תקליטיה שברו את כל השיאים מימי
החיפושיות ועד היום.

חברי להקת אבבא יודעים להגיע לאיכות מוסיקלית
מושלמת. הם רכשו לעצמם מערכות סטריאו
ורדיו טייפים מתוצרת "נשיונל" לשימוש מקצועי,
להנאה מושלמת בבית ולהאזנה למצעדי הפזמונים
מכל העולם.

שמע בקול חברי להקת אבבא.
הם יכולים להרשות לעצמם לרכוש את הטוב ביותר בעולם –
והם ממליצים בכל פה על "נשיונל".

אחרי הכל, הקול של אבבא קובע הכל.

National

צעד קדימה אל המחר.

National Panasonic and Technics are the brandnames of Matsushita Electric tric

©Polar Music International A.B

מכתבים

לא עוד מילחמה

הלך סאדאת שלום לכרות / אמת, הייתכן? / התחיל אותנו לגרות / השבנו לו חן־חן.

כתנאי ראשון במעלה / ציטט מיספר שורות / בשם מוחמד בן־אללה / נביא כל הדורות. / אמת, הייתכן, שהשלום יבוא אכן?

נאם לפני עם ודרשיו / תוכנית שלום־אחווה / כל יהודי נבון חשב / הנה משיח בא! / פרשו שטיח ארגמן / השתחוו לרגליו / הושיטו לו חמור לבן / והוא רכב עליו. / אמת, הייתכן, שהשלום יבוא אכן?

מייד הלבישו לו טלית / של תכלת עם ציצית / כיפה חבשנו לשליט / קראנו לו ידיד. / בידושם ביקר סאדאת / הובל בבכוד מלכים / וגם הטביע כף־היד / בספר־האורחים. / אמת, הייתכן, שהשלום יבוא אכן?

בישיבה מן המניין / החליטו בדבר. / לקרוא יישוב בשם „ג'יהאן" / ורחוב על שם „אנוואר". / ימים יגידו במהרה / אם באה נחמה / ואם תוגשם ההצהרה: „לא עוד שוב מילחמה!"

אמת, הייתכן, שהשלום יבוא אכן?"

ד. ארזי, תל־אביב

● ● ●

פולחן הסכם

אני מכיר את עם הספר כבר שנים רבות, אבל חוצפה כמו שראיתי היום היתה בבחינת חידוש: על גב מעילה של נערה כבת 15 היה תפור שלט בגודל של קופסת סיגריות ועליו כתוב באנגלית, באותיות מאירות עיניים: „הזיון מפיג מתח". לא היה כתוב שם, למשל: „לא תנאף" או „לא תחמוד" או „לא תגנוב", חס ושלום.

קשה לי להאמין למראה עיני. התחשק לי לגשת אל הנערה ולשאול כמה היא לוקחת. התחשק לי לשים פס על המילה „יהודי" שבתעודת־הזהות שלי. נזכרתי ביהודים אחרים שהוכרחו לתפור על בגדיהם טלאי צהוב. היום יש סוג חדש של יהודים, שהאלוהים שלהם הוא „בורדה" ופולחנם הוא הסכם. על יהודים כאלה אני שם זין.

ישראל ברי־ד, חולון

● ● ●

תיקון לתיקון

כבעל מוסך פיאט **ברחובות נפגעו שמי והמוניטין שלי וכן שמו של ח"כ משה קצב, מהרכילות שפורסמה במדור אנשים (העולם הזה 2117) כאילו סירבתי למסור לח"כ את מכוניתו, שנמסרה לתיקון ב־מוסכי, משום שהוא חייב לי כסף מתיקונים קודמים. אין אני אחראי לדברים שנכתבו. הדברים הם שקר וחסרי־שחר. לכן אני מבקש לפרסם הכחשה בעיתונכם והתנצלות בפני ח"כ קצב.**

משה ליליאן, רחובות

● **העולם הזה** לא ציין בסיפור את שמו של **מוסך** ליליאן, כמקום בו אירעה התקרית עם ח"כ קצב. אולם בתשובה למיכתב זה, עומד **העולם הזה** על אמיתות הסיפור, שאושר גם על־ידי דוברו של ח"כ קצב.

● ● ●

המחיר עולה — חרמה יורדת

לפני זמן קצר ביותר הועלו מחירי הסיגריות ב־100% וזאת לאחר שלוש שנים וחצי. זה נראה לי סביר, כי העלאה זו היא במקום ההעלאה הדראסטית של 40% במחירי שירותי הדואר, שהועלו אך ב־דצמבר 1977. לא עבר זמן רב מאז העלאת מחירי האסימונים ומה אנו שומעים ב־גלי־צה"ל וקוראים בעיתון? שמעלים את מחיר שירותי הדואר ב־40% נוספים.

מה שמרגיז ב„תרגיל המחוכם" הזה, שרימו כאן את הציבור, ולעומת ההעלאה במחירי שירותי הדואר יורדת רמת־השירות בזמן האחרון בצורה בלתי סבירה. דואר פשוט לא מגיע ליעדו, אפילו כשמדובר במיכתבים רשומים. ואני אישית נכוויתי מכך.

ירמי שפיר, מחלק הדואר, ניר־עוד

דובק

מלווה את 30 שנות המדינה בעשייה ובפיתוח

כל עשור והסיגריה שלו

חג שמח

דובק מייצרת סיגריות איכות למעלה מ־40 שנה.

פרסום דיר יעקבסון

הנדון:

התבטאותו הראשונה של רפאל איתן כרמטכ"ל מעוררת חשש כבד

חייל פרוסי?

אשר יגורנו בא.

כאשר נתברר כי רפול יהיה הרמטכ"ל הבא של צה"ל, כירסמו בלב כמה וכמה חששות. הנובעים מאופיו המייוחד של האיש.

מכין עשרת הרמטכ"דים הראשונים של צה"ל, יא היה אף אחד שהיה רק־חייל.

לא יעקב דורי, שנזדמן לעניין כימעט במיקרה. לא ייגאל ידין, שהיתה לו קאריירה שניה מקבילה, מדעית, ושכבר חלם אז על קאריירה שלישית, פוליטית. לא מרדכי מקלף, שהיה הומאני בעל אופקים רחבים. לא משה דיין, שהתעניין תמיד הרבה יותר בפוליטיקה מאשר בצבא. אף לא חיים לסקוב, למרות שהוא דווקא ראה את עצמו כחייל מיקצועי. לא צידה, שעזל לעבר קאריירה כלכלית. לא יצחק רבין, שראה בצבא רק חלק ממערכת לאומית. לא דדו, שהיה מושרש בערכי הפלמ"ח. לא חיים בר־לב, שטיפח לעצמו תדמית של יוצר דוקטרינה פוליטית־צבאית. לא מוטה גור, שהוא גם קצת סופר וקצת פילוסוף.

רפאל איתן, מס' 11. הוא רק־חייל.

הוא רוצה להיות כזה. הוא רואה את עצמו ככזה. הוא טיפח לעצמו בשקידה ובהתמדה תדמית המתמצית במילים כגון "קשוח", "נוקשה", "שתקן". כימעט תדמית של רובוט מלחמתי.

תדמית כזו זהה לגמרי למסורת הפלמ"ח וצה"ל, ומזכירה את העולם הרוחני של החייל המיקצועי האירופי, בתקופות מסויימות, כאשר הצבא היה מנותק לחלוטין מן העם, מנוכר במתכוון, עם־בתוך־עם, מדינה־בתוך־מדינה.

בשעתו ייחסו תכונות אלה במייוחד לצבא הפרוסי. על הצבא הזה אמר הרוזן מיראבו, ממחוללי המהפכה הצרפתית:

„במקומות אחרים יש למדינה צבא. בפרוסיה יש לצבא מדינה." (אותו מיראבו גם אמר: „המילחמה היא התעשיה הלאומית של פרוסיה.")

לא פעם נאמר על רפי שהוא „חייל פרוסי".

עתה בא רפול עצמו, ואישר זאת. ההתבטאות הציבורית הראשונה שלו, עם התמנותו לתפקיד הרמטכ"ל, מתאימה לחייל פרוסי מובהק.

■ ■ ■

לש להתמודד **לאחר** עם הדברים האלה — לפני שהם יהפכו סיגנון צה"ל.

בעומדו לפני העיתונאים, עם כניסתו לתפקידו, אמר רפול:

„הבעייה שלנו היא, שכימעט כל אחד יודע הכי טוב מה לעשות ומה טוב למדינה. כל אחד ודאי סבור שהוא צודק לפי דרכו. אבל כשהוא הולך לומר משהו לטובת המדינה, מוטב שיעזוב את טובת המדינה בצד, והמודד בפרוסום צריך להיות כיצד יתקבל הדבר על־ידי הערבים."

מכחינה אחת ראוי רפול לשבח רב: מעטים האנשים המסוגלים לכטא כמילים כה מעטות השקפת־עולם שלמה. ב־45 מילים הכיע פילוסופיה מושלמת.

הנה מה משתמע מפסוקים פשוטים אלה:

ראשית: יותר מדי אזרחים הם בעלי דיעות משלהם. זהו „בעייה". משמע: זה לא טוב.

שנית: מוטב שהעיתונאים, וגם שאר האזרחים, „יעזבו את טובת המדינה בצד". משמע: זה עניינם של המופקדים על טובת המדינה. אלה, ורק אלה — אולי חברי־ממשלה, אולי קצינים בכירים — יחדעים מה טוב למדינה ופועלים בהתאם לכך. זה לא נוגע לסתם אזרחים, ועל אחת כמה וכמה לא לעיתונאים.

שלישית: „המודד לפרסום" צריך להיות כיצד יתקבל הדבר על־ידי הערבים. משמע: המודד היחיד, את עיתוני ישראל צריכים לכתוב על־פי הקריטריון הבילעדי הזה: מה טוב לערבים לדעת, ומה לא.

רביעית: האוייב הוא „הערבים". כל הערבים, בלי אבחנה. ההגדרה כוללת, כך מסתבר, גם את חצי מיליון האזרחים הערביים של ישראל. ובוודאי גם את אנואר אל־סאדאת.

■ ■ ■

מה ניתן **לומר** על השקפת־עולם זו של הרמטכ"ל בן תל־עדשים?

היא פשטנית עד **להחריד. היא אנטי־דמוקרטית קיצונית. ואולי גרוע מזה: היא מבטאת אי־הכנה כה מונומנטלית של מחות הדמוקרטיה, עד שהיא מסוכנת יותר מפסיות הדמוקרטיה.**

כי הדמוקרטיה מטפחת בדיוק את התכונות שרפול רואה בהן „בעייה" ושהוא מזהיר מפניהן.

הדמוקרטיה זקוקה להרבה־הרבה אזרחים, שיש להם דיעות עצמאיות, מנוגדות וסותרות, והמוכנים לבטא אותן בפה מלא ולהיאבק עליהן. החברה הדמוקרטית מגבשת לה את דרכה, ומתגברת על שגיאות ותפיסות מיושנות, על־ידי התמודדות מתמדת בין דיעות סותרות, מחלוקת פרמננטית, התנצחות קולנית.

בעיני חייל מיקצועי, חייל שהוא רק־חייל, התנצחות קולנית ומתמדת זו היא תופעה מרגיזה ומזיקה. האוייב מאזין. האוייב יכול לראות במחלוקת הפנימית סימן של חולשה. תעמולת האוייב יכולה להשתמש בכל מילה של ביקורת־עצמית, המושמעת במהלך הוויכוח.

המיצווה הראשונה של החייל — ושל האזרח, שאינו אלא חייל־כחופשה, היא: לשתוק.

הפיכות צבאיות בלא־ספור בוצעו ברחבי העולם באמת־

„שתוק!" כרזה גרמנית במילחמת־העולם

לה שיש צורך לאומי לשים קץ להתנצחות המיפלגתית, ולמחלוקת הפנימית, כדי „לאחד את העם" מול האוייב.

■ ■ ■

בחברה הדמוקרטית, המידה היפה ביותר של האזרח היא נכונותו לפעול לטובת המדינה.

טובת המדינה כפי שהוא, האזרח, רואה אותה.

חיים דמוקרטיים ערים, פוריים, דינאמיים, ייתכנו רק כאשר הרבה מאד אזרחים, שלכל אחד מהם יש דיעה עצמאית משלו על טובת המדינה, מוכנים להיכנס לזירה הציבורית ולפעול בה.

„לעזוב את טובת המדינה בצד"?

נדמה לי שזוהי הסיסמה האנטי־דמוקרטית ביותר שניתן בכלל להשמיעה.

על אחת כמה וכמה חלים הדברים על העיתונאים. תפקיד העיתונאי הדמוקרטי הוא לדרבן את הוויכוח הפומבי ולהנהיגו. עליו לספק מידע רב ככל האפשר, מגוון ככל האפשר, כדי לאפשר לאזרחים להשתתף בוויכוח בצורה נבונה ואחראית. אך בניגוד לאזרחים אחרים, היכולים להשתתף בוויכוח זה רק בשעות־הפנאי, מקבל העיתונאי את שכרו מידי החברה כדי למלא פונקציה חברתית זו כתפקיד בילעדי.

מי שאומר לעיתונאי „לעזוב את טובת המדינה בצד", כמהזו כמי שאומר לחייל „לעזוב את דגל המדינה בצד". העיתונאי משרת את המדינה הדמוקרטית כשם שהחייל אמור לשרת אותה. אם־כי באמצעים אחרים, בזירה אחרת. שניהם צריכים להיות שייכים לאותה מערכת דמוקרטית.

שאם זה כן — אין דמוקרטיה, אלא מדינה של יונקרים פרוסיים.

■ ■ ■

אם קיווה מישהו שאולי לא היטיב הרמטכ"ל לבטא את השקפתו, בא רפול עצמו ונתן דוגמה מאלפת.

בעיתונות פורסמו ידיעות על התפרעות של עצירים במחנה־המעצר של צה"ל בבאר־שבע. כמה חיילים ניכוו בתאם הגעול, כאשר העלה מישהו את המיזרונים באש.

לדעת הרמטכ"ל, אסור היה לפרסם ידיעה זו, מפני שיש בה כדי לשמח את לב „הערבים".

האמנם?

הציווי העיתונאי, שאנו אמונים עליו, הוא כדיוק הפוך. חובה היא לפרסם ידיעה זו, אודי יותר מכל ידיעה אחרת. העוזה על הדעת.

האדם במעצר הוא הייצור חסר־המגן ביותר בחברה הדמוקרטית. אין לו קול, אין לו כל אפשרות לעמוד על זכויותיו ועל כבודו האנושי. הוא מופקר לחלוטין לשרירות־ליבם של סוהריו. ואין דבר משחית יותר את אופי האדם מאשר השליטה המוחלטת על חיי הזולת.

המצב בבתי־הסוהר חייב לעניין את העיתונאי, והוא חייב לפרסם כל תקרית בהם, כדי להסב את תשומת־לב החברה למתרחש שם. עיתונאי המשתמט מתפקיד זה כמוהו כחייל המשאיר את חברו הפצוע בשדה־הקרב.

הוא נבל.

זוהי דוגמה מצויינת לחשיבות הזרם החופשי של המידע בחברה הדמוקרטית. רק פירסום כל האמת יכול לגרום לפעולה חברתית לתיקון עוולות, מחדלים, מישגים. בקיצור, לתיקון פני החברה, לשיפורה ולשיכלולה.

האם זה רע לביטחון המדינה? לפי תפיסה פרימיטיבית, כן. האוייב מאזין. הוא יכול לפרסם ולשדר את הידיעה על התקלה, ולעשות ממנה משטעים תעמולתיים.

אך זוהי תופעת־לוואי טפלה לעומת התרומה המכרעת לביטחון, שיש לתהליך זה בטווח הארוך. ככל שרבה הביקורת, כן משתפרת החברה. וככל שהחברה מתוקנת יותר, כן ירצו בניה להגן עליה, ויהיו לוחמים טובים יותר.

זהו ההבדל התהומי בין חברת־עבדים, שלו חמיה הם שכיריחרב, ובין החברה החופשית, שמגיניה הם בני־חורין.

■ ■ ■

אני מוכן **להביא** דוגמה קיצונית עוד יותר, הנוגעת לי עצמי, כדי לחדד את הוויכוח.

מתחתי בשבועון זה ביקורת חריפה על מילחמת־הליטאני. כתבתי, בין השאר, כי התוצאה המדינית העיקרית של המילחמה היתה הפוכה מזו שעמדה לנגד עיני מתכנניה. המיבצע העניק לאש"ף מעמד בינלאומי של צד לוחם וחיזק אותו מחדש.

כאשר כתבתי את הדברים, היה ברור לי שראשי אש"ף עלולים להשתמש בהם. יודעי־דבר סיפרו לי כי מאמרי העולם הזה מתורגמים דרך קבע ומונחים על שולחנו של יאסר עראפאת יומיים אחרי הופעתם.

ואכן, בראיון שפורסם בעיתון הצרפתי פיגארו ציטט עראפאת מאמר זה, ואמר כי „אנשים פוליטיים ישראליים, כמו אורי אבנרי, הציגו שאלות מסויימות לממשלתם. מה עשית?' שאל אבנרי את בגין, 'העלית את היוקרה של אש"ף ואת המוראל של הערבים.'"

לפי שיטתו של רפול, אסור היה לפרסם מאמר כזה. הרי המודד צריך להיות „כיצד יתקבלו הדברים על־ידי הערבים". ומאחר שהצנזורה היא מוסד צבאי הכפוף לרמטכ"ל, יתכן כי רפול יצווה להבא לאסור פירסום כזה.

לפי השיטה הדמוקרטית, נכון ההיפך. רק ביקורת נוקבת עד מיהמת־היטאני תביא לוויכוח תכליתי עזיה. אם היתה שגיאה, זוהי הדרך למניעת שגיאות כאלה בעתיד — וממי לא לחיזוק ביטחון המדינה והחכישת אויביה.

אם תוך כדי כך יכול מישהו מעבר לגבול להשתמש בדברים לצרכיו, הרי זו תופעה מישנית ותולפת.

■ ■ ■

לכאורה יש כאן ויכוח על תפקיד העיתונות.

אך זוהי טעות אופטית. למעשה יש כאן ויכוח על תפקיד הקצין בחברה הדמוקרטית.

לפני הרבה שנים נפוצה בארץ הלצה על איש־הפלמ"ח (ייתכן זאת לאברהם יפה), שנשאל איך הוא רואה את הבעייה הערבית, ושענה: „דרך כוונת הרובה."

הרק־חייל הוא אדם הרואה את כל בעיות המדינה „דרך הכוונת". יש לו תרופה פשוטה לכל דבר: לסתום את הפה, לציית לפקודה, להניח למפקד להחליט מה טוב.

הקצין בחברה הדמוקרטית אינו יכול להיות מכונת־מילחמה כזאת. הוא אזרח לוחם, אזרח בחיים.

הרמטכ"ל אינו רק אדם המבצע את מדיניות־החוץ של ההנהגה המדינית באמצעים צבאיים, אלא גם אזרח המשולב במערכת הערכים והיחסים של החברה הדמוקרטית פנימה. אחרת הוא מהווה סכנה למדינה ולחברה.

עזר וייצמן אמר, באותו מעמד, כי כל רמטכ"ל צריך לגלם „תכונות של איש צבא, מדינאי וכלכלן." זה הרבה, אך זהו המינימום הדרוש.

אפשר רק לקוות כי הרמטכ"ל החדש יסתגל למתכונת זו.

מי תהיה הבייבי־סיטר של ילדי משפחת נבון

במישכן־הנשיא, ואיך הפכה ישראל שיקאגו של המיזרח־התיכון

הרוזנת דנהוף (ששמה המלא הוא מאריון הרוזנת לבית דנהוף) היא העורכת הראשית של השבועון הגרמני החשוב, „די צייט" (הזמן). האצילה הגרמנית, שהתפרסמה בתום מילחמת־העולם השנייה כאשר נמלטה מפני הרוסים הכובשים וחצתה את גרמניה כולה על גבי סוס, באה לארץ כחברת „ועדת ירושלים", והפליגה בשיבחו של טדי קולק. כאשר נתקלה באקראי באבן אבן, הסביר לה זה את יוזמת סאדאת: „זה כמו שאמר פעם מפיק הסרטים סאם גולדווין, בתארו סרט חדש: אני אתחיל ברעידת־אדמה, ומשם אגיע לאט־לאט לשיא." לדברי אבא אבן, יוזמת־השלום התחילה כרעידת־אדמה אך משם לא יכלה להתקדם.

ירדנה ארזי השוקולד של המנטה־מסטיק, החליטה לפרוש משלישיית הבנות. השלישייה, הכוללת גם את לאה לופטין ואת רותי הולצמן, עובדת במשותף מזה חמש שנים, אך הבנות נמצאות יחד עוד מתקופת להקת הנח"ל, זה 10 שנים רצופות. ירדנה טוענת כי היא פורשת כיוון שבא לה לפתח קאריירה עצמאית. חברותיה לשלישייה עדיין לא החליטו אם לצרף אליהן זמרת נוספת, או ללכת כל אחת לדרכה.

אולסי פרי כוכב הכדורסל, החליט ללכת בעיקבות מיקי ברקוביץ' ולהפוך דוגמן־פירסומת. הוא הצטלם עבור סנדלי נימרוד בחברת ערן הלפרין, בנם של צלם־האופנה יקי הלפרין ואשתו צפי. תמורת הצילום קיבל הכדורסלן אולסי פרי סכום של כסף המסתכם בכמה אפסים.

■ סיעת המערך בכנסת נפרדה מ**יצחק נבון** במוסד ואן־ליר, שעה לפני ההצבעה החשאית במישכן הכנסת. הסיעה הזמינה למסיבת־הפרידה גם את **גולדה מאיר** ואת **יעקוב חזן**, ואת מנהיג מפ"ם הקשיש **מאיר יערי**, שאמר בדיברי בירכתו: „עיני קהתה ואוזני כבדה משמוע, אך אין צורך בשמיעה ובראייה פיסיים כדי להבחין כי יצחק נבון הוא טרובאדור חם־לב."

■ ואילו ח"כ **אבא אבן** אמר, באותה הזדמנות: „על־פי ההיגיון, ראש־לישכה של ראש־ממשלה נעשה נשיא. אם כך, בפעם הבאה, אם יחליטו שהנשיא יהיה אשכנזי, יזכה בכהונה **שימחה דיניץ**. אם יחליטו כי הנשיא יהיה ספרדי, יזכה בה **אלי מיזרחי**." נבון היה ראש־לישכתו של ראש־הממשלה **דויד בן־גוריון**. דיניץ היה ראש־לישכתה של גולדה מאיר, ואלי מיזרחי ראש־לישכתו של יצחק רבין. חברת־הכנסת המנוח **עדי יפה** היה ראש־לישכתו של **לוי אשכול**. לפי היגיון זה, יש סיכוי דומה גם ל**יחיאל קדישאי**, ראש־לישכתו של מנחם בגין.

■ הנשיא הנבחר יצחק נבון, ורעייתו **אפיריה**, עמדו לעבור לבית חדש. הם מכרו את דירתם שברחוב הטייסים בירושלים, ומתגוררים כעת בדירה שכורה ברחוב הצפירה במושבה הגרמנית. מישפחת נבון תעבור עתה היישר מהדירה השכורה למישכן הנשיא.

■ כמה עוזרי־שרים ישבו במיזנון הכנסת, ביום בחירת יצחק נבון כנשיא המדינה, ודנו בסוגיה מי ישלם את דמי הבייבי־סיטר לילדיהם של אוריה ויצחק נבון. הצטרף אל השולחן אחד הח"כים, ובפיו הצעה: לחסוך את דמי הבייבי־סיטר, על־ידי כך שחברת־כנסת תעשה את העבודה הזאת. הוא הציע את ח"כ **שרה דורון** (ליכוד) למישרה המכובדת, אך כאן נתקל בהתנגדות חזיתית של כל העוזרים, שקבעו פה אחד: „לא, היא תפחיד את הילדים!" הציע הח"כ את **שרה שטרן־קטן** (מפד"ל). הוסכם שהיא מצויינת, אך תחנך את הילדים על־פי מישנתו של **זבולון המר**. לבסוף הוחלט פה־אחד, כי הבייבי־סיטר תהיה ח"כ **אורה נמיר**, כיוון שיש לה ניסיון: היא „הגננת של הכנסת."

■ בעת ההצבעה לבחירת נשיא־המדינה קם לפתע יושב־ראש הכנסת **יצחק שמיר** ממקומו, ותחת להזמין ממלא־מקום, כמקובל, הלך להצביע מבלי להתחלף. אמר ח"כ **אמנון רובינשטיין**: „בואו נשים מהר את **בנימין הלוי** על כיסאו של שמיר, וכך נשלול במכה אחת את שתי הכוונות הרמות במדינה מידי הליכוד."

■ בדיברי פרידתו מחבריו לסיעה, ביקש יצחק נבון כי למרות שהוא הופך נשיא, שלא יזנחו אותו. אמרה לו ח"כ **אורה נמיר**: „אם כך,

לאנשים הנכונים!

777 הברנדי הלאומי שהוא בינלאומי.

אנשים

אל תשכח להזמין אותנו לחגיגות שתערוך במישכן הנשיא."

■ מקורבין של שר־המישפטים **שמואל תמיר**, באו אל **מנחם בגין** ואמרו לו כי אינו נוהג בהגינות, כאשר אינו משתף את תמיר בהכרעות מדיניות. הגיב ראש־הממשלה: „הוא אירח לארוחת־ערב את **קורט ואדהיים**. זה מספיק בשבילו."

■ בעת הדיון על שבת הדמים בכביש־החוף, שהתקיים בוועדת־הפנים של הכנסת, אמר שר־הפנים **יוסף בורג**: „**שימחה אריך** רוצה שנהיה ז'נווה של המיזרח־התיכון. **יגאל הורוביץ** רוצה שנהיה הוליווד של המיזרח־התיכון. **שמואל פלאטו־שרון** רוצה שנהיה ואדוץ של המיזרח־התיכון. ובינתיים אנחנו רק שיקאגו של המיזרח־התיכון."

■ איך מכנים במרכז מיפלגת העבודה את הח"כ החדש, הבריאות בחיפה, **מאיר אוריין**, סיפר כי בתקופת עבודתו במישרד הבריאות שאל אותו אחד הרופאים, מדוע הדתיים פוחדים מהמוות הרבה יותר מהלא־דתיים. השיב לו אוריין: „אם אתה מתכוון לאותם הדתיים שאני מתכוון אליהם, הרי אתה ואני יודעים כי הם חוטאים גדולים, יותר מהרבה חילוניים, ומכיוון שהם מאמינים בשכר ועונש בעולם הבא, בגן־העדן ובגיהינום, הם פוחדים יותר מהלא־מאמינים."

■ צוות הטלוויזיה האמריקאית אן־בי־סי רצה לכסות את שביתת־הטלוויזיה בישראל, ומצא דרך מקורית לכך. צוות אן־בי־סי, בראשותם של **פטר פלץ** ו**קסי כהן**, התלוו אל מרכיב אנטנות טלוויזיה תל־אביבי, שידיו בימי השביתה היו עמוסות עבודה. וכך יכול קהל צופי־הטלוויזיה בארצות־הברית לראות את מרכיב־האנטנות התל־אביבי מרכיב עשרות אנטנות על גגות העיר, כדי שתושביה יוכלו לקלוט את שידורי הטלוויזיה הירדנית.

■ ובאותו עניין: אנשי הצוות כיסו את שביתת אל־על וצילמו מישרד־נסיעות מיזרח־ירושלמי, המעביר תיירים זרים שנתקעו בארץ, דרך גשר אלנבי לירדן, ומטיס אותם לארצותיהם דרך נמל־התעופה של עמאן.

■ בישיבה של ועדת־השרים לענייני־כלכלה הביא שר התשתית והאנרגיה, **יצחק מודעי**, נושא סודי לדיון הוועדה: בקשה לאישור לחברת־הנפט לפידות לערוך חיפושי נפט בארצות־הברית. אחרי שהוועדה אישרה את הבקשה ברוב קטן, אמר מודעי: „אולי כך נוכל ללמוד איך באמת קודחים נפט."

■ אגב, השר מודעי מכונה בפי סדרני הכנסת והפקידות שם: „השר ללא תשתית וללא אנרגיה."

■ איך כתב **אהוד מנור** את מילות השיר אבניבי? כשזכה השיר במקום הראשון בפסטיבל־הזמר־והפיזמון, סיפר כי בתו בת ה־8, **גלי**, החלה מדברת בשפת הבי"ת. והוא נזכר בימי ילדותו בבנימינה.

■ סוכנות־הידיעות רויטרס ניסתה להסביר לקוראיה ברחבי העולם את משמעות השיר אבניבי והדגימה להם כך: איך אומרים הלו בשפת הבי"ת: הבלובו.

■ במושב פרדסיה של בני־תימן חגגו את זכייתו של **יזהר כהן** בתחרות האירוויזיון עד אור הבוקר. אחד מחברי להקת אל"ף־בי"ת, שליוותה את כהן, הרקדן **יצחק** („איציק") **עוקב**, הוא בן המושב, ובבית הוריו זרמה המולת החגיגות. אחיו הגדול של יזהר, **שמעון כהן**, שנבחר לכנסת ה־9 במקום ה־11 של הליכוד, הגיע מתל־אביב כדי לחגוג עם אחיו הצעיר. אך כאשר הגיע לבית הוריו, נתקל בשוטר שעמד בכניסה ומנע ממנו להיכנס. השוטר לא הכיר את שמעון כהן, ולא האמין שהוא אחיו של הזמר המפורסם.

■ שמעון כהן הסביר לשוטר כי הוא אחיו של יזהר כהן, אך השוטר לא האמין לו. הוא הסביר לשמעון כהן כי הוא קיבל הוראה מפורשת לא לאפשר לאיש להיכנס לבית, ללא אישור מיוחד. שמעון כהן נאלץ להתקשר לאחיו, כדי שיאשר את כניסתו לבית.

■ דובר תנועת־החרות **בגין** לא ישב ליד מקלט הטלוויזיה כדי לחזות בתחרות האירוויזיון. לעומת זאת חזה בה ראש לישכתו, יחיאל קדישאי. כשהחלו להסתמן נקודות לטובת ישראל, טילפן יחיאל לבית ראש־הממשלה בירושלים, דיווח על המתרחש לראש־הממשלה והציע לו לפתוח את המקלט.

■ דובר תנועת־החרות למגבית היהודית, **ג'רי קופר**, נשיא חברת־הפלדה האמריקאית יו־אס־סטיל, אמר לעיתונאי ישראלי, שפגש במלון בוורלי־הילס בלוס־אנג'לס: „אתם צריכים להשתמש ב**אבא אבן** להסברה של ישראל. אנשים אוהבים לשמוע אותו, למרות שהם לא מביניכם על מה הוא מדבר."

■ דובר הביטוח הלאומי, **דב קוץ**, חזר משירות־מילואים והביא משם את הבדיחה הבאה לפסח: „מדוע הלכו בני־ישראל ארבעים שנה במידבר? כי הם לא צימצמו ברווחים."

■ חבר הוועד־המנהל החדש של רשות־השידור, ע"ד **אברהם פאפו**, הידוע בדעותיו הימניות־הקיצוניות וב־ביקורתו כלפי הנהלת רשות־השידור, הציע בישיבה האחרונה של הוועד־המנהל להביא היג תוכנית בשם כלבוטק לאוויר. בתוכנית זו, הציע פאפו, יופיעו אזרחים נגד רשות־השידור, שלדעתו היא רשות מבקרת, ולא מבוקרת. כמנחה התוכנית, הציע פאפו, ישמש עיתונאי שאינו עובד רשות־השידור.

■ בעיקבות הביקורת שנמתחה על ריבוי נסיעותיהם של שרים בחו"ל, החליט אלון הנסיעות שר האוצר שימחה ארליך, לבטל את נסיעתו לאמריקה הדרומית בחודש הבא. אך דרום־אמריקה לא תצא פטורה מביקורה של אישיו ישראלית. במקומו של השר ייצא סגן־השר, **יחזקאל פדומין**.

■ יום לפני שנסע עם להקתו לפאריס, כדי להשתתף באירוויזיון, הסתובב הזמר **יזהר כהן** ברחוב דיזנגוף בתל־אביב, לחץ ידיהם של עוברים־ושבים וביקש מכולם שיחזיקו לו אצבעות.

■ אחת מכרותיו של הח"כ בלשן, הד"ר **עידו אבינרי**, אמרה לו כי לא קראה מימיה את העולם הזה, אבל הוא בולשיט (זבל, באנגלית). ענה לה הבלשן: „זה מזכיר לי את הסיפור על **הרב קוק**, שהיה בגליל ורקד עם בחורות. כשחזר אמר לו מישהו: שמעתי שרקדת עם בחורות. השיב הרב: אני רקדתי ואיני יודע. ואתה לא רקדת וכן יודע. כך איתך: את לא קראת אותו והעולם הזה וטוענת שהוא זבל, ואני כן קורא, ואומר שזה העיתון הכי הגון במדינה."

הרצל שפיר

ראש אג"ם לשעבר, הוא כיום אלמן מבוקש מאד. הוא מרבה להופיע באירועים חברתיים, ותמיד מתגודדות סביבו נערות. באחרונה הופיע בפתיחת תערוכתה של הציירת היפהפיה טלי עמרמי. טלי, המתגוררת בבית מקסים בעין־כרם בירושלים, מציירת בסגנון מיסטי־סוריאליסטי והצליחה למכור בערב־הפתיחה של תערוכתה רבים מציוריה.

דן קדר

נסע לקנדה, כדי לפתוח תערוכת־יחיד במונטריאול. טען דן: אני רק מצייר, אבל אשתי ציונה (בתמונה) מביאה את העיתונות." את ילדיו השאיר אצל הסבתא.

אברהם („כצלה") **כץ**, שנכנס במקום יצחק נבון? מ"מ נשיא המדינה, או ח"כצלה.

■ את רחשי־ליבו הביע ח"כ **עדי אמוראי**, בשיחה מלב־אל־לב שניהל במיזנון הכנסת: „אני כל־כך שונא את הליכוד, שלא איכפת לי אפילו אם לא יבוא במקומו המערך, ובילבד שהליכוד ייפול."

■ את יחסו כלפי מועמדו של ראש־הממשלה **מנחם בגין** לכהונת נשיא המדינה, הפרופסור **יצחק שווה**, הביע ח"כ **יוסי שריר**, שאמר, אחרי שיצחק נבון נבחר כנשיא: „חשבתי שיותר גרוע מנוך־דה **מאיר** לא יכול להיות. והנה, כשהציע בגין את שווה כמועמד לנשיאות, נוכחתי לדעת שהוא לא רק יותר גרוע, אלא אפילו עולה עליה בהרבה."

■ בסיפרו של **ישראל דווידזון**, שחוק פינו, מסופרת הבדיחה הבאה לחג־הפסח: המשורר הלאומי **חיים נחמן ביאליק** עבר פעם, בשביעי של פסח בשעה 5 אחרי־הצהריים, וראה כמה חברה אוכלים לחם. אמר להם: „חברה, תאכלו את הלחם מהר, כי בעוד שעה זה כבר יהיה מותר!"

■ מי שהיה מנהל מישרד־ראש־הממשלה שישרה א־ב־ני־בי זכה במקום הראשון בתחרות האירוויזיון, הפתיעה כאשר הופיעה על מסך הטלוויזיה לבושה בגד פשוט: חצאית שחורה וחולצה לבנה. ימים אחדים לפני הנסיעה לפאריס הצטלמה נורית יחד עם הדוגמנית חניתה צנטנר, שהדגימה את השימלה המפוארת שאותה תפרה האופנאית דורין פרנקפורט עבור נורית במייוחד לתחרות האירוויזיון. נורית לא לבשה את השימלה שתוכננה עבורה מכיוון שהמנצחים התבקשו להופיע בתלבושת רישמית.

נורית הירש

שמפניה. בני פרדסיה הבטיחו כי כל המושב, ללא יוצא מן הכלל, ייצא לקבל את פני הלהקה, כשתגיע לנמל־התעופה בן־גוריון.

■ ראש־הממשלה **מנחם בגין** וחברתו, הגב' **אליזבט שפרן**, הגיעו לאחרונה לביקור רשמי בבלגיה. בין השאר נפגשו עם ראש־הממשלה של בלגיה, **וויל מרטנס**, ועם שר־החוץ, **הנרי סימונה**. בתום הביקור ערכו ראש־הממשלה וחברתו סיור בבריסל, בירת בלגיה. בתמונה: בגין ומרטנס בסיור.

■ ראש־הממשלה **מנחם בגין** וחברתו, הגב' **אליזבט שפרן**, הגיעו לאחרונה לביקור רשמי בבלגיה. בין השאר נפגשו עם ראש־הממשלה של בלגיה, **וויל מרטנס**, ועם שר־החוץ, **הנרי סימונה**. בתום הביקור ערכו ראש־הממשלה וחברתו סיור בבריסל, בירת בלגיה. בתמונה: בגין ומרטנס בסיור.

■ **משה יהלום** טוען כי אין פלא בכך ששירו של יזהר כהן זכה באירוויזיון. אומר יהלום: „מאז עליית הליכוד לשילטון, הולך לכל האירוויזיוניסטים."

■ אחד התורמים הגדולים

מזווית זו ראה כתב העולם הזה כיצד הצביע כל ח"כ בבחירת הנשיא

כך הם הצביעו

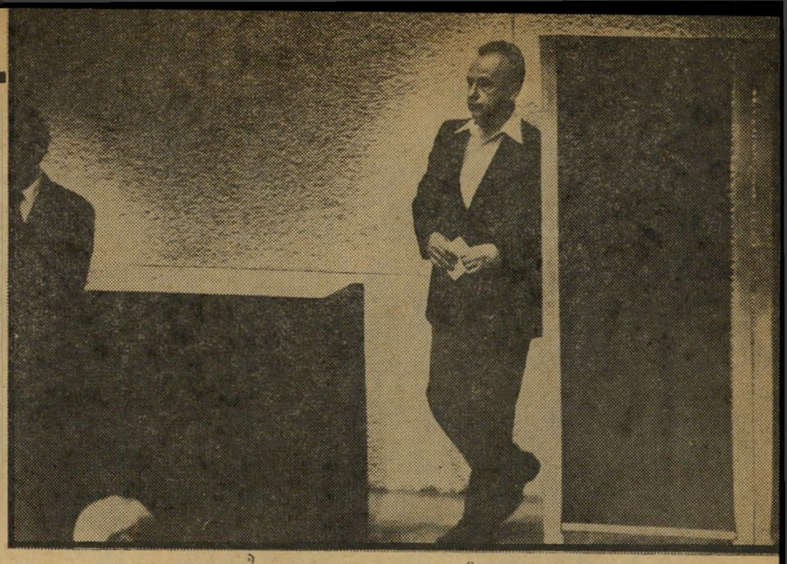

מתנגד: רבין

ההפתעה הגדולה ביותר במהלך בחירתו של נשיא המדינה היתה ההצבעה של ראש־הממשלה לשעבר יצחק רבין. הוא לא יכול היה לשכוח לנבון את תמיכתו בשימעון פרס, במאבק על המועמדות לראשות הממשלה ערב הבחירות, והצביע נגד יצחק נבון, בפתק לבן. מאוחר יותר הכחיש רבין שהצביע בפתק לבן, אולם כתב **העולם הזה** ראה בבירור את אופן הצבעתו.

מתנגד: בגין

ראש־הממשלה מנחם בגין, שנפגע מכך שמועמדו לנשיאות הספק־פרופסור יצחק שווה נכשל עוד לפני ההצבעה, אמר מאוחר יותר, כי הנשיא יהיה מועמד הכנסת כולה. למרות זאת הצביע מנחם בגין נגד נבון, אם כי היה הראשון שברך אותו אחרי שנבחר.

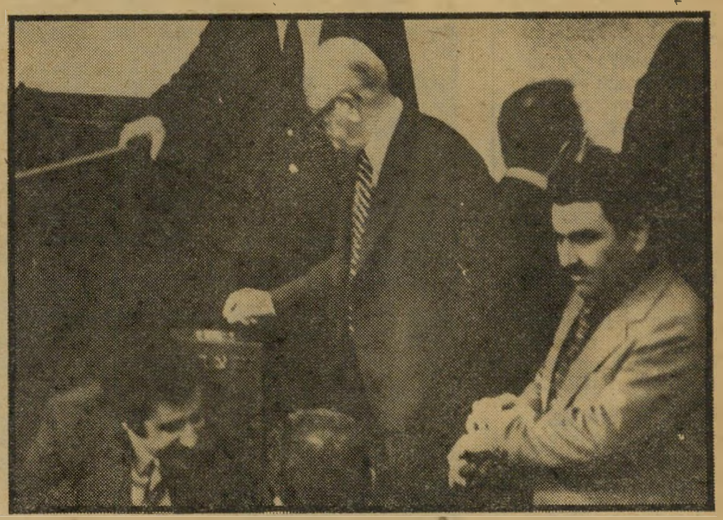

מתנגד: ארליך

למרות שהמועמדות של איש המיפלגה הליברלית אלי־מלך רימלט נכפתה על שימחה ארליך, הקפיד שר־האוצר להישמע להחלטה של המיפלגה הליברלית והצביע בפתק לבן. למרות ההחלטה המיפלגתית, הצביעו שניים מח"כי הליברלים בעד: ח"כ אברהם כץ, והשר יצחק מודעי.

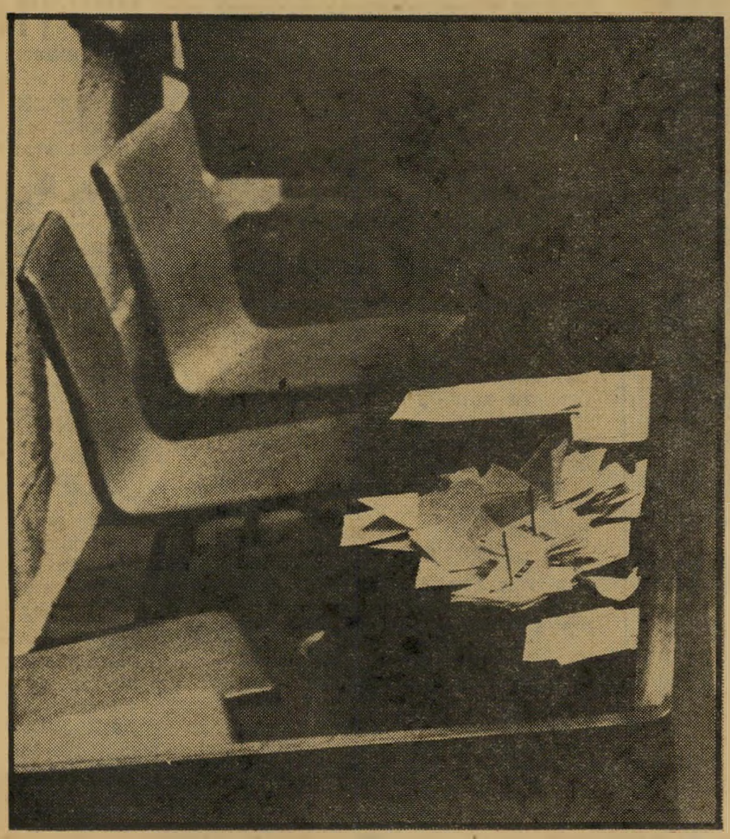

כך הם נראו

פתקי הבחירה, לאחר שמויינו על־ידי ועדת־בחירה שהורכבה מארבעה חברי־כנסת, על הפתקים אפשר להבחין בבירור בשמו של יצחק נבון מודפס באותיות גדולות. **צילם: שלמה סתר**

בחין סערו הרוחות. כ־700 בדואים בחרו לערוך דווקא ביום בחירת נשיא המדינה הפגנה מול מישכן הכנסת, כשהם מוחים על נישולם. הם שלפו מגבירי־קול ניידים וקראו לתוכם בעברית: „בגין — החוצה; אריק שרון — החוצה!"

לאיש לא היה ברור אם כוונתם של הבדואים היא שבגין ושרון ייצאו החוצה, אליהם, או שיוצאו החוצה, מן הממשלה. דווקא ח"כ **אמנון לין**, הערביסט של מיפלגת לעם, יצא אליהם. אחר־כך הסביר זאת כך: „את רוב השייכים של הבדואים אני מיניתי, ורציתי לדעת למה הם כועסים."

בפנים נוהל מיזנון הח"כים כבימים רגילים, אלא שהמלצרים עדיין לא הסיפיקו לערוך את השולחן הגדול ולהוציא מהמטבח את המאכלים ואת המשקאות. לעומת האווירה הסוערת שבחוץ, היתה האווירה בתוך המישכן שקטה ורגועה. ליד אחד השולחנות משמיע ח"כ אחד את דעתו: „הפעם — בגין אוכל אותה..."

בשעה 11 בדיוק נשמע צליל הגונג וחברי־הכנסת מיהרו להיכנס לאולם הימליאה. רובם בחליפות כהות ועניבות,

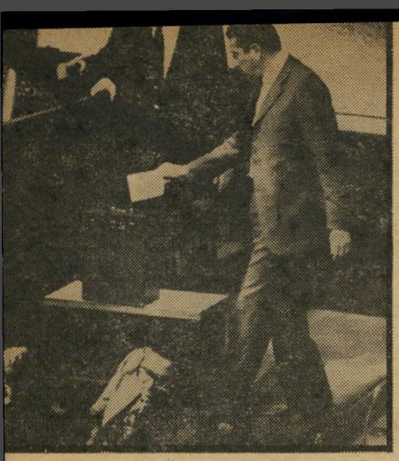

בעד שר־הביטחון ואיש חרות, עזר וייצמן, הצביע בעד יצחק נבון. סגנו של וייצמן, מרדכי ציפורי, הצביע נגד.

בעד שר האנרגיה והתשתית, יצחק מודעי, הימרה את פי מיפלגתו והצביע בעד נבון. הוא אמר אחר־כך: „אני גאה באופן שבו אני הצבעתי."

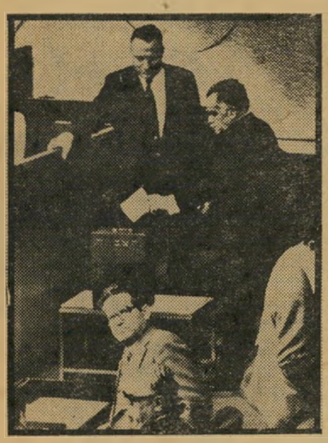

בעד יושב־ראש הכנסת, יצחק שמיר, יצר תקדים כאשר קם מכס יושב־הראש, וירד לאולם להצביע. יצחק שמיר הצביע בעד יצחק נבון.

בעד שר־החוץ משה דיין, חבר־מיפלגתו־לשעבר של יצחק נבון, רפ"י, הצביע גם הוא בעד נבון.

שלוש ערימות

ממקום מושבו של כתב **העולם הזה** אפשר היה להבחין היטב בשלוש ערימות הפתקים שהונחו על השולחן שהוסתר על־ידי פרגוד משני צדדיו, על־ידי קיר מצד שלישי והיה פרוץ מצד רביעי. מימין היו מונחים הפתקים שעליהן הופיע שמו של נבון. הערימה האמצעית היא ערימת מעטפות ריקות, והשמאלית של פתקים ריקים, בהם בחרו אלה שהתנגדו לנבון. רק בשלבים האחרונים של ההצבעה הבחינו כמה עיתונאים בכתב **העולם הזה** הרושם לעצמו כיצד הצביע כל אחד מחברי־הכנסת, והיפנו את תשומת־לבם של שני חברי־כנסת לכך, ואלה התלוננו לפני היושב־ראש. יצחק שמיר החליט, בסופו של דבר, כי למרות שהבחירות לא היו חשאיות, כפי שמחייב החוק, הן תופסות.

על־פי בקשתו האישית של יושב־ראש הכנסת **יצחק שמיר**, שביקש לשוות צביון חגיגי לישיבה. הוא ידע כי לא צפויות הפתעות בהצבעה: **יצחק נבון** היה המועמד היחיד לתפקיד נשיא המ־דינה.

הח"כ שהחליף פתקים

אפילו ניחושי־הטוטו, המקובלים כל־כך על חברי־הכנסת ערב הצבעות חשובות, לא נערכו הפעם. לכולם היתה ברורה חלוקת הקולות, למרות שההצבעה היתה צריכה להיות חשאית: הליברלים ואגודת ישראל יימנעו מהצבעה; המערך, המפד"ל, ד"ש, חד"ש ושלי יתנו קולותיהם למען נבון. השאלה שנשארה פתוחה: כמה מאנשי חרות יצביעו בעד נבון וכמה נגדו.

בקצה האולם, לשמאל דוכן יושב־ראש הכנסת, הוצב פרגוד, שהסתיר את אשר נעשה מאחריו מעיני היושבים באולם, ביציע הקהל וביציע האורחים ה־נכבדים. רק מי שישב בקצהו של יציע העיתונות היה יכול להשקיף על הנעשה בתחום אותו אמור היה להסתיר הפרגוד. שם הוצב שולחן ועליו שלוש ערימות נייר. בערימה הימנית פתקים עליהם הוד־פס השם יצחק נבון, בערימה האמצעית מעטפות ריקות ובשמאלית פתקים ריקים, לאלה הבוחרים להצביע נגד נבון.

מזכיר כנסת **נתנאל זורף** קרא ב־שמות חברי־הכנסת לפי האל"ף־בי"ת. רא־שון המצביעים, שר־הדתות **אהרון אבו־חצירא**, ניגש אל מאחרי הפרגוד, שלף פתק מהערימה הימנית והכניסו למעטפה. הוא, כמו יתר חבריו מהמפד"ל, בחר ביצחק נבון. אחר־כך יצא ושילשל את המעטפה אל תוך תיבה שהותקנה ליד דוכנו של היושב־ראש.

ממקום מושבו של כתב **העולם הזה** קשה היה שלא להבחין איזה פתק נטל לידיו כל אחד מחברי־הכנסת — זה שעליו הוד־פס השם יצחק נבון או זה שהיה לבן. רק לעיתים עבר סדרן בקו הראייה של הכתב והסתיר את המצביע. כך אירע שכתב העולם הזה **הצליח להבחין במרבית חברי־**

כך הם הצביעו

(המשך מעמוד 23)

הכנסת מתוך ה־86 שבחרו בנבון, וב־16 מתוך ה־23 שהתנגדו לו בהצבעתם.

ראשון המתנגדים לנבון היה ח"כ ה־ אגודאי **יהודה מאיר אברמוביץ**. אך חברו למיפלגה, ח"כ **יעקוב גרוס**, הצ־ ביע מאוחר יותר למען נבון. המתנגד השני לנבון היה מנהיג המפלגה הליבר־ לית, שר־האוצר **שימחה ארליך**, ש־ היה בזמנו המציע הרשמי של הד"ר **אלי־ מלך רימלט** לנשיאות. הוא ידוע כמי שלא התלהב כל־כך מהצגת מועמדותו של רימלט, אולם הוא קיבל על עצמו את החלטת מפלגתו, להתנגד לנבון.

שניים מהליברלים הצביעו בניגוד להח־ לטת מפלגתם ותמכו בנבון. האחד היה איש ירושלים, עירו של נבון, **אברהם כץ**. הוא ניכנס אל מאחרי הפרגוד, שלף פתק לבן, התבונן לאחור, סבר לתומו כי איש אינו מבחין בו, החליף את הפתק הלבן בפתק הנושא את שמו של נבון והכניסו למעטפה.

איש הליברלים השני שתמך בנבון היה שר האנרגיה והתשתית **יצחק מודעי**. הוא שלף בביטחה פתק מ„ערימת נבון". לאחר הישיבה, כאשר כתב העולם הזה ברך אותו על הצבעתו, הגיב מודעי: „ממזר, מאיפה אתה יודע את סודי? בכל אופן, אני לא מתבייש בהצבעה שלי, אני גאה בה!"

איך הצביע
יצחק רבין

ר**אש־הממשלה מנחם בגין** צעד אל תא ההצבעה כשהוא שפוף, ואונס עצמו לחייך. הוא הכניס למעטפה פתק לבן. מאוחר יותר מיהר בגין להתקשר טלפונית אל נבון ולברכו במילים חמות, עוד לפני שנבון קיבל את ההודעה הרש־ מית על בחירתו מפי יושב־ראש הכנסת. **פסח גריפר**, איש עתלית ומי שאוהב להציג עצמו כיוצה שבמפלגה הליברלית, הצביע אף הוא נגד נבון.

שר־החוץ **משה דיין** הצביע עבור נבון וזכה, בדרכו חזרה למושבו, ליד שולחן עשו גם ראשי הניצים, המתנגדים לדעותיו היוניות של נבון, שר־החקלאות **אריק שרון** והסופר **משה שמיר**.

כס היו"ר
נותר ריק

ר**אש עיריית** רחובות ואיש הליבר־ לים **שמואל רכטמן** הצביע נגד נבון. כמוהו עשה גם איש חרות ח"כ **דב שינפקו**.

שריד ח"כ המערך יוסי שריד, אשר הצביע בעד נבון, דרש מיושב־ראש הכנסת לערוך בחירות מחודשות, אחרי שהעירו את תשומת־ליבו לכך שכתב **העולם הזה** הבחין בדרך־ההצ־ בעה של כל אחד מחברי־הכנסת. לבקשת שריד הצטרפה גם ח"כ שולמית אלוני.

הפרגוד, שהוצב לחשאיות הבחירה, לא הסתיר את הנעשה מאחריו ליושבים ביציע

את רשימת המתנגדים לנבון נעל ח"כ **יצחק שריר** מהמפלגה הליברלית. כזכור עמד שריר בראש המתנגדים לנבון, אך כאשר הבין כי בחירתו מובטחת, בשיטת הבחירה הנהוגה כיום, הציע הצעות ל־ שינוי השיטה ולביטול מוסד הנשיאות.

יושב־ראש הכנסת, **יצחק שמיר**, ירד ממרום מושבו ולראשונה בתולדות הכנסת נותר כס היו"ר ריק כאשר מתנהלת ישי־ בה. הוא הצביע עבור נבון, וכן עשה גם שר־המישפטים **שמואל תמיר**, אשר היה אחרון המצביעים.

לקראת סוף ההצבעה הבחינו כמה עי־ תונאים שישבו בסמוך לכתב העולם הזה כי הכתב מצליח לראות כיצד מצביע כל אחד מחברי־הכנסת, ואף רושם זאת ב־ פנקסו. **חגי אשד** איש דבר **ועד הויטה**, כתב־חוץ, ישבו לא הרחק מכתב העולם הזה. איש הטלוויזיה **ניסים משעל**, ש־ ניגש לכתב העולם הזה כדי לשוחח עימו בעניין אחר, הבחין בכך אף הוא. גם כתב שידורי־ישראל **רזי ברקאי** גילה את הסוד.

ברקאי רמז לחברי־הכנסת **יוסי שריד** ו**שולמית אלוני** כי עיתונאי מסויים הצליח להבחין בדרך ההצבעה של השרים וחברי־הכנסת. שני ח"כים אלה, שהצביעו בעד נבון, מיהרו לספר על כך ליושב־ ראש הכנסת. הם גם דרשו לערוך הצבעה חוזרת. שמיר שקל את בקשתם והחליט לדחותה בו במקום.

לראשונה בתולדות הנשיאות בישראל לא היו צריכים חברי־הכנסת ועסקני ה־ מפלגות לערוך חישובים ולנהל חקירות כדי לדעת כיצד הצביע כל אחד מן ה־ ח"כים. שכן היו אלה, למעשה בחירות גלויות.

המצב מעורפל ביותר, אל תמשיך לגשש באפילה — אלא דווש הסברים, ותבע בי־ צוע החלטות שיעזרו לך ולסובבים אותך לצאת מן הסבך. אם אתה ממונה על אחרים — מוטב שהשבוע תהיה פחות קשות, ויותר נוח. גם צעד מסוג זה יג־ רום לתזוזה מועילה ל־ עניינך. בת מאזניים — הזנחת לאחרונה את נושא הופעתך. את יו־ דעת שאת יפה — אז נצלי זאת!

* * *

דווקא משום שאתה חופשייה בהש־ קפתך, ובלתי־קשורה במעשייך, קל מאד לתפוס אותך במלכו־ דת או לחייב אותך לעשות מה שאינך רוצה. זה מביא, אומ־ נם, לאוזלת־יד ולאפס־ מעשה מצידך — אבל מי רוצה בכל הצרות הללו, לכן מוטב שתח־ שבי יחד איתו מה אתם רוצים באמת, מ־ תוך ויתור הדדי או לפחות אי־הסכמה הדדית. שמרי עליך.

* * *

לאחר הפסקה ממושכת, חזרת להיות עצ־ מך. נצל את השלווה היחסית ממנה אתה נהנה כדי לקדם את מעמדך בעבודה, לשפר את היחסים במישפחה. פקח עין על שותפיך ועל הכפופים לך ואל תתרשם מדברי חנופה. בת קשת — אם תניחי לו לרכב עלייך — תגרמי סבל לעצמך.

המזלות דווקא לא חיוביים, אבל כוחו־ תיך האישיים כה עצומים, בגלל צירופן של שתי פלאנטות ש־ חוסות עליך, שאם תתאמץ ותשקיע על העבר ועל העתיד ב־ עין רגועה, תתגבר על כל מיכשול. אל תא־ מיני לו: הוא התכוון למשהו אחר לגמרי, ואת למשהו אחר לגמ־ רי. כסף בא — ואתה מפסיד אותו שוב, בג־ לל שגיאתו חסרת־הזדון של ידידך הקרוב.

* * *

כדאי שתרבה קצת יותר לעסוק בספורט, ושתפסיק להתהולל ב־ לילות. אתה מפזר את מאמציך ליותר מדי שטחים במקום להתרכז במה שחשוב לך באמת. קרוב־מישפחה הגורם לך לדאגה מזה זמן רב, יפסיק להדאיג אותך. אתה עלול להסתכסך עם אדם שתוכניותיו אינם דומות לתוכניות שלך.

* * *

הימים הקרובים יתנו לך אפשרות נדי־ רה להתקדם מבחינה מיקצועית, חב־ רתית וכספית גם יחד. ימי אמצע השבוע יזמ־ נו לך סיכויים רבים ליזום מיפנה חיובי גם במישור המישפחתי, ואם תחמיץ את ההז־ דמנות, תעשה בכך עוול גדול לנפשות הק־ רובות מאד לליבך. ה־ יומיים האחרונים של השבוע צופנים סיכוי להתעוררות רומנטית מהירה ומלהיבה.

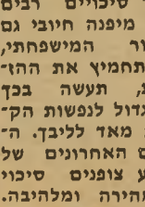

* * *

הידידות החדשה שגי־ לית תלך ותפרח ל־ משהו נפלא. אף אם תרצי, לא תוכלי לקל־ קל אותה. אתה, בן־ שור, התכונן לנסיעה ארוכה. היא תוסיף ל־ אישיותך ואם תרצה, גם לכיסך. קינאה של חבר לעבודה לא תצליח לשבש את דרכך. סיכ־ סוכיי ייכשלו והבוסים יתנו את הגיב דווקא לך. פגישה מיקרית בסוף השבוע תביא לשינוי בתוכניות החודש הקרוב.

* * *

אומנם ממבט ראשון נראה השבוע כשיגרתי ומשעמם, אך הוא טומן בחובו את תחילתה של קבלת הכרעות חשו־ בות, בעיקר בתחום ה־ אישי. מחלה קלה ש־ תפקוד אותך השבוע, בן תאומים, תגרום לזע־ ווע קל שיחלוף. העיקר הוא לעבוד, הרבה ומוב. ומבלי להתעייף. במישור העבודה או העס־ קים: אל תהסס להתחנף לבוס או לממו־ נים עליך. כולם עושים זאת, והרי בסופו של דבר זה רק יועיל לך. ליבשי צהוב.

* * *

הגיע הזמן שתגלה קצת נדיבות כלפי ידי־ דיך, אחרי כל מה ש־ הם עשו למענך. ייתכן שייגרמו לך קשיים ב־ הגשמת תוכניותיך. אם אין העניין דוחק — מוטב שתמתין קצת ולא תעשה שום דבר גורלי. מיכתב שיגיע אליך ישנה את דעתך על אדם קרוב אליך. בת סרטן — אל תהיי כל־כך ותרנית. הגיע הזמן שתלמדי לעמוד על שלך. זה ישתלם לך בסוף.

* * *

השבוע יצוצו בפניך כמה אתגרים חשובים ורבי עניין. יש מקום לצפות, כי אתגרים אלה יהיו קשורים בנסיעות וזמושכות, ובעקיפין גם בהתפתחות רומנטית. זוכל להצליח לעמוד בהם אם אדם קרוב אליך ובעל השפעה רבה לא יכשיל אותך. השתדל, איפוא, להיות חביב וידידותי. בריאה, אל תרדפי אחרים, יש גם אחרים.

* * *

יהירותך הטבעית, ה־ כרוכה בחוסר־ביטחון משווע, תוריד אותך שאולה, אם לא תד־ עי לרסן את שניהם ולהוסיף להם מידה אמיצה של חוש־ הומור, שהוא אחת מתכונותיך היפות ב־ יותר. זה לא שהוא לא רוצה אותך: הוא טוח שאת לא רוצה אותו. אז — דימה! גלי לו את האמת. כוח־ההר־ עה של מתנגד חזק יבלום התקדמותך.

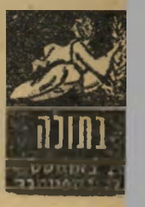

בגלל מסירת דירת־השרד של יו"ר הכנסת לישראל ישעיהו, היה צורך בשיפוץ

דירת־שרד חדשה ליו"ר הנוכחי יצחק שמיר, במחיר של 400 אלף לירות

ההדר הינקר

ריבים ההבדלים בין יושב־ראש הכנסת יצחק שמיר לבין קודמו בתפקיד — ישראל ישעיהו. ככל שחלפו החודשים והשנים, שכיהן ישעיהו כיושב־ראש הכנסת, כן הפך גא, יהיר ודורש־כבוד. שמיר, לעומתו, הוא אדם צנוע ונחבא אל הכלים, שכמעט שלא שינה מנהגיו אחרי שניבחר לכהונה הרמה.

יש להבדלים אלה סממנים חיצוניים רבים. בעוד ישעיהו דרש שאפילו ידידיו הקרובים, חברי מיפלגתו, יפנו אליו בתואר „אדוני היושב־ראש", הרי שמיר מרגיש אי־נוחות, בכל פעם מחדש, כאשר מישהו מחבריו מכנה אותו בתואר זה, תחת ש־יקרא לו שמיר או בשמו הפרטי, יצחק.

ישעיהו היה מסתגר בלישכתו כשלא ניהל ישיבות. הוא לא היה יוצא, אלא לעיתים נדירות, אל מיזנון חברי־הכנסת. הוא גרס שאין זה יאה ליושב־ראש הכנסת לשבת עם „סתם" חברי־כנסת באותו „בית מכל המיפלגות. לעיתים קרובות רואים או־תו משוחח עם עיתונאי או עם פקיד בכיר, בלי גינוני־כבוד מיוחדים.

ישעיהו טרב בכל תוקף להיפרד מ־מכונית הדודג' הגדולה, שהיתה מפוא־רת וזוללת דלק, גם בתקופה שבה נהגו השרים להשתמש בווולוו, שהיא חסכונית הרבה יותר. הוא מעולם לא ישב ליד ה־נהג, אלא תמיד במושב האחורי. שמיר, לעומתו, נוסע במכונית וולוו ויושב תמיד ליד הנהג, כאחד העם.

ישעיהו דרש — וקיבל — ליווי של אנ־שי מישמר־הכנסת. אלה נצמדו אליו, כשהם לובשים מדים כחולים מצוחצחים, כמעט לכל מקום שאליו הלך. והכוונה אינה רק לאירועים ממלכתיים־ייצוגיים, שבהם מחייב הפרוטוקול או הנוהג ליווי של מישמר־הכנסת. ישעיהו דרש — וקיבל — ליווי של מישמר־הכנסת גם כשהיה משתתף ב־הלוויות לא־ממלכתיות, או באירועים ש־

יצחק שמיר ייכנס לדירת־השרד שהיתה בידי השר ישראל גלילי (למטה)

קפה", כפי שכינה את המיזנון. אך היה גם מגיע כלכלי להתנהגותו. על־פי נוהגי ה־כנסת, הארוחות המוזמנות אל לישכת ה־יושב־ראש נרשמות על חשבון תקציב ה־אירוח שלו. ההנחה היא, שהארוחות בלישכה נועדו כדי לנהל שיחות אינטימיות עם אורחיו של יושב־הראש. אך חשבון הארוחות הנדירות שישעיהו היה אוכל במיזנון, היה נזקף לחובתו וירוד מהכנסתו.

אצל שמיר, המצב הפוך. כמעט שאין עובר יום שבו אינו מתפנה לשתות או לאכול במיזנון חברי־הכנסת. הפעמים שבהן הוא מזמין שתיה או ארוחה ללישכתו נדי־רות, לפחות כמו מיספר הפעמים שבהן הופיע ישעיהו במיזנון.

מאות־אלפי לירות לדירה

גם האישים שבחברתם ניראו השניים במיזנון, שונים. ישעיהו היה מקפיד על כך שלידו לא יישבו חברי־כנסת מן ה־שורה, גם אם נימנו עם מיפלגתו. לעיתים היה מצטרף לשולחן בו ישב באותה עת ראש־הממשלה. כשעשה כן היה חיוך של הכנעה מתפשט על פניו. בדרך־כלל היה ישעיהו מופיע במיזנון בחברתו של קצין־הכנסת יצחק („איזי") בן־גל, שנתן לו את ההרגשה שהוא מלווה על־ידי שומר־ראש. שמיר, לעומתו, נהג להצטרף גם לשולח־נות גדולים, שלידם מסובים חברי־כנסת

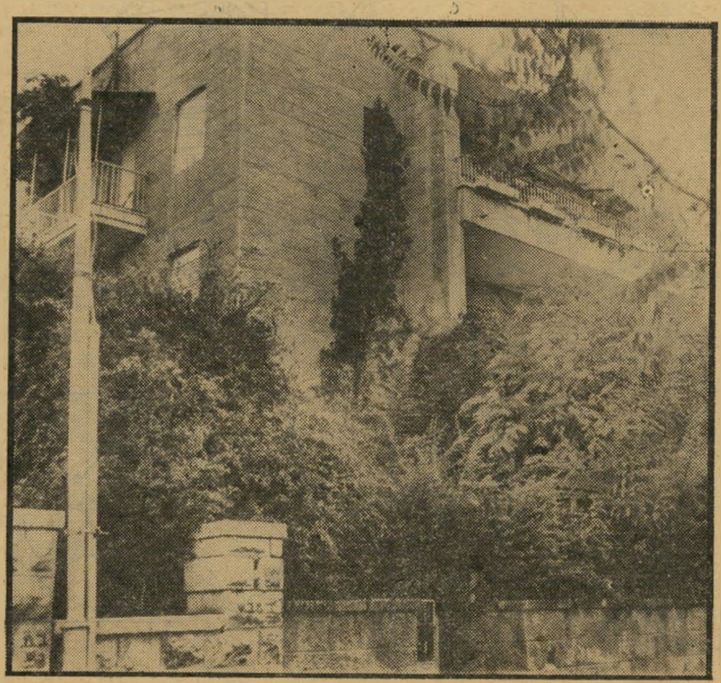

בהם היה רק אחד האורחים, וזאת כדי ל־התבלט ככל היותר.

בכנס של מיפלגת חרות, שנערך בחברון, כאשר מיפלגה זו היתה עדיין באופוזיציה וישעיהו היה רק אחד האורחים — ולא מן המכובדים ביותר — הוא הופיע עם שני שומרי־ראש לבושי מדים ממישמר־הכנסת, שאחד מהם היה קצין־הכנסת עצמו, שנאלץ אז ללבוש לשם כך מדים. גם לחתונת בנו של מי שהיה שר־החקלאות, אהרון אזן, אשר נערכה במושב גילת בנגב, הופיע ישעיהו עם שומרי־ראש, שכל אחד מהם היה גבוה ממנו בשני ראשים לפחות, ו־השלושה יצרו תמונה מגוחכת למדי. יצחק שמיר אפילו לא חולם על ליווי של שומרי־ראש באירועים פרטיים־למחצה כאלה, למ־רות שהוא בא דווקא ממיפלגה שעל דיגלה חרוטים הגינונים החיצוניים.

אל ישעיהו היה קשה להגיע. ראש לישכ־תו ומזכירתו, חיה מן, יצרו סביבו חומה גבוהה כששניהם, ישעיהו ומן, נהנים מ־מנה. מן הצליחה לאגור בכנסת כוח השפע־ה עצומים, שכמותם לא ידעה בתקופת היושב־ראש הקודם, ראובן ברקת, ואילו ישעיהו עצמו נהנה מן ההרגשה שהוא יושב לו במיגדל־שן. אל שמיר קל הרבה יותר להגיע. בעדינות רבה הוא הצליח לנטרל את השפעתה הגדולה של מן, למ־רות שהיא זו שהדריכה אותו בכל אותם פרטים קטנים הנוגעים למעמדו כיושב־ראש חדש של הכנסת.

(המשך בעמוד 42)

קופל לא רק מבטיח נסיעות וטיולים משגעים- הוא גם מבטיח מחירים יציבים

NO SURCHARGE GUARANTEE

לבחירתך מיגוון רחב של הצעות „קופל" לנסיעות ולטיולים ברחבי־העולם הקו המאפיין את כל ההצעות הוא ארגון ותכנון מדוקדקים. תוך שימת דגש על נוחותך וניצול כל יתרון ושרות הקיימים בחו"ל — לטובתך. בין אם אתה נוסע עצמאי ובין אם אתה משתתף בטיול מאורגן — „קופל" מעמיד לרשותך כל טיפה של ידע ומומחיות כדי שאתה תהיה מרוצה וכדי שהטיול שלך יהיה מוצלח.

• **כנוסע של „קופל" אתה זוכה ביתרון נוסף: מחירים יציבים אשר מובטחים לכל נוסע המשלם מן הסכום עד 31 במאי. לנסיעה היוצאת עד סוף אוגוסט.**

המחיר יחושב לפי שער המטבע ביום ההרשמה.

אם אתה נוסע בטיול מאורגן של „קופל", תוכל לבחור בין יתרון של מחירים יציבים לבין הנחה משמעותית של —.1,000 ל"י.

אם אתה מעונין באחת או יותר מן ההצעות המצויינות במודעה זו — נא מלא, גזור ושלח את התלוש הרצ"ב וחברת „קופל" תשמח לשלוח לך פרוספקט מתאים.

1. טיולים מאורגנים לאירופה הקלאסית
22, 23, 25, 26 יום

החל מ־ —.21,950 ל"י

2. טיולי צעירים לאירופה
לצעירים ולסטודנטים
21, 23 יום

החל מ־ —.16,500 ל"י

3. טיולים מאורגנים לאירופה ולסקנדינביה
24, 26 יום

החל מ־ —.28,450 ל"י

4. טיולים מאורגנים לספרד ופורטוגל

החל מ־ —.11,995 ל"י

5. טיולים מאורגנים לארה"ב, קנדה, מקסיקו וג'מאיקה
26, 30 יום

החל מ־ —.35,980 ל"י

6. טיולים מאורגנים למזרח־הרחוק
23, 28 יום

החל מ־ —.27,750 ל"י

7. בילוי חופשות באי השושנים רודוס
לשבוע ויותר, חצי פנסיון

החל מ־ —.3,790 ל"י

8. בתי־מלון באירופה
1) הזמנות לבתי־מלון בלונדון, פריז, אמסטרדם, רומא, ונציה ופירנצה.

2) תכנית Eurokey
200 מלונות ב־14 מדינות באירופה במחיר אחיד של —.35$ לחדר.

9. בתי־מלון בארה"ב
רשת מלונות „הילטון" ו„רמדה" בכל רחבי ארה"ב וקנדה במחירים מוזלים.

10. השכרת רכב וקרוונים באירופה
לבחירתך דגמי רכב שונים, קרוונים ותכניות השכרה במחירים מיוחדים. בחר בתכנית הכדאית ביותר בהתאם למסלול הנסיעה שלך וגודל התקציב.

11. השכרת רכב לכוון אחד באירופה
תוכל לשכור רכב באחת מארצות אירופה (פירוט בפרוספקט) ולהחזירו בארץ אירופאית אחרת.
הסדר מיוחד זה מביא לחסכון של אלפי קילומטרים.
מחירים זולים במיוחד, ללא הגבלה בקילומטרים.

החל מ־ 15 $ ליום.

12. השכרת קרוונים בארה"ב
„בתים על גלגלים" — כאלה הם הקרוונים בארה"ב. מפוארים מאד ומצויידים במיטב השכלולים והנוחות.
הקרוונים מסוגלים לאכסן עד 8 איש בנוחות.
דגמים שונים במחירים מיוחדים.

13. תכניות טוס וסע באירופה
הכוללות כרטיס טיסה קבוצתי, רכב ל־22 יום ללא הגבלת קילומטרים ולינה ל־9 לילות (המלונות לבחירתך).

החל מ־ —.8,745 ל"י

לכבוד
קופל נסיעות
רח' פרישמן 14
תל־אביב

ה. ה. 1

אבקשכם לשלוח לי פרוספקט בנושא _____

שם _____

כתובת _____

קופל נסיעות

תל־אביב, רחוב פרישמן 14, טלפון 246121

טים והרשמה בסניפי קופל: **תל־אביב**, טל. 246121; **ירושלים**, טל. 233533; **חיפה**, טל. 88011; **קרית ביאליק**, טל. 710451; **נתניה**, טל.

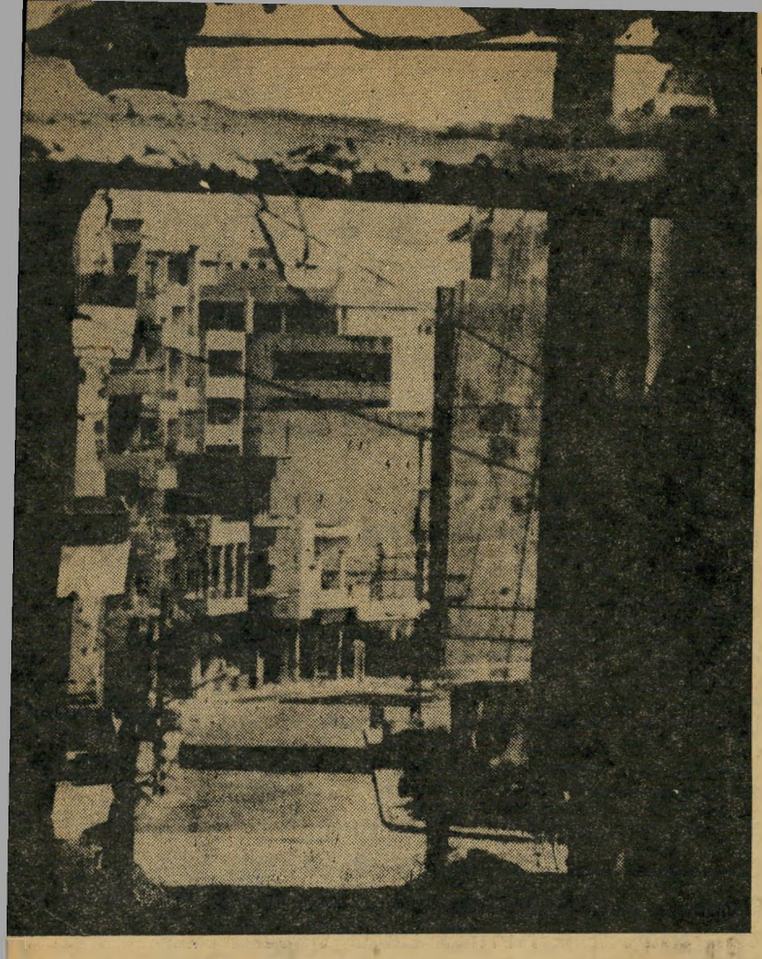

כיצד נראית הקלחת הלבנונית מן הזווית של קאהיר? - על כך מדווח „העולם הזה"

עיתת כלי־התיקשורת הישראליים היתה לה תוצאה חיובית אחת. היא גרמה לכך שאזרחים רבים החלו מקשיבים למהדורות־החדשות של הבי־בי־סי. הם גילו, להפתעתם, עולם חדש. העולם המופיע בדיווחי התחנה הבריטית פשוט אינו אותו העולם המצטייר בשידורי ישראל.

הדבר בלט במיוחד לגבי לבנון.

עיתוני ישראל, כאשר החלו מפיעים מחדש, דיווחו על קרב אכזרי בביירות. הנוצרים, כך נאמר, מתגוננים באומץ־לב מפני התקפות־הפרא של „המחבלים" הרצחניים. אולם כאשר פתחו הקוראים את הרדיו והקשיבו לבי־בי־סי, נסתבר כי הקרב הוא בין בני־השכונות — המיליציה של שכונה מוסלמית מחליפה אש עם המיליציה של השכונה הנוצרית השכנה. הפלסטינים, אמרה התחנה הבריטית, בפירוש, כימעט אינם מעורבים.

כאשר התחדשו שידורי הטלוויזיה, בלטה שטיפת־מוח זו עוד יותר. על האקרן הופיע מנהיג נוצרי, כמיל שמעון, הידוע לשימצה בעולם כאחד מעמודי־התווך של הריאקציה הלבנונית השחורה ביותר. שמעון תבע לסלק את הסורים מלבנון כולה, להכניס יחתם כוחות של או״ם.

אך באותו יום דיווחו העיתונים האמריקאיים כי הסורים הגישו אולטימטום לנוצרים: אם אלה לא יפסיקו לירות, תחליט דמשק להוציא את הצבא הסורי מלבנון. איום זה עשה רושם כה עז על המנהיגים הנוצריים, עד שהם הבטיחו לפעול להפסקת הקרבות.

המידע הכוזב, שבו מלעיטה ישראל את עצמה מזה שנים בכל הנוגע ללבנון, יוצר תמונה מעוותת, המנותקת יותר ויותר מן המציאות. תחת ראייתה של המציאות, שהיא מורכבת מאד, באחת הארצות המסובכות ביותר בעולם, מקרינה התעמולה הישראלית לעיני אזרחיה מערבון מסוג ב׳, ליתר דיוק, זהו „צפונון".

בצפון הפרוע הזה, הדומה בכל־מערב הפרוע של סרט אמריקאי, יש האנשים הטובים (הנוצרים), הרעים („המחבלים", הפלסטינים ביכלל, המוסלמים), השריף (הסורים) שהוא ספק־טוב ספק־רע. אירשם באופק דוהר חיל־הפרשים של צבא ארצות־הברית (ישראל).

תמונה פשטנית זו אינה מגוחכת בילבד, היא גם מסוכנת. כי על סמך מידע זה, שהוא נחלת ראש־הממשלה כמו נחלת אחרון האזרחים, מתקבלות החלטות מרחיקות־לכת. ההחלטה לפתוח בפלישה האימלה של ישראל לדרום־לבנון, שתוצאותיה הפוליטיות, המוסריות והצבאיות מצטברות לאסון ההולך וגדל מיום ליום, לא היתה מתקבלת לולא תמונה מעוותת זו.

איזו הבנה הקברניטים הנוכחיים של ישראל את המתרחש בלבנון, היו מסתלקים משם במהירות־הבזק, כל עוד נפשם בם.

אם ״יצאו הסורים...

מזווית של קאהיר נראית התמונה הלבנונית, כמובן, לגמרי אחרת. מציריים תיא ארץ ערבית. חיים ועובדים בה לבנונים רבים, מכל השכבות והעדות, המגע עם המציאות הלבנונית הוא חי, רצוף ובלתי־אמצעי.

מבין כל בעלי־שיחי בביקורי האחרון בקאהיר היה אחד המרשימים ביותר צעיר בן 28, לבנוני מוסלמי־סוני מביירות, שהיה בעבר דיפלומט בשרות־החוץ הלבנוני. מאז הוא עבר לעסקים ומצליח מאד. הוא קשור בקשרי־נישואין במישפחתו של המולטי־מולטי־מיליונר הסעודי, עדנאן חאשוקקי.

כשסיים את האוניברסיטה, השתתף צעיר זה במיכרז של מישרד־החוץ. הוא עבר בהצטיינות, במקום הראשון.

אך הוא היה צריך להמתין לקבלת תפקיד במשך למעלה משנה. אי־אפשר היה למנות מוסלמי מבלי למנות גם נוצרי, ופשוט לא נמצא כל אותו זמן מועמד נוצרי מתאים.

זהו גם הפיתרון לאחת התעלומות הגדולות במצב הנוכחי: מדוע אין הצבא הלבנוני מוקם במהירות?

על־פי הנוהל הלבנוני של המישטר הישן (הממשיך להתקיים, להלכה) מוכרזות להיות רוב העמדות הצבא בידי הנוצרים. אין בעייה באיוש הקצונה. נוצרים רבים מוכנים לבחור בקאריירה זו. אך אין כל אפשרות למצוא נוצרים מארוניים המוכנים לשרת כטוראים. ואם אין טוראים מארוניים, אי־אפשר גם לחייל טוראים מוסלמים — סוניים, שיעיים או דרוזיים. הקמת הצבא זוחלת, למרות שאין מחסור במתנדבים שיעיים המוכנים לשרת כטוראים.

מכל השאלות הכרוכות במילחמת־האחים בלבנון, יש אחת המטרידה אותי זה מכבר. היא נוגעת לתופעה הנוגדת את ההגיון הפשוט, ולא מצאתי לה תשובה. הצגתי את השאלה לבעל־שיחי הלבנוני, וגם המצרים שנכחו בשיחה — ביניהם אישי־מדינה בקיאים — ציפו לתשובה בסקרנות. גם הם לא הבינו את העניין.

וזו השאלה: מדוע קראו מנהיגי המימסד הנוצרי הימני ביוני 1976 לצבא הסורי לתפוס את לבנון?

הרי ברור לכל שהסורים מבקשים לספח את לבנון לסוריה־רבתי. ברור שאם יעשו זאת הסורים, שהם מוסלמים, לאומנים, וסוציאליסטים, (לפי המונחים של מיפלגת אל־בעת), יקיץ הקץ על המימסד הנוצרי, שהוא בדלני ושמרני. היכן ההגיון?

תשובת הלבנוני היתה פשוטה בתכלית: „לא היתה להם כל ברירה. המוסלמים, יחד עם כוחות אש״ף, ניצחו במילחמת־האחים. הם עמדו לכבוש בכל רגע את המעוזים של המימסד הנוצרי בהר הלבנון. הסורים הצילו את הנוצרים."

ומה יקרה אם הסורים ייצאו מלבנון?

התשובה: „יהיה אסון. הכל ישחטו את הכל. המישטר הישן אינו יכול להתקיים בכוחות עצמו, ואין הסכמה על מישטר חדש. אין שום כוח היכול לשלוט בלבנון. הסורים מוכרחים להישאר. גם מי ששונא אותם, רוצה בהמשך הכיבוש הסורי."

המצב בלבנון רחוק מאד־מאד ממערבון,

(המשך בעמוד 38)

בשבוע שעבר: רובע נוצרי בבי״רות מחלון מוסלמי

הצפון הפרוע

סכנה - למי? מארונים מאנשיו של רב־סרן חדאד בכניסה לאחד מכפריהם

ראית בעיתון?

דין פרוטה

בעריכת לאה פורת

הארץ 11.4.78

נניח שהתמזל מזלכם ויש באפשרותכם לחסוך סכום כסף גדול בת־אחת או סכומים יותר קטנים מפעם לפעם; יש חוסכים המעדיפים להשקיע כספם בניירות ערך, שמועדי הפדיון שלהם [illegible], אולם אלה המבקשים לחסוך לתקופות יותר ארוכות ראוי שיפנו לתוכנית חיסכון מסוג „ח״י כפליים״ שאושרה על־ידי ועדת הכספים של הכנסת. בתוכנית זאת המעניקה גם הצמדה, ריבית ומענק אין אותה העזה כמשחק בבורסה, אבל לעומת זאת היא הרבה יותר בטוחה.

כל הבנקים מציעים את התוכנית הזאת אך הם מוסיפים לה שם שונה מקדים כגון מטמון, צמד, כוח, יתרון ויש גם טפחות ח״י כפליים. ממבט ראשון אין הבדל בין תוכניות הבנק השונות, ונראה כי רוב האנשים חוסכים באותו בנק שבו הם מנהלים את [illegible].

תוכנית שונה מהתוכניות של כל הבנקים האחרים היא זאת של בנק טפחות (טפחות ח״י כפליים). לפי תוכנית זאת, עשוי החוסך לקבל רווחים יותר גדולים מכפי שנותנים בנקים אחרים. חוסכים המפקידים סכומים שיסתכמו בשנה הראשונה ב־36,000 ל״י יקבלו מענק 16 אחוז, אם הסכומים מגיעים בשנה הראשונה ל־18,000 ל״י, יקבלו מענק של 14 אחוז ועל הפקדות בסכומים של 500 ל״י ויותר יקבל ומענק של 12 אחוז זאת לעומת הבנקים האחרים הנותנים מענק של 10 אחוזים. במסלול החיסכון של הפקדות חודשיות (עד 500 ל״י בכל חודש) המענק בבנק טפחות הוא שישה אחוזים לעומת חמישה אחוזים. הסעיפים האחרים זהים.

60% יותר!

40% יותר!

20% יותר!

20% יותר!

עם מספרים אי אפשר להתווכח!

פנה עוד היום לסניפי ״טפחות״, או שלח את התלוש המצ״ב לקבלת פרטים נוספים, בלא כל התחייבות מצידך.

לכבוד
טפחות- בנק
משכנתאות לישראל בע״מ
ת.ד. 18060 ירושלים

ה.ה. 26.4

נא לשלוח אלי ספסי
הרשמה וחומר הסברה על
טפחות ח״י כפליים

שם

כתובת

אל תסתפק בפחות - חסוך בבנק

טפחות

בנק משכנתאות לישראל בע״מ

ירושלים רח׳ הלני המלכה 9, רח׳ פארן 5, ככר דוד טנה. **תל אביב** רח׳ החשמונאים 123. רח׳ פרישמן 42. **חיפה** רח׳ פל״ים 9, בית צים. רח׳ אחד העם 15 **באר שבע** רח׳ מצדה מרכז הנגב. **אשדוד** מרכז מסחרי ד׳, רח׳ מ.ח. שפירא. **נתניה** רח׳ הנוטע 16 (סמילנסקי 13) **נצרת־עילית** מרכז מסחרי חדש של שו״פ. **אילת** רח׳ האלמוגים 215/3

בני חייב שרות בעוד חודש

לכן אקרא

במרחב

בימת מחנה השלום —
הופעה בקרוב

ילדודם

חנות לילדים

בגדים, צעצועים, ספרים
והכל בזיל הזול
וגם יד שניה.

בן־יהודה 202, תל־אביב,
מול השק״ם

איני רוצה למות אידיוט
על הליטאני

לכן אקרא

במרחב

בימת מחנה השלום —
הופעה בקרוב

העם

א - ב - ז - בו

מ - ב - ד - ב - ו - בה

אם תנצח המדינה בתחרות בינלאומית של יעיפת מסטיק, ירקוד ראש־הממשלה ברחובות

מאות האלפים ישבו צמודים למקלטי הטלוויזיה, כאשר עיניהם קרועות לרווחה ופיהם פעור מרוב התרגשות.

אלפי אזרחים פרצו לרחובות, ברגע ש־נודע כי ישראל ניצחה. זרים חיבקו ונישקו זה את זה, טיפסו על אוטובוסים, הריעו כמטורפים (ראה עמודים 33—32).

המחזות הזכירו את הצלחת מיבצע־ההצלה באנטבה, ואת ניצחון קבוצת ה־כדורסל של מכבי תל־אביב בתחרות על אליפות אירופה. אך הם גבעו בסך־הכל מן העובדה ששיר־ביתור ישראלי זכה ב־מקום הראשון בתחרות האיחוד הטלוויזיוני האירופי („אירו־ויזיון").

נחמד, לא מרעיש. אילו אירע הדבר בבריטניה, בוודאי היו רבים צופים ב־תחרות ושמחים על ההצלחה. היא היתה זוכה בסיקור נאות בעיתונים, ונשכחת כעבור יום.

כל עם רגיל היה מגיב בצורה זו. אין זו פיסגת ההצלחה הלאומית כאשר שיר־ביתור חסר־תוכן מנצח בתחרות מיסחרית־בידורית. זה מאורע נחמד, אך אין הוא מרעיש עולמות.

אם כן, מדוע רעדו בארץ אמות הסיפים? מניין ההתעוררות הלאומית, שהקפיצה גם את ראש־הממשלה וראש־עיריית־ירושלים, שלא לדבר על מאות אלפי אזרחים?

מיבצע צבאי. נדמה כי אירועים אלה מגלים תופעה לאומית בעלת משמעות רבה. יתכנו לה כמה הסברים:

● המצב הכללי נראה כה קודר, וה־ידיעות הרעות הן כה רבות, עד כי הציבור שש לקראת כל ידיעה משמחת, תהיה חס־רת־חשיבות ככל שתהיה, ויוצא מעורו מרוב שימחה.

● תחושת אי־הביטחון הלאומי היא כה עמוקה, עד כי מפריזים בחשיבותו של כל אירוע המאשר את יכולתה והצלחתה של המדינה, אף בשטחים הנובלים בגיחוך.

● הישראלי המצוי רואה את עצמו תמיד במצב של מילחמה נגד כל העולם, וכל ניצחון „לאומי" נראה לו כחלילוף ל־מיבצע צבאי — גם אם הוא מתרחש ב־מיגרש־ספורט או על במת־בידור.

אולי השפיעו כל הגורמים האלה ביחד, ואולי יש גורמים נוספים. תהיה הסיבה כאשר תהיה, השיר א־ב־ני־בי הטיל את אורו על פסח התשל"ח יותר מסיפורי יציאת־מצרים.

תעופה

שוליית הקוסם

המיבצע הצבאי הגדול של האלוף הוד התמוטט. אך הוא אינו מתכוון להתפטר

מיפעל אורחי, המעסיק אלפי עובדים, אינו דומה לחטיבה צבאית, המקבלת פקו־דה וקופצת לדום.

זוהי קביעה פשוטה. החודש שילמה מדינת ישראל כ־500 מיליון לירות במי־שרין, ומאות מיליוני לירות בנזקים עקי־פים, כדי שתלמיד אחד ילמד זאת.

מעולם לא שולם שכר־לימוד כה גבוה כדי ללמוד לקח כה פשוט.

חיל־אוויר ב'. האלוף (מיל.) מרדכי („מוטי") הוד היה מפקד טַוב של חיל־האוויר. הוא קיבל לידיו את הכוח שבנה עזר וייצמן, פיקד עליו ועמד בראשו בעת ביצוע תוכניתו של וייצמן במילחמת ששת־הימים.

כאשר קיבל לידיו את הנהלת אל על, עמדה לנגד עיניו משימה פשוטה: להפוך את אל על למעין חיל־אוויר אזרחי. יחסי־העבודה בחברה היו בשפל המדרגה, אחרי שנים ארוכות של הזנחה וחוסר־יעילות של הנהלות כושלות. הוד החליט לתקן את המצב.

איך? הוא ידע בדיוק את התשובה. צריכים להטיל משמעת. כמו בצבא. צריך שיהיה ברור מי נותן את הפקודות, ומי מקבל אותן.

אמנם, גם הוד הבין כי עומד מולו אחד הציבורים האזרחיים החזקים ביותר במ־דינה, המורכב מן ההומר האנושי העצ־מאי ביותר, לצוותי האוויר ולעובדי ה־תחזוקה יש גאווה רבה, הנובעת מרמה מיקצועית מעולה. לא היה קל להופכם לטוראים ולרב"טים.

כרטיסי־חינם באנפים. אולם ב־רגע שבא לאל על, כבר היתה להוד תוכנית ברורה. היתה זאת תוכנית בעלת אופי צבאי: לסגור את אל על, לפטר את העובדים, להטיס את המטוסים בעזרת צוותים זרים, לקבל בחזרה רק את העוב־דים שיבואו בזחילה על ארבע. בקיצור: תוכנית של רס"ר במחנה־אימונים, שמנוי וגמור עימו „לשבור" את האנשים כדי „להפוך אותם לבני־אדם".

לתוכנית גאונית זו השיג הוד לא רק את אישורו של קודמו, מרדכי בן־ארי הפיקח, כיום יו"ר מועצת המנהלים של החברה, שאולי לא היה איכפת לו שיורשו ישבור לעצמו את הראש והרגליים כבר בראשית דרכו. גם שרי האוצר והתחבורה הסכימו בהתלהבות. הם דיברו תמיד על הצורך „לעשות סדר" ולהפעיל „יד חזקה", והיו שבעי־רצון ששוף־סוף נמצא האיש, גנרל אמיתי, שיבצע את מליציותיהם.

גם האגפים היו מובטחים. תמיכת העי־תונאים, שכרטיסי־החינם של אל על הם משאת־נפשם ופיסגת־חלומותיהם, היתה מובטחת בכל התנאים.

פוטש ביחסי־עבודה. ביוזמת הוד בוצע המיבצע כימעט למחרת כניסתו ל־תפקיד. שום סגן־מישנה לא שש לקרב בחוסר־סבלנות כה רבה כמוהו.

התירוץ הראשון — קיום אסיפות בש־עות־העבודה — נוצל על־ידו כדי לתת את אות־הזינוק. מטוסי החברה קורקעו. העובדים לא פוטרו ולא יצאו לחופשה. היתה זאת דוגמה קלאסית של השבתה, שהוסוותה בציבור כשביתה.

על רקע ההשבתה, והאיום של „סגירת החברה" והעברת המטוסים לבעלות זרה או הסתם באמצעות מפירי־שביתה זרים, הציג הוד לעובדיו ארבע דרישות אולטי־מטיביות עיקריות:

● הסכמי־העבודה הקולקטיביים, ש־תוקפם פג, בטלים ומבוטלים. מעתה קשור כל עובד בחברה כאילו בחוזה אישי, עד לחתימת הסכמים חדשים.

זהו פוטש ביחסי־העבודה בארץ. מובן מאליו שהסכם־עבודה קיבוצי ממשיך ל־התקיים, על כל סעיפיו, עד שנחתם ההס־כם הבא. הקולקטיביות של ההסכם היא אבן־יסוד של מישטר־העבודה במיפעלים גדולים. בלעדיה כל עובד מופקר לבדו לשרירות ההנהלה.

● תונהג בוררות־חובה לגבי הסכם־העבודה הבא.

גם זהו פוטש ביחסי־העבודה. בהסכמי־העבודה קיים, בדרך כלל, סעיף של בו־ררות לגבי חילוקי־דיעות המתעוררים ב־תקופת תוקפו של ההסכם. אולם בשום מקום אינה קיימת בוררות־חובה לקביעת סעיפיו של הסכם חדש. נוהל זה אופייני למישטרים פאשיסטיים וקומוניסטיים.

● יבוטל „מרכיב המטבע הזר" בשכר צוותי־האוויר.

זהו פוטש לגבי המקובל באל על. צוותי־האוויר חיים במשך חלק מזמנם בחו"ל, ומשתמשים שם במטבע זר. היכולת לב־לות ולקנות בחו"ל היא אחד מגורמי־המשיכה העיקריים במיקצוע זה, והיא המ־ביאה לו חומר־אנושי מעולה.

הוד הבטיח, אמנם, כי איש לא יפסיד, וכי מלוא השכר הנוכחי ישולם בלירות ישראליות. אך היו לכך שתי השלכות חמורות. הראשונה: עם ירידת ערך הלי־רה, תרד משכורת צוותי־האוויר. זה קורה גם לשאר העובדים בארץ, אך בניגוד להם, מוציאים צוותי־האוויר חלק ניכר משכרם בחו"ל.

התוצאה השניה: תשלום השכר בלי־רות, וגילום המס המגיע עליו, היו גורמים לכך ששכר צוותי־האוויר יראה כמיפלצ־תי, ויוערך זעם וקינאה אצל שאר העוב־דים. זוהי במידה רבה אשלייה אופטית, ביגלל הוצאת חלק מן הכסף בחו"ל והפער בין ברוטו ונטו.

● תבוטל זכותם של ועדי־העובדים להתערב במינוי בעלי־תפקידים.

הוועדים רכשו זכות יקרה זו, כדי לוודא כי עובדים ותיקים בחברה, שלא יכלו להמשיך בעבודה מפרכת, ייהנו מזכות־בכורה בחלוקת תפקידים גבוהים או קלים יותר. ההנהלה רצתה לבטל נוהג זה. זאת היתה אחת הנקודות הכאובות ביותר.

היה למוטי גם תנאי חשוב רביעי: אי־חוד ועדי־העובדים באל על והקמת נציגות מרכזית, שתנהל את המשא־ומתן. תנאי זה, דווקא, נתקבל מראש, מפני שגם הנ־הגת ההסתדרות שואפת אליו מזה כמה שנים.

„הקו האדום". אחרי 20 ימי־קירקוע וגרימת נזקי־ענק, מה השיג מוטי הוד?

התשובה הפשוטה היא: שום דבר לא.

● הסכמי־העבודה הישנים ממשיכים להישאר בתוקף, עד לחתימת ההסכמים הבאים.

● לא הוסכם על בוררות לגבי ההס־כמים הבאים. הוסכם רק על בוררות לגבי ההסכמים הקיימים — דבר המקובל במילא.

● לא הוסכם דבר על „מרכיב המטבע הזר". הדבר הושאר למשא־ומתן.

● דבר לא השתנה בעניין מינוי בעלי־תפקידים.

מה קרה?

קרה מה שהיה צפוי. הממשלה לא יכלה להחזיק מעמד מול העמדה התקיפה של העובדים וההסתדרות, שהבינה כי השבתה זו עוברת, כדברי ירוחם משל, את „הקו האדום" של יחסי־העבודה. היה זה מיקרה קלאסי של „תפסת מרובה — לא תפסת." למרות העיתונות המשוחדת, לא היתה התקוממות ציבורית נגד עובדי אל על. הציבור התייחס אליהם בהבנה רבה.

כאשר החריפו היחסים בין הממשלה וההסתדרות, התקפל שר־האוצר כמו אולר. הוא לא יכול היה להרשות לעצמו עימות־רבתי, אחרי סידרת כישלונותיו בשטחים אחרים. כאשר הציג לו משל את חיסול ההשבתה באל על כתנאי להסדר כללי של היחסים בין הממשלה וההסתדרות, הסכים שימחה ארליך בשימחה. שר־התחבורה ה־אומלל נגרר אחריו.

פקודה להתקפל. אדם בעל הבנה כלכלית־פוליטית יותר מפותחת היה מבין מראש שכך מוכרח לקרות. אך מוטי הוד הוא עדיין מתלמד. ברגע שקיבל פקודה להתקפל, כאשר נוכח לדעת כי עורפו ואגפיו חשופים לגמרי, לא היתה לו ברי־רה. הוא התקפל.

במדינה אחרת, היה זה סוף של קאריי־רה. המנכ"ל היה מתפטר.

לא כן במדינת־ישראל. משלם־המיסים שילם את שכר־הלימוד של שוליית־הקו־סם, והוא ממשיך בתפקידו.

בקרב העובדים התהלכה ההלצה הבאה: לרגל חיסול ההשבתה פתחו עובדי אל על בקבוק שמפניה וניפצו אותו על ראש המנכ"ל.

תנועות

צמיחתה של מחאה

גל הזדהות בכתי צפוי הוסיף את תנועת „שלום — עכשיו" לתנועת מחאה המונית

מדי יום, בשעות אחרי הצהריים, הומים משרדי תנועת שלום עכשיו בתל־אביב מאנשים. כהרגלם בשבועות האחרונים, נשארים פעילי התנועה במקום עד לשעות הקטנות של הלילה. מתגדבים ותיקים וחד־שים עונים לשיחות הטלפון הרבות ועוז־רים למיין את מכתבי התמיכה והחתימות על עצומות ההזדהות.

זהבית גוימן, סטודנטית תכולת עיניים מרמת־השרון, מגיעה למטה מדוכן ההח־תמה בתל־אביב. חבילת הגלויות שבידיה מצטרפת ל־57 אלף הגלויות שכבר נערמו במטה. „אני יושבת המון בדוכנים," היא מספרת, „אנשים מוסיפים לחתום ויש כ־אלה שנכנסים איתנו לוויכוחים וטוענים שהם בעד שלום־בטוח. לא איכפת לי. העיקר שיש להם דיעה. הבעיה היא ש־רבים עדיין אדישים. הם לא מתנגדים לרעיון, אבל זה פשוט לא מעניין אותם. זו החברה שאני חיה בה. אם לא אעשה לשיפורה, לא אוכל לבוא אל אחרים בטענות."

זהבית היא אחת ממאות המתנדבים ש־הצטרפו לפעילות קבועה בתנועה. לפני חודש, כאשר נערכה עצרת ההמונים של התנועה, בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב,

(המשך בעמוד 36)

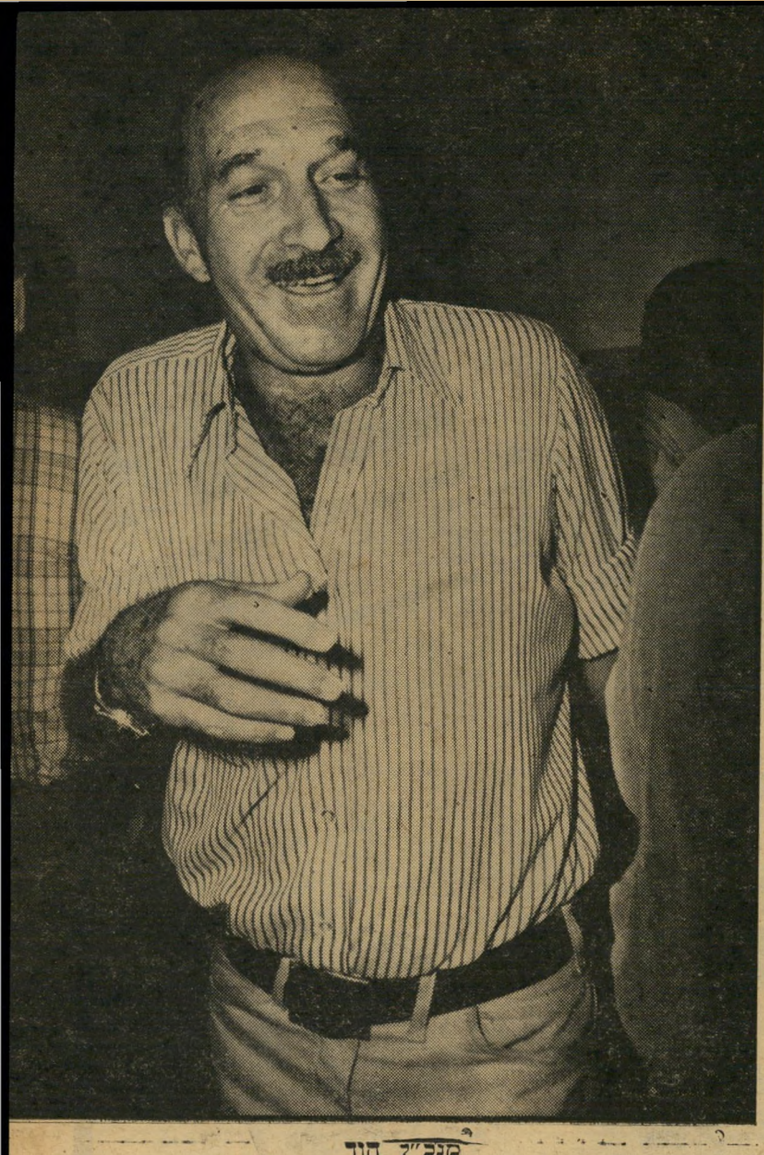

מנכ"ל הוד
בקבוק שמפניה על הראש

מדיח כלים
* הפנים כולו מנירוסטה. * 4 תוכניות ניקוי: כולל תוכנית לסירים ולמחבתות
* קיבולת–15 מערכות שולחן.
*פעולה שקטה.

מכונת כביסה
* קיבולת עד 8 ק"ג, או אפילו 1/2 ק"ג (במיני-בסקט הבלעדי שמשמש לכביסה קטנה ולפריטים עדינים).
* 4 רמות מים – בהתאם לכמות הכביסה.
* כניסה נפרדת למים חמים או קרים
* תוכניות כביסה בלתי מוגבלות
* שתי מהירויות

מייבש כביסה
* אוטומטי וחסכוני
* מופעל בגז.
* תוכנית מיוחדת לכביסה ללא גהרץ.
* רגש אלקטרוני מפסיק את הפעולה כשהכביסה יבשה.

שעון - רדיו
* מגוון רחב של מכשירים חדישים – דיגיטליים ואלקטרוניים
* חדש בישראל

המחקר של ג'נרל אלקטריק הוא הטוב בעולם.
(את זה יודעים הכל!)

ג'נרל אלקטריק מייצרת גם: מדיח-כלים, מכונת-כביסה, מייבש, שטוני-רדיו ועוד.
(גם את זה חשוב לדעת!!)

את העליונות המוחלטת של המקרר, אין כבר צורך להציג - הוא נמכר מעצמו! אבל כדאי וחשוב מאד לדעת. שאותה עליונות מוחלטת מאפיינת עוד מוצרים מתוצרת אותה חברת ענק - ג'נרל אלקטריק ארה"ב - היצרן הגדול בעולם למוצרי חשמל ביתיים.

אין אף חברה בעולם שיכולה להשקיע בכל מוצר-ביתי כל-כך הרבה: 100 שנות נסיון, שבמרוצתן היתה היא החלוצה בייצור של: כורים גרעיניים, תחנות כח, יהלומים תעשייתיים סינטטיים, לווייני חלל, מנועי סילון ועוד ועוד . . .

שאל כל מי שיש לו ג'נרל אלקטריק - השם הזה אומר הכל.

מכירה גם לעולים ולפטורי מס

GENERAL ELECTRIC
PROGRESS FOR PEOPLE 1878-1978

יבוא, אחריות ושרות ישירים של
ג'נרל מהנדסים בע"מ
נציגים בלעדיים משנת 1951

אולמי תצוגה:
תל-אביב, רח' אחד העם 11, טל. 53143
ירושלים, רח' הנביא 24, טל. 227381

להשיג אצל הסוחרים המורשים: **אזור תל-אביב והמרכז: סלון אלנבי** 113, רח' אלנבי 113, ת"א. **מ.ש.י.**, רח' בן-יהודה 3, ת"א. **סלון להיט** — רח' אבן גבירול 20 ת"א. **מ. פרידמן**, רח' גורדון 39, ת"א. **סלון אירופה**, רח' גאולה 40, ת"א. **שיטה בע"מ**, רח' הגליל 1 ת"א. **אולימפיה**, רח' בלפור 41 בת-ים. **כל-בו ליפשיץ**, רח' סוקולוב 77, חולון. **לבל**, שד' ירושלים 24, יפו. **הרצל ברוק**, רח' רזיאל 11, יפו. **סלון שביט**, רח' כצנלסון 145, גבעתיים. **סלון שביט**, רח' ביאליק 30, ר"ג. **סנסור**, רח' ז'בוטינסקי 91 רמת-גן. **סלון בן-עמי**, רח' חובבי ציון 29 פתח-תקווה. **מאיר**, רח' רבי עקיבא 41 בני-ברק. **ברנפלד**, רח' רוטשילד 39 ראשל"צ. **סוכנויות אמיר**, רח' רוגוזין 3, אשדוד. **החשמל כהן**, מרכז מסחרי ד', חנות 24, אשדוד. **סנסור**, רח' סוקולוב 70, רמת השרון. **סלון אפי**, רח' אחוזה 109, רעננה. **שטראוס אברהם**, רח' סוקולוב 18, הרצליה. **סלון צמרת**, שד' בנימין 18, נתניה. **סלון קסם**, רח' הרצל 30, נתניה. **אחים פיקס**, רח' הרצל 51, נתניה. **מטבחי רגבה**, רח' שמואל הנציב 12, נתניה. **רדיו הכט**, רח' רוטשילד 38, חדרה. **אזור חיפה והצפון: טרקלין חשמל**, רח' הנביאים 25, חיפה. **פינת האושר**, רח' ירושלים 5, עפולה. **חיים קזז**, רח' הגליל, טבריה. **סרוגי' בישארה ויוסף**, רח' פאולוס השישי 56, נצרת. **ירושלים: סביטאני**, רח' סלח א-דין. **חיאב בע"מ**, רח' רמת הגולן 8/1, רמת אשכול. **אחים לוי**, רח' שלומציון המלכה 18. **באר-שבע: קורמוטור**, תחנה מרכזית, „אגד". ב"ש.

יום־העצמאות ה־30 של המדינה הופך יומו הפרטי של מנחם בגין

לקראת סוף השבוע עומדת ועדת־חגיגות־השלושים למדינה לבשר לאזרחי ישראל בשורה הנראית לה משמחת ביותר. במסיבת עיתונאים חגיגית, שבה ישתתפו אנשי הוועדה בראשותו של מנהל אירועי שנת השלושים, הפירסומאי דויד אדמון, יימסר לציבור כי הוסר סוף־סוף האיום שיתקיימו במדינה שני סוגי חגיגות עצמאות: אלו של הממשלה ואלו של הסתדרות העובדים. ההסתדרות הסכימה לבטל את תוכניותיה, לערוך חגיגות עצמאיות משלה.

אולם ספק אם הודעה זו תשמח את אזרחי המדינה. כי לאור מה שהכינה ועדת השלושים לקראת יום העצמאות, נראה כי מה שיכול היה להציל את חגיגות יום העצמאות הקרוב מחידלון ושיעמום, הוא אולי רק התחרות בין החגיגות ההסתדרותיות והממלכתיות. הבידור האמיתי נמצא בהכנות לחגיגות יותר מאשר בחגיגות עצמן.

במרכז חגיגות יום העצמאות השנה יעמוד מיפגן צה"ל — כנס הלוחמים, שייערך בבוקר יום העצמאות באיצטדיון האוניברסיטה העברית שבגבעת־רם בירושלים. זה יהיה האירוע החגיגי המרכזי, שיועבר בשידור חי בטלוויזיה, האמור לשמש כנקודת השיא של החגיגות. אולם כבר עתה ברור, על־פי התיכנון וההכנות, שיהיה זה אירוע אפור, חסר השראה, כימעט עלוב, שספק אם יהיה בו לגרום לאותה התרוממות־רוח שביקשו מתכנני החגיגות לעורר.

כנס הלוחמים הוא מה שנותר מהרעיון הגרנדיוזי, אותו הגה ראש־הממשלה מנחם בגין זמן קצר אחרי נצחונו בבחירות, לערוך ביום העצמאות מיצעד צבאי ענק. לבגין היה חשוב לעמוד במרכזה של בימת הכבוד ולקבל בהצדעה את רכב צה"ל ופרשיו. לשם כך הוא היה מוכן

יום העצמאות

לאשר אף הוצאה של מיליונים רבים מתקציב המדינה.

אולם הביקורת הציבורית שהתעוררה בעיקבות רעיון המיצעד הצבאי והתנגדות צה"ל לערוך את המיצעד, שיכנעו את בגין לסגת מתוכניתו המקורית. כדי לצאת בכבוד הוא הציע אז לערוך את מיצעד המחתרות. הכוונה היתה למיצעד עממי המוני, שבו יצעדו זה לצד זה ותיקי לוחמי המחתרות, החל משרידי השומר וניל"י ועד לאנשי ההגנה, הפלמ"ח, האצ"ל והלח"י, כשכולם כאחד מצדיעים לראש־הממשלה, שהוא גם מפקד האצ"ל לשעבר.

ועדת השלושים החלה לשבת על מדוכת תיכנון המיצעד, וכבר בישיבותיה הראשונות הסתבר שהרעיון הוא רעיון נפל, כי קשה יהיה לשכנע את ותיקי ההגנה והפלמ"ח להשתתף במיצעד מעין זה. את מקומו של מיצעד הלוחמים תפסה אז תוכנית מיסדר הלוחמים. במקום להצעיד את ותיקי המחתרות ביקשו המתכננים לכנסם יחד במיסדר, שבו תתייצב כל מחתרת עם דגליה וסמליה תשיר את שיריה ותספר על מעלליה.

שיר הפלמ"ח עלי בריקאדות

שוב התכנסו ועדות התיכנון, כדי לתכנן את מיסדר הלוחמים. אז הסתברו לחברי הוועדות עובדות שמשום מה נעלמו קודם לכן מידיעתם. לפלמ"ח, להגנה ולאצ"ל היו סמלים. ללח"י לא היה סמל כלל. החרב והשיבולים היו סמל הפלמ"ח ואילו החרב ועלה הזית שימשו סמל ההגנה. אלה הם סמלים לגיטימיים היום. אולם סמלו של האצ"ל היה יד נושאת רובה על רקע מפת ארץ־ישראל השלמה, הכוללת גם את עבר־הירדן. הצגת סמל כזה באירוע ממלכתי שיסוקר על־ידי אמצעי־התיקשורת הבינלאומיים היתה מעוררת מייד פרשנות עויינת בדבר משמעותו המדינית. לא מן הנמנע כי היו נערכות מייד השוואות בינו לבין סמל הפת"ח. כאשר הובהרה משמעות נשיאת הסמלים לבגין, הוא ויתר בעצמו על הרעיון.

הפרשה חזרה על עצמה גם בדיונים על שירת הימנוני המחתרות. הימנוני ההגנה והפלמ"ח (זמר הפלוגות ושיר הפלמ"ח) נשמעים גם כיום כבלתי־מזיקים. לא כן הדבר בקשר להימנוני האצ"ל והלח"י (עלי בריקאדות וחיילים אלמונים). אלה הם שירים מהפכניים הקוראים לשיחרור שתי גדות הירדן. ברור היה שיבחנו את השירים האלה בקפידה ויעניקו למילותיהם משמעות אקטואלית. אפילו ותיקי האצ"ל והלח"י שבוועדה הבינו, שלא כדאי לשיר את הימנוני המחתרות במיסדר הלוחמים.

אחר־כך הסתבר גם שקשה יהיה לשכנע את ותיקי הפלמ"ח להשתתף במיסדר. לא בגלל סיבות פוליטיות, אלא משום שמיסדר כזה, מעצם טיבעו, מנוגד לרוח הפלמ"ח. „בקושי הצלחנו להוציא את אנשינו למיסדרים בהכשרות ובפלוגות," אמרו נציגי הפלמ"ח בוועדה. „אז איך נצליח להביא אותם למיסדר בירושלים? זה לא יילך!"

כך נגנז גם רעיון מיסדר הלוחמים, ואת מקומו תפס רעיון כנס הלוחמים. לכנס זה הוחלט להזמין את כל

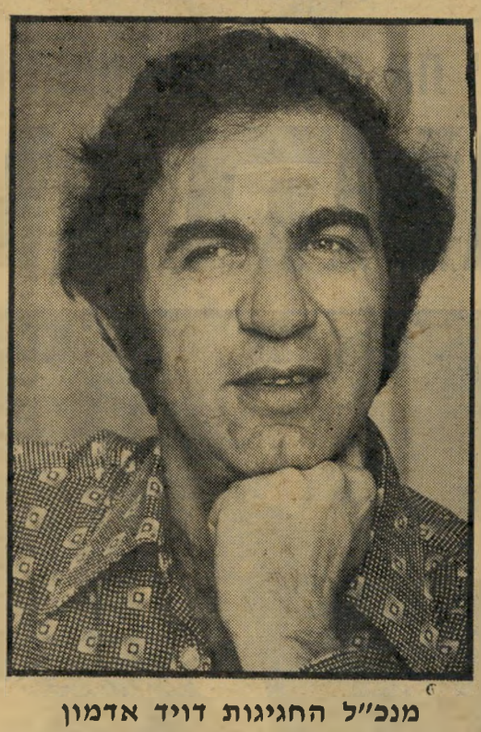

מנכ"ל החגיגות דויד אדמון

מיבצעי אירגוניהם. ושוב הסתבר כי אם יעמידו אלה מול אלה את מיבצעי המחתרות, עלול הדבר לפגוע בתדמיתם של האצ"ל והלח"י. מפקד ההגנה לשעבר, ישראל גלילי, הכין רשימה ארוכה של מיבצעי ההגנה והפלמ"ח שכללה, בין השאר, 70 מיבצעים של העפלה ו־40 מיבצעים של הקמת יישובי חומה־ומיגדל. מול אלה נראו פעולות כמו התנקשויות בבלשי המישטרה הבריטית, או שדידת כספי בנק ברקליס כדי לממן את פעולות הלח"י והאצ"ל, כבלתי רלבנטיות. שוב נאלצו המארגנים לבטל את התוכנית המקורית.

מה שנותר בידם לארגן הוא אירוע, שאפילו נס לא יוכל להוציאו מאפרוריותו. האירגון הוטל על צה"ל, שתחילה ביקש להימנע בכל מחיר מלהסתבך בפרשה, אולם נאלץ להיכנע אחרי שהופעלו עליו לחצים כבדים, למרות התנגדותו העיקשת של שר־הביטחון, עזר וייצמן, הוא ויתר לבסוף והסכים שצה"ל יערוך את כנס הלוחמים.

אחרי דיונים והתלבטויות סוכמה סוף־סוף תוכנית הכנס. על־פי המתוכנן הוא יכלול מיצעד צבאי זוטא, שישקף את צה"ל במילחמת העצמאות. יצעדו בו יחידות שייצגו את 12 חטיבות צה"ל שלחמו במילחמת העצמאות, כשברקע יסופרו עלילות החטיבות ודרך הקמתן. כמעט באף אחת מהחטיבות האלה, להוציא חטיבה 8, לא השתתפו לוחמי האצ"ל והלח"י; כולן היו חטיבות של הפלמ"ח וההגנה לשעבר.

במיצעד יוצגו גם כלי נשק ששימשו את צה"ל במילחמת העצמאות. יוצגו בו שיריונית הסנדביץ', הדווידקה המפורסמת ותותחי נפוליאון, בצד מטוסי הפריימוס, הטסים עד היום כמטוסי־ריסוס. כאטרקציה מיוחדת יתגלגל בסוף המיצעד טנק המרכבה, מתוצרת הארץ. גם מטס חיל־האוויר שייערך בשמי ירושלים יהיה כולו על טהרת התעשייה הישראלית, מלבד הספיטפייר השחור המפורסם, שבו טס בשעתו עזר וייצמן.

אגב: כשנודע לשר־הביטחון כי מתכוונים לשתף את הספיטפייר השחור שלו במטס, ביקש להטיסו בעצמו. כששמע על כך בגין, הוא תבע שוייצמן יעמוד לידו על בימת ההצדעה. וייצמן הסכים לכך רק בתנאי שידידו הטוב, טייס הניסויים דני שפירא, יטיס את המטוס שלו.

קומזיץ המוני בעמק המצלבה

כך יפתיים חלקו של צה"ל בכנס. חלקו האחר של הכנס יהיה שכסי כולו, יכלול הקראת „יזכור" (המבוסס על נוסח שחיבר ברל כצנלסון) והקראת מגש הכסף של נתן אלתרמן. יופיעו בו תיזמורת צה"ל, מקהלת הרבנות הצבאית ומקהלת ילדי תל־אביב בניצוחו של יצחק גרציאני. עד היום לא ברור מי ינצח על הטכס ומי ינחה אותו. תחילה ביקשו מיוסף ידין, אחיו של סגן ראש־הממשלה, לקריין בטכס. אולם ידין תבע עבור הופעתו סכום של 12 אלף לירות. ועדת החגיגות החליטה לוותר על שירותיו ולחפש קריין זול יותר.

מה שיוותר בטכס לפליטה, מהרצון לתת ביטוי לחלקן של כל המחתרות במילחמת השיחרור, יהיו רק המנגינות של הימוני ארבע המחתרות.

תרומת הלוחמים עצמם לכנס הלוחמים תהיה מיזערית. על־פי התוכנית יזמנו 12,000 ותיקי המחתרות לשבת בקהל. בסוף הערב יקרא הכרוז לכולם לרדת מהמושבים ולצעוד בסך סביב האצטדיון, אחר־כך לפנות בצעידה מסודרת לעבר עמק המצלבה, שם ייערך לכבודם קומזיץ המוני. מנכ"ל חגיגות ה־30 משוכנע, כי כל אחד מהלוחמים של שנות ה־40 אמנם יזנק ממקום מושבו ויתחיל לצעוד, אולם מארגני כנסים מיקצועיים משוכנעים כי רק מעטים ייענו לקריאת הכרוז, יעזבו את מקומותיהם ואת בני משפחותיהם ביציעים ויצעדו בסך לפני מנחם בגין.

עדיין לא ידוע כמה אנשים מכל אירגון יוזמנו לאיצטדיון בירושלים. למרות שנותרו כשבועיים וחצי עד יום העצמאות, עדיין לא נישלחו ההזמנות ל־12 אלף הלוחמים לשעבר.

כאשר קיבל עליו אדמון את ניהול החגיגות, לפני כחודשיים, הוא העלה רעיון שנראה אז מבריק: במקום

שלבגין

נושאי אות העל"ה (עיטור־לוחמי־המדינה). מתוך תקווה שמקרב רבבות נושאי העיטור יימצאו 12 אלף איש שימלאו את יציעי האיצטדיון הירושלמי. אולם כדי לפייס את בגין, שביקש בכל מאודו לשלב את פעולות האצ"ל והלח"י בטכס, ביקשו המארגנים להכין תוכנית שתכלול את שירי המחתרות ודברי קריינות שיספרו על מיבצעיהן. אז הסתבר שמלבד כמה שירים ספורים לא היו לאצ"ל וללח"י שירים כדוגמת שירי הפלמ"ח וההגנה, שכל הארץ — כולל אנשי האצ"ל והלח"י — שרה אותם בשעתו.

נציגי האירגונים השונים התבקשו להכין את רשימת יום־עצמאות אחד, יש לערוך השנה שלושה ימי־עצמאות. רק בשלבים מאוחרים יותר, לאחר שהדבר כבר פורסם וזכה לכותרות מרעישות, התגלה לפתע כי יום־העצמאות חל על־פי חוק של הכנסת, וכדי להגמיש אותו צריך לכנס את הכנסת ולהעביר בה חוק אחר.

הכוונה של אדמון היתה טובה. יום העצמאות חל השנה ביום החמישי בשבוע ואדמון רצה לצרף אליו את היום הששי והשבת. רק לאחר שהתברר הקושי החוקי, ולאחר שהסתבר כי אין תוכן מספיק כדי למלא אפילו

(המשך בעמוד 42)

בפאריס: חברי הלהקה השוודית מרימים את יזהר כהן בחגיגת הניצחון

שיגעון הארווידיון

דה קרה לפני שנה, כשצ׳אס־קא אכ־לה אותה, איש לא העלה בדעתו כי כעבור שנה אחת בלבד יחזור המחזה על עצמו. אלא שעמך ישראל אוהב־חגיגות מושבע, וכשמשהו טופח על האגו הפרטי הלאומי שלו, על אחת כמה וכמה.

וכך, ברגע שבו נודע — שלא בדרך המקובלת (בגלל הלוויין, שברח מהשידור כתוצאה מחוסר אירגון מוקדם של רשות השידור) — כי יזהר כהן עשה זאת, וא־בי־ני־בי זכה במקום הראשון בארווי־זיון, יצא העם אל הרחובות והחגיגה הא־מיתית החלה.

עוד קודם־לכן, בעת שידור התחרות, היו רחובותיה של תל־אביב הסואנים במי־יוחד במוצאי־שבתות, ריקים לחלוטין. מתי־מעט האנשים שפסעו ברחובות הילכו כשטרנזיסטורים צמודים לאוזניהם. בעת שידור התוצאות חדלו בתי־הקפה לפעול, וכל אותם מקומות־עבודה הפועלים במוצאי־שבת, שבתו ממלאכתם.

כבמטה־קסם החלו כל המכוניות לצפצף. אנשים פרצו בשימחה ספונטנית, לא ברור מניין, אך הפטישים הנוראים שוב ניראו בשטח. שוטרי משטרת ישראל, שלא היו ערוכים לקראת הבאות, מצאו עצמם חסרי־אונים נוכח גל השימחה, שהתבטא בטיפוס על אוטובוס של דן, בקפיצות על גגות מכוניות עוברות ושבות, ובריקודים סוערים ברחובה של עיר.

אותה שעה, בפאריס הרחוקה, היה יזהר כהן שרוי, לדבריו, במצב של חוסר־הכרה. הוא לא ידע מה קורה איתו. אנשים חיבקוהו מכל עבר ודרשו אוטו־גראפים. צלמים הסתערו עליו, עשרות עיתונאים שאלו אותו שאלות בבליל שפות ויזהר, צוחק ומאושר, התחבק עם כולם ולא ידע ממה להתחיל. נורית הירש נרא־תה המומה לחלוטין. היא החזיקה בפרס ובמדליית הארווידיון, ואמרה לאהוד מנור שותפה בכתיבת השיר: „היית מאמין?״ נורית, שחזרה לפני חודשים אחדים

בתל־אביב: המונים משתכרים משימחה ברחוב דיזנגוף

משהות ממושכת בארצות־הברית, הגיעה לפאריס עם בעלה, המהנדס יורם רוזנפלד. הילדים, דני בן השמונה ורותי בת השנתיים, הושארו בקיבוץ אפיקים אצל הדודה. אהוד הגיע לפאריס לבדו. אשתו, הזמרת עופרה פוקס, נשארה בתל־אביב יחד עם שלושת ילדיה, גלי, ליבי ויהודה.

המחותן הראשי בשימחה היה האמרגן שלמה צמח. הפעם הוא ידע שעשה זאת. פעמיים קיווה להצליח עם אילנית: בפעם הראשונה היא הגיעה למקום הרביעי, בפעם השנייה לאחד המקומות האחרונים. יזהר הגיע למקום הראשון, וקרוב לוודאי שיעשיר בזכות כך את עצמו ואת חברי הלהקה שלו גם־יחד.

חברי הלהקה היו המומים, ליסה גולד, חברתו של חנן גולדבלט, לא ידעה את נפשה מאושר. שמונה חודשים קודם־לכן הגיעה לישראל מניו־יורק, עיר־מולדתה, עם החבר שלה. יזהר כהן הציע לה להופיע לצידו בפסטיבל הזמר והפיזמון.

על הכיפה

צעירה תל־אביבית בית ובן־זונה, הדומה דמיון מפתיע ליזהר כהן, מטפסים על גג מכונית שנתקעה בפקק התנועה.

אוטובוס ושמו שימחה

בדיוק כמו בימים שצ־אס־קא אכלה אותה, יצאו המוני חוגגים במוצאי שבת אל הרחובות וקורבן השימחה הראשון היה אוטובוס של דן. החוגגים לא התחשבו בנהג ובנוסעים, שנסיעתם עוכבה, רקדו שעה ארוכה על גג האוטובוס כשהם רוקדים „א־ב־ני־בי או־בו־ה־בב או־בו־ת־בה.״

איציק עוקב, שעיצב את התנועה של להקת אל״ף בי״ת ושל יזהר כהן, נשא אשה רק לפני חודש ימים. כשנסע לארווזיון, הבטיח לאשתו כי פרידתם תימשך רק ימים אחדים. הוא לא העלה בדעתו כי התחרות תגזול אותו מאשתו הטרייה לזמן ממושך הרבה יותר.

ראובן ארז התייחס להופעה באל״ף בי״ת כאל תאלטורה, ורק „עשה טובה״ ליזהר, ידידו, שחיפש זמרים. ראובן סיפר כי הוא מחפש קאריירה של סולן, וכי הצטרף

פני הדור

כפני אחד החוגגים הצורח בשימחה גדולה: „יזהר מלך ישראל!״ המוני החוגגים לא חיכו עד שהטלוויזיה תסיים את שידוריה. מייד כשנודע מעל לכל ספק כי שירו של יזהר כהן זכה במקום הראשון, יצאו לחגוג.

הורה בדיזנגוף

כמו בימים הטובים ההם. כשסולימאן הגדול, אביו של יזהר כהן, היה מרקיד את החברה מסביב למדורה. השימחה הרקיעה שחקים ואנשים רקדו לפי מנגינות „א־ב־ני־בי״ ו„הגביע הוא שלנו״.

נחמה שוטן המתולתלת, חביבת הילדים מתוכנית־הטלוויזיה מה פיתאום, אף היא היתה המומה. נחמה, בוגרת החוג לתיאטרון של אוניברסיטת תל־אביב, לא חלמה על קאריירה בינלאומית כשהצטרפה ללהקת המלווה של יזהר.

גם אתי צוברי, שעבדה כמזכירה פשוטה עד שפגשה את יזהר, שהזמין אותה ללוותו לא האמינה למתרחש. אתי, לשעבר חברת להקת פיקוד המרכז, התייאשה מקאריירה בימתית, והנה לפתע מצאה עצמה על במה בינלאומית. כשעיני מאות מיליוני אדם נעוצות בה.

ללהקה רק בגלל האפשרות שאם השיר יזכה בפסטיבל הזמר והפיזמון, הוא יביא עימו נסיעה לחו״ל.

השינוי ההיסטרי אכן חל. להקת א־ב־ני־בי יוצאת למסע־הופעות באירופה, כשבמרכז המסע הופעה בתוכנית־הטלוויזיה הבריטית הפופולרית טופ אוף דה פופ, שבה מתארחים מדי שבוע כוכבים כרוד סטיוארט, פול מקארתני, רינגו סטאר, מיק ג׳אגר, דייוויד בואי ולהקות צמרת ששיריהן צועדים במיצעד־הפיזמונים.

לאן יוביל כל זה את יזהר כהן ואת חבריו, ימים יגידו.

כ״ס נחפס

מישטרת ישראל, שלא היתה ערוכה לקראת החגיגות הספונטניות, גילתה יעילות כאשר הצליחה ללכוד כ״ס שניצל ההמולה הצטרף למעגל החוגגים וכ״ס תוך ריקוד ארנק מכיסו של אחד הרוקדים.

בני מישפחת סולימאן הגדול מספרים:

לא חלמנו שהוא יהיה זמר עד שהוא יזהר היה האקורדיוניסט של המישפחה.

שיחק אותה

בשכונה יזהר הקטן, שנולד ב־שכונת שבזי בתל־אביב, נראה כאן בגן־הילדים של השכונה.

„שיחקתי אותה!" כך הגיב הזמר הצנום ומתולתל־השיער יזהר כהן, כשהסתבר לו מעבר לכל ספק כי שירו, א־ב־ני־ב, זכה במקום הראשון בתחרות־הזמר הבינלאומית הארוויזיון.

דרך אריוכה עשה יזהר מאחרי האקורדיון, שעימו ליווה את מישפחתו, מישפחת סו־לימאן הגדול, הלא היא להקת בני מחוג על הבמה וחבורת־האש בקומזיצים, עד ש־הגיע לארמון הקונגרסים בפאריס. שם, יחד עם חברי להקתו אל־ף בי־ת, הנחיל למדינת ישראל כבוד הזהה לזה שהנ־חילה לה אשתקד מכבי תל־אביב, כאשר זכתה בגביע אירופה בכדורסל.

יזהר בן ה־27 אינו פנים חדשות בשדה הזמר הישראלי. מאז להיטו הראשון, כל שהיה בינינו, שאותו ביצע במיסגרת צוות הווי נח"ל, שבמיסגרתו שירת בצבא, ועד ללהיט הנוכחי הוא נשמע בתדירות מעל גלי האתר, ויש אומרים כי הוא הזמר הישראלי שהופיע בטלוויזיה יותר מכל אחר.

יחד עם זאת, לא היה יזהר כוכב של ממש עד לאותו לילה שבו זכה שירו ב־מקום הראשון בפסטיבל הזמר והפזמון הישראלי השנה. הוא היה אומנם מוכר,

יום הולדת מישפחת כהן, שהיא מישפחה מלוכדת מאד, חוגגת את יום־ההולדת של חופני (משמאל). בין סולימאן לבין פיני נראה יזהר הקטן. בתמונה: שרה בהריון, שלאחריו ילדה את ורדינה בת ה־17, שהיא פסנתרנית.

בר־המצווה יזהר נושא דר־מיצווה שלו לאחר שעברו לגור בגבעתיים.

מלווה המישפחה יזהר כהן מלווה באקורדיון את אחיו חופני ואת אביו, סולימאן הגדול, בעוד אמו שרה מתופפת על התמבור. יזהר לא היה כוכב, נחשב רק מלווה. המישפחה לא שיערה כי יהיה זמר.

ושיריו היפים נקלטו היטב באוזני הצי־בור, אך יזהר כהן היה יכול לעבור ב־רחוב דיזנגוף בתל־אביב בשקט גמור, מבלי שאיש יעצור אותו.

אולם, מאותו לילה שבו זכה א־ב־ני־ב על קוצו של קול במקום הראשון בפס־טיבל, שהתקיים בתיאטרון ירושלים, הש־תנו חייו של יזהר.

הוא עצמו אמר אז, בשיחה פרטית: „אני מרגיש שאני עומד על סף תקופה גורלית, שהדברים נשמטים מתחת ידי, שאני הולך להיות סטאר!"

את הנסיעה ל„אורוויזיון" לקח יזהר בכל הרצינות. חרה לו מאד כאשר הס־תבר כי רשות השידור לא תממן את נסי־עתה של להקתו לתחרות בפאריס.

הוא התייחס לשירו כאל הפקה רצינית, בחר בזמרים שישירו יחד איתו, ומינה את איציק עוקב שידריך את הלהקה ב־צעדי־הריקוד. הוא גם בחר במתכננת־האופנה דורין פרנקפורט, שתתכנן עבורו ועבור הלהקה את התילבושות המרהי־בות, שהוסיפו ממד חשוב כל־כך להו־פעתם.

במוצאי הפסח, בליל האורוויזיון, ישבו שלמה ושרה כהן בדירתם שברחוב אפק בגבעתיים. יחד איתם ישב זוג דייריהם. בנם הבכור, חופני, היה בהופעה במו־

בלהקה צבאית יזהר כהן בצור הווי נח"ל, שאל התגייס ללא ידיעת הוריו. מפקדו היה אחיו, פינ

עדון התיאטרון בחיפה. הבן השני, פינחס („פי־ני"), שוהה בלוס־אנג'לס, ואילו הבת בת ה־17, ורדינה, המקורבת מאד ליזהר, צפתה בתחרות בטלוויזיה יחד עם גיסתה האמריקאית היפהפיה דייאן, אשתו של חופני.

בערב הקודם, כשהסבה מישפחת כהן על כל בניה ובנותיה, נכדיה וניניה, לסדר הפסח בבית אחד האחים, היה יזהר בראש של כולם. לכל ברכה שנאמרה, צורפה ברכה להצלחתו ב־ארוויזיון. אולם, שרה ושלמה כהן לא שיערו בנפשם כי בנם אכן יזכה במקום הראשון.

אך למן הרגע שבו נודע דבר הזכייה, לא חדל פעמון־הדלת בדירתם מלצלצל. עשרות שכ־

זר הנצחון

סולימאן הגדול, בתו בת ה־17 ורדינה, אשתו שרה וגיסתו, יושבים ליד זר ענקי שהגיע יחד עם עשרות נוספים לביתה של מישפחת כהן ברחוב אפק בגיבעתיים, עם היוודע דבר זכייתו של יזהר בארוויזיון.

עם נורייב

יזהר כהן עם רקדן־הבאלט הנודע רודולף נורייב (מאחוריו נראית נעמי אדווה), בעת ביקורו של נורייב בישראל. יזהר נחשב רקדן מעולה, למד תנועה וריקוד בניו־יורק. בילדותו נחשב כרקדן של מישפחת סולימאן.

דות, וכל מי שנמצא בבית באותה השעה הוזמן לטעום.

בשעה שתיים בלילה צילצל יזהר מפאריס, כשהוא נרגש וצועק. הוא טילפן גם לפני התחרות, וביקש שיחזיקו לו אצבעות. הטלפון עבר מיד ליד. יזהר צעק וצחק מאושר, וקשה היה להבינו. „העיקר שטילפן," אמרה אמו הנרגשת והגאה.

מי שמכיר את מישפחת סולימאן הגדול מקרוב, יודע כי השימחה בביתה כפולה ומכפולת הפעם. יזהר לא היה בדיוק תיקוות המישפחה בתחום הזמר. הוא היה האקורדיוניסט, מעולם לא הזמר של המישפחה. הוא לא הופיע בעשרות חאלטורות מדי חודש, העדיף להאריך בשינה בבקרים ולעשות חאלטורה אחת מדי פעם, רק כדי כיסוי הוצאות המיחייה שלו. הוא עשה כל דבר לאט, אבל ביסודיות.

מי אמר שהוא זמר?

א חיו הכבור, חופני, הגיע סוף־סוף הביתה למחרת היום, עייף וסחוט. הוא נסע לשוק הכרמל לקנות מיצרכים. אנשים כמעט שחנקו אותו שם. כששב, בערב הקודם, מהופעתו בחיפה, עצרו אותו מכוניות בין הרצליה לתל־אביב, והנהגים יצאו ללחוץ את ידו. חופני נרגש מאד. בין עשרות זרי הפרחים המגיעים הביתה ובין טלפון לטלפון, מצא אך בקושי זמן לספר:

„יזהר רצה נורא להצליח, אבל כשאמר־

נים, מוכרים ולא מוכרים ומעריצים ומעריצות זרים צבאו על הבית. הטלפון לא חדל לצלצל. ראש־הממשלה, מנחם בגין, יו"ר הכנסת לשעבר, ישראל ישעיהו, אישי־ציבור וסתם אזרחים מן השורה היו על הקו. אזרח טילפן והודיע כי נולד לו נכד והוא קורא לו בשם יזהר. ראש עיריית גיבעתיים, קובה קרייזמן ביקש את הזכות לערוך ליזהר קבלת־פנים המונית. ראש־עיריית תל־אביב, שלמה („צ'צ'") להט, דרש אותה הזכות עצמה ובני מישפחת כהן, וימנים גיזעיים, לבביים ופתוחים, נענו לכולם במאור־פנים. הם הגישו שמפניה, קפה וכל טוב. סיר ענקי מלא אורז ובשר הובא מאחת הדו־

„בארבע השנים האחרונות היה יותר בחו"ל מאשר בארץ. גם הוא, כמו כולנו, מתגורר בבית ההורים. אנחנו נורא קשורים לבית. יזהר, כשהוא נמצא בחו"ל, מתקשר כל יום הביתה. כך גם אני, למרות שיש לי אשה ושני ילדים. כשהיה בניו־יורק, הוא למד שם תנועה וריקוד. הוא הופיע בפסטיבל החסידי, וגם ככוכב בהקת כרמון כשהופיעה בשנה שעברה באולם אולימפיה בפאריס.

כולם הלכו איתו בראש

„א בא ואמא תמיד אמרו לו: ‚תלך תעבוד, תעשה משהו, אל תישן עד מאוחר, לך תקליט, תופיע.' והוא, בשלו: ‚לאט־לאט, יש לי זמן.' רק כשיצא התקליט הראשון שלו האמנתי שהוא הולך להצליח. אבא ואמא האמינו בזה רק אחרי שהוא זכה במקום הראשון בפסטיבל הזמר. אני ניסיתי בכל כוחי לשכנע את ההורים שהוא על הדרך הנכונה. אמרתי להם שאם הוא יתפוס, הוא יילך על גדול. כל השנים היינו — אשתי דייאן, אחותי

(המשך בעמוד 36)

תי לו שלא יחזור בלי המקום הראשון, ביקש ממני שלא אגזים. הוא אמר שמספיק לו אחד מחמשת המקומות הראשונים. יזהר אף פעם לא היה הזמר של המישפחה. אף אחד לא האמין עליו שהוא יהיה זמר. הוא היה הרקדן, הלך יותר על תנועה וריתמיקה. הוא אף פעם לא ניסה לשיר, תמיד ליווה את המישפחה בהופעות כשהוא מנגן באקורדיון.

„אנחנו מישפחה מוסיקלית. אבא ואמא שלי, ושני הדודים איתמר ודודו, כולנו מישפחה מפורסמת. מאז ילדותנו הופענו, עם ההורים ולחוד. והנה, יום אחד נודע לנו שיזהר התקבל לצוות־הווי של להקת הנח"ל בלי שנדע שהוא בכלל הלך לבחינות. אחי פיני, הנמצא כיום בלוס־אנג'לס, היה המפקד שלו שם, ובבית הלך שמח. „יזהר לא גמר תיכון, הוא סיים רק שביעית בבית־הספר תלמה ילין, והחליט שזה מספיק לו. רק כשהגיע ללקה ועשה את הלהיט שלו כל שהיה בינינו, גילינו שהבחור יודע לשיר.

„בילדותנו, כולנו שרנו, ויזהר רק נגן. הוא תמיד היה ילד רציני, עשה הכל ביסודיות. אנחנו היינו חאלטוריסטים. הוא, כשלמד לנגן באקורדיון למד ביסודיות, כשלמד תנועה, גיטארה, פסנתר, הכל עשה ביסודיות, לאט־לאט. לא מיהר. כל השנים המישפחה היתה נגדו. הוא לא רצה לעבוד, לא רצה לעשות חאלטורות. אני הייתי עושה 70—60 חאלטורות בחודש, והוא היה עושה חאלטורה אחת, רק בשביל המוניות. הוא תמיד אמר: ‚אני רוצה להופיע בצורה מכובדת, באופן שאני רוצה, בזמן שאני רוצה ובמיסגרת שאני רוצה.' הוא בנה המון על הופעות בטלוויזיה ובפסטיבלים.

מזדאג

יזהר כהן מאחרי הקלעים של **תיאטרון ירושלים**, עם חברי להקתו מחכים לתוצאות הבחירה.

בתיאטרון חיפה

שים במחזה **לילי גם** לצידה של גליה ישי (איתו בתמונה) ובמקום הזמר רומן שרון ז"ל. שם התוודע אל מחבר שירו, א־ב־ני־בי, אהוד מנור. שם גילם יזהר את אחד התפקידים הרא־

השבוע בטוטו

ספורט טוטו

מינימום הפרס הראשון
1 1/4 מיליון ל"י

כלל הפרסים
2 1/2 מיליון ל"י

בגלל החג הוקדם המועד האחרון למסירת הטפסים, ליום רביעי בחצות

המועצה להסדר ההימורים בספורט

אם ברשותכם
בגדים
משומשים / חדשים

רהיטים, כלים חשמליים, כלי בית, כלי עבודה, תמונות, מתנות וכל דבר אחר שאתם מעוניינים להפטר / למכור

טלפנו 247924 או הביאו את הדברים לרח' זנגביל 9, יום יום בין השעות 17.00—19.00 ואנחנו נמכור לכם אותם בבזאר שיתקיים בשבוע הבא משבת 29.4.78.

הוצאת אחיאסף - ברונפמן

ספר חדש מספרי בורדה

ספר הדיאטה

לאכול טוב ולשמור משקל בלווי דיאטה בת 21 יום

★

כמו־כן הופיעו מהדורות חדשות של „בורדה" ספר הבישול „בורדה" עוגות ודברי מאפה „בורדה" מאכלי דגים

להשיג בחנויות הספרים

קול השלום - הקול שלך!

שיחק אותה

(המשך מעמוד 35)

ורדינה ואנוכי — האנשים שהאמינו בו לאורך כל הדרך.

„ואם יזהר כבר הופיע, הוא הלך עם זה עד הסוף. הוא בחר בדרך הקשה, לא ניצל חגים והופעות בטלוויזיה לחאל־טורות. אני מוכרח להודות שהאמרגנים שלו, [illegible] צח וחיים שלף, הלכו איתו גם הם בעניין הזה עד הסוף. הם הביגו אותו, וכשעמד על כך שאב־ני־בי יהיה שיר עם חמישה מלווים, תילבושות מפוארות וריקוד, הלכו איתו בראש שלו ועבדו עליו בצורה יסודית."

מישפחתו של סולימאן הגדול היא מישפחה תימנית גיזעית. אבי הסב היה אב־בית־דין־עליון בתימן. הסב, יעקב שלמה הכהן, שבשמו נקרא רחוב ישכו"ן, מן הרחובות המרכזיים בכרם התימנים, היה איש־ציבור ומקובל על כל הבריות. בניו, תישעה במיספר, בחרו להם איש־איש במישלח־ידו. שלושה מהם, שלמה, איתמר ודויד („דודו"), בחרו בזימרה. איתמר, שהיה חבר להקת הנח"ל, התפרסם בביצועו

מנצח כהן
לבבי, חם ופתוח

היפה לשיר רחל רחל, שהה שנים אחדות בארצות־הברית ושב באחרונה ארצה. הוא אחרים עובדים האחד בדואר, האחד ב־תה"ל, אחד משמש כמורה, ואילו שתי הן אחיות הן עקרות־בית.

בתקופת הפלמ"ח נודע האח שלמה כמארגן קומזיצים המוניים, כמקובל על הפלמ"ח, ואז הודבק לו שם ערבי: סולי־מאן „הגדול". עוד קודם־לכן נשא לאשה את שרה, שהיתה חניכתו בתנועת בית"ר, ויחד איתה הרקיד אלפי פלמ"חניקים.

כשמבקשים מחופני שיגדיר את הוריו כאמנים, הוא אומר: „אמא היא הסוליסטית, אבא הצעקן." כשנולד חופני וגדל מעט, צורף גם הוא לחבורת־האש. אחר־כך הצטרף פיני, וכשנולד יזהר היה ברור כי גם הוא ייטול חלק בהופעה המישפחתית. וכך ליווה יזהר את המישפחה באקורדיון, שעה שאנשי חבורת־האש איר־גנו את הקומזיצים המפורסמים עם הסטייקים, והחומוס והחמוצים, והשירים מסביב למדורה.

ויזהר, שהסתיר מבני המישפחה את קולו החם, גילה אותו רק כשהיה בצוות הווי נח"ל. לאחר־מכן היתה כבר הדרך פתוחה בפניו: עשרות להיטים, הופעות בפסטיבלים ונסיעות לחו"ל. יזהר אוהב מסיבות וחברה, נראה לעיתים תכופות בתי־הקפה של רחוב דיזנגוף ובמסיבות של הבוהמה והוא תמיד לבבי, חם ופתוח.

במוצאי השבת האחרונה הפך יזהר כהן כוכב בינלאומי. אך עם כל השימחה הכרוכה בכך, בתוך ההמולה, לחיצות־הידיים והטלפונים, אחזה לפתע אמו, שרה, בראשה, ואמרה לבעלה: „אתה תופס, שלמה? יזהר שלנו כבר לא יהיה מה שהיה אתמול. הוא יהיה כוכב בחוץ־לארץ. הוא לא יגור איתנו פה בבית. הוא לא יהיה יותר הילד של אמא שלו." ושלמה ניחם אותה: „אין דבר, שרה, יהיה לו כל־כך הרבה כסף שהוא יוכל להזמין אורחנו אליו."

שרית ישי ■

במדינה

(המשך מעמוד 29)

נדמה היה שזוהי גולת הכותרת של הפעילות, שהחלה בעיקבות מיכתב קציני המילואים אל ראש־הממשלה, וכי עתה צפוייה הדעיכה. אך מה שקרה הפתיע אפילו את הפעילים הנלהבים ביותר של התנועה. העצרת, שהוכיחה כי רבבות מזדהים עם רעיונות התנועה, דירבנה אחרים להצטרף אליה ולסייע לה. שם התנועה התפרסם ברחבי העולם ועורר הדים מעבר לממדיה. בהדרגה היא הופכת להיות הגדולה בתנועות המחאה שקמו אי־פעם בישראל.

הבעייה המרכזית העומדת בפני אנשי התנועה היא, איך לנצל את מלאי ההתנדבות והרצון־הטוב העומד לרשותם ואיך להמשיך במיבצעים בעתיד.

מ"רץ" ועד „עזית". בינתיים ממשיכים להתחתים בדוכנים בערים הגדולות על מיכתבים לראש־הממשלה ברוח מיכתב הקציינים. בשבת האחרונה, למשל, הוצב מחדש דוכן ההחתמה בפסג' דיזנגוף בתל־אביב, בו התפרעו לפני שבועיים אנשי שלום־בטוח והרסו את הדוכן. הפעם תוגבר המקום לקראת שעות הערב במיספר כפול של פעילים.

תומכי מדיניות הממשלה לא ניסו הפעם להקים במקום דוכן נגדי משלהם. אבל הם נאספו בפסג' כדי להפריע למיבצע ההחתמה. בקריאות „תבוסתנים! בוגדים!" הם ניסו להסית את הקהל שנאסף סביב לדוכן, אך לא הצליחו להבריח אותו. שתי שוטרות שחשו למקום הזהירו את המתפרעים והרגיעו אותם.

במישרד הקטן של התנועה בתל־אביב מרכז דודו פלדר, דובר התנועה בתל־אביב, את הודעות ההודיות וההצטרפות. בשבוע שעבר קיבל הודעה על התארגנות קבוצה של כמה עשרות תעשיינים ואנשי־עסקים, המוכנים לארגן כאלף חוגי־בית בית ברחבי הארץ. בין חברי הקבוצה בולטים שמותיהם של יקותיאל פדרמן, בעל רשת מלונות דן ושל מרק מושביץ, מבעלי קונצרן עלית ומי שהיה נשיא התאחדות התעשיינים.

מארצות־הברית הגיעה הצהרת ההזדהות של מאות אנשי־הרוח היהודים התומכים בשלום עכשיו, כשבראשם הסופר היהודי הנודע, חתן פרס נובל, סול בלו. על שולחנו של פלדר מונח גם העתק מיכתב ששלחו 220 עולים מארצות־הברית לראש־הממשלה, ללא קשר לאנשי התנועה.

„כעולים מאמריקה, הקהילה הגדולה ביותר של עמנו כיום, אנו פונים אליך במיכתב זה וקוראים לך לשקול היטב את האחריות המוטלת עליך," כתבו עולי ארצות־הברית אל ראש־הממשלה. „עם כל הקשר הנפשי והאמוציונאלי של העם היהודי לכל שטחי ארץ־ישראל (ויש קשר כזה) אנו מאמינים שהשלום חשוב יותר מהשטחים." עתה, אחרי ששיגרו את המיכתב, מוכנים אנשי הקבוצה האמריקאית, בראשות הרב דוד פורמן מירושלים, להצטרף לפעילות שלום עכשיו.

„העיקר הוא לקיים את המומנטום, להוכיח שהתנועה נמצאת בתהליך התרחבות ופעילות," אומרים אנשי התנועה. ואומנם, למרות פעילויותיה המוגבלות ואמצעיה המצומצמים אין התנועה יורדת מכותרת העיתונים. בסוף השבוע שעבר נפגשו שלושה מיוזמי מיכתב הקציינים עם ראש־הממשלה, התאכזבו מאי־נכונותו להאזין לרחשי ליבם ותביעותיהם. אחר־כך בא מיכתבם של 350 הפרופסורים והמרצים באוניברסיטות התומכים בעמדתם, שהוכיח כי בתחום האקדמי יש רוב מוחלט לדעותיהם.

1000 גלויות ביום. הפעולה המרכזית של השבוע תהיה הפגנה שתיערך בדרך לירושלים. אנשי שלום עכשיו יתפרסו משער הגיא ועד למישרד ראש־הממשלה בירושלים. במשך שעה וחצי הם יעמדו בצידי הדרך, כשעל חזם תלוי שלט בעברית ובאנגלית: שלום עכשיו! לטענת אורגד ורדימון, מארגן המיבצע, תהיה זו הפתיחה למיבצע העברת 57 אלף הגלויות האישיות לראש־הממשלה. גלויה מייצגת תועבר תוך כדי ההפגנה על־ידי המפגינים מיד ליד, עד למישרד ראש־הממשלה. מדי יום, החל מהיום הראשון בשבוע הבא, יימסרו אלף גלויות למישרדו של בגין. שני מתנדבים יעמדו ויקראו בפתח את שמות החותמים. באם ראש־הממשלה לא יסכים לקבל את הגלויות הם יימסרו לאנשי מישרדו. כך, במשך 57 יום לפחות. כך מקווים אנשי התנועה, יתווספו רבבות גלויות שיאפשרו את הארכת המיבצע.

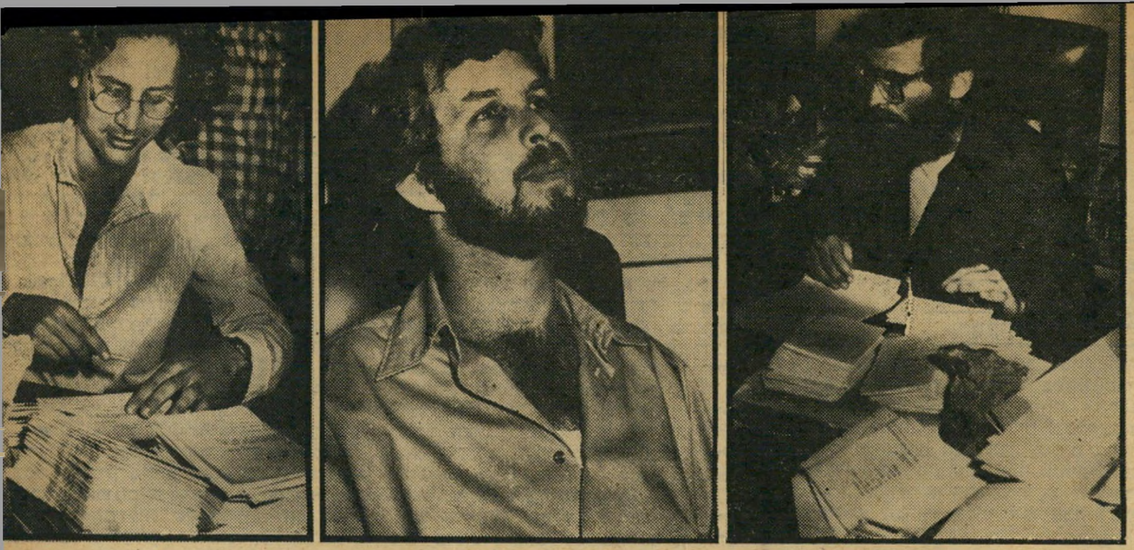

דובר „שלום עכשיו", דודו פלדר (במרכז) ופעילי התנועה הממיינים עצומות
„מילחמתו של כל עם ישראל"

„הכל צמח מעצמו," אומר דודו פלדר, „את ההפגנה בכיכר מלכי ישראל אירגנו במשך שלושה ימים בילבד, מבלי שיהיה לנו כסף או מנגנון אירגוני. הופתענו לראות את הקהל הרב. כיום אנחנו עובדים על אירגון צוות שיתאם ויארגן את המשך הפעילות שלנו.

„ההתנדבות, עליה מבוססת התנועה, היא יתרונה וחסרונה הגדול," סבור פלדר. „עיסוקם העיקרי של אנשי התנועה אינו בפוליטיקה. אני מקווה שיהיה לנו מספיק אוויר להמשיך. בכל מיקרה, כישלון של שלום עכשיו יהיה הפסד לכל עם ישראל. גם אנחנו וגם נאמני ארץ־ישראל השלמה נשלם את המחיר. זוהי מילחמתו של כל עם ישראל."

מישטרה

פשע לצורך הפללה

המישטרה סכורה שעלה בידה לפענח את אחד ממעשי השוד הכרוטגיים ביותר של השנים האחרונות, אך בינתיים נפתח תיק נגד ראש החוקרים

המפקח דני מרוז, איש מדור התשאול ביחידה המרכזית, שפע סיפוק, אחרי חודשיים של עבודת צוות מאומצת, הוא הגיש לפרקליטות מחוז תל־אביב את חומר ה־חקירה שהיה בידיו, והביא למעצרם של ארבעה חשודים. אך יחד עם ההצלחה ב־חקירה, נחשד מרוז בעבירה על החוק ו־נפתח נגדו תיק „ירוק" — תיק בירור משמעתי, בעיקבות תלונתו של עורך־דין דרור מקרין. היתה זו אחת החקירות ה־מסובכות אותה ניהל פקד מרוז, והראשו־נה מאז עלותו מדרגת מפקח לדרגת פקד. ימים אחדים לאחר מכן הואשמו ארבעת החשודים בהשתתפות בשוד כספי חברת צ׳מפיון מוטורס וברצח איש החברה חיים פישלר (36).

בידיים ריקות. הרצח של מוביל ה־כסף חיים פישלר, בלב רמת־גן, היכה גלים בארץ לפני למעלה מחודשיים. שלו־שה חשודים ניסיו לחטוף את תיק הכסף שהכיל צ׳קים וכסף מזומן, בסכום כולל של כמיליון לירות, לא הייסס לירות בקור־בן השוד, כשזה גילה התנגדות. חרף היותם מצויידים בגז מדמיע, ולמרות שעמדו לג־בור על הבלדר הבלתי מזויין, ירה אחד השודדים בפישלר והרגו.

היה זה אחד המיקרים הבודדים בעת ה־אחרונה, שבו גילו עוברי־אורח אזרחות למופת וניסו, למרות הסיכון הרב, לסכל את נסיון השוד. ואכן, במהלך בריחתם נאלצו השודדים לוותר על שללם ולהימלט בידיים ריקות.

בראש צוות החקירה שהקימה מישטרת מחוז תל־אביב הועמד דני מרוז, שנחשב לאחד המצליחים שבין קציני היחידה ה־מרכזית כיום. היה זה מרוז, עורך־דין ב־מקצועו, שפיענח את פרשת רצח רינה אשכנזי בעת הפיצוץ בביתם של בני הזוג קטלן ביפו („קטילה בבית קטלן" העולם הזה 2094) והביא להרשעתם של שני ה־חשודים. בצוות של מרוז היתה גם סמ״ר מיכל סיץ, שאף היא נמנתה עם צוותי־חקירה שטיפלו בעבר בפרשיות מסובכות, בהם מקרי אונס ידועים.

התקווה החלה לפעום בליבות החוקרים ב־23 במרס. אחרי למעלה מחודש של גישושים הביא פקד מרוז שלושה חשודים בפרשה אל בית־משפט השלום וביקש את מעצרם. השופט נעתר לבקשה ועצר את השלושה: אורי שניידר (26) מצפון תל־אביב, אהרון („דוב") בר־דוד (25) מכפר־שלם, ושלמה („פואד") משה (25) מבת־ים.

על־פי גירסת המישטרה התבצע השוד במכונית סאאב, שגנב פואד בבת־ים ערב השוד. שלושת הנאשמים, שניידר פואד ו־דוב, ארבו לפישלר ליד סניף בנק הפועלים סאאב. על־פי כתב־האישום הגיח פואד מול מוביל הכספים כשזה ירד ממכוניתו, התיז עליו גז מדמיע ממיכל שהיה ברשו־תו, ולקח ממנו את תיק השחור שבו היו 16,000 לירות במזומן וצ׳קים על סך מיליון לירות. כשגילה הנשדד פישלר התנגדות נמרצת, ירה בו, על־פי גירסת המישטרה, דוב בראשו.

תרונה משמעתית. במיסגרת מאמציו להביא להפללת החשודים בכשל פקד מרוז בעבירה על הוראות הדין של בית־המישפט העליון. לאחר ששניידר הודה והסכים לה־עיד כעד מדינה, ביקש מרוז לערוך פגישה בינו ובין בר־דוד, על־מנת להקליטה במכ־שיר הקלטה סמוי, כדי שתשמש כראייה בבית־המישפט. אלא שמרוז חשש שהנסיון ייכשל, אם יידע בר־דוד מבעוד מועד ששניידר משתף פעולה עם חוקריו.

לשניידר ובר־דוד היה עד אז פרקליט משותף — עורך־הדין דרור מקרין. מרוז שלח הוראה כתובה למישטרת ראשון־לציון, שבה היה שניידר עצור, ובה נאמר שאין לאפשר לעורך־הדין מקרין, או לפרקליט אחר ממישרדו, להיפגש עם החשוד. „כאן עדיין לא גרמניה," התרעם מקרין כשנימ־נעה ממנו הפגישה עם לקוחו. „גרמניה זו הארץ היחידה בעולם המערבי שבה מונעים מפרקליטים להיפגש עם לקוחו־תיהם," הסביר הפרקליט בזעם. תלונה ש־שלח מקרין ללישכת עורכי־הדין ולמפקד מישטרת מחוז תל־אביב נגד מרוז, הביאה לפתיחת התיק הירוק נגד הקצין.

האם היה צעדו של הקצין חוקי? תשובה על כך תינתן בבית־המישפט.

הצפון הפרוע

(המשך מעמוד 27)

או „צפונון", שבו לוחמים אנשים טו־בים ברעים. המצב המורכב מושרש במצי־אות הלבנונית מלפני מאה שנים ומעלה.

אז היתה לבנון שייכת לממלכה העותמא־נית החזקה, וכל הכוחות האימפריאלי־טיים בעולם לטשו עליה עין. בדרך הטבע בחרה לה כל מעצמה אימפריאליסטית עדה לבנונית אחת, כדי שזו תשמש לה סוכנות.

כך נזרע זרע הפורענות, הנובע עכשיו.

● **המוסלמים הסונים** היו, בדרך ה־טבע, סוכני השילטון העותמאני, שהיה גם הוא מוסלמי־סוני. הסונים למדו קרוא ו־כתוב, הפכו פקידים במישרדי השילטון.

● **הנוצרים האורתודוכסים** מסרו את חסדיהם למעצמה האורתודוכסית ה־עיקרית של אז, רוסיה הצארית.

● **הנוצרים המארונים** התקשרו עם צרפת, המעצמה המערב־אירופית שגילתה כבר אז עניין מייוחד בארץ זו. באמצעותה יצרו המארונים קשרים עם החברות ה־כלכליות הגדולות של המערב. הם הפכו סוחרים, איילי־הון. יש חברות לבנוניות־מארוניות המייצגות מזה מאה וחמישים שנה פירמות צרפתיות מסויימות.

● **הדרוזים** היו הביריחם של הבריטים.

● **השיעים**, שהיו מיעוט בכל מקום, נשארו מחוץ למישחק, חסרי ישע ומגן. הם השתדלו להחזיק מעמד, איכשהו, בכל מקום שבו היו מצויים, להתקשר עם כל מי ש־שבו היה ביטחון חולף. מכל העדות, הם היו הנשארו המפגרת ביותר.

כאשר פלש איבראהים באשא ב־1832 לארץ, בדרכו ללבנון ולסוריה, הוא זכה במקביל נוצר קיטוב חזקה בשטח הכלכ־לי־חברתי. המימסד הנוצרי, שבו שלטו אילי־ההון והסוחרים הגדולים, היה מעוניין במשק חופשי ובאי־התערבות המדינה ב־כלכלה. הוא היה „ימני".

ואילו המוסלמים, הדרוזים ושאר העדות העניות יותר היו מעוניינים בהתערבות מאסיבית של המדינה לשם שיקום החברה הלבנונית. הם היו „שמאלנים", „סוציאליסטיים".

התוצאה היא הקבלה מוזרה של „נוצרים — ימין" ו„מוסלמים — שמאל". עיתונים אחראיים במערב (וכמובן לא בישראל) מקפידים עד היום, בתיאור מילחמת לבנון, לדבר על „הכוחות הנוצריים־שמרניים" ועל „הכוחות המוסלמים־מתקדמים".

מצב זה אינו נוקשה או מוחלט. רבים מקרב האינטליגנציה המארונית הצעירה מאסו במישטר העדתי ואימצו לעצמם אידי־אולוגיה שמאלית קיצונית. הם תומכים ב־קואליציה המוסלמית־שמאלית.

יש איילי־הון מוסלמים־סונים, המעוניי־נים בהמשך קיום המישטר הישן והם תומכים בקואליציה הנוצרית־ימנית.

השיעים דואגים קודם כל לעצמם. ה־מובלעות השיעיות משתדלות להחזיק מע־מד, על־ידי פיוס השכן החזק ביותר. מכאן האשליה הישראלית כאילו השיעים „תומ־כים בישראל".

השיעים, שברחו מן ה־דרום ביגדי פעולות ישראל, מזינים דווקא את המחנה השמאלי הקי־צוני ביותר בבירות, ובניהם מצ־טרפים לכוח המוסלמי־שמאלי.

לוחמים מארונים בדרום לבנון (על טאנק הרום של „פתח")
לכל עדה בעל־בית זר

בתמיכתם הנלהבת של המארונים. איבראי־הים, בנו ומשרתו של שליט מצריים, מוח־מד עלי, נשלח למגר את השילטון העותמ־אני. המארונים, שהיו אנטי־שתמאניים, ראו בו משחרר ובעל־ברית. איבראהים חי־מש את המארונים, העניק להם עצמה ו־השפעה. הם הפכו הכוח הדומינאנטי בלב־נון. הפער בינם ובין יריביהם — הסונים והדרוזים — הלך וגדל.

עם הקמת המדינה הלבנונית ה־מודרנית, הונצח מצב זה. המישטר הקפיא את הפער. עמדות־המפתח במסרו לנוצרים המארונים, תשאר חזק בין בני העדות האחרות, על־פי מפתח נוקשה ומוחלט. לא ה־בישרוך האישי קבע, אלא ההשתיי־כות העדתית.

במרוצת השנים, הלך המצב והחמיר. ה־מוסלמים הפכו רוב במדינה. דור חדש של אוניברסיטות מקרב המוסלמים תבע לעצמו מישרות ולא קיבל אותן, ביגלל המפתח העדתי.

דת, ימין ושמאל

ך נוצר מצב של קישוב רעיוני. ה־מימסד הנוצרי היה מעוניין לשמור על המצב, והפך „שמרני".

הדור המוסלמי הצעיר היה מעו־ניין לשכור את המצב ויצור מצי־אות חדשה, שבה יהיו המוסלמים שווים לנוצרים. הוא הפך „מהפכ־ני" או „מתקדם".

לתוך הפסיפס המורכב הזה חדרו הפלסטינים, בעל כורחם. גל הפליטים הפלסטיניים הגיע ללבנון ב־1948, ובעיק־בות „פטמבר השחור" הירדני ב־1970 הפכה לבנון הבסיס הטריטוריאלי העיקרי של אש"ף.

הפלסטינים נתקבלו בברכה על־ידי המוסלמים־הסונים בלבנון, ש־ראו בהם בעלי־ברית טבעיים. מאו־תה הסיבה הם עוררו חששות ב־קרב המימסד הנוצרי.

לוחמים בעל כורחם

ע ל־פי האגדה הישראלית, פרצה מילחמת־האחים הלבנונית כתוצאה מ־מזימה אש"פית שטנית להשתלט על לבנון. הפלסטינים עצמם מאמינים כי אותה מיל־חמה פרצה בעיקבות מזימה אמריקאית־ישראלית־סורית, שנועדה למחוץ את אש"ף. שתי הגירסות מופרזות מאד.

מילחמת־האחים הלבנונית פרצה בגלל סיבות לבנוניות מובהקות. מישטר ישן, בלתי־טבעי ומעוות, שהיה טוב כפיתרון־לשעה, לא היה יכול להחזיק מעמד לאורך ימים, כאשר התגאים הפנימיים והחיצוניים השתנו לחלוטין. הכוחות הלבנוניים שהוחנ־קו על־ידי מישטר זה קמו נגד המישטר, ובעלי זכויות־יתיר ביקשו להגן עליו.

איך נגרפו הפלסטינים לתוך מערבוית זו?

במיסגרת מגעי עם אנשי אש"ף, סעיד

(המשך בעמוד 56)

במדינה

דרכי חיים

בין סוזי לשרה

הדמיון בין שמה של הנרצחת לשמה של אשת הח"כ — הוליד טעות מאקאברית

רעייתו של ח"כ אבא אבן, סוזי, היתה ללא ספק האשה הנדהמת ביותר בארץ בסוף־השבוע האחרון. אל ביתה, אשר ב־הרצליה־פיתוח, החלו מגיעים מיברקים, ה־מיועדים לבעלה אבא אבן, ומנחמים אותו באבלו הכבד. רק אחרי כמה שיחות טלפון, שהגיעו מחוץ־לארץ ושגם הן הביעו דיברי־ניחומים, הבהירו לסוזי אבן במה דברים אמורים.

הסתבר לה כי סיפור הרצח המרעיש של השבוע, שבו חנקה מהנדסת־החשמל בת ה־46, גאלינה בילוצרובסקי, את אשתו של מאהבה שזנח אותה, שרח אבן, הסעיר עיתונים רבים בעולם, והם פירסמו אותו בהרחבה. שמה של הנרצחת היה אכן שרה אבן, אולם העיתונים הזרים הבחינו ב־עובדה ששמה הקודם היה סוזי. מאחר ש־לקוראי השפות הלועזיות קל יותר לקרוא ולבטא את השם סוזי, דיווחו כלי־התיק־שורת בחו"ל על התקרית תוך שימוש בשם סוזי.

למרות שהסיפור עצמו כלל את פרטיהם האישיים של המעורבים בו, אשר העידו כאלף עדים כי אין כל אפשרות לקשור את אשת הח"כ לנרצחת, נדהמו ידידים ומכרים אחדים של מישפחת אבן בחוץ־לארץ מן הטראגדיה עד־כדי־כך, שלא שמו לב לפרטים ומיהרו לנחם את שר־החוץ לשעבר.

רק לאותם אלה שטרחו לצלצל ולהביע את ניחומיהם התבררה טעותם, כשענתה סוזי אבן עצמה לשיחות הטלפון, שלא פסקו באותו יום בביתה.

תחבורה

לאן מיהר השופט?

מכונית־השרד הממשלתית טסה עד הכביש, אך נוסעה הנכבד כנראה לא הבחין במתרחש

הנהגים שנסעו ביום הרביעי לפני שבוע, בשעות הבוקר המוקדמות, בדרך מירושלים לתל־אביב, לא יכלו שלא להבחין במכונית־שרד מדגם וולוו הנוסעת במהירות מטור־פת, כשנהגה מתעלם מחוקי־תנועה רבים ובעיקר מזה המגביל את מהירות הנסיעה בכבישים.

הנהגים שנדהמו מהמהירות הגדולה הו־פתעו עוד יותר כשראו את לוחית הרישוי של הוולוו הדוהרת במהירות.

במכונית, שמיספר הרישוי שלה היה 129 ולידו סמל המנורה הכחול, ישבו ארבעה אנשים: הנהג, לידו אשה מבוגרת, ומאחור שני גברים חמורי־סבר שעיינו בעתונים ו־לא הרימו את מבטם.

במשך הנסיעה כולה לא העיר איש מהם לנהג על אופן נסיעתו, ועל המהירות העצומה אשר, בקטעים מסויימים של ה־דרך, הגיעה ל־130 קילומטר לשעה.

אילו היה שוטר מבחין במכונית זו, היה בוודאי עוצר אותה, אילו היה שוטר גם אמיץ, בוודאי היה רושם דו"ח לנהגה, או מוריד אותו מן המכביש. אילו היה הנהג מכחיש את ההאשמות נגדו, היה עליו ל־הביא את נוסעי המכונית כדי שיעידו שנסע על־פי החוק.

אין ספק כי במיקרה זה היתה נוצרת בעייה מישפטית וציבורית מעניינת. כי אחד הישבים במושב האחורי של המכונית לא היה אלא שופט בית־המישפט העליון ומי שהיה בעבר היועץ־המישפטי־לממשלה מאיר שמגר.

אולם במצב הנוכחי, כשהנהג לא נתפס ולא נערך לו מישפט, נותרה בעינה רק הבעייה הציבורית: כיצד מתיר שופט עליון שעבירה על החוק תתבצע מול עיניו, בהסכמתו ובהשתתפותו, כאשר בידו למנוע אותה בו־במקום?

פסטיבלים

חחזית זועמת

הסרט שלא הוכר כישראל כפרט־איכות — התקבל לפסטיבלים של קאן ופארים

כשעשה הבמאי הצעיר יקי יושע (26) את סירטו סוסועץ, ידע מראש כי לא יהיה זה סרט שוברי־קופות. הסרט לא זכה בת־מיכת המועצה לעידוד הסרט הישראלי, ואף לא הוכר כסרט־איכות. בלב מפיקיו קינן החשש שהסרט לא יכסה אפילו את הוצאותיו.

המועצה האמנותית, המחליטה על סירטי־איכות, מורכבת מהבמאי יהודה („ג'אד") נאמן, הבמאי עודד קוטלר, הסמנכ"ל לש־עבר של אולפני ברקי פטה האמפרים,

במאי יושע
כבוד, ולא כסף

משה גולן ומנהל רשות הסרטים במישרד התעשייה, המיסחר והתיירות יגאל אפרתי. מועצה זו פסלה את הסרט כסרט־איכות, אך לעומת זאת קבעה כסרט־איכות את סירטו של מנחם גולן, מיבצע יונתן.

פסטיבל הבמאים. למעשה העמידו אנשי המועצה את סוסועץ באותה דרגה של סירטו של ג'ורג' עובדיה, בדרנית בחצות, שאף הוא לא הוכר כסרט־איכות.

יקי יושע הבין שכסף הוא לא יקבל, והחליט לחפש את הכבוד. אולם לא בישׂ־ראל, אלא במיסגרת פסטיבל קאן — וגם כאן, לא את הכבוד הממוסחר אלא את זה האמנותי. הוא לא הגיש את סירטו למיסגרת התחרותית, כי־אם לפסטיבל ה־במאים המכובד, שאינו תחרותי ושבו הוצ־גו סרטים כמו רחובות זועמים וסרט מתוק.

והנה, לראשונה מאז הוחל בקיום הפס־טיבל התקבל סרט ישראלי להשתתף בו. פייר הנרי דה־לו, מנהל הפסטיבל, יושב בראש ועדה ורואה מאות סרטים. הוא מסייר בעולם, בוחר לו סרטים ומציג אותם במיסגרת הפסטיבל.

וסוסועץ, שלפי קריטריונים ישראלים אינו סרט־איכות, נבחר להשתתף בפסטי־בל נוסף: פסטיבל־הסרטים של פאריס.

מי שנזכר. מובן שיקי יושע כועס, והוא אומר: „יש אבסורד מסויים בעובדה שכאן, בארץ, אני נחשב בעיני הוועדה הקובעת סירטי־איכות כבמאי סירטי בו־רקאס, ואילו בקאן אני נחשב כבמאי ש־סירטו ראוי להשתתף בפסטיבל הבמאים. אני יכול לעבור מן העולם, ולא אהיה הבמאי הראשון בישראל שעשה סרט אחד וגמר את הקאריירה שלו מבלי שתינתן לו הזדמנות נוספת. נכון שבקאן הדרי־שות פתוחות מאשר בתל־אביב, אבל אולי בפרובינציה כמו צרפת יכירו סוף־סוף ביכולת שלי לעשות סרטים.

„כשהייתי בשגרירות, נודע שמשה מיז־רחי זכה באוסקר. צילצלו אליו כדי להזמין אותו למסיבה לכבודו, והתגובה שלו לא היתה חריפה, כי הוא איש עדין: „עכשיו נזכרתם?" משה מיזרחי עזב את הארץ, כי היה ברור לו שבישראל אי־אפשר לע־שות סרטים. חבל שאנשים כישרוניים אח־רים בתעשייה הזו יגיעו גם הם לאותה המסקנה."

טוס לאליפות העולם בכדורגל-ארגנטינה

במבצע:
"עם ברנדי 30 תגיע רחוק"

כדי להשתתף במבצע "עם ברנדי 30 תגיע רחוק..." עליך ללכת רק עד חנות המשקאות הקרובה לביתך-שם מחכה לך בקבוק ברנדי 30 (אם עדיין לא קנית...) מזוג לעצמך כוסית, וחשוב על הפרסים המחכים לך:

הפרס הגדול-
כרטיס טיסה הלוך וחזור לאליפות העולם בכדורגל שתערך בארגנטינה בין 1.6-21.6.78

20 חביות
קטנות ומיוחדות של יין "כרמל"

50 חבילות שי
מכיתב יינות "כרמל"

כיצד תשתתף בתחרות?
1. על התווית המודבקת מאחורי הבקבוק מופיע מספר סידורי. הסר את התווית מבקבוק ברנדי 30 בזהירות (ניתן לעשות זאת בעזרת מים).
2. השלם את הסיסמא: "עם ברנדי 30 _____ רחוק..."
3. הכנס את התווית עם המספר הסידורי ואת הסיסמא למעטפה סגורה-ציין את כתובתך מאחור ושלח לת.ד. 39666 ת"א עבור "ברנדי 30". ההגרלה הראשונה תערך ב-16.5.78 בנוכחות נציגי "כרמל מזרחי", רו"ח החברה ופרסום "מוקד". עובדי "כרמל מזרחי", סוכניה ובני משפחותיהם, עובדי פרסום "מוקד" ובני משפחותיהם אינם רשאים להשתתף בהגרלה.

אם אתה חולם על טיסה לאליפות העולם בכדורגל בארגנטינה-עשה משהו! "עם ברנדי 30 תגיע רחוק..."

הברנדי שעומד במרכז תגיעות ה-30 למדינת ישראל

אין „שלום עכשיו", אין „שלום בטוח"
יש רק שלום
קרא על־כן **במרחב** עיתון לשלום
החל מחודש מאי בכל הקיוסקים ודוכני העיתונים

במדינה

הפגנות

עדרים בלירה!

הציבור השקט ביותר במדינה מתחיל להתפוס נוכח מדיניות הממשלה

„לא! לא! לא ניתן! לא ניתן ולא ניתן!" הידהדו הקריאות הקצובות ברחבה שלפני מישכן הכנסת.

אותה שערה באולם הכנסת אווירה חגיגית. נבחרי העם התכנסו כדי לבחור בנשיא החמישי של מדינת־ישראל. אנשי מישמר־הכנסת, במדי־ייצוג, כיוונו את ה־תנועה ליד הבניין. אבל מעבר לסורגי ה־רחבה שליד המישכן זעקו כמה מאות אנ־שים זועמים. לא היו אלה המתנגדים ל־בחירתו של יצחק נבון, שהתכנסו שם להפגין נגד בחירתו הצפויה. את חגיגיות המעמד שיבשו כמה מאות בדואים מהנגב, שבאו למחות על הפקעת אדמותיהם.

המדיניות של הפקעת אדמות הבדואים בדרום וריכוזם לשטחים מצומצמים, הופ־עלה עוד בתקופת הממשלה הקודמת. אולם מאז המהפך הפוליטי במדינה, הופעלה שי־טת היד החזקה ליישום מדיניות זו. הסיירת הירוקה, שהופעלה במיוחד למטרה זו על־ידי מישרד־החקלאות, החלה בהריסת מיב־נים ובפיזור עדרי הבדואים שרעו על אד־מות המיועדות להפקעה.

סיכסוך הקרקעות הממושך בין הבדואים הגיעה למסקנה שהחוקים הקיימים אינם מאפשרים לבדואים לישמור על החוק. חב־רי־כנסת אחדים, וביניהם מאיר פעיל, תופיק זיאד ואמנון לין, יצאו אל המפגי־נים כדי להאזין לתביעותיהם. אולם הבדו־אים נאלצו להתפזר מייד אחרי שאחרוני ה־כים שסיימו את הצבעתם הסתלקו ב־מכוניותיהם. לא היה עוד לפני מי להפגין.

בשלושים שנות המדינה היו הבדואים אחד הציבורים הממושמעים והשקטים בי־תר במדינה. אולם מדיניות היד הקשה שנוקטת עתה הממשלה כדי לכפות עליהם את הסדר הקרקעות הנראה לה, החרידה גם אותם משלוותם. „זה התחיל בהפגנה," אמר אחד מצעירי הבדואים, „אבל זה לא ייגמר בזה. מנסים להפוך אותנו בכוח לאוייבי המדינה, ואחר־כך יתפלאו מה יש לנו נגדה!"

מישפט

מחט פרטי בהחלט

מוות באוגנדה, טעות אכזרית, מזימות בפיגאל — ותביעה על סך 1200 ל"י

נער־השעשועים הבינלאומי מני לייט, הגיבור הסיפרותי הקבוע של מחבר ספרי־המתח, ישראל גרנות, לא היה מניד עפעף למען סכום של 1200 ל"י. אותו מעסיקים עניינים אחרים: איך לבזבז את מיליוני הדולארים הגודשים את חשבון הבנק שלו, איך למצוא זמן ליפהפיות שרודפות אחריו, ואיך לעזור לחברים שהסתבכו בצרות.

גרנות, לעומתו, מוכן להילחם גם על הסכום הזה, שלטענתו מגיע לו מהמוציא־לאור של ספרו האחרון. והוא עושה זאת בעזרת בית־הדין האיזורי לעבודה. לפי החוזה ביניהם, צריך היה המו"ל, אהרון בר, בעל הוצאת הספרים תמוז, לשלם ל־גרנות עשרה אחוז מהיקף מכירת הספר — יהלומים בצבע דם שמו — תוך חודשים אחדים מיום הוצאתו לשוק.

מאז עברה שנה, והספר הצעיר (25) לא זכה לקבל מידי המו"ל אפילו פרוטה אחת, לדבריו. „בר היה אמור לדווח לי על היקף המכירות ולשלם לי בהתאם." סיפר גרנות השבוע. „כיוון שלא שמעתי ממנו, פניתי אליו לאחר חודשים אחדים, אבל הוא דחה אותי בכל פעם בתירוץ אחר. פעם אמר שעוד לא היתה ספירה ושאתקשר שנית, ובפעם אחרת אמר שהוא עסוק ואין לו זמן בשבילי. בשיחת הטלפון האחרונה צעק בר: „בסדר, אז אני בן־זונה ולא רוצה לשלם לך. אתה יכול לעשות מה שאתה רוצה, גם להגיש נגדי תביעה!"

שם הפרץ. בסופו של דבר שלח המו"ל דיווח לגרנות, בו הצהיר על מכירה של „פחות מ־800 עותקים". דיווח כזה יכול להיות נכון גם אם נמכר עותק אחד בלבד, אך גרנות מצידו מאמין שיהלומים בצבע דם נימכר באלף עותקים לפחות, וזהו מעריך המגיע לו עד כה ב־1200 ל"י, ואותן הוא תובע מאהרון בר.

גרנות הצנום וממוצע־הקומה, שהוא בעל תואר ראשון בכלכלה וסטודנט שנה ג' למדעי המדינה ותולדות האמנות באוניבר־סיטת תל־אביב, הגיע במיקרה לכתיבת ספ־רי־מתח. הוא כתב מדי פעם בעיתון ה־אוניברסיטה, וכאשר נשאל על־ידי בעל הוצאת ספרים אם הוא מסוגל לכתוב ספרי־מתח, ענה ללא היסוס: כן!

להפתעתו, באה לו הכתיבה בקלות. תוך שלושה ימי עבודה מאומצים, מבוקר עד ערב, כתב את ספרו הראשון. הספר נימכר היטב, וההוצאה הזמינה אצלו ספרים נו־ספים. הוא חיפש לעצמו שם סיפרותי ה־נשמע כאמריקאי, ולבסוף הגיע, על־ידי הפיכת האותיות בשם־משפחתו, ל„תונרג". בתור שם פרטי בחר שתי אותיות: ל.ס.

גוף מטרף. בתמורה לספריו הראשו־נים קיבל גרנות סכומים צנועים — כמה מאות לירות עבור כל ספר. לכן החליט לעבוד לפי אחוזים.

עד היום כתב את מוות באוגנדה, מיג 25 אינו עונה, הטעות האכזרית, מזימות בפי־גאל, כדור גן־העדן ואחרים, וכן עשרות חוברות־בלש. יש לו דימיון פורה, והוא כותב ישר למכונת־הכתיבה, ללא טיוטה. הוא מקפיד לאכלס כל יצירה שלו בדמויות יפהפיות, תיאורים אירוטיים נועזים, קרבות קאראטה ואלימות אכזרית.

הגיבור הקבוע הוא, כאמור, מיליונר צעיר בשם מני לייט. בספר האחרון הוא נחלץ לעזרת חבר שגנגבו ממנו יהלומים. תוך כדי הפעולה נכנסת לתמונה סוכנות הביון האמריקאית, אשר מגסה לגצל את השגיים למטרות ריגול בינלאומי.

גרנות נוהג להתחיל את ספריו בצורה הנראית לו המושכת ביותר לדעתו, משהו כמו: „עיניו ניסו לקלוט מידה מרובה ככל האפשר מהמראה המלבב שעל הבמה. אישוניו התרחבו וניכר היה שהוא חומד את המחזה. עשרות עיניים נוספות של גברים תאווי־מין היו מרותקות לבמה ה־מוארת באור אדמדם עמום. מה שכה ריתק את עיני הצופים, היה גופה המטרף של נגסי אורנס, שגע בקצב מטרף לקול צלי־לים רמים, שהידהדו באולם המלא עשן של המועדון." וכן הלאה.

חומרי ניקוי. ביניתיים התייאש גרנות מלעשות כסף מכתיבת ספרי־מתח, פתח מיני־כלבו במרכז תל־אביב, בו הוא מוכר חומרי ניקוי וכלי־בית. „כאן לפחות אף אחד לא יכול לרמות אותי," הוא אומר. התביעה על 1200 לירות היא, לדבריו, תביעה סימלית בלבד. הוא מתכנן להגיש בקרוב תביעה על סכום גבוה הרבה יותר נגד אהרון בר, כשטיעוניו הם: נזקים כס־פיים, עוגמת־נפש וסגיעה במוניטין.

המו"ל בר נשמע נרגז מאוד כאשר נשאל על־ידי כתב העולם הזה מדוע אינו משלם לגרנות עבור ספרו. תחילה טען שהספר נמכר בשמונים עותקים, אחר־כך אמר שהוא בעצם לא רוצה לנקוב במיס־פרים ומעדיף לומר ש„הספר לא הלך", ולבסוף החליט לומר: „הכי טוב שתכתבו שסירבתי להגיב."

הוא סירב להגיב, אבל בכל זאת אמר בהמשך השיחה: „גרנות תובע תביעות בלי שום עילה. אני חושב שזה טיפשי מצידו — מעשה איוולת. מה הוא הולך לבית־הדין לעבודה? זו לא עבודה! הוא לא היה עובד שלי! מדובר בתמלוגים ולא בשכר־עבידה, ובמיקרה כזה קשה לדעת בכמה נמכר ה־ספר."

לסיום טען אהרון בר: „אהרון בר לא רוצה לשלם! תכתבו שהירווחתי מאה אלף לירות מהספר של ישראל גרנות, ושמתי את הכל בכיס שלי!"

הבדואים מפגינים מוץ הכנסת
נגד יד חזקה

סופר גרנות
„שמתי הכל בכיס!"

גדול כוכבי הוליווד
כיום - רוברט דה־ נירו - יגלם את דמותו של משה דיין

ה אורח הבלתי צפוי הגיע למסיבה סמוך לחצות והאורחים שיפשפו את עיניהם כמסרבים להזמין שאומנם זה הוא. „רגע, הוא מוכר לי מאיזה מקום," אמר אחד מהם. „לא! זה לא יכול להיות הוא!"

ואומנם קשה היה להאמין כי הצעיר ה־צנום, בחולצה פרומת הצווארון, שנכנס בצינעה למסיבה שנערכה במלון רמאדה בתל־אביב, אינו אלא האליל התורן של הוליווד, כוכב הקולנוע רוברט דה־נירו. המסיבה עצמה היתה מסיבת שחקנים ישי־ראלית. ערכה אותה השחקנית שנית כתר (25), לרגל סיום ההצגה כולם עם כולם, בה השתתפה בחודשים האחרונים, בתפקיד של עוזרת־בית תימנית המנהלת רומן עם מעצב־פנים הבא לשפץ את דירתה.

במקום נכחו שחקנים כמו אברהם מור, מונה זילבר־שטיין, אריאל פורמן, תקווה מור וידידים רבים נוספים, כאשר לפתע נכנס אל האולם רוברט דה־נירו בכבודו ו־בעצמו, ממש כפי שהוא מוכר מסרטי הסנדק חלק ב', נהג מונית, הטייקון האח־רון וניו־יורק—ניו־יורק. הוא ניגש אל שנית וחיבק אותה כידיד ותיק.

מאז חזרה שנית מניו־יורק, שם שהתה במשך ארבע השנים האחרונות, למדה מישחק ואף זכתה בתפקיד קטן בסרט ל־צידו של שון קונרי, התייחסו ידידיה ב־

נהג מונית

רוברט דה־נירו, הבולט שבשח־קני הדור החדש בארצות־הברית, בתפקיד נהג־המונית הניו־יורקי טראוויס ביקל, בסירטו של מרטין סקורסזה נהג מונית, שזכה בפרס הראשון בפסטיבל קאן וזיכה את דה־נירו באוסקר כשחקן המצטיין.

ישראל בספקנות לסיפוריה בדבר ידידותה עם הכוכב הנודע.

לפני כשבוע התקשר דה־נירו אל שנית, לדירתה בתל־אביב, סיפר לה כי דרא מת־כוון לבוא לביקור בארץ. היא הזמינה אותו למסיבה שהתכוונה לערוך לחבריה להצגה, קבעה את מועד המסיבה ליום שבו הוא אמור היה להגיע לארץ. היא לא סיפ־רה לאף אחד מידידיה על בואו של הידיד המפורסם. כיוון שידעה שהוא שונא את־ת קהלויות סביבו, צלמים ועיתונאים. היא רצתה שיבלה במסיבה שלה ערב שקט, מבלי לעורר תשומת־לב.

אבל רוברט דה־נירו לא הגיע ל־ביקור בישראל רק כדי להשתתף במסיבה

הדיינירו

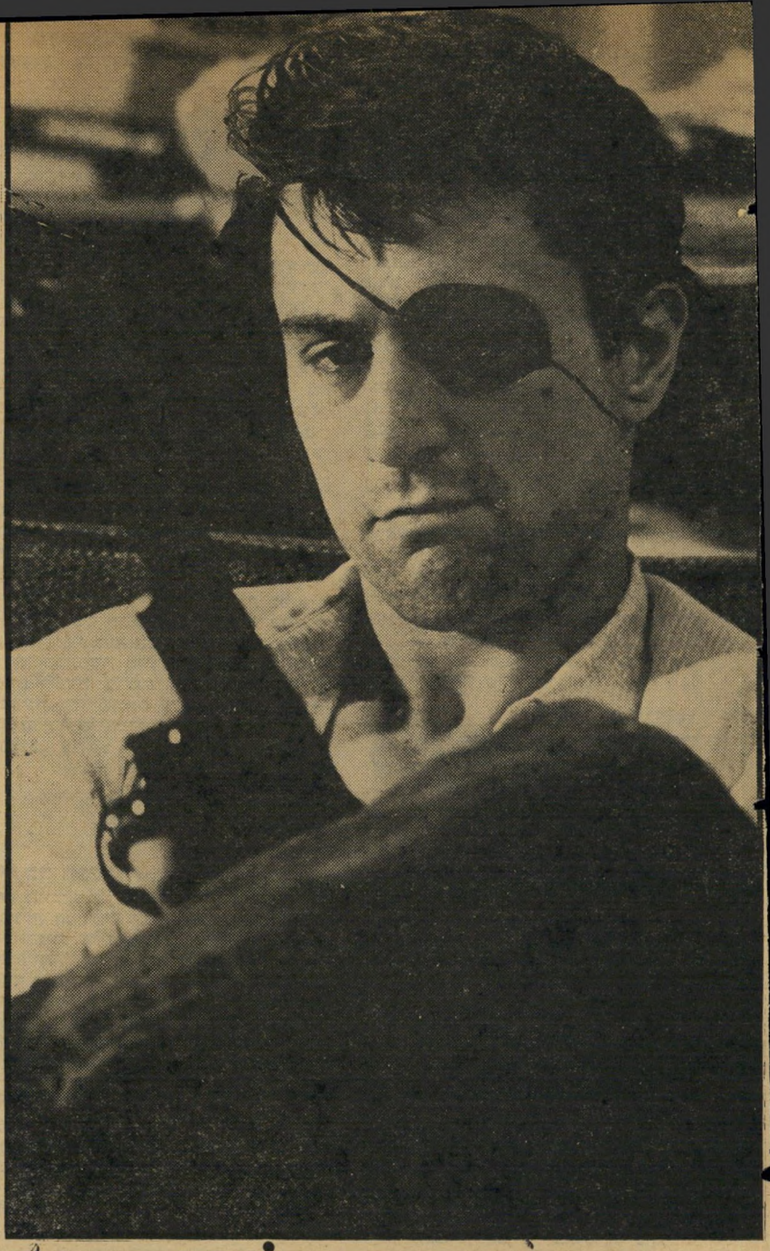

של שנית כתר. ביקורו הקצר בארץ נועד לעריכת היכרות ראשונה עם ישראל: לפי שיחליט סופית אם ייענה בחיוב להצעה שהוצעה לו, לגלם את דמותו של משה דיין בסרט אוטוביוגרפי על חייו של שר־החוץ. ואומנם, לפני שהגיע למסיבה של שנית היה מעשהו הראשון של דה־נירו להתארח בביתו של דיין לארוחת־ערב. הוא רצה להכיר אותו אישית, לפני שדיין יעזוב את הארץ בדרכו לניו־יורק.

פרצוף מוכר

התוכנית המקורית להסרט סרט בּ־אורך מלא, שיתבסס על הביוגרפיה של משה דיין, שייכת לבמאי ההוליוודי אורטו פרמינג'ר. פרמינג'ר רכש את הזכויות להסרטת הספר זמן רב לפני שדיין כתב את אבני־דרך שלו.

כאשר יצא הספר לאור היסס פרמינג'ר להסריטו. הספר לא זכה בהצלחה מיסחרית מסחררת לה ציפו, וכדי להפיק סרט על פיו היתה דרושה השקעה גדולה של עשרות מיליוני דולארים. פרמינג'ר התקשה כנראה לגייסה.

על היסוסיו של פרמינג'ר קפץ איש־העסקים הישראלי ארנון מילצ'ן, ידידם המפיקים של ארצות־הברית, דויד וולפר, הפך בעצמו למפיק.

את אחד מסרטיו עומדים לצלם בקרוב בפרו, ובעת ביקורו הנוכחי בארץ גייס מילצ'ן כמה ממומחי חיל־הים לשעבר, כדי לסייע לו להתגבר על הבעייה המרכזית בסרט זה: העברת סירה במשקל של 140 טון דרך מעבר הרים קשה בפרו, מנהר אחד לשני. כוכב הסרט יהיה ג'ק ניקולסון.

מילצ'ן רכש את זכויות ההסרטה על ספרו האוטוביוגרפי של משה דיין מפר־מינג'ר, והחל מייד בהכנות להפקתו. תחי־לה גייס את התסריטאי ההוליוודי הנודע אייב מאן, הביאו לארץ לסידרת מיפגשים עם משה דיין, קודם שייגש לכתיבת התס־ריט על־פי הספר. אחר־כך ניסה לשכנע את רוברט דה־נירו לגלם את תפקידו של משה דיין בסרט.

דה־נירו טרם נענה סופית להצעה. הוא ביקש קודם כל להכיר את הרקע ואת הדמות באופן אישי. לשם כך הביאו מילצ'ן לארץ. כל הסימנים מורים שדה־נירו נוטה לקבל את ההצעה וכי משה דיין יונצח על מסכי הקולנוע בידי שחקן בעל כישורים דרמתיים העולים אפילו על אלה שלו.

בימים הקרובים יסייר דה־נירו ברחבי הארץ. הוא יבקר בירושלים, באילת ובּ־אתרים נוספים בהם מתכננים לצלם את הסרט. בכל מקום הוא יעורר ודאי תגובות

הטייקון האחרון

רוברט דה־נירו בתפקיד הראשי בסרט עמוס הכוכבים **הטייקון האחרון**. בסירטם זה של המפיק סם שפיגל והבמאי איליה קאזאן, שהופק לפי ספרו של סקוט פיצ'ג'ראלד ועל־פי תסריט של הרולד פינטר, תוארה הוליווד של שנות השלושים. בתמונה נראה דה־נירו בסצנה בסרט.

עם המפיק

רוברט דה־נירו (משמאל) עם איש־העסקים הישראלי ארנון מילצ'ן, שזנח את עסקי הכימיקאלים וסחר הנשק שלו בישּ־ראל, הפך כיום לאחד המפיקים הפעילים ביותר בהוליווד. מילצ'ן הביא את דה־נירו לארץ שיתרשם מהמדינה לפני שיחתום על הסכמתו לגלם את דמותו של משה דיין בסרט.

במסיבה של שנית

את הערב הראשון בישראל בילה רוברט דה־נירו במסיבה שערכה השחקנית הישראלית שנית כתר במלון **רמאדה** בתל־אביב. שנית הכירה את דה־נירו לפני שנה וחצי בניו־יורק במישרד אמרגנו, התיידדה עימו ושמרה על קשר איתו גם אחרי שחזרה לארץ.

האישי של בניו של משה דיין — אודי ואסי. מילצ'ן, שצבר הון רב בעסקי הכימי־קאלים שהוריש לו אביו ובסכנויות־מיס־חר הנשק שלו, **העתיק לפני כשנתיים את פעילותו לחו"ל, החל להתעניין בעסקי קולנוע. הוא הצטרף כמשקיע לאחד מגדולי**

דומות מצד האנשים שיתקלו בו: „מאין, לעזאזל, הפרצוף הזה מוכר לנו? !"

אלה שיזהו אותו, מוטב שלא ירוצו לקּ־ראתו לבקש אוטוגראף. למרות ההתהילה, שונא דה־נירו פירסום ובורח ממעריצים כמו ממגיפה.

תשבץ העולם הזה 2121

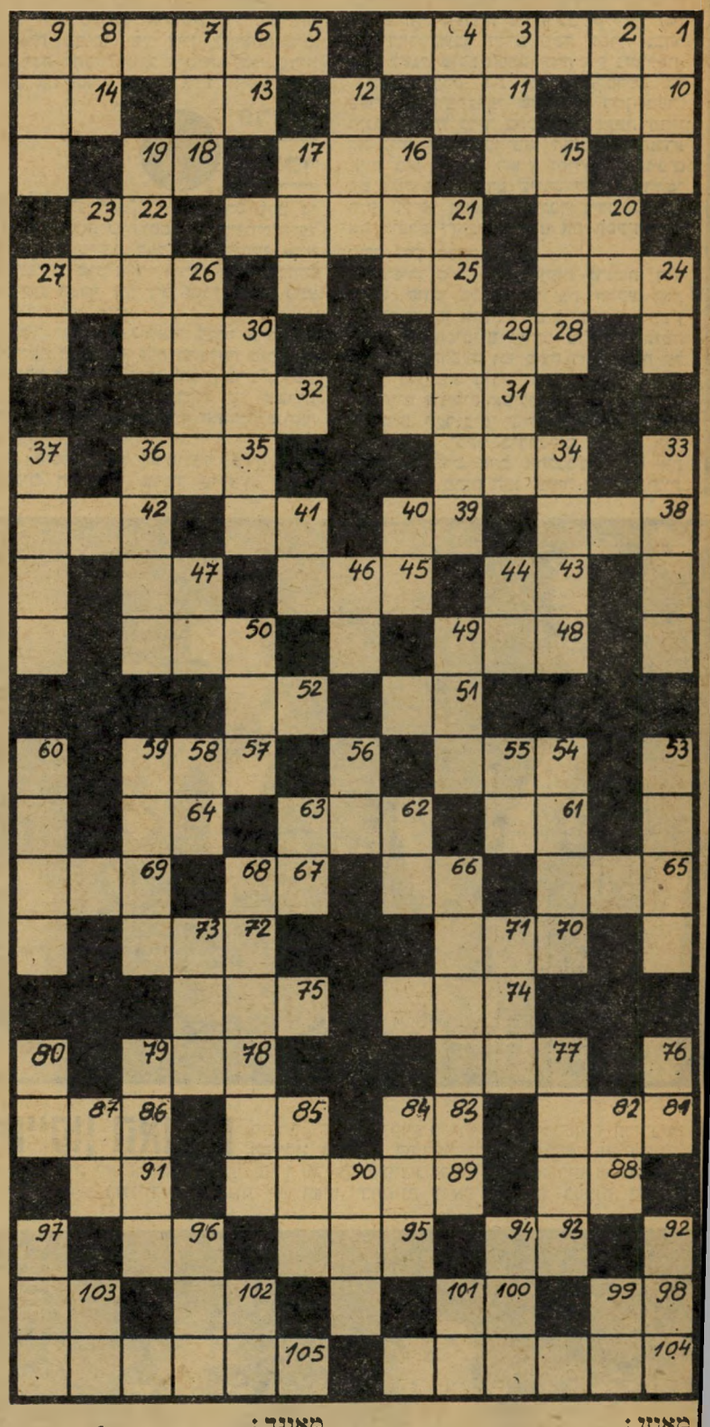

מאוזן:

1. אלף אלפים; 5. נעימה; 10. רסיסי־; 11. עצם בפה; 13. מסולם הצלי־; 14. במקום ההוא; 15. נועם, רוך; 18. מכשיר; 18. שרוי בתענית; 20. בהמה; 21. מלבב; 22. צאן־קודשים; 24. צער; 25. לא קשה; 26. חולל גירוי; 28. בצמחים מחוסרי־פרחים; 30. תיכלה; 32. מין חנית; 32. חורש עבות; 34. יחידה; 38. תוצרת הכיבשה; 39. בהשאלה; 41. אסקופה; 42. גחלים לוחשות; 44. נהר באפריקה; 45. ליעלע; 47. שנשמה; 48. מזג יין; 50. אשתו של המן; 52. כינוי; 54. נס; 57. צינה; 58. מתגורר; 62. מיכסה הפתח; 64. עליך; 65. אסורים; 66. מידת יבש עתי־; 67. עכוז; 69. נאה ביותר; 70. כופר; 71. מאבני החושן; 74. גורל; 75. אן?; 78. נחש גדול; 78. סופר אמריקאי (ש"מ); 79. גדול בתורה; 83. מצבת־זיכרון; 85. ער, בערבית; 86. שלוש המכות הראשו־; 88. ארמדה; 89. תהלוכת קבו־; 91. מן הגפיים; 93. בגד־שרד; 95. רטוב; 96. מיקוה־מים ענקי; 98. יראת־צער; 100. אדמה המצויה בנגב; 103. קמין; 103. מחציתו של מישחק־יל־; 104. פופולארי; 104. פיזמונאי; 105. אכזבה; 105. וקה.

מאונך:

1. מיפקדה; 2. מנעול פטנטי; 3. לא חדש; 4. קידומת הולנדית; 6. חומת מים; 7. קטן־קומה; 8. בן־אדם; 9. סאן; 12. עובד בית־המרחץ; 15. מעוף, ראיה לעתיד; 16. עיר גדולה; 17. ... ישמח לבב אנוש; 19. דרשן, מיסיונר; 20. מחבל בבגדים; 21. מין אבן יקרה; 23. זכר בבוקר; 24. נצח; 26. „אב רוחני" במיזרח; 27. בת־קול; 29. חבל־ארץ בעבר־הירדן; 30. פיסקה; 33. שאינו חוגר; 34. רהיט; 36. קורה גדולה; 37. כיתור מכל העברים; 40. קוסם; 41. צא לדרך במכוניתך!; 44. כלי־קיבול (הסוך); 46. מושת על כל אז־רח; 47. אציל מיקראי; 49. מיכשול; 50. מחסום לפי החיה; 53. כלימה; 54. מן המזלות; 65. נוכרי; 56. סוללת־מגן; 58. מזל; 59. מעורר נעימות; 60. מייחלת; 62. מחייתו־יער; 63. אפס כוחו; 66. קשר; 68. מידבר; 71. מבני נוח; 73. למדו; 76. מן ההורים; 77. קלסתר; 79. רוח מידברית חמה; 80. בהשאלה: עלוב־נפש; 82. מכלי השחמת; 84. מן המזלות; 85. חוסר מזל; 87. עבר; 90. מלחין גרמני (ש"מ); 92. חידלון; 94. כלי־קיבול לנוזלים; 96. התייחסות; 97. נוכח; 98. גוף שלישי רבים; 101. כלי־קיבול; 102. יבשה מוקפת ים; 103. כמו 103 מאונן.

ההדר היקר

(המשך מעמוד 25)

עובדי הכנסת עמלו קשה על השיפוצים בווילה הפרטית של ישראל ישעיהו בחולון, על חשבון הכנסת. אולם איש מעובדי השירותים או האחזקה של הכנסת עדיין לא ביקר בדירתו הפרטית הצנועה של שמיר, בשדרות סמאטס בתל־אביב.

ישעיהו דרש לשפץ את דירת־השרד של היושב־ראש ברחוב הנדוד העיברי בירושלים, להרוס קירות, להרחיב את הדירה ו־להחליף בה את מערכות הצנרת החשמל, למרות שלא היה כל צורך בכך. על־פי דרישתו נקראה אדריכלית־הפנים שתיכננה את מישכן הכנסת, דבורה („דורה") גד, לתכנן מחדש את פנים דירת־השרד שלו. גד ידועה כאחת מאדריכליות־הפנים הטובות בארץ, והיא בעלת שם עולמי. אדריכלית־פנים בדרגתה, סביר שתהיה יקרנית ובעלת טעם יקר. ואכן, השיפוצים שנערכו בדירת־השרד של ישעיהו והריהט שניקנה עבורה, עלו לקופת המדינה מאות־אלפי לירות. העבודה עצמה נעשתה על־ידי עובדי התחזוקה והשירותים של הכנסת.

מלבד רצונו של ישעיהו בדירה מפוארת למישכנו של יושב־ראש הכנסת, היה לו שיקול נוסף. הוא הכיר את התקנה שלפיה רשאי המתגורר בדירת־שרד במשך ארבע שנים לפחות, לרכוש אותה לאחר־מכן מן המדינה, וכך אומנם עשה, כשרכש לבסוף את הדירה מן המדינה במחיר מגוחך (העולם הזה 2119).

כך הכשיל ישעיהו

כך הכשיל ישעיהו את יושב־הראש הנוכחי של הכנסת, יצחק שמיר, במכשלה המונגדת לאופיו ולירשתו הציבורי של שמיר. על המדינה היה להעניק לשמיר דירת־שרד אחרת בירושלים, תחת זו שרכש ישעיהו. שמיר ערך סיור בכמה דירות־שרד השייכות למאגר הדירות הממשלתי, ובחר באחת הצנועות שבהן, דירה בת שלושה חדרים (לעומת הארבעה שבדירת־השרד של ישעיהו), ברחוב ז'בוטינסקי בבירה. היתה זו הדירה הצנועה ביותר שראו שמיר ואשתו בסיורם. הדירה עמדה קודם־לכן לרשותו של השר־בלי־תיק בממשלת המערך, ישראל גלילי. השר, תושב קיבוץ נען, לא העביר את מישפחתו לירושלים בעת כהונתו, ולכן הסתפק בדירה צנועה, כיאה לשר שהוא גם קיבוצניק.

אולם לאנשי מישרד האוצר ולאנשי הכנסת היה ברור כי דירתו של גלילי, במצבה דאז, לא תוכל לשמש את יושב־ראש הכנסת כדירה שבה עליו לקבל פני אורחים נשואי־פנים מהארץ ומחו"ל. הם החליטו לשפצה ולרהט אותה מחדש, כדי שתהיה ראויה ל־מלא את תפקידה.

בעיקבות השערוריה שהתחוללה כאשר שיפץ ישעיהו את דירת־השרד שלו על־ידי עובדי הכנסת, ובעיקבות משפטים שנערכו בזמנו בגלל שיפוץ זה, בשל חשדות לשוחד ולמעילות, הוחלט כי את דירת יושב־הראש לא ישפצו עובדי הכנסת, אלא עובדי מחלקת עבודות ציבוריות (מע"צ) שבמישרד הרווחה. אולם על דבר אחד לא ויתרו גם המשפצים החדשים: טעמה המעודן — אך היקר — של אדריכלית הכנסת דורה גד. בעוד הפועלים עוסקים בשיפוץ, סיוד, צביעה ותיקונים, ערכה גד תוכניות של אדריכלות ומסעות־קניות של רהיטים, מרביתם מן המיפעלים והחנויות היקרים ביותר בארץ. חלקי־ריהוט ואבזרים שונים הובאו גם מחוץ־לארץ.

חשבון העבודה והרכישות שנערכו בדירת יושב־ראש הכנסת עבר את 300 אלף הלירות, ואילו שכרם של האדריכלית ושל היועצים השונים הגיע לכדי 80 אלף לירות.

לשמיר עצמו לא היה מושג לגבי היקף העבודה והרוצאות על הדירה שבה הוא מתגורר עתה. הוסבר לו, כפי שאמר לאחר־מכן לכתב העולם הזה: „השיפוצים נערכו על־ידי מע"צ, על־פי תיכנון של אדריכלית הכנסת דורה גד. גם השיפוצים וגם הריהוט ניקנו על־פי הסטנדרטים המקובלים לגבי דירת יושב־ראש הכנסת."

למרות שישעיהו הוא עתה רק אורח בכנסת, בבקרו בה, הצליח לסבך את היושב־ראש הנוכחי באי־נעימות רבה, ואת קופת המדינה בהוצאה גדולה. ישעיהו היה זה שגרם שייאלצו לשפץ ולרהט דירת־שרד חדשה עבור יושב־ראש הכנסת החדש, הוא זה שקבע את הסטנדרדים.

יום העצמאות של בגין

(המשך מעמוד 31)

יום אחד, הוחלט על פשרה: היום השישי יהיה יום של בחירה לעובדי הממשלה והעירייה. הם יוכלו להחליט כרצונם, אם לצרפו ליום העצמאות או אם להתייחס אליו כיום רגיל.

מלבד האירוע המרכזי באיצטדיון האוניברסיטה, אין כמעט הבדלים בין יום־העצמאות ה־17 או ה־29 לבין יום־העצמאות ה־30. מלבד אחד: ראש־הממשלה מנחם בגין יופיע כימעט בכל אירוע. עד כה היו נוהגים קברניטי המדינה לחלק את האירועים השונים, בעיקר בגלל המעמסה הגדולה, בין נשיא המדינה, ראש־הממשלה, השרים ויושב־ראש הכנסת. בשנת ה־30 יתגזג ראש־הממשלה כמעט בכל הארץ, כשהוא מוסע או מוטס ממקום למקום.

הדלקת נר הזיכרון בכותל תיערך בנוכחות נשיא המדינה אפרים קציר וראש־הממשלה מנחם בגין. יש סיכוי סביר, שראש־הממשלה יהיה נוכח גם בטכס הדלקת המשואות בהר־הרצל, אירוע שהיה שמור עד כה רק ליושב־ראש הכנסת. בתפילת הערבית הממלכתית, בבית־הכנסת ישורון, יהיה מנחם בגין אורח־הכבוד. בתפילת השחרית הממלכתית, למחרת היום, בבית־הכנסת על־שם הריב"ז, יתפלל בגין לצידו של הנשיא.

בגין בכסאו של ביגי

יום העצמאות בבוקר יקבל נשיא המדינה בלישכתו את החיילים המצטיינים. בשנה שעברה ניצבו לצד הנשיא שר־הביטחון והרמטכ"ל. השנה יצטרף אליהם מנחם בגין.

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי הוא אירוע מרכזי של הגדנ"ע. בדרך כלל אורח הכבוד בו הוא ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, ולעיתים אף שר־החינוך. האמת היא שבשני חידונים בעבר השתתף גם אורח נכבד אחר, ראש־הממשלה לשעבר דויד בן־גוריון. אך זה היה בתקופה שבה לא כיהן בר־גוריון כראש־ממשלה. מנחם בגין הבטיח את השתתפותו באירוע זה, ואף הכין שאלה משלו למשתתפים הצעירים.

הקונצרט החגיגי, שייערך בערב יום העצמאות בכיכר מלכי־ישראל בתל־אביב, יתקיים ללא השתתפותו של ראש־הממשלה, אך למחרת היום, בשעות הערב, ייערך אותו קונצרט, אם כי בתוכנית מוגדלת, בבריכת השולטן בירושלים. מנחם בגין יהיה אורח הכבוד בקונצרט זה, שימשוך אליו עוד כ־5000 מאזינים. כאשר נודע לראש־עיריית ירושלים, כי ראש־הממשלה יהיה נוכח בקונצרט, הוא הצליח להוציא מועדת חגיגות ה־30 תקציב־ענק להכנתו של הקונצרט. 2.5 מיליוני לירות הושקעו ערכה בהכשרת השטח ובהכנות לקונצרט. פירוש הדבר: כל מאזין יעלה לאוצר המדינה כ־500 לירות.

חגיגות בגין תגענה לשיאן כאשר ראש־הממשלה ישתתף בשיחזור טכס הכרזת המדינה, שייערך במוזיאון תל־אביב. מבין חותמי מגילת העצמאות המקורית הוזמנו 11 חותמים, הנמצאים עדיין בחיים. מנחם בגין לא נמנה אמנם עם חותמי המגילה, אבל בכל זאת הוזמן. הוא יהיה אורח הכבוד, וכראש־הממשלה אף יישב על הכסא ההיסטורי, מקום אותו תפס דויד בן־גוריון בעת שקרא את מגילת העצמאות והכריז על הקמת המדינה. כאשר בגין יישב על כסאו של מקים המדינה יישמע ברקע קולו של בן־גוריון.

יהיו, כמובן, כמה אירועים שבהם לא ישתתף מנחם בגין, והשאלה הניצבת עתה בפני מארגני החגיגות היא: מי כן ישתתף בהם. אחד מאירועים אלה הוא כנס ענק של חברי כל תנועות הנוער בארץ. המארגנים כבר קבעו כי הכנס יימשך 7 שעות, וכי הטלוויזיה תשדר חלקים ממנו בשידור ישיר. אולם עדיין לא נקבע מי יהיה נוכח במיפגש עצמו. בדרך כלל מכינים מיפגש כזה כמה חודשים מראש, ואילו הפעם אפילו לא נקבע מקום המיפגש. קיימות שתי הצעות, שתיבדקנה בימים הקרובים. האחת — לקיים את המיפגש ההמוני, שבו ישתתפו לדברי המארגנים רבבות בני־נוער, באיצטדיון רמת־גן, והשניה — לקיים את המיפגש בפארק הלאומי.

אירועים אחרים בהם לא ישתתף, כנראה, ראש־הממשלה הם טיולים המוניים לאתרים היסטוריים בכל רחבי הארץ, המאורגנים על־ידי החברה־להגנת־הטבע, חינם אין כסף.

לא, אנחנו לא מחלקים רווחים. פשוט לא זאת המטרה. אנחנו אמנם משקיעים את כספי התשלומים שלך לבטוח רכב, כדי להגדיל את האמצעים שברשותנו, אולם כל הכספים הנצברים אצלנו משמשים לכיסוי נזקים. ההכנסות שלנו מיועדות רק למטרה זו - לכן אין לנו רווחים לחלק.
אם נגיע למצב שבו יהיה עודף של הכנסות על הוצאות - גם אז לא נחלק רווחים, אלא נפחית את שעור הפרמיות.
ואתה תשלם פחות!

אבנר
אגוד לבטוח נפגעי רכב בע"מ

דחף 3.75

קראת את השואה?
לא, אבל ראיתי את הסרט

פויה!

מה נחרדתי לקרוא בעיתונים, כי ביום שהגיע מזכיר האו"ם לביקור בארצנו לפגישה עם ראש־הממשלה ושריה, העזו כמה עשרות מפגינים לבוא לנמל התעופה בן־גוריון ולהפגין נגד פגישתו של מר ואלדהיים עם האדונים בגין, וייצמן ודיין תחת הסיסמה „אל תדבר עם רוצחי ילדים!"

עד להיכן נידרדר? האין גבול לשתוללות ה„דמוקרטיה"? הייתכן??

היש עוד מדינה אחת בעולם, ובייחוד מדינה־במצור כמו שלנו, שבה יכולים אנשים לכנות בריש־גלי בשם „רוצחי ילדים" את ראש־הממשלה הנבחרת ואת הממשלה החוקית?

ואם יש בתוכנו „אנשים" שכאלו, אני רוצה לשאול את העיתונים — מדוע צריך לפרסם דברים כאלה, ועוד בלוויית תמונות להמחשת הזוועה?

ולאותו קומץ נערים מבולבלים, מסוממים ומתוסבכים רוצה אני להסביר, מתוך תיקווה ואמונה שיתבגרו ויבינו, כי טעות בידם. אין בארץ הזאת אפילו רוצח־ילדים אחד ויחידי. אנחנו, היהודים, מעולם לא רצחנו ולעולם לא נרצח, לא ילדים ולא אף אחד. אדרבה, כל מה שאנחנו עושים, ואפילו אנחנו טועים לעיתים, נעשה מתוך מטרה אחת — להגן על ילדינו, וגם עליכם.

ואם אין זה מוצא חן בעיניכם — לכן מכאן עוכרי־ישראל, שונאי־עצמכם שכמותכם. אתם בעצמכם רוצחי־ילדים! שתתביישו לכם! פויה! המוות לכם!

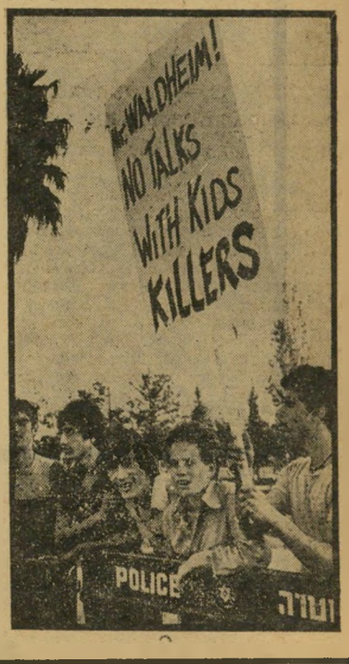

מה החליטו הממשלה וההסתדרות בקשר למה

מתי תיסוג ישראל מלבנון?

על־פי ההסכם החדש שהושג בין ה'ה ולדהיים, משל, וייצמן וארליך אין עדיין ודאות לגבי מועד נסיגת צה"ל מדרום לבנון. הסכם זה הינו בגדר הסכם מסגרת בלבד, ועד שלא יווצרו התנאים הדרושים לא תהיה נסיגה.

מה הם התנאים הדרושים?

התנאים הדרושים פירושם התנאים שכל צד דורש.

תודה. אבל מה המשמעות של ההכהרות הממשלתיות החדשות בנוגע להחלטה 242:

ראשית, באשר ללבנון מדובר ב־החלטה 425, ואכן נשאלת השאלה אם החלטה 242 מתייחסת גם לגבי ירדן?

נו?

זאת אכן השאלה.

ומחי התשובה?

החלטה 242 בהחלט מתייחסת לירדן, ואכן גם ירדן מתייחסת אליה. אבל מצד שני, הממשלה לא רואה שום יחס בינה לבין ירדן, כי אם זיקה בינה לבין יהודה ושומרון.

וההסתדרות?

ההסתדרות מסכימה.

עם מי?

עם מי ששאלת.

אז לא יהיו העלאות מחירים?

לא. אתה לא הבנת. לא יהיו העלאות משכורות.

ומה עם ההקפאה?

בשביל זה נוסעים שר החוץ וראש הממשלה לארה"ב.

במטוס או באוניה?

במטוס.

אם ככה, בן כמה רב החובל?

לא יודע.

אתה רואה?

ברגע האחרון

אני לא אכתוב שום דבר על האירוויזיון לא בידורון ולא שעשוען

אין מה לעשות בעניין הזה

ערבי נשאר ערבי וציפור נשארת ציפור.

אין מה לעשות, לא בעניין הזה ולא בעניין הזה.

אבל הערבים דווקא מתעקשים להיות ציפורים.

גם בעניין הזה אין מה לעשות.

אלפיים שנה מסבירים להם שבן־אדם הוא לא ציפור, אבל הם דווקא מתעקשים לעוף. ערבי נשאר ערבי והוא חושב שהוא ציפור. אין מה לעשות בעניין הזה.

הנה, השבוע שוב ניסה ערבי אחד לעוף, אבל הוא נפגע מירייה באוויר ונמצא חרוג.

אתם חושבים שהם ילמדו את הלקח? לא. הם ימשיכו לעוף. אין מה לעשות בעניין הזה. ערבי נשאר ערבי. וגם בעניין הזה אין מה לעשות.

הגלגל 242
הגלגל 425 +
הגלגלות 667
הגלגל של +
מסיימים 15%
מ.ע.מ 12% +
667 × 15% =
6.67 × 15 =
100.05
667 + 100.05
= 767.05
על כולל מ.ע.מ.

קובי ניב

לפי בקשת הרמטכ"ל החדש, הריני נמנע מלפרסם מיהו הרמטכ"ל החדש כדי שהערבים לא ישמחו.

מחזור הד"ש בטבע

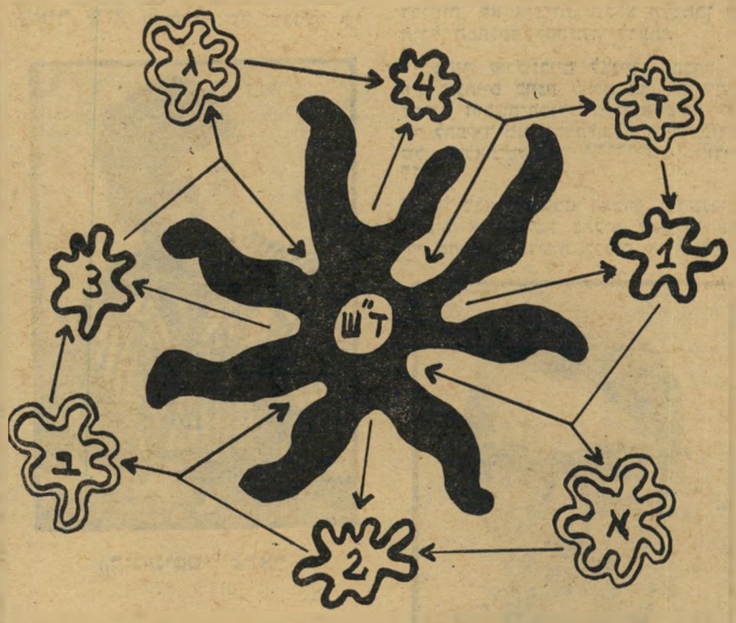

בהתחלה (אין התחלה, אבל צריך להתחיל מאיזשהו מקום) מרגישים כמה אנשים שצריך לבוא (למשל) שינוי ואין שינוי, והם מקימים תנועה לשינוי (1). אחרי זה באה תנועה דמוקרטית (בשחור) ומציעה להם להצטרף אליה, כי גם היא רוצה שינוי. חלק מצטרפים לתנועה הדמוקרטית וקוראים לה ד"ש (ר"ת: תנועה דמוקרטית לשינוי), וחלק אחר לא מסכים להצטרף לד"ש והם מקימים (למשל) את התנועה לעיונוי (א). אחר־כך, חלק מאלה שהצטרפו לד"ש מתאכזבים כי הם רוצים (למשל) שלום ואין שלום, והם פורשים ומקימים את התנועה לשלום (2), שאליה מצטרפת גם התנועה לעינוי. אחרי זה באה תנועה דמוקרטית (בשחור) ומציעה להם להצטרף אליה, כי גם היא רוצה שלום. חלק מצטרפים לתנועה הדמוקרטית וקוראים לה ד"ש (ר"ת: תנועה דמוקרטית לשלום), וחלק אחר לא מסכים להצטרף לד"ש והם מקימים (למשל) את התנועה לעלום (ב). אחרי זה חלק מאלו שהצטרפו לד"ש מתאכזבים, כי הם רוצים (למשל) שיתוף ואין שיתוף, והם פורשים ומקימים את התנועה לשיתוף (3), שאליה מצטרפת גם התנועה לעלום. אחר־כך באה תנועה דמוקרטית (בשחור) ומציעה להם להצטרף אליה, כי גם היא רוצה שיתוף. חלק מצטרפים לתנועה הדמוקרטית וקוראים לה ד"ש (ר"ת: תנועה דמוקרטית לשיתוף), וחלק אחר לא מסכימים להצטרף לד"ש והם מקימים (למשל) את התנועה לעיתוף (ג). אחר־כך חלק מאלה שהצטרפו לד"ש מתאכזבים, כי הם רוצים (למשל) שיוויון ואין שיוויון, והם פורשים ומקימים את התנועה לשיוויון (4), שאליה מצטרפת גם התנועה לעיתוף. אחרי זה באה תנועה דמוקרטית (בשחור) ומציעה להם להצטרף אליה, כי גם היא רוצה שיוויון. חלק מצטרפים לתנועה הדמוקרטית וקוראים לה ד"ש (ר"ת: תנועה דמוקרטית לשיווין), וחלק אחר לא מסכימים להצטרף לד"ש והם מקימים (למשל) את התנועה לעיוויון (ד). אחרי זה חלק מאלו שהצטרפו לד"ש מאוכזבים כי הם רוצים (למשל) שינוי ואין שינוי, והם פורשים ומקימים את התנועה לשינוי (1), שאליה מצטרפת גם התנועה לעיוויון. אחר־כך באה תנועה דמוקרטית (בשחור), וחוזר חלילה (מההתחלה).

יש גבול

יש גבול לחוצפה.
אין גבול לחוצפה.
זה בעצם אותו הדבר.
אבל בכל־זאת יש גבול לחוצפה.

זה שכבוד סגן־ראש־הממשלה, ה־פרופסור רב־אלוף (מיל.) יגאל ידין, מבקש מיוזמי „מיכתב הקצינים" שלא ישתמשו בדרגותיהם הצבאיות לצורך הבעת דיעה פוליטית, כי הדבר עלול ליצור בחוץ־לארץ את הרושם המוטעה, שלפיו כאילו מתערב אצלנו הצבא בפוליטיקה — זה כבר, נדמה לי, עובר כל גבול.

כי מישהו עוד עלול לקבל את הרושם המוטעה, שמר ידין הוא סגן־ראש־הממשלה לא בזכות דרגתו הצבאית, אלא בגלל חוכמתו.

הה־חה.

וחוץ מזה, אצלנו הצבא לא מתערב בפוליטיקה.

אין גבול

אין גבול לטימטום.
יש גבול לטימטום.
זה בעצם אותו הדבר.
אבל בכל־זאת אין גבול לטימטום.

זה שיוזמי „מיכתב הקצינים" מכחישים את דיברי דיין, כאילו הם בעד חזרה לגבולות 67, ואומרים שיש דרך־ביניים בין גבולות 67 לבין ארץ יש־ראל השלימה והם בעד דרך־הביניים הזו — זה כבר, נדמה לי, עובר כל גבול.

כי הדרך הזו, הפשרה שבין לבין, היא לא דרך חדשה. כבר הלכנו בה עשר שנים, וקיבלנו מילחמות וקדחת.

או שאולי כל מה שמטריד את כת הקצינים המתכתבים זה מי ישלח אותם למילחמה והם מעדיפים, משום־מה, שהמערך ישלח אותם ולא הליכוד.

גו, באמת.

יש המציעים לך
שלום עכשיו
אחרים מציעים לך
שלום בטוח
אבל אנחנו מציעים לך
להיות בטוח עכשיו
הצטרף אלינו
אמור גם אתה
שלום ולהתראות

בוא לכנס ההמוני שייערך במוצאי שבת 29.4.78
בשעה 19.00 (שעון מקומי) בסנטראל פארק
בניו־יורק, בהשתתפות אמנים ואישי ציבור.

בואו בהמוניכם

טיסות מאורגנות ייצאו מנמל־התעופה בלוד (ישראל) בכל יום בכל שעה

מה שהכי בטוח עכשיו -
שלום ולהתראות

עידור

מאחרי המסך

טלתורס

המחלקה הפעילה ביותר בטלוויזיה ממשיכה להיות מחלקת־הנסיעות. אך חזרה המישלחת הנכבדת של הטלוויזיה, עם סמנכ"ל רשות־השידור לענייני מינהל וכספים **שלמה עבאדי**, מטיול ההיסורים שלה בלאס־וגאס, ומנכ"ל רשות־השידור **יצחק יבני** נוסע לא רק לאתונה, כפי שדווח ב"טלתורס" הקודם, אלא גם לאירופה האחרות ולארצות־הברית. המישלחת הגדולה של עובדי ומנהלי הרדיו ושל נציגיו של עבאדי מהמינהלה לא תמתין עד לשובו של ליבני, ותצא אף היא ללאס־וגאס.

אולם באלה לא די. מנהל הטלוויזיה בערבית, יוסף בראל, מטייל בצרפת. איש מבט והכל־בו־טק, **דניאל** („דני") **פאר**, שוהה בשליחות של ההסתדרות הציונית בארצות־הברית. מנהלת תוכניות־הילדים, **אסתר סופר**, עומדת לנסוע בימים הקרובים לכנס־צפייה של מנהלי תוכניות־ילדים מכל העולם, שייערך במינכן. אולם היא תחזור לארץ רק אחרי טיול בארצות אחרות באירופה.

ראש מערכת תל־אביב של מחלקת החדשות והכתב הפרלמנטרי המצטיין, **דן** („דני") **רביב**, נמצא עתה בטיול בן שלושה שבועות עם אשתו בחו"ל, ואפילו **מאיר שלו**, המצחיקן של תוכניתו של

„קומוניסט" פתאל
ללא קידום

ירון זונדון עלי כותרת, מנצל את הכרטיס החופשי של אשתו הדיילת, ויוצא להינפש באווירה דחו"ל.

לממלאת־מקום מנהל מחלקת התוכניות, **יהודית** („ג'ודי") **זוין**, אין די סבלנות כדי להמתין לראות אם תקבל את המחלקה לידיה, או ש**מוטי קירשנבוים** יחזור, ואף היא יוצאת לנוח מעט בחוץ־לארץ.

הזקנים מסתלקים זקופים

לא ברור אם האיוש החדש, המסתמן במחלקת־החדשות, הוא פרי מדיניות של מנהל המחלקה **חיים יבין** או תוצאות של מיקרים. אולם ברור כי המגמה במחלקת־החדשות היא להיפטר מהר ככל האפשר מהגווארדיה הוותיקה והמנוסה של המחלקה, ולהישאר רק עם עורכים וכתבים צעירים יותר.

הוותיקים עוזבים. **אברהם** („כושי") **קרשניר**, מנהל הדסק הכלכלי, הוא ציר כלכלי בשגרירות ישראל בלונדון. **רם עברון**, עורך השבוע יומן אירועים, יש־מש ציר תרבותי בלונדון. **יאיר אלוני**, למרות כל הכחשותיו, עומד לעזוב. **יורם רונן**, ראש דסק־החוץ, יהיה, ככל הנראה, מנהל החדשות ברדיו.

יעקוב אחימאיר, סגנו של יבין ועורך מבט, ערך כמה גיחות כלפי הפרישה, בכך ש„ביקש להתפטר," ונראה כי בסופו של דבר יעמוד בתוקף על בקשתו. **שימעון טסלר** מתבצר במבט שני, ואינו תורם מאומה לעבודת מחלקת החדשות.

רון בן־ישי עוזב את המחלקה ועומד לשמש כתב ידיעות אחרונות בוושינגטון.

יש להניח כי יבין יסרב לקלוט בעמדות־מפתח שניים מהוותיקים, העומדים לחזור בחודשים הקרובים לארץ: **אדי ניסן וטוביה סער**.

קומוניסט בגיל 16

רק עתה התגלתה אחת הסיבות החשובות לכך שבמיכרז על תפקיד מנהל הטלוויזיה הערבית זכה דווקא **יוסף בראל**, ולא מתחרהו, **פנים פתאל**. מסתבר כי בראל הצליח, בעזרתו של יועץ ראש־הממשלה לענייני ערבים, **יוסף שרון**, לטפטף לחברי ועדת־המיכרז סקופ רציני: שסלים פתאל היה חבר המיפלגה הקומוניסטית.

בראל ושרון שכחו לספר כי פתאל היה אומנם חבר המיפלגה הקומוניסטית, אך בגיל 16, ובארץ־הולדתו, עיראק, כמו כימעט כל צעיר יהודי שם, ולא רק שם.

קירשנבוים ככתב

מה קורה עם **מרדכי** („מוטי") **קירשנבוים**? באחד בחודש הסתיימה החופשה בת שלושה החודשים שלקח קירשנבוים לעצמו, מתפקידו כמנהל מחלקת־התוכניות. היתה זו חופשה־מאונס, מאחר שהטלוויזיה לא הסכימה לאשר לו **כמה** דרישות, לא אישיות, שללא הגשמתן **לא** תוכל המחלקה להתנהל, לדעתו.

כשחזר קירשנבוים לבניין, התברר כי אין בינתיים **כוונה** למלא את דרישותיו, למרות חופשת־הסנקציה, והוא סירב לחזור לתפקיד מנהל־המחלקה והותירו בידיה של ממלאת־מקומו, **יהודית** („ג'ודי") **זוין**.

כדי שלא ישתעמם הצטרף קירשנבוים לשורה ארוכה של כתבים שנשלחו על־ידי מחלקת החדשות לכסות את מילחמת

כתב קירשנבוים
ללא תפקיד

הליטאני ואת מיבצע פינוי צה"ל מדרום לבנון. יש טוענים כי קירשנבוים לא יסתפק בעריכת כתבות משם, ושהתוצר הסופי שלו יהיה סרט על דרום־לבנון.

נמשך החרם על ניר

החרם על הכתב הצבאי של הטלוויזיה, **עמירם ניר**, עדיין נמשך. אחרי שעזב את הצוות הסכני שלו בלבנון ודאג למקום־טיסה במטוס רק לעצמו, מסרבים צלמים וטכנאים לצאת עם ניר לעבודה, וכל כתבה שלו מצולמת על־ידי צלמים שאינם עובדי רשות־השידור.

דראמה במקום

סטארסקי והאץ'

אחרי יום־העצמאות צפויים בלוח־השידורים של הטלוויזיה שינויים אחדים ש־

יש כיסוי
ב-149 ל"י בלבד*

חברת מ.א.ה מהגדולות בין
יצרני ומשווקי האביזרים לרכב בישראל
מייצרת כיסויי מושבים למכוניתך - מבד מעולה,
בתפירה חזקה ובשפע דוגמאות וצבעים - במחירים החל מ-149 ל"י.

כיסויי מ.א.ה להשיג ב:
תל־אביב: אלקטרומכניק, רח' ברזילי 12 טל: 623689
הרצליה: אוטומרקט, רח' סוקולוב 84 טל: 985776
גבעתיים: אוטומרקט, רח' כצנלסון 150 טל: 737876

* לא כולל מ.ע.מ.

קול השלום - הקול שלך!

מנחם יבין
ללא צוות

בחלקם, לפחות, הם מרגיזים ואינם מו־בנים.

יום א': את הופעתן של החבובות, מרחוב ההפתעות, התוכנית הטובה ביותר המוקרנת כיום בטלוויזיה, מזיזים מהיום השלישי בשבוע ליום הראשון בו, בשעה 8.30 בערב. אולם מישהו בטלוויזיה התקנא כנראה בהצלחתן של החבובות, כך שהן תופענה רק אחת לשבועיים. בשבוע שבו לא יהיו חבובות, ייאלצו הצופים לצפות בתוכנית־הבידור הדבילית עוד לקיט, בכיכובו המרגיז של **דודי בן־זאב**. אגב, תוכנית החבובות של השבוע הבא, שתשודר עדיין ביום ג', תארח את השחקן **פיטר סדרס**.

לפני החבובות ועוד לקיט, תוקרן התוכנית לנוער עלם ועלמה, אלא שהחל ביום העצמאות היא תוקרן מדי שבוע, ולא אחת לשבועיים, זאת, במקום התוכנית מצב מישפחתי, שתרד כבר בסוף החודש הזה ועד שתכנה מפיקות עלם ועלמה, **רות דובני ומירה קני פז**, מאגר של תוכניות לכל שבוע, תוקרן הסידרה הזוג המוזר, שהיא סידרה קומית בהשראת הסיפור של **ניר סיבון**.

סטארסקי והאץ' יוצאים אף הם לחופשה. במקומם יתגשם עוד חלום של מנכ"ל רשות־השידור, **יצחק ליבני**, ותשודר דראמה אחת לשבוע. הכוונה לדראמה קנוייה או מקורית, אך מאחר שקשה להניח שתהיה דראמה מקורית שבועית, תהיינה מרבית התוכניות קנויות. התוכנית עלי כותרת נמשכת, אם כי בהנחיה חדשה.

היום הכבד של הטלוויזיה, יום שני בשבוע, יוקל במקצת. התוכניות הארוכות — שהן, בחלקן הגדול, גם מעייפות — כמו גלגל חוזר, השעה השלישית ותעודת זהות אומנם תוספנה להיות מוקרנות, אלא שמפיקיהן יתבקשו לקצרן, כדי לאפשר את חידוש הקרנת הסידרה הבולשת חוקרת, מסידרות־המתח הטובות ביותר ששודרו אי־פעם בטלוויזיה הישראלית.

ביום השלישי ימשיכו להקרין את כל־בו־טק, **תוכניות הבידור**, בארטה ועלי כותרת, אלא שבמקום החבובות יחזרו לשדר את התוכנית 9 בריבוע. אחרי 13 תוכניות של 9 בריבוע, תחודש התוכנית של זה הסוד שלי.

יום ד', לילי־שבת ומוצאי־שבת יישארו ללא שינוי. ביום ה' יחליף פולדארק חלק ב' את שורשים, אלא שהסידרה תוזז בחזרה לשעה 10.20, ואחרי מבט תשודר תעודה, כמו בימים שקדמו לשורשים, למי שזוכר.

צנזורה בלקט

לישכת דובר רשות־השידור מוציאה לאור, מדי יום, לקט קיטעי־עיתונות, הכולל את כל קיטעי העיתונות שהופיעו על רשות־השידור, הרדיו או הטלוויזיה בעיתוני אותו היום.

לפני כשבועיים קיבלו רבים ממנויי הלקט — ביניהם עובדי הרשות, פקידי־ממשלה בכירים ועיתונאים — לקט מצונזר, ללא הידיעה שהופיעה בהעולם הזה (2119) על החקירה המישטרתית נגד מנהל הטלוויזיה בערבית, **יוסף בראל**.

דובר רשות השידור, **משה עמירב**, טען כי ה„צנזורה" היתה תוצאה של טעות טכנית, מאחר שלא לכל קבצי הלקטים צורף הקטע מגיליון העולם הזה על בראל, לדבריו — מתוך טעות ולא בכוונה תחילה.

הפיצוי נדחה

בוועד המנהל הועלתה הצעה, שהורדה, להחזיר למשלמי האגרה סך של 18 לירות עבור השביתה בת 11 הימים. ההצעה ירדה מעל הפרק, אולם היועץ המיוחד של מנכ"ל רשות־השידור, **ארי אכנר**, ודובר הרשות, **משה עמירב**, הגישו למנכ"ל הרשות **יצחק ליבני** תזכיר, המציע כמה הצעות לפיצוי הצופים עבור ימי השביתה.

בין השאר: לשדר פעמיים בשבוע מהדורת חדשות בבוקר, או אחרי הצהריים; לשדר תוכניות לילדים ולנוער בשבת; למלא את החללים הרבים בשידורי הטלוויזיה הלימודית על־ידי שידורים מיוחדים לעקרות־הבית. עוד הצעה: להקרין אחת לשבוע, אם אפשר בליל־שבת, אחרי תום השידורים הרגילים, סרט מהסוג של ה־late show בארצות־הברית. הצעה נוספת היתה לשדר שידור ישיר מישחק כדורגל אחד, מדי שבת אחר־הצהריים.

ליבני העלה את ההצעות בפני הוועד המנהל של רשות־השידור, אך הן נידחו על הסף.

Marlboro
FILTER CIGARETTES

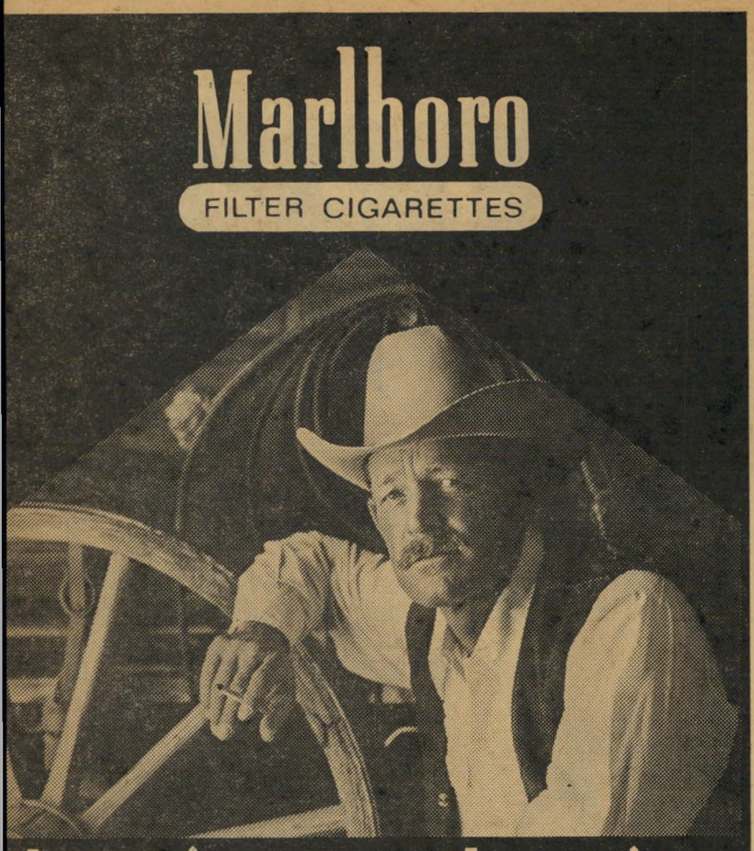

בואו אל הטעם בואו אל
מַרְלְבּוֹרוֹ
הסיגריה הנמכרת ביותר בעולם

כמה פעמים
נסית להפטר מהם—
ולא הצלחת??

אנחנו נחסל את הז'וקים!
נסי פעם אחת את הדרך המודרנית והבטוחה
להשמדת הז'וקים
לאחר חיטוי שלנו (שאורך כ־½ שעה) את מקבלת
תעודת אחריות לשנה. לא יהיו יותר ז'וקים בביתך!
ר"ג, מודיעין 18, טל. 6-5-790114 ● אילת: טל. 059-3012
היתר מש' הבריאות: 21, רש' עסק 481/75.
אית עמיחי הדברת מזיקים

קול
השלום -
הקול
שלך!

פיתוח ותמונות
צבעוניות
אגפא אצל אגפא!
קודק אצל קודק!
במהירות ובאיכות הגבוהים
ביותר המקובלים בארץ!
* מחשבי־כיס "CASIO"
* צילומי־פספורט בן־רגע!
מכירה, קניה, החלפה!
יום שלישי, סגור כל היום.
פוטו־ברמר
חיפה, רחוב החלוצים 31

קולנוע

סרטים

ראיונות עם אלוהים

אלוהים אינו מרוצה. הוא יצר עולם מלא כל טוב, הפקיד עליו יצורים שברא בצלמו ובדמותו, ואלה הורסים את ירושתם בשיטתיות וביעילות. שנים הוא עוקב אחר מעשיהם המטורפים, ונמאס לו לשתוק. משום כך הופיע בפני סופר בשם אוורי קורמן, שמסר את השראתו לתסריטאי בשם לארי גלברט, שהעביר את דבר האל לבימאי־קולנוע בשם קארל ריינר (שבעבר הרחוק יותר היה מעורב עם קונדס אחר בשם מל ברוקס), וזה האחרון החליט שהראיונות עם אלוהים, כפי שנקלטו על־ידי קורמן והגיעו אליו, הם נחלת הציבור. לכן, עשה מהם סרט שבו לובשת רוח אלוהים את דמותו של הקומיקאי הישיש ג'ורג' ברנס (שזכה בפרס האוסקר על

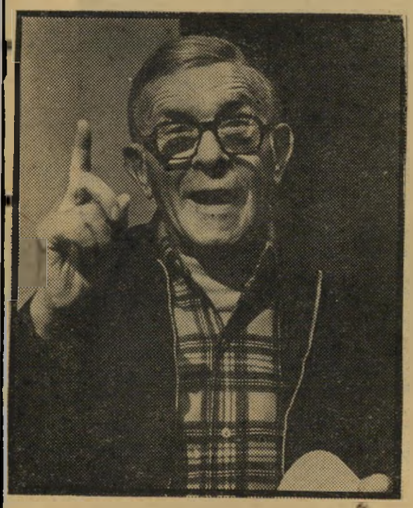

שחקן ג'ורג' ברנס
פגישות באמבטיה

צמד בכותרות), ומנסה לשכנע זבן בסופר־מרקט שהגיע תורו, אחרי משה, ישוע ומוחמד, להושיע את העולם.

הרי קטעים נבחרים מן הראיונות שהעניק אלוהים לקראת סרט זה, הו אלוהים שיוצג בקרוב בישראל, חלק מהראיונות הם בלעדיים, רק באמצעות הזבן, ואחר־כך, הופעה פומבית של האלוהים בבית־משפט אמריקאי.

הטבק ואבוקדו. פגישה ראשונה, ב־קומה ה־27 של בניין בן 17 קומות (ככה זה כשנפגשים עם אלוהים). כה אמר אלוהים:

„הטבק היה אחת השגיאות הגדולות שלי, היען, זו שגיאה נוספת. ראו יצורים מגוחכים! האבוקדו, עוד שגיאה: הגלעין גדול מדי, ככה, מנסים. בכל זאת הצלחתי בכמה דברים. הקיץ עדיין מקדים את החורף, הלא כן?"

הזבן מסרב להאמין שאלוהים הוא המדבר אליו. הוא בכלל לא מאמין בו. אבל מה לעשות ולאלוהים יש משהו לומר לו גם בעניין זה?

„משום כך החלטתי להופיע, כי יש יותר מדי כופרים בעולם. ואל תגיד לי שהדת חזרה לאופנה! איני מדבר על דת, אני מדבר על אמונה. אתה אומר לי שאינך נמנה עם צאן־מרעיתה של שום כנסיה? גם אני לא!"

הראיון נמשך בתוך מכונית נוסעת, כשקולו של אלוהים בוקע ממקלט־הרדיו, ובכל פעם שמישהו מן החוץ מנסה להקשיב מתחפש הקול למגיש־תקליטים.

„אני רוצה שתספר לעולם ומלואו שאני קיים. נמאס לי לשמוע שאני מת, או שאני גאז, או שאני חלקיקים של הקוסמוס. אינני חלקיק ואינני גאז. זה ממש מעליב אותי. כל מה שאני רוצה ממך הוא שתבשר לעולם בשורה אחת: למשה היו עשר דיברות, ורשמתי לו אותן על הלוחות כי היה לו זיכרון חלש. לך יש רק אחת: אמור לכולם שאני בניתי עולם שהכל יכול להצליח בו, אבל ההצלחה תלויה בהם. שלא יסמכו עלי שאעשה את מלאכתם! אל תדרוש ממני איזו הוכחה גשמית כדי לנפנף בה. קולי אינו נקלט ברשם־קול. זכור — גם דראקולה לא יכול לראות את עצמו במראה."

מוכן לעבוד קשה
תמורת
שכר גבוה מאד!

צעיר, בן 33, קצין קרבי (מיל.), נבון מאד, בעל השכלה כללית נרחבת, בריא מאד, בעל כושר גופני מעולה, בעל הופעה נאה, כושר ביטוי מיוחד במינו, שליטה מוחלטת בעברית, שליטה טובה באנגלית, מסתדר היטב עם אנשים, מסתגל בקלות, נעים הליכות וסבר, מוכן לעשות הכל, במסגרת החוק, כדי להרוויח כסף רב.
ת.ד. 1696 תל־אביב, עבור: „מס' 100".

קול השלום -
הוא הקול שלך!

האלוהים והכושה. פגישה שלישית, בחדר־האמבטיה של הזבן, בשעת־בוקר מוקדמת. הזבן, במיקלחת, נחדר לנוכח האורח הבלתי־צפוי, שלבש לראשונה צורה אנושית.

אומר אלוהים: „מה, אתה מתבייש? אתה חושב שאיני יודע מה יש לך? הרי לך עוד טעות שאני בעצמי יצרתי. אני המצאתי את הבושה. איני מסוגל להבין מדוע חשבתי שזה נחוץ. אתה רוצה לדעת מדוע בחרתי דווקא בך? ככה זה, החיים הם מישחק־מזל אחד גדול. הנוסע המיליון מגיע לגמל־תעופה, והשר לוחץ לו את היד והוא מקבל שי. אל תחשוב שאתה יותר טוב מאחרים. אתה טוב מאחדים, ונופל מאחרים. אבל אתה פשוט הגעת לגמל־התעופה בזמן. מדוע לא הופעתי מעל למיטתך? אלוהים מופיע כך רק במרטים הוליוודיים.

חידון תיאולוגי. כמה פגישות נוספות, והזבן כבר הופיע בטלוויזיה כדי למסור את דבר האלוהים לאומה. עתה עליו להעביר לאלוהים כמה שאלות של אנשי־דת מהוללים, שאלות שנוסחו בארמית כדי שהזבן לא יוכל להבין ולהפריע את התיקשורת בינם לבין הכל־יכול. הזבן נעול בחדר במלון, ואלוהים מופיע בדמות מלצר. שעה שהזבן אוכל, הוא משיב לחידון התיאולוגי.

„האם סרה השכינה מן האדם כשגורש מגן העדן? הבה אגלה לכם סוד שלא גיליתי עד היום. כשבראתי את אדם, הוא היה כבן 17. וחווה כבת 15, מכסימום 16. באותם הימים חשבתי שזה כבר גיל־בגרות. מי חלם שאנשים יתעקשו לחיות כל־כך הרבה זמן? היום, משאני חושב על כך, ברור לי ששניהם היו ילדים. ואיך יכול אלוהים להסיר שכינתו מילדים?"

„האם היה ישוע בנו של אלוהים? ודאי שהיה בנו של אלוהים. גם בודהא היה בני, וגם משה, מוחמד, וכמוהם האיש שמפקיע מחירים כאן במלון."

עד כאן, כמה מאימרות־השפר של אלוהים. כשניראה באחרונה, הוא לבש חליפת סאפארי, בדרכו לאפריקה, כדי לבלות קצת עם החיות. לפני שיחסלו את כולן. בכלל, הוא מרגיש שהקדיש יותר מדי תשומת־לב, בזמן האחרון, לבני־האדם, ו־פחות מדי לחיות. מתי ישוב — לא ידוע. אבל הוא משיר קו פתוח. כל אחד יכול לדבר אליו, והוא מבטיח שיקשיב.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — ג'וליה, הרומן שלי עם אנני, המסיבה של דון, המרכזנית, חלף עם הרוח, התמימים והפראים.

ירושלים — פנים אל פנים, להיות או לא להיות.

חיפה — שלום לך יקירתי, סרט אילם.

תל־אביב

★★★★ **המרכזנית** (פריז), יוגוסלאוויה) — סיפור־אהבה בין מרכזנית ללוכד־עכברים משמש את דושן מאקאבייב לצורך הצגת דיכוי הפרט על־ידי חברה, מוסכמות ומוסר המגבילים את החופש וחונקים את הרגש. לאוהבי קולנוע.

★★★★ **הרומן שי עם אנני** (סינמה 2, ארצות־הברית) — המגובש והשלם ב־סירטי וודי אלן, מפגיש את חרדותיו של משכיל יהודי בן 40, עם תוסר־הביטחון הגויי של אמריקנית בת 30. סרט מצחיק מאד, שמעורר מחשבות נוגות רבות.

★★★ **ג'וליה** (סטודיו, ארצות־הברית) — ידידות בין נשים, על רקע עליית הנאצים באירופה, ותגובות האמריקאים לתופעה זו. סיפור אוטוביוגראפי של ליל־יאן הלמן. משוחק היטב על־ידי ג'יין פונדה וואנסה רדגרייב.

★★★ **התמימים והפראים** (תכלת, ארצות־הברית) — האדם הלבן חודר לתוך חיי האסקימוסים, ותרומת התרבות היא הרס של תרבות אחרת. סרט יפה של ניקולס ריי, עם אנתוני קווין בתפקיד ה־ראשי.

ירושלים

★★★★ **פנים אל פנים** (בנייני האומה, שוודיה) — אינגמר ברגמן מפרק ושב ומרכיב את אישיותה של פסיכיאטרית, המגלה את אפסיות האדם המתורבת מול המפלצות הנלחמות בתוככי נשמתו. ליב אולמן מרתקת.

הכל למען דלון

שחיתות בצמרת (אסתר, תל־אביב, צרפת) — הקולנוע הצרפתי מנסה ללבוש צורה של מות־חן אמריקאי ולשמור על תחכום אירופי. אך הסרט נותח באיזשהו מקום באמצע, כשהמותחן אינו מותח עד הסוף, והתיחכום חכם רק בחלקו.

קסאווייה מארשל (אלן דלון) יוצא לנקום את חיסולו של ידיד, פיליפ דובאי (מוריס רונה), שהיה בעצמו אחראי לחיסול פוליטיקאי שהיה מעורב בעסקי העולם התחתון ובשחיתות ממלכתית. תוך כדי חיפושיו הוא חושף מזימה של אנשי ממון להשתלט על מדינות ועל מדיניות ולי־צור פוליטיקה מסוג חדש, שבה אין מזרח ומערב, אלא נפט ומחשבים.

החלק הראשון של הסרט מחקה כמיטב יכולתו את המסורת של המותחן האמריקאי. העריכה מקדימה תמיד את הצפייה של הצופה והעלילה דוהרת במהירות קדימה.

אלא שלקראת האמצע מתחיל הבמאי ג'ורג' לאוטנר להתעייף. דברים שקודם לכן רק נרמזו מתחילים להיות מפורטים שלא לצורך, ומה שהחל כמותחן מתחיל לקבל ממדים של סיפור פסוודו־קפקאי שבו הגיבור הקטן נאבק במנגנון האדיר, שהוא מעל ומעבר לשליטת האדם.

ככל שמתקרב הסרט לסופו, הוא מאבד מאמינותו.

דלון ומרטי: שחיתות ממלכתית

כאשר מנסה לאוטנר לשוב ולהסביר שהמניע האחד והיחידי שהפעיל את גיבורו לא היה חיסול השחיתות החברתית, אלא מות הידיד, הוא שוכח כי מעולם לא הציג את המפתח להבנת הידידות הזו. לכן אין מנוס מן המסקנה שזה סרט־שירות נוסף למעריצי דלון. הוא נעשה אמנם מתוך כוונות טובות, שלא מוצו עד תומן.

לנוי צילצלו המצלצלין

הבורסה לוהטת (אלנבי, תל־אביב, אנגליה) — מתלה פי־נאנסית על אנשי מאפייה הרוכשים בנק שווייצי בעזרתו של נסיך איטלקי שירד מנכסיו. כשמסתבר שגם הבנק חסר נכסים, משקמים אותו בעזרת דולרים תוצרת־בית, מטילי־כסף מאיראן ועיסקות נועזות טבולות בחוצפה ואחיזת עיניים, שבהן מעורבים בורסת הכסף של לונדון ובנקים מארצות־הברית.

הבמאי איוון פאסר, גולה צ'כי השוהה במערב מזה כעשר שנים, הקנה לסרט אווירה של בדייה משעשעת ש־עיקר מעלתה מתבטא במצבים אליהם נקלעות הדמויות שבעלילה. ישיבת־הנהלה של המאפיה במרחץ תורכי ומו"מ על מיליונים המתנהל תוך כדי מיצעד רגלי מזורז, הן לפחות שתיים מן הסצנות שתיזכרנה מסרט זה.

פאסר מחלק את העולם לשניים: מצד אחד הרמאים העובדים לטובת עצמם, ומהצד השני הרמאים שהם חלק מהמימסד. פאסר מעדיף, כמובן, את הראשונים, אבל כחסיד מושבע של המין האנושי (מה הפלא שכתב את התסריט ל„אהבותיה של בלונדית"?) הוא יכול למצוא קסם מייוחד אפילו בכרישי הבורסה הגדולים.

הצרה של פאסר היא, שנידמה כאילו הוא מסונוור לחלוטין מן העולם הקאפיטליסטי שהתגלה בפניו. כבסירטו הקודם (קלף חזק ביד) כך גם כאן, הוא נוטה לערב תיחכום במקום שהוא מחייב ביקורת.

לינו, מישייה וקיין: איך מרמים

כום ופשטנות בצורה מוזרה.

הפשטנות גולשת גם ליחסים האישיים בין הדמויות, המתארגנים בקלות שטחית מאד. מזלו של פאסר, שהתברך בצוות כוכבים מבריק (מייקל קיין, לואי ז'ורדאן, דויד ורנר ואחרים) וצילם את סרטו בנופים שובי־עין של לוגאנו ומידבריות איראן.

בית מיכור אשליות

רוזלנד (גורדון, תל־אביב, ארצות־הברית) — שלושה סיפורים קצרים, המתרכזים סביב אולם־ריקודים גדול לאנשים מבוגרים ובודדים (שנסגר בינתיים).

ג'יימס אייבורי מנסה ליצור עולם סגור של אנשים המנסים — בתוך המרחב הצר של האולם — להחיות את האשליות שאינן עומדות במיבחן אור היום. אבל ניסיונו מצליח באופן חלקי בלבד. הוא אינו מצליח ליצור עולם סגור במלוא מובן המילה, ולו רק משום שהעלילה פשוט גולשת, פעמים אחדות, אל מחוץ לאולם־הריקודים. מאידך, הוא אינו משכיל אפילו להמחיש ממשית את צורתו של העולם הסגור הזה, מאחר שהצופה אינו מכיר — עד לסוף הסרט — את המיבנה של אולם רוזלנד או את דמותו המלאה.

בעייה אחרת היא המרחק שבין השאיפה לבין ההגשמה של הכוונות. בפרק הראשון, שהוא גם החלש ביותר, הדימויים החזותיים שחוקים מרוב שימוש, והחומור של לו ג'אקובי אינו מצליח להסתיר את השטחיות שביחסים בינו לבין האלמנה תרזה רייט. הפרק השני מניח יסודות למה שהיה יכול, אולי, להיות סרט עלילתי מלא על אדם שאינו מסוגל לחיות אלא כפונקציה של אנשים אחרים. אבל למרות הופעתם המשכנעת של כריסטופר ווקן ובמיוחד ג'ון קופלנד והלן גאלאגר (ג'ראלדין צ'פלין חוזרת בפעם נוספת לגלם את עצמה), זה עדיין אינו יותר מרמז. הסיפור השלישי, והשלם ביותר, מנצל היטב את כשרונה של ליליה סקאלה, החולמת בערוב ימיה חלום של זוהר ולזכיה בתחרות ריקוד, ושל דויד תומאס, המשתדל כמיטב יכולתו לסייע בידיה. כאן מתקרב אייבורי באמת אל מארס אופולס המנוח, ולסיפוריו על אהבה נסתרת שהיא עזה כמוות.

קופלנד ו־ווקן: הופעה משכנעת

במירוץ בין הדולר למדד יהיה רק מנצח אחד.

אתה.

מטמון בריבית דולרית
תכנית החסכון החדשה

היום אתה יכול ליהנות מרווחים גבוהים יותר.

ב"מטמון בריבית דולרית" – תכנית החסכון החדשה של בנק הפועלים, תוכל לחסוך בהפקדה חד פעמית או בתשלומים חודשיים, ולהצמיד את כספך לשער הדולר ולמדד המחירים לצרכן גם יחד.
בתום תקופת החסכון תיהנה מהרווח הגבוה מביניהם.

<u>הטבות ויתרונות נוספים:</u>

* אפשרות לחסוך עד 50,000 ל"י במסלול חד פעמי, או בתשלומים חודשיים, או עד 75,000 ל"י לחוסך בשני המסלולים יחד.
* מענק של עד 6% מגובה הפקדתך.
* ריבית והצמדה על הקרן והמענק.
* תקופת החסכון – 6 שנים.
* פטור ממס על כל הרווחים, בתום 3 שנים.

הצטרף ל"מטמון בריבית דולרית" ותיהנה מרווחים גבוהים יותר. פרטים בכל סניפי בנק הפועלים, בנק אמריקאי ישראלי, בנק קונטיננטל, בנק עין־חי ובנק מסד.

בנק הפועלים נעם

לנו אכפת.

תישעה הצעירים חברי קיבוץ כרם־שלום נטשו את ביתם ובאו להגשים את רעיונם המשותף במיסגרת חדשה

עם כשטימותי לירי היה אליל הגוער וכולם ניסו אל־אס־די על־פי המלצתו האישית, זה היה מקובל. כשילדי הפרחים ישבו בפיקאדילי סירקוס בלונדון, בהייט אשבורי בסן־פרנציסקו ובדאם סקוואר באמסטרדאם, זה היה מובן מאליו. כשהיו פסטיבלים של פופ באייל אוף רייט ובוודסטוק, כולם גרו בקומונות. היום, לחיות בקומונה זה חריג, כי אופנת הקומונות פסה מן העולם יחד עם הפופולאריות של טימותי לירי, ויחד עם ילדי־הפרחים ופסטיבלי הפופ וכל מה שהיה כרוך בהם.

לא שההיפים המציאו את הקומונה. כל ילד יודע ממה התחיל הקיבוץ. ברוסיה יש קולחוזים, אלא שהמושג קומונה קיבל בשנים האחרונות משמעות שונה, בייחוד בעיר. קומונה קראו לדירת־סטודנטים שהתחלקו בה בדרך כלל משלושה בני־אדם ויותר. קומונה קראו לדירה של המדריכים בתנועה שגרו בקיבוץ אך עבדו בעיר; הקומונה היתה בשנים האחרונות לסמל החופש, האהבה ומין.

חדר אוכל קבוצי

חברי הקומונה יושבים ב־חדר־האוכל המשותף, הנמצא בקומה המרכזית של הבניין. בחדר־האוכל מתקיימות שיחות הקומונה והאבחנות המשותפות. בתמונה: דנה אליאס, צחי מיצנמאכר, סמדר דרור, מירון כהן, תמר פריש ובתה הקטנה הילה. ניקוי הכלים לאחר הארוחות נעשה בתורנות, יומיים כל פעם.

קיבוץ בעיר

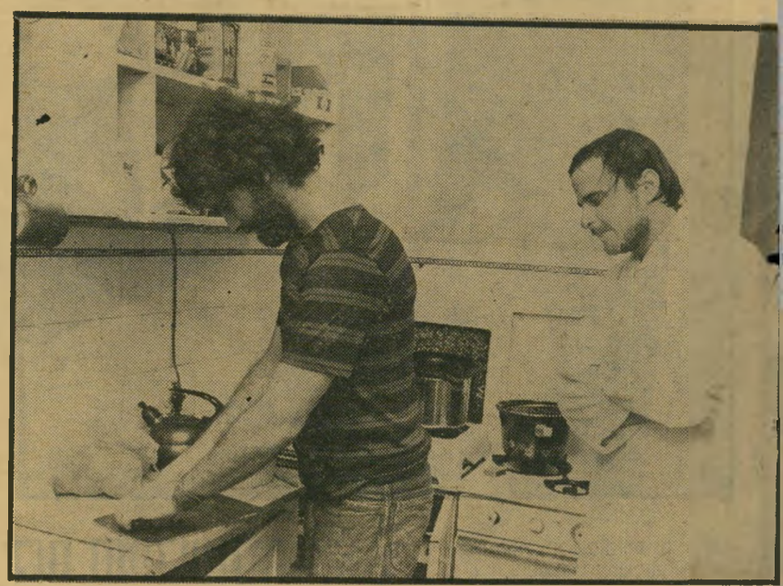

גברים במטבח

מירון כהן מבשל ואילן פריש צופה בו במטבח הקומונה. התורנות מתחלקת שווה בשווה בין גברים לנשים. כל שבוע אחראי אחד מחברי הקומונה על הבישול, אחד על הקניות ועוד אחד על הכביסה.

חדר מוסיקה

עמית מירון מחבקת את בעלה, ירון, שהוא המוסיקאי של הקומונה. על המיטה יושב מירון כהן. חברי הקומונה מרבים לשהות בחדר המוסיקה, שיש בו כלי נגינה, פטיפון סטריאופוני ואוסף תקליטים.

יחידה

בקומונה בשלב זה היא הילה פריש, בת החמש, בתם של תמר ואילן, הלומדת בגן־הילדים.

אך הקומונה שברחוב מרכז בעלי מלאכה 20 בתל־אביב, שונה במיקצת מן הקומונות המקובלות. זוהי קומונה שחברים בה תישעה קיבוצניקים מכרם־שלום, שפרשו מן הקיבוץ והחליטו להקים קומונה בעיר. תישעה חברים המתגוררים בקומונה המשתרעת על־פני שלוש קומות, שהיתה בעבר על תקן של בית־מלון ולאחר־מכן איכלסו סטודנטים ערבים שלא מצאו מקום מגורים אחר בתל־אביב. הסטודנטים נאלצו לעזוב לבסוף גם את ביתם זה בגלל לחצי השכנים ובעל־הבית, מה שלא מפריע ל־דיירים הנוכחיים, המגדירים עצמם כבעלי דיעות פוליטיות שמאליות קיצוניות, לשלם תמורת שכירות הבית 6,000 לירות טבין ותקילין לחודש, לאותו בעל־בית עצמו שזרק את הסטודנטים הערביים רק בגלל מוצאם.

בשלוש קומות הקומונה מתגוררים סמדר דור, דנה אליאס, עמית מירון (הנשואה לירון וינדמילר, אך שומרת בעקשנות על שמה הקודם), אמיר קולבן, מירון כהן, צחי מיצנמאכר ומישפחה צעירה המורכבת מאילן ותמר פריש, ובתם בת החמש הילה.

נוסף לזוג הנשוי שבחבורה חולקים חדר משותף גם סמדר דרור ואמיר קולבן, שהוא רקדן בלהקת בת שבע. למירון כהן חברה פרטית בשם מירב, שאינה חברת הקומונה אך מתגוררת בחדרו של חברה, ונחשבת שותפה פעילה לכל ההחלטות.

לקומונה חשבון־בנק משותף שאליו נכנסות כל המשכורות, ולצד חשבון העובר ושב גם חשבון חיסכון. על חשבונות הבנק ממונה צחי, החשבונאי שבחבורה, כשלכל אחד מחברי הקומונה זכות חתימה, וכל אחד מהם רשאי להוציא מהחשבון כל סכום שיזדקק לו. בקומה המרכזית של הקומונה מצויים חדר־האוכל המשותף, המיטבח ולוח־המודעות שעליו מתפרסם, לצד סיסמות פוליטיות, גם לוח התורנויות. בכל פעם מארגן מישהו אחר את הלוח.

(המשך מעמוד 51)

פרט לתורנות רחיצת הכלים, המתחלפת אחת ליומיים, כל התורנויות שבועיות. במשך שבוע שלם אחראי אחד מחברי הקומונה על הבישול, כשהעבודה מתחלקת שווה בשווה בין גברים ונשים. בקומה המרכזית של הקומונה, לצד חדר־האוכל, גם טלפון ציבורי המשמש את החברים. מצויים שם המיטבח, חדר־המישחקים, חדר הטלוויזיה והסיפרייה שבה הקירות עמוסים ספרים, בהם ספרים פוליטיים רבים הדנים בבעייה הפלסטינית. בקומה השלישית חדר־המוסיקה, שבו עוגב, פסנתר, גיטארה, סיפריית תקליטים ופטיפון סטריאופוני.

בבוקר יוצאים חברי הקומונה לעבודתם. הבנות עובדות כעוזרות־בית. כך סמדר, בת קיבוץ דליה שלקחה שנה חופש מקיבוצה כדי לחיות בכרם־שלום עם החבר שלה, אמיר; כך גם דנה אליאס, שהגיעה לכרם־שלום במיסגרת של"ת, ובד־בבד עם עבודתה כעוזרת־בית לומדת ביולוגיה באוניברסיטת תל־אביב, כשאת הלימודים מממנת אמה העירונית. עמית, הנשואה לירון, היא ילידת רמת־החייל ששירתה ב־של"ת בקיבוץ ברעם, הכירה שם את ירון, התל־אביבי במוצאו, התחתנה איתו ועברה לכרם־שלום. עמית לומדת תיאטרון, והקורונה מממנת את לימודיה, את לימודיו של ירון, הלומד מוסיקה ומתפרנס משירה ב־מקהלת קומרן, מממנת הקומונה בחלקם.

צחי לומד גיאודיזיה וקרטוגראפיה (מדידות ומיפוי בעזרת מחשבים) ועובד בחברת מחשבים, ואילו מירון כהן עובד כפוי־על־בניין ונהג ברכב של הקומונה, המוחזק בשכירות לצורך הובלות והסעות נוסעים. אילן עובד כמכונאי־רכב במוסך, ותמר עובדת כאחות בבית־חולים, בעוד הילה הקטנה מבקרת בגן־ילדים סמוך.

עוזרת

עמית מירון, חברת הקומונה מהתל־אביבית, עובדת כעוזרת־בית ולומדת תיאטרון באוניברסיטת תל־אביב. היא חברה בקבוצת תגובטרון.

מוסיקאי

ירון וינדמילר מנגן בעוגב. הוא נשוי לעמית מירון ועובד לפרנסתו כזמר במקהלת קומרן. את לימודי השניים מממנת הקומונה.

עוזרת

גם סמדר דרור, חברתו של אמיר קולבן, רקדן בלהקת בת־שבע, עובדת כעוזרת־בית. את המשכורות הם מפקידים בחשבון בנק משותף.

לא להיטמע במירוץ העירוני

יצד הגיעו הקיבוצניקים מכרם־שלום לקומונה עירונית? הסביר אמיר, שהוא דובר הקבוצה ואחד מפעיליה הבולטים של שס"י (שמאל ישראלי סוציאליסטי): „הקבוצה שלנו עזבה את כרם־שלום מסיבות פוליטיות. רובנו היינו מקורבים במידה כזו או אחרת לחד"ש. כל זמן שזה היה כרוך בהבעת דיעות ובשיחות, זה לא עורר עניין במשק. אבל עם הבחירות קיבל העסק ממדים רציניים, ואז החלו החיכוכים סביב הבעייה.

„החברים חתמו על מגילת היסוד של חד"ש והקיבוץ התנגד, כי החזית הדמוקרטית נמצאת מחוץ לקונסנזוס הלאומי ואילו הקיבוץ שייך לקיבוץ הארצי הציוני. כשהגיעו תוצאות הבחירות, היה רעש עצום. תישעה חברי"ה מכרם־שלום היו רשומים כמצביעי חד"ש. בסך־הכל היה ידוע על 20 איש שהצביעו חד"ש, על 30 שהצביעו של"י ושמונה למערך, וזה הביא להחרפה חזקה ביחסים שלנו עם הקיבוץ.

„אנו, מצידנו, נאבקנו על הקמת קומונה עירונית. חשבנו שזו יכולה להיות צורה טובה של פעילות פוליטית מחוץ לקיבוץ. דיברנו על עבודה בבתי־חרושת, על לרדת אל העם ולדבר עם הפועלים, אלא שהעניין לא יצא אל הפועל. הקיבוץ הארצי של שס"י (שמאל ישראלי סוציאליסטי): „הקבוצה שלנו עזבה את כרם־שלום מסיבות פוליטיות. רובנו היינו מקורבים במידה כזו או אחרת לחד"ש. כל זמן שזה היה כרוך בהבעת דיעות ובשיחות, זה לא עורר עניין במשק. אבל עם הבחירות קיבל העסק ממדים רציניים, ואז החלו החיכוכים סביב הבעייה.

„החברים חתמו על מגילת היסוד של חד"ש והקיבוץ התנגד, כי החזית הדמוקרטית נמצאת מחוץ לקונסנזוס הלאומי ואילו הקיבוץ שייך לקיבוץ הארצי הציוני. כשהגיעו תוצאות הבחירות, היה רעש עצום. תישעה חברי"ה מכרם־שלום היו רשומים כמצביעי חד"ש. בסך־הכל היה ידוע על 20 איש שהצביעו חד"ש, על 30 שהצביעו של"י ושמונה למערך, וזה הביא להחרפה חזקה ביחסים שלנו עם הקיבוץ.

„אנו, מצידנו, נאבקנו על הקמת קומונה עירונית. חשבנו שזו יכולה להיות צורה טובה של פעילות פוליטית מחוץ לקיבוץ. דיברנו על עבודה בבתי־חרושת, על לרדת אל העם ולדבר עם הפועלים, אלא שהעניין לא יצא אל הפועל. הקיבוץ הארצי צי לחץ על כרם־שלום, והחלטנו לעזוב."

לדבריו של אמיר נכנסה חברתו סמדר, וסיפרה: „הלכתי לחפש עבודה לפי מודעה בעיתון, ואז הסתבר לי שהבית שבו מוצעת העבודה מיועד להשכרה, שיש בו שלוש קומות ו־13 חדרים עם טלפון ציבורי, ושדמי־השכירות הם 6000 לירות לחודש. הבאתי לכאן את החבר"ה והחלטנו לשכור אותו ביחד."

חברי הקומונה פעילים מאד מבחינה פוליטית, מי בשמאל ישראלי סוציאליסטי, מי בחד"ש ומי במצפן. על לוח־המודעות של הקומונה מודבקת באותיות של קידוש־לבנה הסיסמה „שלום — עכשיו". חברי הקומונה הפגינו בכיכר־מלכי־ישראל, ומתמצלחה לרתק אנשים, וזוהי הדרך הטובה ביותר, לדעתנו, להעביר דיעות פוליטיות ולשכנע."

בשיחה מלב אל לב חשפו חברי הקומונה את תיסכוליהם הפרטיים. חלקם פגשו פלסטינים בחו"ל וחם יודעים כי הבעייה קשה לפתרון, וכי התהום עמוקה עד שאולי אינה ניתנת לגישור. למרות שהם מתעודדים עם דוגמות מן ההיסטוריה. פעילותם הפוליטית היא עניין של צורך יומיומי. אוטובוס הדמים גרם אצלם זעזוע כפול. הם הזדעזעו לא רק מהרצח והרג, אלא גם מן העובדה שהמיקרה הזיק לעניין פתרון הבעיה הפלסטינית יותר מאשר הועיל.

לוח המודעות

עמית מירון עומדת ליד לוח המודעות של הקומונה, הנמצא בקומה המרכזית. ברקע נראית סמדר דרור משוחחת בטלפון הציבורי. על לוח המודעות, לצד סיסמאות פוליטיות, מודבק לוח התורנויות של הקומונה.

כוונים להשתתף גם בהפגנת האחד במאי.

אמרה דנה: „הקומונה היא המיסגרת הנוחה לנו ביותר. חשבנו שזו תהיה מיסגרת שתשמור על שפיות־הדעת, ושרק כך נצליח שלא להיטמע במירוץ העירוני של כסף, עבודה וכל השאר. זוהי מיסגרת המאפשרת לנו כוח להמשיך. אני באה הביתה מהרחוב, ופוגשת אנשים בראש אחד. כל יום שלישי אנחנו נפגשים במישרדים של הוועד לשלום צודק, ועוסקים בפעילות פוליטית. גם כאן, בחדר־האוכל המשותף, מתקיימת פעם בשבוע שיחת קומונה ובה מלבנים דברים, מחליטים החלטות ועוסקים בנושאים פוליטיים."

כללית, הקומונה נכשלה

עמית: „חלק מהחברים בקומונה הם חברי התגובטרון, שזו קבוצה של תיאטרון פוליטי המורכבת מסטודנטים באוניברסיטת תל־אביב. התגובטרון התארגן בקיץ שעבר ועושה הצגות קטנות על בעיות פוליטיות. תפקידו ליצור תגובה. את הופעות הראשונות ערכנו בכיכר־אתרים, ואחר־כך באוניברסיטה, שם יש לנו ממש קהל. באחרונה העלינו הצגה חריפה על נושא סאדאת, בגין והשלום, כשהעיקרון הוא שהשלום נעשה על חשבון הפלסטינים. התגובה היתה חריפה, ימניים ושמאליים כאחד הגיבו. הצגה זה לא כרוז שאתה קורא וזורק לפח. הצגה היא מדיום המצליח לרתק אנשים, וזוהי הדרך הטובה ביותר, לדעתנו, להעביר דיעות פוליטיות ולשכנע."

בשיחה מלב אל לב חשפו חברי הקומונה את תיסכוליהם הפרטיים. חלקם פגשו פלסטינים בחו"ל וחם יודעים כי הבעייה קשה לפתרון, וכי התהום עמוקה עד שאולי אינה ניתנת לגישור. למרות שהם מתעודדים עם דוגמות מן ההיסטוריה. פעילותם הפוליטית היא עניין של צורך יומיומי. אוטובוס הדמים גרם אצלם זעזוע כפול. הם הזדעזעו לא רק מהרצח והרג, אלא גם מן העובדה שהמיקרה הזיק לעניין פתרון הבעיה הפלסטינית יותר מאשר הועיל.

אחרי שמונה חודשי. מגורים משותפים הם מודים שלא הכל כפי שקיוו שיהיה. אמרה דנה: „כל אחד מצפה לדברים אחרים. אחד רוצה לראות את הקומונה כגוף יותר פעיל בנושאים פוליטיים, אחר רוצה התפתחות של יחסים בין אנשים."

האם זה קרה?

עמית: „זה קרה, אבל פחות ממה שחשבנו שיקרה. צצו כל מיני בעיות. זה מסובך, לקחת תישעה אנשים ולשים אותם בבית אחד תחת קורת־גג אחת. בקיבוץ אומנם חיים ביחד, אבל החדרים מרוחקים זה מזה. זה קשה במיוחד לזוג נשוי, לנהל את חייו ביחד עם כולם."

ומה הלאה?

בשיחת הקומונה האחרונה החליטו הרוב אנשים כי למרות היחסים הטובים השוררים ביניהם, באופן כללי נכשלה הקומונה בתפקידה.

מדוע?

הקומונה, שרצתה לצאת למיפעלים ולבתי חרושת ולעבוד עם הפועלים, לא הגשימה רצון זה. בעבודתן כעוזרות־בית לא הצליחו הנשים שבחבורה להגשים את האתגר הפוליטי שנטלו על עצמן. לבד מאילן, העובד במוסך ומירון, העובד כפועל־בניין, האחרים אינם עוסקים בייצור. הבעיות שהתעוררו היו גדולות מאלה שלהן ציפו. בשיחת הקומונה הוחלט שאם לא יחול שינוי במצב, תפורק הקומונה. עד אז ימשיכו חבריה לנסות לחיות במתכונת של קיבוץ — אבל בעיר.

שלוש קומות

הקומונה משתרעת על פני שלוש קומות בבניין שברחוב מרכז בעלי מלאכה מס' 20 בתל־אביב. בבניין 13 חדרים ושכר הדירה הוא 6000 לירות לחודש. בחדר המדרגות מתנהלת פעילות חברתית ענייפה.

"אני לא אוהב לקום מוקדם בבוקר. עם לופטהנזה אני עוזב אחרי הצהריים..."

מדברי נוסע

לופטהנזה טסה מתל אביב למינכן ופרנקפורט כל יום ראשון, יום שלישי ויום חמישי בשעה 15.50.
לופטהנזה טסה לפרנקפורט מדי יום שני, רביעי, ששי ושבת בשעה 16.55.

Lufthansa

נמר של עיר

שיר המלגלג על כיבוש דרום־לבנון ✷ מסעו של עמוס עוז לארץ אובאנגי־שארי ✷ „הילד העברי הראשון" - כעיתונאי

✷ הומברט־הומברט בלי לזוליטה ✷ חיים גורי בדיסנילאנד

אנתולוגיה ישראלית

המשך יבוא

מאת מאיר ויזלטיר

מאיר ויזלטיר
הקברנות היא המשכה של הרבנות

הַמִּלְחָמָה הִיא הֶמְשֵׁכָהּ שֶׁל הַמְּדִינִיּוּת,
וְדֵרוֹם הַלְּבָנוֹן הֶמְשֵׁכוֹ שֶׁל הַגָּלִיל הָעֶלְיוֹן:
עַל כֵּן אֵד טִבְעִי שֶׁמְּדִינָה
תַּעֲרֹךְ מִלְחָמָה בִּלְבָנוֹן.

הַנְּעוּרִים הֵם הֶמְשֵׁכָהּ שֶׁל הַיַּלְדוּת,
וְדֵרוֹם הַלְּבָנוֹן הֶמְשֵׁכוֹ שֶׁל הַגָּלִיל הָעֶלְיוֹן:
עַל כֵּן אֵין טִבְעִי מִילְדִים וְנְעָרִים
לְיוֹרִים זֶה בְּזֶה בִּלְבָנוֹן.

הַקַּבָּרָנוּת הִיא הֶמְשֵׁכָהּ שֶׁל הָרַבָּנוּת,
וְדֵרוֹם הַלְּבָנוֹן הֶמְשֵׁכוֹ שֶׁל הַגָּלִיל הָעֶלְיוֹן:
עַל כֵּן תִּכְרֶה חֶבְרָה מְדִינָה הַצְּבָאִית
קְבָרִים רַעֲנָנִים בִּלְבָנוֹן.

הָעִתּוֹנוּת הִיא הֶמְשֵׁכָהּ שֶׁל הַפַּטְפָּטָנוּת,
וְדֵרוֹם הַלְּבָנוֹן הֶמְשֵׁכוֹ שֶׁל הַגָּלִיל הָעֶלְיוֹן:
עַל כֵּן שׁוֹקְלִים הָעִתּוֹנִים בְּכֹבֶד־רֹאשׁ
אֶת הַשֶּׁגֶי הַמִּלְחָמָה בִּלְבָנוֹן.

הַשִּׁירָה הִיא הַפּוֹקָה שֶׁל הָאֲמִירָה,
בְּדֵרוֹם הַלְּבָנוֹן וְגַם בַּגָּלִיל הָעֶלְיוֹן.
עַל כֵּן הַנֶּאֱמָר כְּמוֹ לֹא נֶאֱמַר,
וְעוֹד נִצָּא לְמִלְחָמָה בִּלְבָנוֹן.

ספרים

„כתיבת הארץ"

פעם היה מנדט בריטי בארץ־ישראל, ובירתה ירושלים. אחת משכונותיה החשובות ביותר של ירושלים באותם ימים היתה שכונת גאולה, השוכנת על גבול מאה־שערים. מעט מזיכרונות אותה השכונה, דמויותיה וילדיה, מביא עמוס עוז בספרו החדש שראה אור בימים אלה *.

באותה שכונת גאולה גדל גיבורו המאד־אוטוביוגראפי של עמוס עוז, שדבק בו הכינוי „סומכי": „פעם אחת הצעתי ב־שעור כתיבת־הארץ **, וכשקיבלתי את רשות הדיבור קבעתי בתוקף רב: „אנם החולה נקרא גם בשם סומכי". כמובן, כל הכיתה נעתה מייד בצחוק גדול וניבוי..." מכאן כינויו של המספר: סומכי. ויותר מזאת, בסופו של אותו שיעור הוא מקבל פתק מאסתי, חברתו־לכיתה שבה הוא מאו־הב, ובפתק כתוב: „משוגע אחד, למה לך להגיד תמיד דברים שעושים לך צרות? תפסיק!..."

הפרק הראשון בספר כך ליבלבה האהבה, מתאר את מסכת היחסים בין סומכי לבין אסתי: „אני הוא שהמצאתי לה את הכינוי „קלמנטיין" (היה שיר אנגלי בירושלים ב־אותם הימים, שיר של חיילים אנגלים ממחנה שנלר: „הו מיי דארלינג, הו מיי דארלינג, הו מיי דא — רלינג — קלמנ־טיין!"... ואסתי? היא נצאה בשבילי רק מילה אחת, ואותה היתה מטיחה בי בכר מן הבוקר, דבר ראשון בבוקר, עוד לפני שהתחלתי להציק לה: „גועלי". או גם „מג־עיל אחר"... אסתי היתה בוכה בגללי בהס־פקת עשור, ואני בגללה בלילה..."

סומכי של עמוס עוז גדל באווירה של ילדות נאיבית רצופה רצינות מחרידה: „בחנוכה כל ילדי ישראל לומדים בכיתה לכעום על היוונים הרשעים. כפורים על

עמוס עוז
אל מקורות נהר הזאמבזי

הפרסים. בפסח שונאים את מצריים ובל"ג בעומר את רומא. אחד במאי הוא יום ההפגנות נגד אנגליה, בתישעה באב צמים נגד בבל ורומא, בכ"ף בתמוז מתו הרצל וביאליק, וביו"א באדר זוכרים לנצח את מה שעוללו הערבים לטרומפלדור ולחבריו בתל־חי. רק בט"ו בשבט לא רבנו עם אף אחד ולא היו לנו צרות, אבל דווקא — להכעיס — בט"ו בשבט כמעט תמיד יורד גשם..."

כך מתנהלים חייו של סומכי עד לחג השבועות, שבבוקרו מופיע הדוד צמח (יוצמח, בלשון אביו של סומכי) מתל־אביב, ומביא לנער במתנה זוג אופני ראלי משו־משים, המחוללים מהפכה בחייו של סומ־כי. הילדים האחרים מקנאים בו, ואינם מסתירים כלל את קינאתם: „תסתכלו מה זה. לסומכי קנו אופניים של כנות, כלי רמה... עוד מעט יקנו לו גם שימלת־שבת... מתאים לסומכי סרט ורוד בשערות שלו... הוא ואסתי יהיו שתי חברות־הכי־מוכות... רק שאסתי כבר לובשת חזיה ולסומכי עוד אין..."

אלא שסומכי כובש את כעסו בחלו־מות ובהזיות של הרפתקות: „עוד היום אני שועט מכאן... דרומה והלאה, דרך קסטון ותלפיות, דרך בית־לחם, חברון ובאר־שבע, דרך הנגב ומדבריות סיני אל לב אפריקה בואבה מקורות הנהר ואמבזי, בורד ואמרין בין המון ילידים צמאי־דם..." על־מנת לממש את תוכניתו נוסע סומכי לבית חברו אלדו קסטלנובו, שאביו קוסם בגפרורים ובעל סוכנות גדולה לנסיעות, שהוריו לא הירשו לו אופניים „מפני שהרכיבה עלולה להזיק להתקדמותו של אלדו בנגינה על כינור..." שני הנערים משווים מסלולי מסע שונים על־פני מפת אפריקה: „אני דיברתי בהתלהבות על המהרי הנורא שבעיר חרטום בירת סודאן, ועל טרזן האמיתי שביערות מאנגנייקה, לשם מועדות פני בדרכי אל מקורות הנהר זאמבזי שבארץ אובאנגי־שארי..."

סומכי אינו יוצא למסעו הנכסף. בעיס־קת־חליפין מחוכמת מחליף אלדו עם סומ־כי רכבת חשמלית באופניים שלו, ומח־תימו אף על שטר־מכר. בצאת סומכי לרחוב, הוא מבחין בכתובת צבועה על הקיר עם שגיאה: „בוז הספר הלכן! ושייפתר כבר בן־גוריון!" הוא מנחש מייד שהכתובת נכתבה בידי בן־כיתתו הגברתן, גואל גרמנסקי. סומכי מעתיק את הכתובת, מאחר שיש בכוונתו להיות משו־רר לכשיגדל. גואל צץ לפתע ומכריז על סומכי כעל „מרגל אנגלי שפל..." ולאחר מקח־ומיממכר הוא מחליף את הרכבת ה־חשמלית שסומכי החליף תמורת אופניו ב־כלב שמריהו, שנמלט מסומכי עד מהרה.

כך מתפתחת לה עלילה אופיינית מאד לירושלים של שנות ה־40' ולילדי שכונות־הספר שלה, עלילה שמוטב יהיה להשאיר את סיומה כהפתעה לקורא. בעיברית רהר־טה ובלתי־מכופתרת, ובעזרת ציוריה ה־פשוטים והמרשימים של אורה איתן, עלה בידי עמוס עוז ליצור את אחד מסיפורי הנוער המרשימים ביותר שראו אור ב־עיברית בשנים האחרונות.

תיעוד

חולם ולוחם

איתמר בן־אב"י (אליעזר בן־יהודה) „הילד העיברי הראשון" (1943—1885) מייסדו ועורכו של היומון דואר־היום ב־שנת 1919, היה הבונקונפורמיסט והמהפכן הראשון בעיתונות העיברית בארץ. בימים אלה ראה אור מיבחר של מאמריו, בספר שמתוכו ניתן ללמוד רבות על מעופו העי־תונאי של איתמר בן־אב"י *, שהתפרסם בארץ בזכות מקוריות מחשבותיו, גילוי־ליבו שתעב כל צביעות, ועצם היותו במי־דת־מה איש ריב ומדון, שביכר שלא לפ־סוע בדרך הסלולה והמקובלת.

במשך 15 השנים בהן ערך את דואר־היום, חולל בן־אב"י מהפכה רחבת־ממדים בעיתונות העיברית, וחידושיו בהשראת ה־עיתונות המערב־אירופית, הפיחו רוח חד־שה בהווי הכללי של היישוב היהודי בארץ. בן־אב"י הצליח להטביע את חותם הקצב של המאה ה־20 על לשון העיתונאות ה־עיברית. יחד עם זאת, במקביל, היה בן־אב"י הראשון שהנהיג את מדור „המו־דעה הקטנה" נוסח העיתונות האיטלקית ב„רבע גרוש השורה", וגדש את עמודי עי־תונו בתצלומים רבים, עד כדי כך שיום אחד דפקו על דלת דירתו „אנשי מישׂ־לחת מטעם „פועלי ציון", ביניהם י. זרי־כבל והסופר י"ח ברנר, להתרות בו שלא

איתמר בן־אב"י
מוגדת משותפת ליהודים ולערבים

ייתפס לעיתונות ה„זולה" ו„הצהובה"..." כמאמרו של ד"ר יוסף נדבה במבוא לקו־בוץ מאמריו של בן־אב"י.

איתמר בן־אב"י האמין בעיתונות תו־כסת, ועל כן דאג לספק לקוראיו יום־יום „מירעשים" (סנסציות ו/או סקופים) נוסח אמריקה בדואר־היום. במקביל הוא פירסם גם שבועון באנגלית, ויומון בערבית (באריד־אל־יום). את עצמו הוא הגדיר במילים: „מאמרי־לוחם־פולמוסן הייתי מעודי, ועיתונאי זה תפקידו — להילחם כלי משוא־פנים בכל תופעה ציבורית פגו־מה..." ומוטו זה הביא את איתמר בן־אב"י לעימותים שהביאו לכליאתו בכלא ביד שילטונות המנדט, להפסקות בהופעת עיתונו, ולתביעות־דיבה בגין השקפות חריגות ובלתי־מקובלות שפירסם.

חלק מרשימותיו המקובצות בספר זה, טעמן והאקטואליות שבהן בבחינת כמו היום נכתבו. כאופוזיציונר חולם ולוחם, הוא בוחן את התנפצות החלום הציוני, כן גם דיעותיו בנושאים כגבולות המדי־נה העתידה לקום, הבעייה הערבית והפלס־טינית (ראה: ציטוטון), ורמת מוסרם של המנהיגים. מתוך אחדים ממאמריו ניתן

* עמוס עוז, „סומכי", סיפור לבני־הנעורים על אהבה והרפתקות, ספריית „דן חסכן", הוצאת „עם עובד", 85 עמודים.

** כותרת שעורי הגיאוגרפיה של ארץ־ישראל בימי המנדט ובראשית שנות המ־דינה, היתה „כתיבת הארץ", בתוכניות־הלימודים של בתי־הספר.

* איתמר בן־אב"י, „חלומות ומילחמות", התקין והביא לדפוס אהרון אבן־חן, בהו־צאת הוועד הציבורי להוצאת כיתבי אי־תמר בן־אב"י, 359 עמודים.

„פלשתיניות"

ציטוטון

הוא שם מאמרו של איתמר בן־אב"י שראה־אור ב„דואר היום", כ"א כשבט תרפ"ט — 1.2.1929, כי הוא כתב בין השאר:

„...אין לנו צורך ברוב עיברי בארץ־האבות, מפני שתושביה המוסלמים והנוצרים הינם, ברובם המכריע, לא פחות יהודאים משבי הגולה; אלא שלרגל ריפיונם הרב אחרי החורבן הגדול קיבלו חלק מהם את דת האיסלאם, בימי מוחמד ועומר שניהם, ואת האמונה הנוצרית בימי מסעי הצלב... יום יבוא — סיימתי את דברי — שיסודות אלה יתחברו שוב לגוף העיברי הגדול, אם לא מצד הדת עצמה, הרי בכל־אופן מצד התנאים הכלכליים והמדיניים החדשים, ואולי גם מצד קירבת שתי הלשונות־האחיות... רצוננו זה, אבל, לא כלל מעולם — גם לא יכלול לעולמים — את הדרישה לדחיקת רגלי ,הגר תיושב בארץ מכבר'. השגיאה היסודית בכל הבניין הציוני היתה, שהכל שכחו רק דבר אחד — את יישותם של דוברי־הערבית בארץ־ישראל. יישות זאת אינה נמחקת כלאחר־יד. מה שלא יכלו לעשותו אף הרומאים התקיפים, כיצד נעשינו אנחנו? בייחוד, מאחר שאין כל ספק־ספיקא אצלי, שאותם דוברי הערבית אשר עימם הננו עומדים במגע ובמשא תמידי היום, אינם אלא היהודאים הקדמונים, ושעל־כן עשרת מונים עלינו להתחשב בריגשותיהם ולכבד את שאיפותיהם. בתנאים אלה רק דרך אחת לפנינו ברגע זה, אם אומרים הננו לחיות עם שכנינו — אלה אחינו ובשרנו — חיים משותפים בשנים הבאות עלינו לטובה והוא — דרך התאמת מגמותינו למגמותיהם, הם, בגבולות, ההצהרה הבלפורית... בנוף ה,פלשתיני' חלק הנם — אם ירצו בכך ואם ימאנו — מהמדינה החדשה שנוצרה בגאוניותו של בלפור, בחרבו של אלנבי, ברצונו של העם היהודי, בהשתדלותו של וייצמן, ובהסכמתו של חבר הלאומים... אל תראום במצבם היום. אל תחשבום בורים ויחפים כולם. בעשר השנים לשילטון האנגלי הם התקדמו ויצליחו למאד. עם ריבוי בתי־הספר, עם חיזוק החיים הכלכליים, עם פתיחת האופקים לחוץ, עם המשכת השינויים היסודיים בחיי המזרח מתורכיה ועד למצריים — מה יתקדמו ומה יצליחו עוד. שש מאות אלף הם היום. מיליון (אולי הרבה יותר, יחד עם מזרח־הירדן) יהיו מחר! אבותיהם אבותינו, לשונם כה דומה לשלנו, וכובד המרכז לחייהם מעכשיו ולתמיד איתנו יחד... הנח מדוע עם כל התגלות הסוערת ליהודה העצמאית, פלשתיני אני באש לא פחות לוהטה...

...קורטוב של אחדות חינוכית הוא הכרח מדיני, כלכלי וחברתי לכולנו, כגון לימוד מספיק של ערבית ועיברית בבתי־הספר, וביחוד — הכנה שיטתית של כל ילדי הארץ ברוח ה,פלשתינות'. עצם העובדה, שהעבריים דואגים לבתי־הספר שלהם בלבד אינה נותנת להם את הזכות להתאונן על מורי בתי־הספר הערביים, המחנכים את תלמידיהם ברוח שינאה והתנגדות לגוע העיברי... בשביל כך אינני יראה לחזות מעכשיו את היום שבו יושיטו דוברי־ערבית את ידיהם לדוברי העיברית באחווה אמיתית; בשביל כך מאמין אני באמונה שלמה כי בעצם עינינו נחזה כולנו מתנופף על כל מיגדל ובית בכל ערי הארץ וכפריה, לא דיגלה של אנגליה, כהיום, בלתי־אם הדגל המשותף לכולנו בתכלת רצועתה ממעל, בירקרקר רצועתה ממטה, על פני שדה לבן שבמרכזו יחבוק מגל השחר המזרחי את הכוכב המשוייש למגיננו הדוויד־י... מובן, שבתל־אביב ובכל כפרינו אנו יתנופף דגלנו התכול־לבן בצילו של הדגל המשותף. זוהי ,פלשתיניות'. זוהי ציוניות...

ללמוד רבות על מאמץ החשיבה שהעניק לנושא החיים בצוותא עם הערבים בארץ־ישראל, וכיצד דגל בהיות הארץ הזאת מולדת משותפת ליהודים ולערבים תוך שלדעתו, המטרה שאליה יש לחתור צריכה להבטיח את „אי־השתלטותו של עם אחד על מישנהו..."

מתוך סיגנון כתבותיו הקצרות המופשטות, המיועדות למיגזרים רבים של קוראים, ושאר כיווני רעיונותיו העיתונאיים, דומה כי העיתונות העיברית השכילה רק בעשור האחרון להגשים את חלום העיתונות של „הילד העיברי הראשון", שלא זכה בכבוד הראוי לו. גם גישתו ללשון העיברית אינה גופלת מזו של אביו, מחייה הלשון העיברית, אליעזר בן־יהודה. בסופו של הספר מופיע מילון קצר של הידושיו הלשוניים, המופיעים בספר מאמריו, ובי־ניהם מילים כמו:

התהכנות = הבנה הדדית.
יהודאי = אזרח יהודה העצמאית.
ישבנות = קולוניזציה.
?עין = נייטרלי (לא עם, לא נגד).
מאון = מאה שנה.
מאחדה = קואליציה.
רכושן = קפיטליסט.

מילים היכולות למצוא מקום מכובד גם בעיתונות המשוכללת של סוף שנות ה־70'.

ניתן לצרף ספר זה לרשימת ספרים, המצטרפים לכדי ההיסטוריה האמיתית, הבלתי־כתובה עדיין, של ארץ־ישראל.

תרגום

פנין

לפני כעשרים שנה פירסם הסופר ממוצא רוסי, ולאדימיר נאבוקוב, את הנוסח האנגלי של ספרו לוליטה (המתאר את סיפור אהבתו של הומברט־הומברט לקטינה בשם „לוליטה", שהפכה שם־נרדף בתרבויות המערב). אלא שכיום אין עוד ספק ש־לוליטה היה בחינת משל של ליגלוג סרקאסטי, שבו עימת נאבוקוב את סיפור תרבותה ה„קטינה" של ארצות־הברית עם תרבותה המתנוונת והשוקעת של אירופה.

בסיפרו פנין, שראה אור בעיברית* החודש, עוסק ולאדימיר נאבוקוב באותו נושא, מבלי שיזדקק ל„לוליטה", תוך שהוא מסתפק בפרישת עולמו הרוחני של הומברט־הומברט, אותו הוא מציג הפעם בדמותו של פרופסור טימופיי פנין: „קרח בתכלית השלמות... שזוף ומגולח למישעי... בשפתו העליונה הקופית, בצווארי העבה, ובפלג־גופו העליון..." תיאור, שבמקביל לתיאור העלילתי מעיד על כך שפנין הינו בן־דמות מאד־אוטוביוגרפית לנאבוקוב עצמו, ששימש שנים רבות כפרופסור לסיפרות רוסית בארה"ב**.

במהלך עלילת הספר כולו נוהג פנין כמיגהג תיגוך תרבותי שניישבה בין היגויים האמריקאים, תוך שהוא מרעיף ליגלוג רב על ערכי התיגוך האמריקאי, מולם הוא מציב גיבור מובס, השונה בתכלית השינוי מאורח החיים האמריקאי וה„חלום האמריקאי". זהו ספר רצוף בדיחות אקדמיות בסיגנון: „ראש המחלקה לצרפתית, שחשב כי שאטובריאן *** היה אשף־מטבח מפורסם..."

את גיסונו של הומברט־הומברט ללכוד את לוליטה, ממיר נאבוקוב בספר זה בקשר מאבק עם המכונות, הלא הן בשורתה הת־

* ולאדימיר נאבוקוב, „פנין", תירגום: אברהם יבין, „ספרייה לעם", הוצאת „עם עובד", 160 עמודים.

** אביו של נאבוקוב שימש תקופה קצרה כשר במשלת קרנסקי שקדמה להשתלטות הבולשוויקים על רוסיה, והוא אף רומז בספר על פגישה אחת עם קרנסקי.

*** פרנסואה רנה שאטוברייאן (1848—1768), סופר ומדיניי צרפתי.

תרבותית הגדולה של ארצות־הברית. פנין נאבק במכונת־כביסה, במגורות־שיזוף וב־מכוניות יד־שנייה, תוך שאינו מסוגל להתחמק מעברו הרוסי, וקובע קביעות סרקאסטיות למדי, כגון: „המישטרה הרי־פית המטאפיסית יכולה גם יפה מאד לש־בור עצמות פיסיות..."

במהלך הספר עולה, בכמה מן הפרקים, דמות אשתו־לשעבר של פנין, המנסה להו־ריש לו את ילדה מנישואיה השניים, שהוא תוצר התרבות האמריקאית, העומד להפוך צייר, וחושב: „כי יצירת־האמנות הנוצרת בחבל, בולים, עיתון שמאלני וחריונים מושתתת על סידרה של נדושויות משמימות..."

נאבוקוב אינו חוסך שיבטו מחבורות של מהגרים רוסיים „לבנים" הממשיכות לחיות את עברן ב„ארץ האפשרויות הבל־תי־מוגבלות", והוא מתאר: „קיטעי דיין־ודברים נלהטים בין פרופסור בולוטוב, מו־רה ל,היסטוריה של הפילוסופיה' לבין פרופסור שאטו, מורה ל,פילוסופיה של ההיסטוריה'..."

אמריקה אינה גן־עדן בעיני פנין/נא־

ולאדימיר נאבוקוב
ציונות וליגלוג

בוקוב, וכן גם לא אוניברסיטותיה. את ראשית סמסטר־הסתיו של שנת 1954 רואה פרופסור פנין כך: „והקולג' עודנו מח־ריק וחולך. בוגרים עמלנים, בעלי נשים הרות, עדיין כתבו עבודות־נמר על דיס־טוייבסקי וסימון דה־בובואר. מחלקות ל־סיפרות עדיין פעלו תחת הרושם המטעה כי סטנדאל, גולסוורתי דרייזר ומאן הם סופרים גדולים. מילות־פלסטיק כמו ,קונ־פליקט' או ,דגם' עדיין היו באופנה. כרגיל התאמצו והצליחו מדריכים עקרים ,להניב' בסקרם את ספריהם של עמיתיהם הפורים מהם..." ליגלוג ציני זה על החיים האקדמיים האמריקאים, אינו פוסח אף על מראה הדמוקרטיה האמריקאית. אחד מ־גיבוריו של נאבוקוב מביא בקבוק ודקה למסיבה, ושם נאמר לו: „אני מקווה ש־סנאטור מק־קארתי* לא ראה אותך מת־הלך עם הבקבוק הזה..."

על כל פנים, נאבוקוב כותב על תר־בות, ועל גיבור תרבותי שאמריקה אינה זקוקה לו כלל: „מי צריך את האישיות שלו? אף אחד לא! הם ידחו את אי־שיותו הנפלאה של טימופי כלי להניך עפעף. העולם צריך מכונה, ולא טימופי..."

אי־הבשורה התרבותית של אמריקה, היא בשורת פנין של נאבוקוב, ודומה שתיאורי החיים האקדמיים האמריקאים משולים ל־תיאוריה של „לוליטה" אחרי שבגרה ונישא לאיש, והיא מזדקנת כבר בגיל עשרים. זוהי אמריקה בעיניו של נאבוקוב.

* סנטור מק־קארתי, שניהל את „ציד־המכשפות" האנטי־קומוניסטי בארצות־הברית בראשית שנות ה־50'.

בחטף

על קרן הפופאי

● במדור חדש בדבר השבוע, תחת הכותרת „מילים מילים", החל העיתונאי והמתרגם (תוך הפח, תמונה קבוצתית עם גברת) **חיים איזק**, בהצגת מונחים עיב־ריים חדשים כתחליף למונחים לועזיים ה־שגורים בעיברית. מונחים אלה מובאים משולחן האקדמיה ללשון העיברית. שי־מוש מילולי הרווח בשנים האחרונות ב־עיברית הוא: „הלובי הישראלי בוושינג־טון..." ההצעה הניצבת בפני האקדמיה, לדיברי איזק, למילה LOBBY היא: **שדלר** — LOBBYIST; **שדלרות** — LOBBYING, והפועל TO LOBBY יהא, בעיברית, ל**שדלר**. ● אחת מאגדות הסיפרות העיברית הצעירה והמתחדשת עו־מדת על סף ניפוצה. מבקר צעיר וחד־עט, שהתפרסם בשנים האחרונות בתר־גומים רבים מכל הלשונות, עומד להת־גלות בעמדה שתזכיר את ביגדי המלך החדשים של **הנס כריסטיאן אנדרסן**. ומעשה שהיה, כך היה: סופר ישראלי נו־דע פגש בסופר דרום־אמריקאי נודע יותר. במהלך פגישתם ביקש הסופר הדרום־אמ־ריקאי מעמיתו הישראלי לברר, מדוע מת־עכבת מזה שנתיים ימים הוצאה־לאור של תרגום אחד מספריו לעיברית. כאשר שב הסופר הישראלי ארצה, וניגש לבית־ההו־צאה שעליו היה להוציא לאור את הספר, הובהר לו שהספר תורגם אומנם לעיברית, ובידי אותו מבקר ומתרגם שנון, שמסר את נוסחו המתורגם כבר לפני כשנתיים. אלא שאליה וקץ בה: בבדיקה שיגרתית הסתבר לעורכי בית־ההוצאה, על סמך פיענוח כמה שגיאות, שהספר תורגם מ־צרפתית — ולא מספרדית. מזה שנתיים מחפשת אותה הוצאת הספרים משכתב, ש־יתקין את התרגום לשם הוצאתו־לאור ב־

חיים גורי
ייעוץ ישראלי בדיסנילנד

עיברית ● סיפרו של **א.ב. יהושע**, המאהב, עומד להיות מוסרט בקרוב ● אחת מידיעות התרבות המרתקות ביותר בתולדות התרבות הישראלית, פורסמה ב־אחרונה במיסגרת המוסד הכלכלי של ידי־עות אחרונות: „שרי האוצר והתיירות אישרו באחרונה את השתתפות ישראל בפרוייקט ,חלון ראווה עולמי', שיתקיים במרכז ,עולמו של וולט דיסני' בפלורידה שבארה"ב. ההשתתפות תעלה לישראל לא פחות מ־80 מיליון ל"י (5 מיליון דולר), וכבר הוקצבו למטרה זו 150 אלף דולר. לכל מדינה שתשתתף ייגתן ביתן. ביצועו ייעשה ע"י מרכז וולט דיסני. הצוות הבינ־מישרדי המטפל בנושא, בראשות דובר האו־צר **דויד בר־חיים**, מתכוון לפנות לאדרי־כל **משה ספרדי**, **לחיים גורי** ול**לאה פורת**, שישמשו צוות חשיבה בתיכנון הבי־תן... אם להשוות סכום זה לסכום, שלדיב־רי **דויד אדמון**, עומדת הממשלה להשי־קיע בתגיגות השלושים לישראל, העומד על סך 30 מיליון לירות ישראליות, סביר להניח כי 80 המיליון הנ"ל יילכו „על קרן הפופאי".

מאת דן עומר

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל-אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118
חניה חופשית

רובקס
המתנה היפה ביותר

קול
השלום -
הקול
שלך!

הופיע גליון חדש

פרוזה 21

בין המשתתפים:
יונה וולך, עמוס קינן, יוסף מונדי יותם
ראובני, י.ד. אברמסקי ורינו צרור.

בגליון: הנוסח המלא של המחזה

צ'ארלי קצ'ארלי

מאת דני הורוביץ * פרס I.T.I. 1978
להשיג: בדוכני עתונים ובחנויות ספרים.
גליונות קודמים ומניים ת.ד. 6072, ת"א.

לכבוד
„פרוזה" עתונספרות
ת.ד. 6072, תל-אביב
א.נ.,
אני הח"מ .....
ת"ז .....
כתובת: ..... מיקוד .....
מבקש לשלוח לכתובת הנ"ל את הירחון לתקופה של שנה
החל מגליון מס' .....
רצ"ב המחאה מס' ..... משוכה על בנק .....
על סך: —.100 (מאה ל"י)
תאריך ..... חתימה .....

הצפון הפרוע

(המשך מעמוד 27)

חמאמי ואחרים, הייתי עד ללבטיהם באותם הימים של ראשית מילחמת־האחים.

הפלסטינים ידעו שאסור להם להיגרף ל־עניין פנימי זה. הם השתדלו להישאר ב־חוץ. יאסר עראפאת אף נטל לעצמו את יוזמת התיווך, בהצלחה מסויימת. בכל זאת נכנסו למערבולת. מדוע?

אמר לי אחד הלבנונים, ששוחח־תי עימם לאחרונה: „לא היתה להם ברירה. הפלסטינים חיו בשכונות המוסלמיות הסוניות. הם היו קשו־רים בבני השכונות האלה. כאשר השכונות הותקפו על־ידי הנוצריים, והסונים עמדו על נפשם, לא יכלו אנשי אש"ף לעמוד מנגד."

חיש מהר נתברר כי כוחות אש"ף, שכבר היה להם נסיון קרבי, היו הכוח הצבאי החזק ביותר בקואליציה המוסלמית־סונית־דרוזית־שמאלית־פלסטינית. עיקר נטל ה־מילחמה, בצד המוסלמי־שמאלי, רבץ על שיכמם. בקיץ 1976 עמדו לכבוש את כל לבנון. ערב נפילת המעוזים הנוצריים, נקראו הסורים אל תוך לבנון.

דבר הדיפלומאטים

א יש מבין הלבנונים שדיברתי עי־מם לא האמין כי המצב עשוי אי־פעם לחזור לקדמותו.

לבנון הישנה מתה. הכך מדב־רים עליה בצער, אולי בנוסטלגיה, כעל ברמינגן.

הסורים שולטים בלבנון, ואיש אינו מעו־ניין שייצאו משם. איש אינו אוהב את הסו־רים. הכל שונאים אותם, פחות או יותר. אך הכל מבינים שאין ברירה.

מבחינה גיאוגראפית, לבנון כולה אינה, למעשה, אלא מעין מובלעת בסוריה. חוץ מן הגבול הישראלי, כל גבולות לבנון הם עם סוריה. כל הסחר הלבנוני מיועד לסו־ריה, או עובר את סוריה. היצתקות לבנון מסוריה לא תתואר.

הפלסטינים הפכו חלק בלתי־נפרד מן ה־תמונה הלבנונית. הקריאות של מנהיגים מארוניים קשישים, הדיפלומאטים של לבנון, „לגרש את הפלסטינים מלבנון", יכולים לעורר רק גיחוך בכל מקום (מילבד ישר־אל).

בין סוריה ואש"ף נוצר מעין איזון. אש"ף אינו יכול לפעול — מבחינה צבאית ומדי־נית — נגד רצונה של סוריה, סוריה היתה רוצה לשבור כליל את עצמאות אש"ף, אך אינה מסוגלת לכך. קיימת הסכמה איל־מת בין השילטון הסורי והנהגת אש"ף, ועל פיה כל צד משלים עם קיומו של ה־שני.

לגבי העתיד, אין לאיש ציפיות ורודות. „הדבר הטוב ביותר שיכול לקרות הוא שהמצב הנוכחי יימשך עד כמה שאפשר," אמר לי לבנוני. איש אינו מעיז עדיין על דעתו מה יכול להיות המצב בעתיד.

„לבנון הישנה, שהיתה מרכז כספי ו־מיסחרי לכל המרחב, מתה. היא לא תח־זור. יתכן שאתם, הישראלים, תקבלו חלק מן התפקידים שלה, אם יהיה לכם השכל לעשות שלום." שח לבנוני נוצרי, בסיגנון של ויתור והשלמה.

מסתבר כי במשך 30 שנה חשי־שו הלבנונים מפני היום שבו תע־שה ישראל שלום עם העולם ה־ערבי. אחרי ביקור אל־סאדאת נד־מה להם שעכשיו, נוסף על כך שאר האסונות שפקדו אותם, חוזר ומת־רגש גם אסון זה.

ביקור אצל עראפאת

ל תוך כוורת דבורים זה הכניסה ממשלת ישראל את ידה, בקלות־דעת שמקורה בבורות טוטאלית.

לדרום לבנון היא הכניסה גורם זר — חילי־האו"ם — שאיש אינו יכול לנחש מ־ראש מה תהיה תוצאת נוכחותו.

בשאר לבנון היא מערערת את האיזון העדין שנוצר, איכשהו, בין הכוחות והגור־מים. היא עלולה להמיט שואה על לבנון, ובעיקר על המימסד הנוצרי, שנתן לה את ידו.

קשה להבין מה התועלת שתצמח לישראל מהתערבות בלתי־מחוש־בת זו. דבר אחד כבר ברור: היא לא החלישה את אש"ף, אלא להי־פך. מעמדו לא זכה אש"ף להכרה בינלאומית כה מרחיקת־לכת, כמו עתה, כאשר מזכיר האו"ם בכבודו ובעצמו בא לחיפגש עם יאסר ערא־פאת, כמי שמבקר ראש־מדינה.

קטלוג OK 1978

נותן לך מבט שונה ואופקים חדשניים על חיי המין שלך...

התכשירים, האביזרים ועזרי המין המהפכניים המוצגים בקטלוג ארוס 78 יעניקו לכם/ן תמונה שונה ונועזת אודות האפשרויות אותן עדיין לא חשתם/ן בחיי המין שלכם/ן.

— — — — גזור ושלח — — — —

לכבוד ש.צ.מ. בע"מ
ת"א, רח' אבן־גבירול 30, טל: 263498
פתוח רצוף מ־8.30 עד 19.00 — הכניסה למבוגרים מגיל 18.
נא לשלוח לי באריזה אטומה
☐ קטלוג ארוס בסך 5 ל"י
מיוחד לגבר!!!
☐ ויברטור דמוי אבר מין בסך 780 ל"י
נשי
מיוחד לאשה
☐ ויברטור דמוי אבר מין גברי עם ויברציה בסך 580 ל"י
חדש!!!
☐ בובות מין (לפי הזמנה) בסך 960 ל"י
☐ קונדום מאריך את המין ב־5 ס"מ (לשימוש רב פעמי) בסך 120 ל"י
☐ טיימר אמצעי מניעה למישגל ארוך ומשוחרר (עם השהייה) בסך 120 ל"י

☐ ויברטור קטן לעיסוי אינטימי בסך 100 ל"י
☐ ויברטור גדול לעיסוי אינטימי בסך 180 ל"י
☐ ויברטור עשוי גומי בסך 420 ל"י
☐ אמצעי מניעה מחוספסים (6 יחידות לשימוש רב־פעמי) בסך 120 ל"י
☐ אמצעי מניעה, סידרה מעורבת עם 7 סוגים בסך 120 ל"י
☐ 10 קופסאות של אמצעי מניעה משומנים מתוצרת גרמניה בסך 150 ל"י
☐ 10 קופסאות אמצעי מניעה בסך 120 ל"י
☐ אצבע תאווה סינית בסך 78 ל"י
☐ אהבה בשניים. אלבום מצולם אודות טכניקת האהבה (שני חלקים) בסך 170 ל"י

שימו לב!! כל המחירים כוללים מ.ע.מ. ודמי משלוח

שם ושם משפחה ..... גיל .....
כתובת .....
סמן ב־× המוצר בו אתה מעונין ושלח צ'ק או המחאת דואר.

רלי פרי, חשפנית בת 31, גילתה סוג חדש של קיפוח בארץ: לדבריה מקפחת הצנזורה את החשפניות הישראליות לעומת עמיתותיהן מחו"ל

ע שרים ואחד הגברים, בעלי החזות המכובדת וסבר־הפנים החמור, נעצו עיניים בשתי הצעירות שהתלטפו, התחבקו והתנשקו במרכז החדר, כשהן עירומות כמעט. אחת הצעירות שכבה על הארץ כשברכיה מורמות והשנייה כרעה מעליה, כשראשה נוגע בערוותה של השוכבת.

חברי המועצה לביקורת סרטים ומחזות רגילים לראות קטעים ארוטיים על מסך הכסף ועל הבמה, אבל מופע חי כזה היה לגביהם אירוע יוצא־דופן. במיקרה, או שלא במיקרה, הם הופיעו באותו יום בהרכב מלא.

„קטע הסיום של המופע שלכן נועז מדי," הודיע נציג המועצה לשתי החש־פניות, „בשום פנים ואופן לא נוכל לאשר אותו." לרלי פרי ולמימי טון לא נותרה ברירה אלא לאלתר על המקום סיום אחר, צנוע יותר, ובסופו של דבר הצליחו לזכות באישור הנכסף.

„נסענו במייוחד לירושלים כדי להציג את המופע שלנו בפני הצנזורה," סיפרה רלי פרי השבוע. „כל חברי המועצה היו שם, ביניהם גם קצין־משטרה בכיר. את הסיום נאלצנו לשנות לפי דרישתם: שתי־גן כרענו על הברכיים והתנשקנו בפה."

„הצנזור מעדיף עירום זר!"

„הגבירה והמשרתת"

ר לי זועמת: „הצנזורה גורמת לכך שבעלי המועדונים הגדולים בארץ מע־דיפים חשפניות תוצרת־חוץ. לי ולמימי יש מופע נהדר, עם סיפור ועלילה, אבל לא נותנים לנו להופיע במקומות מכובדים, כמו נובמבר וקאראוואן. תחת זאת אנחנו תקו־עות כבר כמה חודשים במועדון קטן ברחוב הירקון.

„לחשפנים ולחשפניות מחוץ־לארץ מר־שים להופיע בצורה נועזת ורק אנחנו, המקומיות, צריכות להתנשק ולהתחבק בהתאם להגבלות הצנזורה, שלא מרשה לנו לשכב אחת על השנייה או לגעת בחזה ובערווה, לא בפה ולא בידיים.

„גיהלתי לא מזמן משא־ומתן עם מועדון התיאטרון החיפאי, ולבסוף הודיעו לי ש־מצטערים, אבל הם החליטו לייבא צמד חשפניות מצרפת. שאלתי אם זה בגלל שאנחנו ישראליות, ואמרו שכן, אבל אין להם ברירה. הקהל רוצה לראות הצגה נועזת. אני חוששת שאם אפנה למועדו־נים אחרים, הסיפור הזה יחזור על עצמו.

„אנחנו טובות ברמה בינלאומית, והמיש־חק שלנו טוב בהרבה יותר משל הזרים. הם מסוגלים רק לקיים יחסי־מין על ה־במה, אבל לשחק ולהביע הבעות־פנים הם לא מסוגלים. במופע שלי השקעתי 4000 הקטנים ברחוב הירקון. כדי לקבל אישור למופע החשפנות שלהן, הנקרא **הגבירה והמשרתת**, נסעו השתיים לירושלים והציגו אותו בפני חברי **המועצה לביקורת סרטים ומחזות**. הן קיבלו את האישור אחרי שאילתרו במקום סיום אחר, ושינו את סצנת הסיום הנועזת.

המופע השני במחלוקת

רלי פרי (משמאל) בחצאית שחורה קצרה ובסינר לבן, מפשיטה תוך כדי ליטופים את מימי טון המכסה עצמה במגבת, כשצופים בהן באי אחד המועדונים

בת 16

רלי פרי חלמה להיות שחקנית, אולם התנגדות האם מנעה בעדה מלהתפתח בכיוון זה, והיא היתה במשך שנים אסיסטנטית לרופא־שיניים. בלונדון החלה להופיע כחשפנית.

(המשך מעמוד 57)

לירות בבימוי, תילבושות ומוסיקת־רקע. הבמאי היה בחור שגמר קורס לבימוי תיאטרון באוניברסיטה, אבל כיום הוא עובד כפקיד ממשלתי וביקש שלא אגלה שמו."

מגלה רלי: "לקחתי את הרעיון ממופע שקיים באירופה, וקראתי לו ,הגבירה המשרתת'. אני נכנסת לבושה כמשרתת, בחצאית קצרה שחורה, חולצה שחורה וסינר לבן, ומתחילה לסדר את חפציה של בעלת הדירה. אני משתעשעת בהם, מסתרקת עם מברשת־השיער שלה ינועלת את נעליה.

"כאשר היא נכנסת, אני מחווה לה קידה, מושיבה אותה, מברישה את שערה ומתחילה להסיר את תכשיטיה ובגדיה. אני מנסה למזמז אותה, אבל היא דוחה אותי ונכנסת לחדר־האמבטיה. אני מתפשטת, מלטפת בחושניות את בגדיה ולובשת אותם. כשהיא חוזרת, היא כועסת עלי ושואלת מה אני עושה. אני לא נבהלת, מורידה ממנה בכוח את המגבת שעוטפת אותה ומכריחה אותה ללבוש את הסינר. אחר־כך אני זורקת חפצים על הארץ, ומכריחה אותה להרים אותם. אני ממשיכה להשפיל אותה, ופוקדת עליה לסרק אותי ולהפשיט אותי. ואז היא מנסה להתעסק אתי. אני כאילו דוחה אותה, אבל לבסוף נכנעת."

"הגבר הוא שתלטן"

רלי (רחל) נולדה ברומניה לפני 31 שנים. בגיל ארבע עלתה לארץ עם אביה, כימאי קוסמטיקה במיקצועו ועם אמה, שהיתה תופרת וילונות. המישפחה נשלחה לקריית־שמונה, עברה לעכו וכעבור שנים אחדות הגיעה לתל־אביב.

אמה של רלי לא הרשתה לה להצטרף לתיאטרון ילדים. היא לא רצתה שתהיה לה בת שחקנית. שנים אחדות לאחר־מכן עשתה האם צעקות כאשר רלי רצתה ללכת לקורס דוגמניות. היא לא רצתה שתהיה לה בת דוגמנית.

רלי הפכה אסיסטנטית אצל רופא־שיניים, אבל לפני שנתיים, כאשר הגיעה לביקור בלונדון וגמרה את כל הכסף, נעתרה להצעתו של בעל־מועדון ישראלי להופיע אצלו כחשפנית. אמה כבר לא היתה אז בין החיים.

כאשר חזרה לארץ, לא נחפזה לחזור לחלוק הלבן ולעירבוב חומרים לסתימות. דרכה בחיים היתה ברורה לה: היא התחילה להתפשט במועדוני הארץ. במשך הזמן רכשה דירה, והצליחה לחסוך קצת כסף.

את נישואיה הקצרים, בגיל 18, היא זוכרת רק בקושי ורואה בהם אפיזודה חסרת־חשיבות. "הורי לחצו עלי להינשא," סיפרה, "הוא היה טכנאי־טכסטיל. לא אהבתי אותו. התגרשנו כעבור שנה, אחרי מריבות בלי סוף. מאז ניסיתי לחיות עם גברים ללא נישואין, אבל זה לא הלך. אני לא רוצה להתחתן, זה לא בשבילי. אני יותר מדי עצמאית. הגבר הממוצע הוא שתלטן. חושב שצריך לציית לו בגלל שהוא לובש את המכנסיים."

"גבר דומה לוויברטור!"

טוענת רלי פרי, כשהיא מחכוונת בעיקר לצעירים שבהם, שאינם יודעים, לדברים, לגרות אשה ולתת לה הרגשה טובה. היא לא מהססת לגלות שנעים לה עם נשים, למרות שהיא מעדיפה גברים. "יחסים לסביים הם טיבעיים בעיני," היא אומרת. לדבריה, יש לה ידידות איתן היא מקיימת יחסים. בתמונה — עם אחת מהן.

את שם־מישפחתה האמיתי היא מעדיפה לשמור בסוד, כיוון ש"לא נעים לה" מקרוביה הדתיים. "אני רוצה להתחשב בהם," אומרת רלי, "אבל מצד שני אני לא חושבת שיש לי מה להתבייש בעצמי. אני אדם שנלחם על העתיד והעצמאות שלו. אין שום בושה בחשיפת הגוף, ואין סיבה להסתתר מאחרי הבגדים. לדעתי הגירוי הוא בבגדים, לא בעירום.

"לא היה לי קשה להתפשט, אפילו בפעם הראשונה, כי אני טיפוס של נודיסטית, ללא מעצורים בלחשוף את עצמי. אבל ההנאה האמיתית שלי בעבודה הזאת היא תשומת־הלב שנותן לי הקהל. אני יודעת שהם נהנים גם מהמישחק שלי, לא רק מהעירום, וזה מחמיא לי. אני שחקנית כישרונית: בבית־הספר תמיד נתנו לי לדקלם ולהשתתף בהצגות. לכן אני מעדיפה שבמופע שלי יהיה תמיד סיפור."

רלי חומת־השיער וירוקת־העיניים, המסתובבת עם איפור כבד על פניה גם בשעות היום, בחרה סיפור שיתאים לנטיות האישיות שלה ושל מימי, אותה הכירה כאשר הופיעו יחדיו במופע העירום "הפנינג 2000".

"צריך להיזהר"

מימי בת ה־21, ילידת חיפה, היא גרושה השונאת גברים. "היא נפרדה מבעלה מייד אחרי ליל הכלולות," מספרת רלי. "היא לא יכלה לסבול אותו. להתחתן הסכימה רק בגלל הוריה, שקיוו שאם היא תתחתן תפסיק להיות לסבית.

"אני מעדיפה גברים, אבל נעים לי גם עם נשים. קיימתי יחסים עם מימי, אבל נפרדנו בגלל שהיא ניסתה להיות השלישה. היא טיפוס גברי מטיבעה, ואני לא מסוגלת לקבל מרות. עכשיו אנחנו רק מופיעות ביחד.

"החווייה הראשונה שלי עם אשה היתה לפני שנתיים, אחרי שהיא פיתתה אותי. לפני־כן רק ידעתי על יחסים לסביים. לא חיפשתי אותם, אבל גם לא שללתי אותם. אני לא מפתה אף פעם, זה קורה אצלי רק אם נוצרת משיכה הדדית ביני לבין אשה.

"אני אוהבת לנסות כל דבר, ויחסים לסביים הם טיבעיים בעיני. עם גבר יש לי יותר סיפוק, אבל לא כל גבר יודע לספק אשה. גם אשה לא תמיד מצליחה לספק אשה, אם כי בדרך־כלל נשים מקדות יותר להביא לידי סיפוק. הגבר מעוניין לספק רק את עצמו, ברוב המיקרים. מרבית הגברים הצעירים הם לא מאהבים טובים. גילאי הארבעים עד חמישים הם יותר בסדר. הם יודעים לפתות, לתת הרגשה טובה ולעשות אהבה.

"הצעירים הם בכושר גופני טוב יותר, אבל הם לא יודעים להביא לגירוי במצב אינטימי. זה כמו להשתמש בוויבראטור. לפחות הוויבראטור לא רץ לספר לחברים שלו.

"אחרי כל הופעה, כשאני יוצאת מחדר־ההלבשה, נספלים אלי גברים ובאים בהצעות. אני דוחה אותם תמיד, אפילו אם מישהו נחמד. במיקצוע הזה צריך להיזהר: הוא עלול להיות רוצח־זונות. הם חושבים שחשפניות הן חומר קל. אני — לא. אני מחפשת את הרגש, את הבנאדם.

"אני לא יוצאת לבלות בדיסקוטקים ובמועדוני־לילה אלא מעדיפה טיולים, סרטים, הצגות או לראות טלוויזיה בבית. בסמים אני לא משתמשת. ואליום זה הסם היחידי שאני זקוקה לו, כדי להרגיע את המתח שבעבודה. בסך־הכל אני בחורה שקטה, שאוהבת חיים שקטים."

נעמי רון ■

עם הבעל

רלי בגיל 18, בתיסרוקת ובלבוש של אותם ימים, עם בעלה, טכנאי טכסטיל במיקצועו, ממנו התגרשה כעבור שנת נישואין אחת, אחרי מריבות בלתי פוסקות. למרות שהיא מתכננת להביא ילדים לעולם, אחרי שתפרוש מן המיקצוע, היא לא מתכוונת להינשא בשנית, אלא לחיות לבדה.

עם הידידה

מימי טן בת ה־21 (משמאל) בסצנת הסיום של המופע המשותף שלהן, ה־שתיים הכירו כאשר הופיעו יחד במופע העירום **הפנינג 2000**. הן קיימו יחסים בעבר, אבל נפרדו, ורק ממשיכות להופיע ביחד. "מימי ניסתה להיות השליטה," סיפרה רלי, "וזה הפריע לי מאד."

זה לא חדש.
זה רק עבר כביסה בסופר וויט.

חדש? לאו דוקא.
אבל נקי ורך וריחני. כמו חדש. אחרי כל כביסה בסופר וויט. סופר וויט, אבקת הכביסה המחדשת של עץ הזית, אכן עושה סופר כביסה, סופר חולצות, סופר סדינים.
סופר וויט נמסה במכונת הכביסה במהירות (ללא גושים!) ועל כן מבטיחה ניקוי והלבנה יסודיים. אין היא פוגעת בסיבי הבד, אין בה מלח, אך יש לה ריח נעים — והיא שומרת את הבגד במצב חדש.

אם את בין אלה שעדיין לא הגיעו לסופר כביסה — כדאי שתנסי את סופר וויט ו...תתחדשי גם את. אחרי כל כביסה.

עץ הזית

סופר וויט עושה סופר כביסה.

סטאלאג החיילות

ר"ט ר. היתה חיילת ממוצעת בהחלט. היא מעידה על עצמה שהיתה חיילת ממושמעת, ללא בעיות מיוחדות, ובגיליון־ההתנהגות שלה נרשמו רק שתי הערות, האחת בדיון כחול והאחרת בדיון אדום. האחת הכריזה כי ר. נשפטה לשיבעה ימי מחבוש על־תנאי במיסגרת מבצע מלביש, אחרי שנתפסה ללא כובע, ובשנייה נרשם כי תרמה דם.

כשישה חודשים לפני המועד שבו היתה ר. צריכה להשתחרר מצה"ל, היא הסתכסכה עם מפקד חדש שהגיע אל היחידה שלה. לדבריה, היא לא נעתרה להפצרותיו המיניות של המפקד החדש, קצין צעיר בדרגת סגן, ומשום כך הוא „חיפש אותה." בבירור שנערך אצל קצינת־ח"ן של פיקוד המרכז, טען אותו סגן כי ר. פשוט הפכה חיילת מרדנית ובלתי־ממושמעת.

הבירור נעשה אחרי שר. נעדרה במשך יומיים מהבסיס, והועמדה אחר־כך לדין. היא טענה כי קיבלה אישור להיעדרותה ממפקדה, מאחר שסיפרה לו כי אמה חולה קשה ומאושפזת בבית־החולים. המפקד הכחיש זאת מכל־וכל. כך או כך, ר. נשפטה ל־14 יום מחבוש, והופעלו שיבעה הימים שהיו תלויים נגדה על־תנאי.

מייד אחרי שיצאה ר. מכלא 400, הגישה בקשה לשיחרור מוקדם מצה"ל. היא נימקה את הבקשה בכך שהיא מרגישה כי „אין לה יותר מה לעשות בצבא כזה." כוונתה במילים „צבא כזה," נומקה, לאחר־מכן, בשיחה עם קצינת־הח"ן שלה בחווייה הנוראה שעברה בבית־הכלא הצבאי לבנות, כלא 400. הבקשה לשיחרורה של ר. עדיין לא אושרה, אם כי גם לא נדחתה. אולם החלטתה של החיילת להשתחרר מצה"ל — איתנה. „אם לא יאשרו לי את הבקשה, אלך לקב"ן," היא מצהירה בתקיפות. „ואם גם זה לא יעזור, אני אכנס להריון." **

מה קרה לר. בכלא החיילות של צה"ל, כלא 400, שגרם משבר כה חמור עד שכיום היא מוכנה לכל מעשה ובלבד שלא תשרת את החודשים הספורים ש־נותרו לה?

כלא 400 שוכן ליד כלא החיילים המפורסם ביותר של צה"ל, כלא 4.

* קצין בריאות נפש.

** צה"ל נוהג לשחרר כל חיילת שנודע עליה כי הרתה ועברה הפלה מלאכותית.

חוויה לסבית ראשונה

„ה חומר האנושי המגיע לכלא 400 הוא, בדרך־כלל, החומר הנמוך ביותר. יש חיילות שמגיעות לכלא יותר מפעם אחת, לפני שצה"ל מחליט לשחרר אותן, ואלה עושות את הצרות הגדולות ביותר. כדי להחזיק מינימום של מישמעת וכדי לשמור על מיסגרת צבאית, ועל מיסגרת בלב־ליבו של מחנה צריפין. הכלא קטן, מורכב מצריף מרכזי אחד וכמה ביתנים. הוא מנוהל על־ידי קצינה בדרגת רס"ן, וזו הממונה עליו כיום היא קצינה ותיקה בחיל המישטרה הצבאי. תחתיה משרתות עוד קצינות וחיילות המישטרה הצבאית, הידועות בחיל ובצה"ל כולו כנשים קשוחות. הסבירה אחת מוותיקות המישטרה הצבאית לכתב העולם הזה:

„הליכלוך הוא בסיסי"

ק שה לי לתאר את החדר שבו שיכנו אותי. הוא היה מטונף, שחור ממש, למרות שלמחרת תפסתי שהליכלוך הוא בסיסי, כי האסירות שוטפות את החדר מדי יום ביומו. לא סתם שוטפות, מקרצפות ממש. עומד באוויר ריח של ליזול, או של איזה חומר־חיטוי אחר, והוא כל־כך חריף עד שבשעות הראשונות, עד שהתרגלתי אליו, כמעט התעלפתי. אחר־כך נודע לי שהיו כבר כאלה שהתעלפו.

לדבר בלי רשנת, אסור. כל שיחה בזמן שאחת המפקדות נמצאת במקום, מביאה מייד בעקבותיה צעקה ואיום בהגשת תלונה של כלא צבאי. אנחנו חייבות לקחת לשרות בכלא חיילות או קצינות בעלות אופי מסויים מאד. אני יודעת שיש חיילות שקוראות לשוטרות הצבאיות, מאחרי גבן, 'נאציות,' אבל מוטב שלא לקנא בשוטרות הצבאיות שמשרתות בכלא הזה. מצבן שלה גרוע יותר מזה של האסירות שהן בנות אותו גיל."

מכאן, רשות הדיבור לר.:

הסוהרות הבאות לכלא הן בחורות צעירות, עליזות שמחות, שעושות חיים בתקופת השירות שלהן. הן מרגישות כמו מלכות. טוב להן כשהאסירות סובלות, הן מוצאות סיפוק בכך.

כבר קבלת־הפנים ביום הראשון שם הצביעה על מה שעתיד לקרות לי. הגעתי מתל־אביב, בניידת של מישטרה צבאית. ליוותה אותי שוטרת צבאית, שלא דיברה אתי כל הדרך. בסוף פניתי אליה בשאלה סתמית רציתי רק לדבר עם מישהו. הייתי במצב נפשי כזה שכל מילה, כל רבע־חינך, היו יכולים לעזור לי. אבל ברגע שפניתי אליה היא צעקה עלי: „שיתקי! אסור לך לדבר אלי בלי רשות ואת צריכה לקרוא לי ,המפקד'!" נכון, הייתי אסירה שפוטה, אבל בסך־הכל הרי היינו באותה דרגה, שתינו רב־טיות. שתקתי כל הדרך.

כשהגענו לכלא, נפתח שער קטן שמעליו יש שלט גדול ומאיר־עיניים, כמו של בית־הבראה. ירדתי מהניידת, כשהרגליים שלי ממש רועדות. עד השער היה הכל בסדר. היו חיילים שהסתובבו בחוב של הבסיס, שאינו רק בסיס של מישטרה צבאית, והם קראו אלי: 'בשר טרי, בשר טרי!' חייכתי אליהם במבוכה והם, כאילו ידעו מה מצפה לי, ענו: 'אל תחייכי, נראה איך תצאי מכאן.' הם צדקו. כשיצאתי, כעבור 21 יום, כבר לא חייכתי.

החיילים הכירו את הסוהרת שלי, וצעקו לעברה: 'אל תדפקי אותה בלילה!' לא הבנתי למה הם מתכוונים, אבל הסוהרת הבינה, חייכה אליהם ועשתה להם תנועה מגונה באצבע. לא הייתי צריכה לחכות אפילו עד הלילה כדי לקלוט למה הם התכוונו.

עברתי את השער, ומייד נכנסתי כאילו לעולם אחר. הכל שם נאמר בצעקות. ביום הראשון אסור בכלל ללכת, ומה שיותר גרוע — אסור לבכות. הכל צריך להיעשות בריצה. הכלא קטן, ואין בו מרחבים לריצה, אבל הסוהרות חייבות לראות שהתנועות שלך הן כמו של ריצה.

* מרור וסאדיזם של סוהרות * גן־עדן ללסביות

* שאריות אוכל מכלא הגברים * שילטון של פושעות וחיקות

נה. תלונה בכלא, כל תלונה, פירושה הוספת ימי־מאסר, כיוון שהמתלוננת היא מפקדת בכלא, והשופטת אף היא מפקדת בכלא.

כדי להוריד את המוראל מורידים מ־עלייך מייד את המדים שאיתם הגעת. אני לא מאשימה אותן, אני מבינה שבכלא צריכים להיות מדים אחרים, אבל מה שנותני לאסירות ללבוש זה ממש בלוויי־סחבות! המיכנסיים והחולצה מהוהים מיו־שן ומצחינים מזיעה. רק אחת ל־10 ימים או שבועיים אפשר להחליף את הטינופת הזאת.

מלבד הליכלוך הם גם קרועים באזורים מסויימים מאד של הגוף. אסור לתפור את הקרעים, ואם תופסים מישהי עושה את זה, מעמידים אותה לדין על „פגיעה ברכוש צה"ל". רק מאוחר יותר נודע לי שהקרעים במקומות המסויימים האלה נעשו בכוונה, להנאת הסוהרות. הן אוהבות „להציץ", או לתחוב אצבע לתוך הקרע, למשש את האבר ולהגיד 'יש לך כאן חור גדול.' אני לא טוענת שהסוהרות כולן לסביות, אם כי אין לי ספק שיצרים לסביים רדומים מתעוררים אצל רבות מהן. אבל אחת, לפחות, היא לסבית מוצהרת, וידועה שם בתור כזאת. זו היתה הסוהרת שהיה לי המזל להגיע איתה לכלא.

בערב פגשתי בתופעה הזו, שלי־עצמי היתה מוכרת רק מספרים ומסרטים. בערב הראשון לא יכולתי להירדם. אני חושבת שזה היה בגלל ההתרגשות והריחות הנו־ראים. בערך בחצות בלילה, אם כי אני לא בטוחה בשעה המדוייקת, כי לא משאי־רים שם שעונים לאסירות, ראיתי פיתאום את הסוהרת נכנסת לתוך החדר שלנו. חשבתי שזאת ביקורת, לראות אם אנחנו ישנות. עשיתי את עצמי כאילו אני ישנה.

„זונה מלוכלכת!"

סוהרת ניגשה למיטה שלי, התחילה לדחוף לי ידיים תחת השמיכה וללטף אותי. עשיתי את עצמי כאילו אני לא מרגישה, וחשבתי שזה ייגמר מייד. בא לי להקיא. היא כמעט לא התייחסה אלי, ופיתאום הרגשתי שהיא נכנסת לי מתחת לשמיכה. המשכתי להעמיד פני ישנה. הליטופים שלה הפכו מהירים יותר, תוב־עניים יותר ובכוח, ממש כאב לי. היא דחפה לי אצבעות לתוך אבר־המין, מישהו לי את החזה וניסתה להניח את היד שלי ליד אבר־המין שלה.

זה היה כבר יותר מדי בשבילי. כאילו התעוררתי, ואמרתי לה בשקט: „תפסיקי, יראו אותנו." היא בכלל לא התייחסה אלי. באותו רגע הרמתי את העיניים וראי־תי את האסירות האחרות כשהן מתבוננות בנו בעניין רב, אבל לא בהפתעה. הסתבר שזו קבלת־הפנים המקובלת כמעט לכל אסירה חדשה שמגיעה לכלא.

לא יכולתי יותר. פרצתי בצעקות וב־בכי. הסוהרת עזבה אותי, וקמה מהמיטה כאילו שום דבר לא קרה. היא רק אמרה לי, ובקול רם, שכל האסירות שמעו: „אל תדאגי, אני אגמור איתך את החשבון."

המשכתי לשכב במיטה ולבכות. האסי־רות האחרות התעלמו ממני, מלבד אחת, ע., שניגשה אלי כדי להרגיע אותי. עוד קודם־לכן הבנתי שע. היא המנהיגה של הכלא בכל הנוגע לאסירות, וגם הסוהרות התייחסו כלפיה בכבוד. הודיתי לע. באותו רגע הייתי מוכנה לכל מילת עידוד, או אפילו הסבר. היא ליטפה אותי, אמרה לי שזה לא נורא, ושהיא מבטיחה לי שאו־תה סוהרת לא תעז לגשת אלי יותר.

לפתע הבחנתי שהליטופים שלה הם לא סתם ליטופים של חיבה או ניחומים. הם הפכו מיניים יותר ויותר. זה כבר היה באמת יותר מדי בשבילי, והיקאתי על הריצפה. בין השאר ליכלכתי קצת גם את ע. היא נתנה לי שתי סטירות־לחי חזקות, וצעקה עלי: „זונה מלוכלכת!" פיתאום לא הייתי יותר החיילת המיסכנה, אלא זונה מלוכלכת.

למחרת בבוקר, התלוננתי. לא נגד הסו־הרת, פחדתי להתלונן נגדה וגם הזהירו אותי, רק נגד ע. הסוהרת שאצלה התלו־ננתי הסתכלי עלי במבט משועמם, כאילו היא מכירה כבר את הסיפור. התגובה היחידה שלה אחר־כך היתה: „מותק שלי, פה זה לא הבית של אמאל'ה. זה בית־סוהר." לע., כמובן, לא עשו שום דבר.

גם הסוהרת וגם ע. הבינו, כפי הנראה, שאתי זה לא יילך, ומאותו רגע הירפו ממני בנושא הזה, אם כי ברור שהייתי ברשימה השחורה של שתיהן. בעיקר רווח לי שכעבור כמה ימים הגיעה אסירה חד־שה, חיילת צנומה, שחרחורת, מבוהלת אפילו יותר ממני ביום הראשון. אותה חיילת נתנה לשתי הלסביות לעשות בה את הרוח, להעניש 24 שעות ביום. כאילו עצם העובדה שאת בכלא, עם כל מה שכרוך בכך, ושלילת החופש, הבושה וה־ליכלוך הפיסי והנפשי לא די בהם.

דוגמה אחת, למשל, היא העבודה. היא אינה קשה, בעצם. לא הולכים למחצבה, ולא עובדים עבודה גופנית מפרכת. בבית אפילו הייתי נהנית מעבודה כזו. מה שעשו בתקופה שאני הייתי שם היה לתפור כפתורים במדים ולתקן לולאות. בתקופות אחרות, כפי ששמעתי, מתקנים שם ריש־תות־הסוואה או עבודות מהסוג הזה. ה־בעייה העיקרית עם העבודה היא ההשפ־לה. כמעט אסור להרים את הראש, ומותר לנוח רק בשעות קבועות. כעבור כחצי־שעה של עבודה, למי שאינה רגילה בזה, האצבעות ופרק־היד כואבים נורא. אבל אסור לנוח, אלא־אם־כן הגיעה שעת המ־נוחה הרישמית. הסוהרת המפקחת על העבודה רק ממתינה לרגע שבו מישהי תנסה לגנוב כמה שניות של מנוחה. אז מותר לה לתקוע תלונה, או להנחית סטירה ואחר־כך לצחוק בקול רם.

בובת שוטרת צבאית ולידה חיילת בתערוכת צה"ל — האם השוטרות סדיסטיות?

מה שהן רוצות. לי היה ברור שהיא לא לסבית. אחר כך התיידדתי איתה, אני כבר הייתי 'יותיקה' ויכולתי לעזור לה. היא סיפרה לי כמה היא סבלה מהמגע איתן, אבל מאוחר יותר הודתה לפני: „התרגלתי ואני פוחדת שהתחלתי אפילו ליהנות מזה."

סטירה - וצחוק רם

כשיצאתי מהכלא, הבנתי שמה ששבר אותי לאמיתו של דבר לא היה רק החווייה הלסבית שכמעט קרתה לי שם. בכלא 400 הכל מכוון כדי לשבור

פרשה אחרת היא זו של האוכל. לכלא 400 מביאים, באופן רישמי, אוכל מהמיט־בח של כלא 4, אבל זה רק להלכה. למעשה מביאים לכלא את שאריות הארוחה הקו־דמת שהיתה בכלא 4, או בליל של שיירי ארוחות מהיום הקודם. החיילים האסי־רים של כלא 4 מתלוננים, כידוע, על האוכל, אז אפשר רק לתאר לך מה אוכ־לות הבחורות. האוכל הוא תמיד מרק, ולא תמיד מרגישים מה הכניסו בו. זמן הארוחות מוגבל ביותר: 10 דקות לאוכל ולעישון סיגריה, אלה שמעשנות, אחת מ־שבע הסיגריות שנותנים ליום. אם מקדי־שים זמן רב מדי לארוחה, לא מספיקים לעשן את הסיגריה, מפני שבדיוק 10 דקות מתחילת האוכל יש להחזיר את בדל ה־סיגריה, ולא משנה מה אורכו.

בימים הראשונים לא אכלתי בכלל. היה לי ברור שאם אכניס משהו לפה, אני אקיא, כמו בלילה הראשון, והענוש יהיה קשה ומכאיב. אבל כמה זמן אפשר לצום? כשיצאתי מהכלא, כבר ידעתי איך החזי־רים והפרות אוכלים, ואפילו התרגלתי לזה.

מה שמעליב עוד, הוא היחס של הסו־הרות ושל האסירות המהימנות או, כפי שאנחנו קראנו להן, ה„קאפו", לגבי הב־עיות הנשיות, כאלה שיש לכל אשה. בכלא — אסור לקבל את המחזור החודשי. אין שם אמצעי־היגיינה אלמנטריים או, כפי שאחת הסוהרות אמרה לאחת האסירות שביקשה ממנה צמר־גפן: „תדחפי לשם סמרטוט!" ואם מתעוררות בעיות נשיות אחרות, אסור בכלל להעלות אותן. את הגלולות שלי למניעת הריון לקחו ממני מייד בכניסה לכלא: „את לא תצטרכי אותן כאן, ולא תצטרכי אותן עוד הרבה זמן אחרי שתצאי מכאן," אמרה לי הסו־הרת שהביאה אותי. והיא באמת צדקה.

היתה איתנו בחורה אחת, דתית, או מסורתית, שיכלה בקלות רבה להשתחרר מצה"ל אבל החליטה להתנדב. בכלא בכלל לא הבינו על מה היא מדברת כשביקשה ללכת לבית־כנסת בשבת, או אפשרות אחרת להתפלל. אין שם, כמובן, בית־כנסת, ולמרות שיש כזה בכלא 4, אין בו עזרת־נשים. הבחורה היתה מוכנה לשכוח מבית־הכנסת ומזה שהיא בכלל דתית, רק כדי להימנע מהצרות שעשו לה בגלל זה. בכל פעם שהיא חטפה סטירת־לחי, היו מסבירים לה שזה מאלוהים וזה עונש מהשמיים. מימי לא ראיתי בחורה שכל־כך בכתה כמו הבחורה הזו. אבל לזכותה ייאמר, שכשהיא לא היתה בוכה, היתה מנחמת אותנו כשלנו היה רע.

ה„קאפואיות" המהימנות

אני יכולה להבין את המצב הפסי־כולוגי של בחורות שממנים אותן לשמש סוהרות לבחורות אחרות. לפעמים מתגבר עליהן היצר הרע, והם מתעללות באסירות. אבל קשה לי להבין את ה„קא־פואיות", אלה שנאמנות לסוהרות, זוכות ביחס מיוחד ושולטות באכזריות בלתי־רגילה על האסירות הרגילות. הן מכות, נושכות, מלשינות לפני המפקדות, ותלונה שלהן טובה בדיוק כמו תלונה של סוהרת. אני מבינה שנוח לסוהרות כשיש להן שליחות מהסוג הזה בין האסירות, אבל על ה„קאפואיות" אין שום פיקוח, הן יכולות בפירוש לעשות כל מה שמתחשק להן.

אני יודעת על מיקרה שאסירה אחת, בחורה מחולון, הבטיחה ואפילו חתמה לאחת ה„קאפואיות" שהיא תתן לה 500 לירות אחרי השיחרור, והן אפילו קבעו מתי והיכן הן ייפגשו בחוץ, תמורת זה שהיא לא תאמלל אותה ולא תגרום שאר־תה אסירה תצטרך לבלות זמן נוסף בכלא. בעיקבות תלונה נוספת.

הקאפואיות האלה כמעט שלא מדברות. בזמני היו רק שתיים כאלה, שכל אחת מהן כבר היתה ותיקה בכלא. הן או צוע־קות, או מנחיתות סטירות. אחת מהן, כשניסיתי פעם להפסיק את ההשתוללות שלה, נתנה לי אגרוף בכתף ומשכה לי בשיער, עד שחשבתי שהיא תולשת לי את כל השערות. להתלונן עליהן אין לפני מי, מפני שפעמים רבות הן נוהגות כך ממש מול עיני הסוהרות, שאינן מגי־בות כלל.

קשה לי היה להאמין שיש עוד בעולם דברים כאלה, אבל בצה"ל יש. אני בטוחה שאף אחת מאלה שמתגייסות לצה"ל לא יודעת מה יקרה לה אם תגיע לכלא 400. הבעיה היא שבדרך־כלל מגיעות לכלא בחורות רגילות, כאלה שעברו עבירות משמעת או על חוקי הצבא, ולא עברי־ניות, כמו שקורה בכלא האזרחי, או בחלק מבתי הכלא הצבאיים. את זה, כנראה, לא מבין אף אחד במישטרה הצבאית.

במדינה

דת

ר. רב על הבאזארים

הרבנות הכריזה מיחמת־קודש על התופעה החדשה: באזארים בבתים פרטיים בשכתות

הפעמון בדלת ביתה של אווה צרור, ברחוב נגבה ברמת־גן, צילצל בחוזקה למרות שעת־הלילה המאוחרת. אווה, אל־מנה ואם לשלושה, מיהרה לפתוח את הדלת. לפניה עמד דוור שהושיט לה מיברק (ראה גלופה).

אווה המבוהלת לא יכלה להעלות בדע־תה במה מדובר, ביקשה מבנה בן ה־19 שיפתח אותו כשהיא פוכרת את אצבעותיה בעצבנות. אך משקרא הבן את תוכן ה־מיברק, פרץ בצחוק גדול והראה אותו לאמו המופתעת. במיברק היה כתוב לא־מור: „פורסמה בשמכם הודעה על מכירת דיברי הלבשה בשבת הקרובה, בבית אווה צרור רחוב נגבה 34 רמת־גן. לידיעתכם, הדבר מהווה חילול־שבת ועבירה על ה־חוק העירוני לסגירת עסקים, ומחייב הג־שת תביעה מישפטית נגדכם. הנכם מוז־הרים לא לעשות זאת!" על החתום היו הרבנות והמועצה הדתית רמת־גן.

אמצעים אלימים. לא היתה זו הפעם הראשונה שבה התערבה הרבנות בבאזא־רים המתקיימים בבתים פרטיים. לפני כ־חודש ערכו אנשיה הפגנה ליד בית ב־בני־ברק, שם ערכו את ואחות מכירה של פריטי לבוש שלהם כדי לממן נסיעה ל־חו"ל. חרדים ניצבו ליד הבית ומנעו מה־לקוחות לעלות לדירה שבה התקיימה המ־כירה. הם אף נקטו אמצעים אלימים ש־הצריכו את התערבות המישטרה.

דומה כי מאז הפכה אופנת הבאזארים הביתיים פופולארית, מינתה הרבנות אנ־שים מיוחדים שתפקידם לקרוא את המוד־עות הקטנות המופיעות בעיתונים, לשלוח מיברקים למארגני הבאזארים ולהפחידם.

הרבנות של רמת־גן לא הסתפקה במיש־לוח המיברק לבית צרור. ביום שישי אח־רי־הצהריים, מייד עם היפתח המכירה, הופיעו בביתה של אווה שני רבנים, נצי־גי בית־הכנסת הסמוך, ודרשו ממנה ב־תוקף שתפסיק את המכירה. היא הפירה אותם היטב. שנה קודם־לכן נהרג בעלת בתאונת דרכים, ואז נהגו אותם הרבנים לפקוד את ביתה ולערוך בו תפילות. היא אף תרמה לבית־הכנסת שלהם שטיחים בשווי עשרות אלפי לירות. אולם הפעם כנראה שכחו הרבנים את תרומתה הנדי־בה ודרשו ממנה בגסות, תוך שהם מוג־עים בכוח כניסת אנשים לדירתה, שתפסיק את מעשיה. הגברת צרור ובניה סגרו את הדלת, והמשיכו במכירה.

מיברק רמיפעל. אך בכך לא היה כנראה די. המכירה שהתקיימה בבית צרור היתה מכירה של עודפי ייצוא של חברת בגד עור. זיווה חלם, עובדת החב־רה, פתחה במיבצע חדש שלו היא קוראת „בגד עור מדלת לדלת". היא מנהיגה מכירות בבתיהן של נשות חברה הנבח־רות בקפדנות ושם, על כוס קפה, נמכ־רים מוצרי בגד עור כשבעלת־הבית נה־נית מ־20% של הרווחים. מובן שלמכירה כזו יש נהירה גדולה, וכשנוכחו אנשי הרבנות כי עד לכניסת השבת לא תופסק המכירה, טרחו ושיגרו מיברק למיפעל בגד עור, השוכן במיגדל־העמק, בנוסח זהה לזה שנשלח אל אווה צרור.

ביום הראשון שלאחר־מכן הסתבר, כי הרבנות והמועצה הדתית של רמת־גן לא הסתפקו בשליחת המיברקים הרבנים. מר־בית המודעות שניתלו על הלוחות בעיר ושבישרו על המכירה, נתלשו.

אירועים

שכחו את בני תש"ח

מדי שנה מוזמנים „ילדי המדינה" לבית הנשיא ביום־ההולדת המשותף — השנה שכחו אותם

מאז קום המדינה מקיים בית הנשיא מינהג נאה. הוא מזמין את כל ילדי ה' באייר תש"ח ביום־העצמאות, ללחוץ את ידי הנשיא. שכן, אלה שנולדו עם המדינה חוגגים יחד איתה את יום־ההולדת שלהם, מדי שנה בשנה.

אלא שדווקא השנה עם מלאות 30 שנים למדינת ישראל, לא קיבלו ילידי ה' באייר את ההזמנה הרגילה. לכן הח־ליטו בני השלושים, המכירים אלה את אלה ממיפגשים קודמים, להיפגש, לעוץ עצה הדדית ולהזעיק את דעת מוסד ה־נשיאות.

כך התארגנו להם בני השלושים לפגי־שה במלון דן אכדיה בהרצליה, שכן מנהל המלון, עמי פדרמן, גם הוא יליד ה"א ב־אייר ושם, באולם הקוקטייל החגיגי, הבי־עו את מחאתם. בראש המוחים עמד עמי־קם שפירא, דובר עיריית תל־אביב, שגם הוא נולד ביום הולדת המדינה.

אמר שפירא: „מדי שנה אנחנו מוזמ־נים לבית הנשיא, וחלקנו זוכים בכבוד של הדלקת המשואות. אבל דווקא השנה, כשיום־העצמאות כל־כך משמעותי ועומ־דים לחוג אותו ברוב כבוד והדר, מתעל־מים מאיתנו. דווקא השנה, עם המהפך,

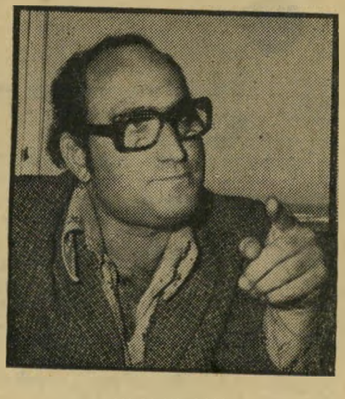

חוגג שפירא
דווקא השנה?

כשראש־הממשלה מנחם בגין מייחס חשי־בות כל־כך גדולה לחגיגת יום־העצמאות, אנחנו נשארנו בחוץ."

הדוגן המלכותי. אמר אחר: „נדמה לי שכל העניין נובע מרשלנות ומזילזול. הנשיא קציר מסיים את תפקידו, והמז־כירה שלו שכחה לשלוח לנו הזמנה כי היא עסוקה ב,ניקוי' שולחנות."

ובעוד ילדי המדינה מתווכחים ודנים בסוגייה הפרטית שלהם, הנציח את ה־אירוע דודנה של מלכת בריטניה, הלורד צ'לטון. במקום נכחה גם עיתונאית ישרא־לית אלא שהיא, תחת להתעניין במה ש־מטריד כל־כך את אלה שנולדו בתש"ח ו־אוכזבו קשות, התעניינה בבן־הדוד ל מי שאביה היה המלך הבריטי האחרון ש־מלך על האימפריה הבריטית שכללה גם את פלשתינה, היא ארץ־ישראל.

רובקס
המתנה היפה ביותר

מורלה
המטפים המעוצבים ביצירת אומנות

אליפות ישראל בשש-בש בחסות חברת "מץ" יצרני מכשירי טלויזיה איכותית מזה 40 שנה

אליפות ישראל בשש-בש

מטעם העולם הזה וחברת Metz

יצרני, משווקי ויצואני לוחות שש-בש

בשיתוף האגודה הישראלית לשש-בש

תיערך במלון "רמדה" תל-אביב בסוף חודש מאי 1978

שלושת הזוכים הראשונים באליפות ישתתפו בתחרות בינלאומית שתתקיים באירופה

פרס ראשון: כרטיס-טיסה הלוך ושוב לאירופה ו-10,000 ל"י

פרס שני: כרטיס-טיסה הלוך ושוב לאירופה ו-5,000 ל"י

פרס שלישי: כרטיס-טיסה הלוך ושוב לאירופה ו-2,500 ל"י

כל משתתף יזכה בהחזר במזומן בסך —.300 ל"י על כל קנייה של אחד ממוצרי „מץ": טלוויזיות צבעוניות, טלוויזיות שחור לבן ונייידות, תנורי בישול ואפייה, קולטי אדים, מקפיאונים (Deep freezer) ומערכות סטריאו.

מטוסי OLYMPIC — יטיסו את הזוכים לתחרות הבינלאומית

בין כל הנרשמים לאליפות ישראל בשש-בש תוגרל טלויזיה ניידת, מתנת חברת Metz

כיצד להשתתף באליפות

כל שחקן ושחקנית שש-בש מעל גיל 18 רשאים להשתתף באליפות. עליכם למלא ולגזור את התלוש שמשמאל, לצרף אליו המחאת-דואר או צ'ק על סך 280 ל"י לפקודת „אליפות ישראל בשש-בש" ולשלוח לת.ד. 31211 — תל-אביב. הסכום כולל מס ערך מוסף.

אירגון והפקה:

מירי זכרוני * נחי לאור * רפי זכרוני

משרדי הפקה: רח' גלבוע 4 ת"א, טל. 247428 — 230856

גזור ושלח:

רצ"ב צ'יק/המחאת-דואר על-סך 280 ל"י כדמי השתתפות באליפות ישראל בשש-בש 1978.

שם פרטי _____

שם משפחה _____

מס' תעודת זהות _____

כתובת _____

_____

תאריך לידה _____

רחל מרחלת על כל השולם

סיפור ממכסיקו

פשפשו קצת בזיכרונכם והגידו בעצמכם, אם לא תמיד־תמיד אמרתי שבחיים צריך מזל יותר משכל. אבל מה לעשות, ולא לכל אחד יש מזל בכמויות כפי שמשפיע הגורל על התכשיטנית **רחל גרא.**

רחל ידועה, למכירה ומקוריה, כמי שמעידה על עצמה שכפי שלמלח יש נערה בכל נמל, לה יש גבר בכל מדינה. היא, ברוך השם, נוסעת חו"לה כל שני וחמישי. כי מה, בעצם, יש לה לשבת כאן? הכל מסתדר מצויין גם בלעדיה. החנויות שלה רצות כבר מכוח ההתמדה, השם הבינלאומי שרכשה לה בחלוף השנים רק מועיל לה.

אבל הפעם, בפי סיפור־מעשה מיוחד. רחל קמה יום אחד, והחליטה שהיא רוצה לנסות מקום חדש, כזה שעדיין לא ביקרה בו. אחרי תערוכה בארצות־הברית נסעה לה למכסיקו, ונפלה על מקום זר לחלוטין, בלי מכר ומודע. היא התמקמה במלון אמריקנה, וכבר בערב הראשון החלה מחשבת בחרדה את החשבון, ואת שיהיה עליה להוציא על חדר במלון ומזון ומי יודע מה עוד.

אבל לא בחורה כמוה תתייאש. התיישבה בלובבי של המלון, והחלה תרה בעיניה אחר חברה אפשרית. וכאן טמון העוקץ. היא לא הספיקה לתור הרבה, והנה נתפסה עינה בעינו של מנהל המלון, שלא היה אלא אחד מבעליו העיקריים. השניים נלכדו על קליק ראשון, כמו בסרטים, ואז גילתה רחל לתדהמתה, שבכך לא נגמר הטוב — יש עוד.

חיאן בורגוס, אותו בעל המלון, התגלה גם כבעליו של מלון אמריקנה שב־אקאפולקו. וכאן אתם יכולים להתחיל לתאר לעצמכם את פרשת המסעות שפתחו

רחל גרא (עם בתיה בנדיקט)
תענוג באקאפולקו

שניים אלה בין מכסיקו לאקאפולקו. ואם בכך לא די, הרי בהגיע יום התשלום התברר לה, לגרא, שהאירוח כולו היה אורח־האוו ושאינה צריכה להוציא מכיסה אפילו אגורה שחוקה.

נכון, ניחשתם. זה עוד לא היה הכל. היא אפילו חזרה משם עם חבילה רצינית של מתנות מאת המכסיקאי הנלהב שלה. וכאן אפשר היה לחשוב שהיא תתיישב קצת, לשאוף מאווירה המבריא של ארץ־הקודש ולנוח. איפוא! היא לא הספיקה לקחת אפילו נשימה עמוקה אחת.

היום אפשר כבר למצוא אותה בפרי, מי שמתעניין. איננו יודעת מהו מצבה החברתי שם, אבל בשביל ללמוד על האמנות האצטקית — זה המקום.

עתיד בצורת תייר

מצאתי, מצאתי! ועוד אחת כזאת שהיא טרף של ממש לאיניני־הטעם. אומנם חיפשתי הרבה, אבל זה השתלם. שמה **גילת פ.** וזהו. לא יותר. גם בלי זה היה לי קשה מאד עם העקשנית הזאת. אבל הרי היא לפניכם במיטבה.

הבחורה אשקלונית במוצאה, ומיקצועה הצנוע בחיים הוא מורה למלאכת־יד. אבל בינינו, כמה יד ומלאכה אפשר לסבול? ישבה, והחליטה שהיא צריכה קצת אקשן בחיים, עברה לתל־אביב וציפתה מהעיר הגדולה לחולל לה נפלאות. ואומנם, כך היה.

רק הגיעה העירה לפני כשנתיים, ומייד החלה מנהלת רומן עם סמן־השלום **אייבי נתן,** ששלח לה פרחים לבית־החולים שם שכבה עקב ניתוח קטן. כשהסיפור נגמר היא עברה לגור עם חברה בדירת־רווקות צנועה, ומייד נחטפה על־ידי סוכנת־דוגמנית, שהבינה מה טוב בשביל שתיהן.

גילת פ.
חלום עשיר

אז עכשיו היא גם דוגמנית וגם מורה למלאכה, אבל זה עוד לא הכל.

לא נערה כגילת תסתפק בשני מיקצועות בלבד. חיפשה, והחליטה שמיקצוע רציני נוסף בחיים לא יכול להזיק. היא נרשמה ללימודי תיירות במלון תדמור, שם היא לומדת בקורס פקידי־קבלה ומקווה שמזה תצמח לה הטובה.

לדעתה, המזל וגברי־חלומותיה מחכים לה בדמותו של תייר עשיר כלשהו שיהיה במקרה אורח במלון שבו היא תעבוד. זה טוב, החלומות. כשצעירים.

סטלה המדברת

אל תחשבו שלהיות מפורסם זה הכל טוב, לא ולא. ברגע שהבנאדם מגיע לכותרות, הוא מייד מוותר על חייו הפרטיים, וגם אם איננו משתוקק לוותר עליהם, אין לו ברירה. ובזכות שכאלה, אני והקולגות שלי מתפרנסים בכבוד.

אז הפעם, על סדר־היום, את חייה הפרטיים מאד של שקנית ותיקה אבל מפורסמת טרייה, והכל בזכות מישחקה בסרט הישראלי אסקימו לימון. כוונתי, כמובן, ל„סטלה המגמרת", הלא היא **אדיה שטרחה.**

אדיה שטרחה
ילד לצה"ל

אומנם, נכון שכבר טחנו אותה בכל העיתונים וסיפרו עליה ניסים ונפלאות, על הצלחתה בהווה, על עתידה ועל עברה, אבל שום עיתון עוד לא סיפר לנו שהיא גרה עם חברה־לחיים מזה 11 שנים מבלי שתהיה נשואה לו. והנה הסיפור לפניכם.

אופליה ואמיל דכ, שהוא אדריכל־בתים במיקצועו, חיים להם בשקט ובשלווה בדירתם שברמת־אביב, ולשאלתי למה דווקא אחרי כל־כך הרבה שנים ביחד אינם עושים את המצופה מהם, ענתה לי אופליה בלב שלם שאף פעם אפילו לא חשבה על זה. פשוט, קרה לה מיקרה לא נעים בעת עלותה ארצה מרומניה, בתעודת־העולה שלה כתבו שהיא גרושה, מה שלא היה נכון כלל. התמרמרה אופליה, נסעה לרומניה במיוחד וביקשה מהרבנות שם מיסמך שיוכיח כי היא כשרה לחלוטין לנישואין. אבל הסבירו לה ששמה פשוט אינו מופיע תחת נשואה ו/או גרושה, ואין להם שום מיסמך האומר שהיא לא זה ולא זה.

וכך, הפרוצדורות והניירת מפחידים אותה, ואין לה זמן וסבלנות ללכת ולארגן את העניין. אז אם לה ולידידה לא איכפת, מי אני שאדאג להם? לשאלתי אם אין היא רוצה להביא ילדים לעולם, אמרה אופליה שהיא הדמות של הבתולה הנצחית, אבל אולי בשביל צה"ל היא תארגן איזה ילד אחד, שיהיה. ולדבריה, „אולי תיתפוס את הרכבת האחרונה."

בעצם, הדבר היחידי שמעניין אותה בחיים, לעדותה, הוא התיאטרון והקולנוע. לצערה הרב, התעשייה הזאת בארץ מפגרת מאד ואין „פרישים" רציניים, אבל היא עדיין חולמת להיות לסטאר. אחרי אסקימו לימון, יהיה לה גם הצ'אנס.

המלכה התחתכה

לא רק המלאות מבינינו חייבות לשמור על עצמן ולהיכנס למישטר של דיאטה מדי־פעם. נראה שהצרה הזאת נופלת על כל המין היפה כולו, ושומרת על אלה ששומרות על עצמן. אבל מי שפיתחה תיאוריה חדישה בנושא הדיאטות והמישקל־יתר אינה אלא מלכת היופי הבינלאומית **רינה מזר,** ששוב הגיעה ארצה לגיחה קצרצרה, והפעם לכבוד פתיחת בית היופי של לון. ומי שראה את רינה בפעם שעברה, כשהיתה שמנמנה, לא יכול שלא להבחין בגופה, שהיה חטוב הפעם.

לשאלתי כיצד עשתה זאת, השיבה בחיוכה המקסים: „נו, מה לעשות, אפילו מלכות חייבות להחזיק דיאטה." ואומנם, היא השירה מעליה כעשרה קילוגרמים, ויש לה פטנט. לדבריה, הכל קשור בפסיכולוגיה פשוטה: אחרי כל ארוחה שהיא מפסידה, היא תמיד מתנחמת בעובדה שתהיה עוד ארוחה. וכשהיא יושבת ליד השולחן עם אנשים שאוכלים ונהנים, היא נהנית לראות איך הם אוכלים וסופרת להם

רינה מזר
פחות עשיריה.

את הקלוריות. האושר האמיתי, לטענתה, הוא הידיעה שהיא לא קלטה את הקלוריות האלה, בעוד שלהם כבר אין כלום בצלחת, אבל הקלוריות מרפדות להם את האיזורים הרגישים.

לדבריה, עודף־שומן מדפרס אותה, ועקב היותה בחורה עליזה מטיבעה ושופעת חוש־הומור, אין לה שום רצון להסתובב מדופרסת. חוץ מזה, כמובן, זה לא־כל־כך טוב לביזנס. נכון אומנם שהיא כמעט שאינה מדגמנת סתם כך על המסלול, אבל לפירסומות אין גבול.

רני הירש, אמרגנה, עובד עכשיו חזק־חזק עם **ריכרד קאוולי,** האופנאי האיטלקי, ולצערה קצת מזניח אותה, אבל יש לה סבלנות, אחרי שהוא עשה כל־כך הרבה בשבילה. אומנם, היא אינה יודעת עדיין אם תחדש את החוזה איתו לשנה נוספת, אבל כל מה שקרה עד עכשיו דפק שיגעון. את הספר שלה כבר גמרה לכתוב, ואומרת עליו שהוא מתובל בחוש־הומור, וכולו אוטוביוגראפיה פרטית־פרטית.

הספר כבר נמכר בגרמניה, אוסטריה ושווייץ, ובקרוב יוכלו גם הישראלים לקרוא במהדורה עברית, את כל קורותיה של מלכת היופי העולמית, שהתחילה את דרכה בקריית־טבעון וממשיכה אותה בארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות.

נכד למלכת הדרום

מאז ימיה הזוהרים של מלכת־שבא לא קמה לה, לעיר באר־שבע בירת הנגב, מלכה שתהיה ראויה לתואר זה.

כלומר, לא עד שהגיעה לתיאטרון באר־שבע הצעיר והתוסס השחקנית הוותיקה **ג'טה לוקה.** היא קנתה לה דירה בבירת הדרום, והפכה באר־שבעית לכל דבר. עכשיו, בכל פעם שמנסה מישהו לטעון לפני באר־שבעי פטריוט כי משעמם אצלו בעיר, יש להוא תשובה ניצחת. כשג'טה לוקה בשטח, לא יכול להיות משעמם, כידוע.

אבל בימים האלה אפילו עוד יותר שמח. ג'טה הפכה סבתא בפעם השנייה (השלישית, בעצם), אחרי שבתה הביאה לאוויר העולם את התאומים **שי ורונן,** היא עשתה זאת שוב. השבוע ילדה בן־זוגר, גם־כן בבאר־שבע.

לג'טה נודע הדבר בעיצומה של הצגה. היא יצאה אל הבמה, ביקשה סליחה מכל הצופים, הסבירה להם את המצב, ולא חלפו רגעים מועטים והיא ישבה כבר ליד מיטת בתה בבית־החולים.

וכך נוכל לאחל מזל־טוב משולש: למלכה, לבתה ולנסיך החדש.

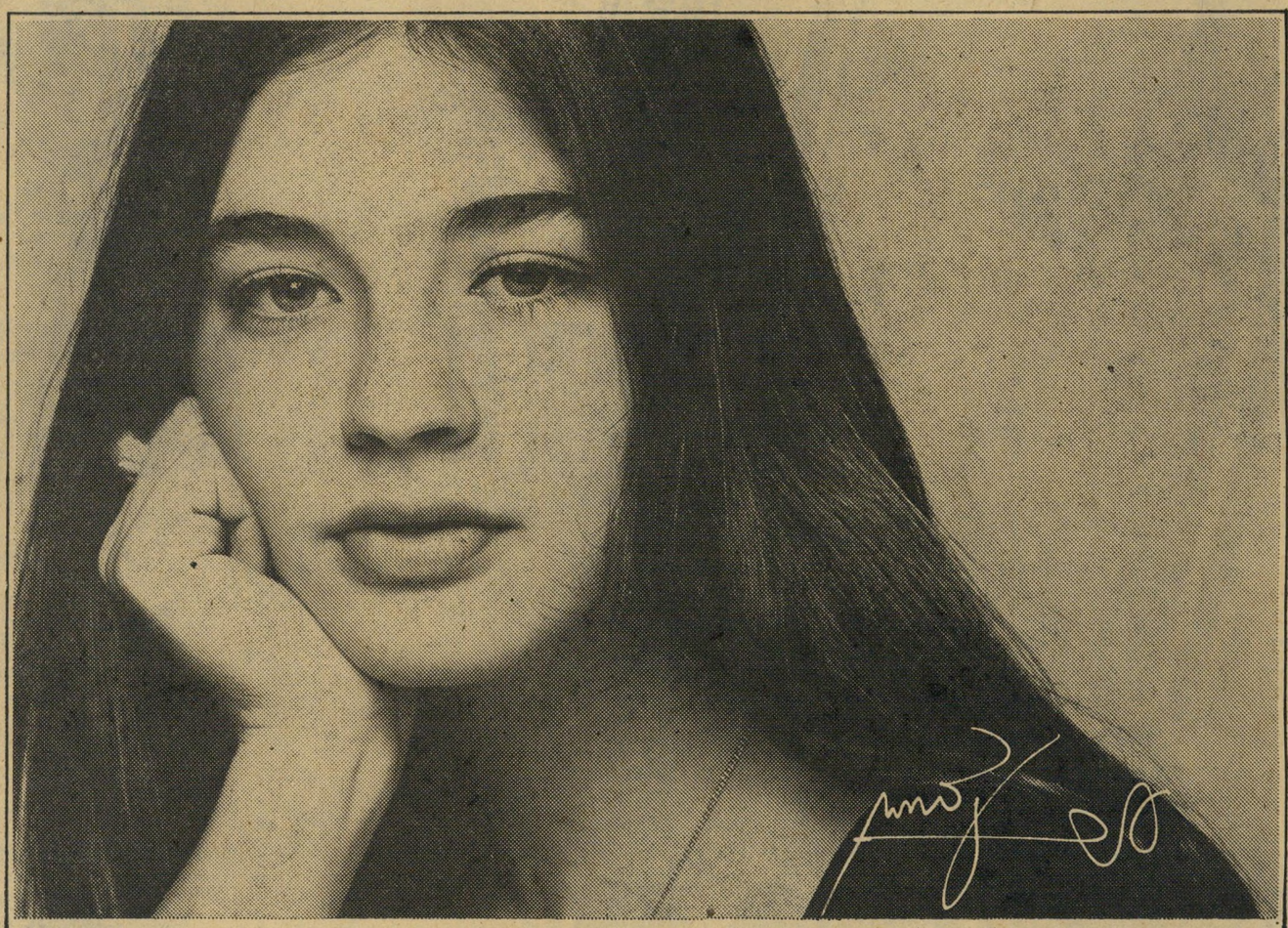

הרבה דברים יפים מתחילים עם...

...מבט לתוך העיניים
...חיוך על השפתיים
ועם אדג'יו
מוצרי היופי שלי ושלך.

ענת עצמון

אדג'יו - בושם, דאודורנט, קרם לגוף, קרם ידיים

מוצרי היופי שלך.
Adagio

שווק:
מ. קליפר בע"מ M.KLIFFER

אלטוזד ושות' פרסומאים בע"מ

MENNEN
שעות של רעננות

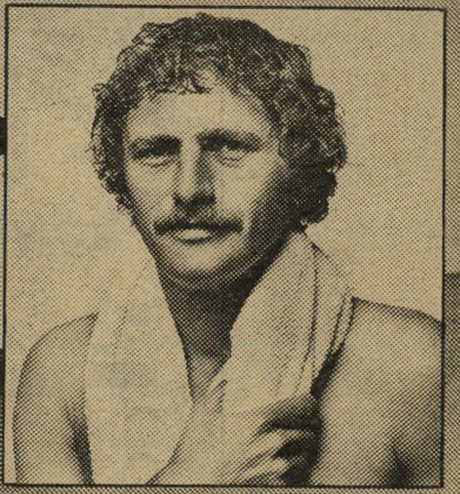

מגוון המוצרים של מנן
יתן לך רעננות לשעות ארוכות.
פנק את עצמך עם ההרגשה
של מנן,
בכל שעה שחשוב לך
להיות רענן.

אפטרשייב: כחול-אזור, ירוק-סקין בריסר,
צהוב-אפטרשייב ס. דאודורנט: ספיד סטיק, דאודורנט ספריי, קצף גילוח ספריי, משחת גילוח.

רחל מרחלת על כל השולם

מישפחה מרובת־ילדים

אדיה ואורי זוהר
מיפו לירושלים

מאז החליט הבמאי והבדרן **אורי זוהר** לקבל עליו את מיצוות הדת היהודית ולחיות כיהודי־כשר־למהדרין, על כל הכרוך בכך, הטרידה את ידידיו שאלה אחת: האם הוא יקבל על עצמו את מיצוות ההלכה היהודית גם בעניינים שבינו לבינה? והכוונה היא, כמובן, לאותם דיני־תורה שבגללם הופכים יהודים חרדים ושומרי־מיצוות לאבות למישפחות מרובות־ילדים.

את התשובה על כך קיבלו רק לאחרונה, כאשר סימני ההריון החלו ניכרים על ביטנה של אשתו של אורי, **אדיה**, הנמצאת עתה כבר בחודש השישי להריונה. לאורי ולאדיה יש שלושה ילדים: **אפרים** (פישל) בן ה־13, **אחינועם** בן העשר ו**אבשלום** בן ה־9. כל עוד חיו בחטא כחילוניים נדמה היה שהם יסתפקו בכך. אולם מאז חזר אורי זוהר בתשובה, צפוי ככל הנראה מחזור חדש של צאצאים במישפחתו.

נכון שבאחרונה היה אורי טרוד מאד בענייני הדת שלו. מדי בוקר היה משכים קום לעבודת הבורא, נוסע מביתו שביפו לירושלים, מתפלל ליד הכותל המערבי והולך ללמוד בישיבה. בערב היה חוזר לאשתו ולילדיו, כדי למלא את המוטל עליו כראש המישפחה. באחרונה הוא החליט להקל על המישפחה ולהעתיק את מקום מגוריו לעיר הקודש. כך שהילד הבא במישפחת זוהר ייוולד כנראה כבר שם.

בניו הגדולים של זוהר הלכו בעיקבות אביהם, עברו מרצונם החופשי ללמוד בבתי־ספר דתיים, חובשי כיפות ומגדלים פיאות כדתיים לכל דבר. החילונית האחרונה שנותרה במישפחה היתה האשה, אליה. אלא שגם היא השתכנעה לבסוף, והחליטה לקבל על עצמה את מיצוות הדת. עתה היא עוסקת, מלבד עבודתה כעקרת־בית, גם בלימודי יהדות שיכשירו אותה לחזרה בתשובה.

אחרי כל זה ניתן לצפות שמישפחת זוהר תהפוך בקרוב מאד למישפחה מרובת־ילדים. ואם כל ילדי זוהר יזכו לרשת מאביהם רק חלק קטן מכישרונותיו הברוכים ומיושרו האינטלקטואלי — תהיה זו ברכה לא רק למישפחה, אלא למדינה כולה.

ממני לקרני באהבה

מי שחושב שיש בארץ בדרן עם לשון יותר חדה ויותר מהירה מזו של **מני פאר** — שיקום!

אף אחד לא קם — זה ברור. לכן, עוד לא אבדה תיקוותנו לראות את מני מגיש ומנחה את עלי כותרת, אחרי שהמנחה הנוכחי, **ירון לונדון**, יפרוש לו קצת לאמריקה, ללמוד ולהשתלם בה.

למני יש תמיד תשובה מהירה לכל שאלה, או בדיחה מפולפלת לכל מיקרה, בין אם הוא צפוי ובין אם לאו.

בזמן האחרון, לדוגמה, כאשר התברר לכל חדי־העין כי אשתו של מני, **קרני**, נמצאת כבר בהריון מתקדם, שואלים אותו כולם למה הוא מצפה — לבן או לבת? משיב מני: „לא משנה — העיקר שיהיה ג'יפ!" מצחיק נורא, נכון?!

לבני הזוג פאר יש כבר שני זאטוטים

קרני ומני פאר
רוב ומיעוט

ממין זכר. כששואלים את מני כמה עוד נמצאים בתיכנון, הוא משיב: „אין לי מיספר מדוייק, העיקר שלא יהיה זוגי."

וכל־כך למה? „כדי שאם יהיה ריב בבית, תתפלג המישפחה לשני מחנות — רוב ומיעוט — ואז אפשר יהיה לדעת מי צודק."

סרט פרטי בהחלט

„מזל טוב, נולד לך בן," בישרה האחות בחדר־הלידה לבמאי הקולנוע **יגאל שיר**לון. היא ציפתה אולי שיגאל יצא מעורו ויקפוץ עד לתיקרה. אבל יגאל הגיב באדישות: „נו, מילא, שיהיה עוד בן."

לא שיש לו משהו מיוחד נגד בנים, או שיש לו בבית עודפים מן המין הזה. ליגאל, אחיו הצעיר של שדרן הטלוויזיה הנודע **דן שילון**, הנשוי לדיילת אל־על היפהפיה ומי שהיתה בשעתו אחת מדוגמניות הצילום המפורסמות ביותר של ישראל, **זהבה עינבר**, יש בסך־הכל יורש אחד בבית, צאצא בן שלוש וחצי שנים, ממין זכר. אבל הוא השתוקק הפעם בכל מאודו לבת. והיו לו ודאי סיבות טובות לכך: עוד יפהפיה בבית, בדמותה של האם, יכולה בהחלט לעשות את החיים נעימים יותר.

כי זאת לדעת, יגאל, שהוא הבמאי הראשי של סידרת סרטי תוכנית הטלוויזיה חיים שהסרט שצילם בשעת הלידה של רעייתו, עשוי להיות להיט. כך, למשל, צילם שילון את טכס החתונה של ידידו, השחקן **יהודה ברקן**, בסרט משעשע שעשוי היה בהחלט להיות שובר קופות, אילו הוקרן בבתי־הקולנוע. אבל יגאל מסרב להראות את סרט הלידה אפילו ל־

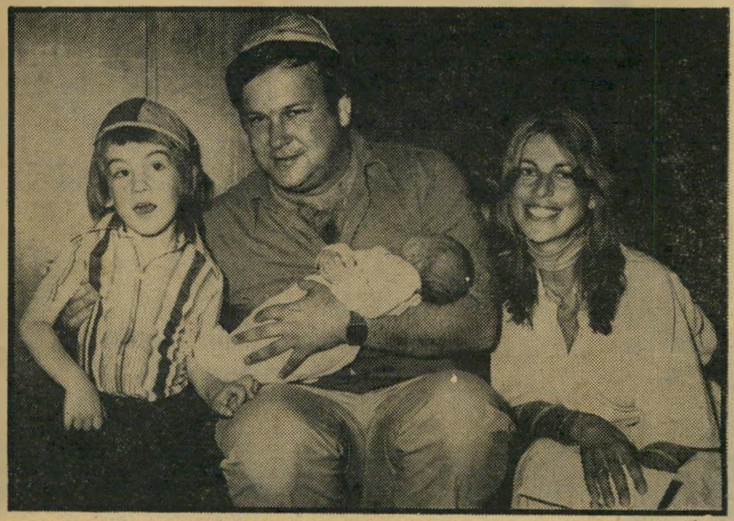

זהבה ויגאל שילון עם ידיהם
ירון או לונדון?

זה הסוד שלי, הוא מעריץ מושבע של יופיה של אשתו. מאז נישאו, אין הוא מפסיק לצלם אותה ולהנציח אותה על פילם של סרטים ותמונות. בביתם של בני הזוג שילון יש ערימות של אלבומים, בהם מצולמת זהבה בעשרים אלף פוזות שונות ועל רקע שונה.

אין פלא לכן שיגאל, שהיה בטוח שהפעם תלד לו אשתו בת, ביקש להנציח גם אותה מהרגע הראשון ללידתה. לשם כך ביקש וקיבל רשות להיות נוכח בשעת הלידה, ואפילו לצלם את המאורע המרגש.

אלה שראו סרטים קודמים שצילם יגאל שילון באירועים משפחתיים אחרים, בטוחברים קרובים. כאשר חזרה זהבה הביתה עם הרך הנולד, ביקשו כל החברים לראות את הסרט. שני בני הזוג שילון התבלבלו. הסמיקו והודיעו לכל המעוניינים שזהו סרט פרטי בהחלט, והם אינם חושבים שהוא מתאים לעיני זרים.

השבוע ערכו זהבה ויגאל את טכס ברית־המילה לבנם השני. לטענת יגאל הוא התלבט הרבה בעניין השם. הוא לא ידע איך בדיוק לקרוא לבן השני, ירון או לונדון, אולם בסופו של דבר נפלה הבחירה על **ירון**. אז כל אלה המעוניינים לראות את צילומיה של זהבה בשעת הלידה ייאלצו להסתפק בתמונותיה מטכס ברית־המילה.

על חודו של תער

הטוטו על חיי המישפחה של **עדנה גורן**, שהעסיק במשך הרבה זמן הרבה אנשים. הסתיים.

חובבי הניחושים יצטרכו למצוא להם מושא חדש לניחושיהם. כי עדנה קיבלה בימים אלה גט פיטורין, כדת וכדין, ועתה היא מכהנת לא רק כזמרת אלא גם כגרושה כשרה.

עדנה ומי־שהיה־בעלה, **אדי**, מבעלי בית־ההרושת דיפלומט לסכיני־גילוח, הסכימו כי ילדיהם יעברו לרשות האם. אך מה יעלה בגורלה של הווילה המפוארת שהיתה להם בראשון־לציון? הנושא עדיין בדיון. כאשר יסוכם — אודיעכם דבר.

מי שרואה את עדנה בימים אלה, מבין כי אין מה לדאוג לה. היא מסתובבת חופשי־חופשי, ונראית ממש מאושרת. גם חזותה הזוהרת מעידה על כך.

לא נותר לנו אלא לאחל לה כל טוב, ולצפות איך היא חוזרת וכובשת את מקומה בצמרת הזימרה הישראלית.

עדנה גורן
גרושה כשרה

מספר 2121 המחיר: 12.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) שנה 42 ט' ניסן תשל"ח, 26.4.78

העולם הזה

כתבת ענק על הניצחון באירוויזיון

וזהר הו

כוכב נולד